

คู่มืออบรม สำหรับผู้ขับรถ ใบอนุญาตขับรถยนต์

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1	กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขับรถ	
1.1	พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522	1
1.2	พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535	6
1.3	พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522	9
	● กฎหมายจราจรที่สำคัญที่ผู้ขับขี่ควรทราบ	11
	● สัญญาณจราจร	34
	● เครื่องหมายจราจร	38
บทที่ 2	การขับรถอย่างปลอดภัย	
2.1	เทคนิคการขับรถอย่างปลอดภัย	67
2.2	ยาและโรคที่มีผลต่อการขับขี่	111
2.3	การบำรุงรักษารถ	115
2.4	การรับรู้สถานการณ์อันตราย	126
บทที่ 3	จิตสำนึกและมารยาทในการขับรถ	141
บทที่ 4	ข้อปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน และการให้ความช่วยเหลือและปฐมพยาบาล	
4.1	ข้อควรปฏิบัติปฏิบัติเมื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉิน	155
4.2	ข้อควรปฏิบัติเมื่อเกิดอุบัติเหตุ	159
4.3	การปฏิบัติเมื่อเกิดอุบัติเหตุกรณีเหตุพิเศษ	161
4.4	การให้ความช่วยเหลือและปฐมพยาบาล	164
ภาคผนวก		
1.	SAFE ECO Driving	170
2.	การคาดการณ์ล่วงหน้า	176

บทที่ 1

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขับรถ

กฎหมายที่สำคัญที่ผู้ขับรถจำเป็นต้องรู้ มี 4 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522

1.1 พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522

รถที่อยู่ในความควบคุมตามพระราชบัญญัติรถยนต์พ.ศ.2522 ประกอบด้วย

- รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน (รถเก๋ง)
- รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7 คน แต่ไม่เกิน 12 คน ซึ่งมีได้ใช้ประกอบการขนส่งเพื่อสินจ้างตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก
- รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ซึ่งมีน้ำหนักไม่เกิน 1,600 กิโลกรัม ซึ่งมีได้ใช้ประกอบการขนส่งเพื่อสินจ้างตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก
- รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด ซึ่งใช้รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารไม่เกิน 7 คน
- รถยนต์รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารไม่เกิน 7 คน
- รถยนต์บริการซึ่งใช้รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารหรือให้เช่าไม่เกิน 7 คน
- รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล
- รถจักรยานยนต์สาธารณะ
- รถสามล้อส่วนบุคคล
- รถยนต์รับจ้างสามล้อ
- รถบดถนน
- รถแทรกเตอร์
- รถพ่วง
- รถใช้งานเกษตรกรรม

1) การจดทะเบียน เครื่องหมาย และการใช้รถ

1.1 รถที่นำมาใช้ต้องจดทะเบียนแล้วและเสียภาษีประจำปีครบถ้วนถูกต้อง ผู้ใดใช้รถโดยไม่จดทะเบียนหรือชำระภาษีต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 10,000 บาท

1.2 รถที่จะขอจดทะเบียนได้ต้องเป็นรถที่มีส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวงและผ่านการตรวจสอบสภาพรถตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงในเวลาที่จะขอจดทะเบียนแล้ว ผู้ใดใช้รถที่มีส่วนควบหรือเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถไม่ครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือเพิ่มสิ่งใดสิ่งหนึ่งเข้าไปอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย หรือจิตใจของผู้อื่น ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท

- 1.3 การจดทะเบียนรถให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนา
- 1.4 รถที่จดทะเบียนแล้วต้องมีและแสดงแผ่นป้าย และเครื่องหมายครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท
- 1.5 การเปลี่ยนแปลงสีของรถให้ผิดไปจากที่จดทะเบียนไว้เจ้าของรถต้องแจ้งนายทะเบียนภายใน 7 วัน นับตั้งแต่วันเปลี่ยนแปลงสีผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท
- 1.6 ในการโอนรถที่จดทะเบียนแล้ว ผู้โอนและผู้รับโอนต้องแจ้งต่อนายทะเบียนภายใน 15 วันนับแต่วันโอนรถ ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท
- 1.7 การย้ายรถไปไว้ต่างท้องที่ ให้เจ้าของรถแจ้งต่อนายทะเบียนท้องที่ภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันย้าย ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท
- 1.8 รถที่จดทะเบียนแล้ว ห้ามมิให้เปลี่ยนแปลงตัวรถหรือส่วนหนึ่งส่วนใดให้ผิดไปจากรายการที่จดทะเบียนไว้และใช้รถนั้น เว้นแต่เจ้าของรถต้องนำไปให้นายทะเบียนตรวจสอบสภาพก่อนผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท
- 1.9 “ป้ายแดง” เป็นเครื่องหมายพิเศษที่กรมการขนส่งทางบก ออกให้แก่บริษัทจำหน่ายรถสำหรับใช้ติดรถเพื่อนำไปส่งให้ลูกค้า หรือนำไปซ่อมแซมเท่านั้น โดยกำหนดให้วิ่งได้ระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลากลางวันเท่านั้น ประชาชนทั่วไปไม่สามารถนำรถป้ายแดงมาวิ่งใช้งานบนท้องถนนไม่ว่าเวลาใดก็ตาม หากนำรถที่ติดป้ายแดงซึ่งยังไม่ได้จดทะเบียนและเสียภาษีประจำปีให้ถูกต้องมาใช้บนถนน มีความผิดตามพระราชบัญญัติรถยนต์พ.ศ. 2522 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 10,000 บาท

2) รถที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียน

- 2.1 รถของกรมตำรวจที่จดทะเบียน และมีเครื่องหมายตามระเบียบที่อธิบดีกรมตำรวจกำหนด
- 2.2 รถของสำนักพระราชวังที่จดทะเบียน และมีเครื่องหมายตามระเบียบที่เลขาธิการพระราชวังกำหนด
- 2.3 รถที่เจ้าของแจ้งการไม่ใช้รถ
- 2.4 รถที่ผู้ผลิตหรือประกอบเพื่อจำหน่าย หรือผู้นำที่เข้ามาเพื่อจำหน่าย ผลิต ประกอบ หรือนำเข้า และยังมีได้จำหน่ายแก่ผู้อื่น

3) รถที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม เว้นแต่ค่าธรรมเนียมแผ่นป้ายทะเบียนรถ

- 3.1 รถดับเพลิง
- 3.2 รถพยาบาลที่มีใช่เป็นรถสำหรับรับจ้าง
- 3.3 รถของกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด สุขาภิบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยาและราชการส่วนท้องถิ่นที่เรียกชื่ออย่างอื่น ทั้งนี้เฉพาะรถที่มีได้ใช้ในทางการค้าหรือกำไร
- 3.4 รถบดถนนของรัฐวิสาหกิจ
- 3.5 รถแทรกเตอร์ของรัฐวิสาหกิจ
- 3.6 รถของสภาอากาศไทย

3.7 รถของบุคคลใดผู้แทนทางการทูต คณะผู้แทนทางกงสุล องค์การระหว่างประเทศ หรือทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติซึ่งประจำอยู่ในประเทศไทย

3.8 รถใช้งานเกษตรกรรมตามลักษณะและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

4) การกำหนดประเภทของรถยนต์และแบบของเข็มขัดนิรภัย

4.1 ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดคุณลักษณะและการติดตั้งเข็มขัดนิรภัยสำหรับรถยนต์ พ.ศ. 2553 โดยมีให้ใช้บังคับแก่รถยนต์สี่ล้อเล็ก รถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้างรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล และรถยนต์สามล้อรับจ้าง และได้กำหนดคุณลักษณะเข็มขัดนิรภัย มี 2 แบบ คือ

(1) แบบรัดหน้าตักและพาดไหล่ (Three-point belt)

(2) แบบรัดหน้าตัก (Lap belt)

4.2 เข็มขัดนิรภัยให้มีลักษณะและตำแหน่งที่ตั้ง ดังนี้

(1) ที่นั่งตอนหน้าของรถที่อยู่ด้านริมสุด ต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัยตามข้อ 1.4.1 (1) และในตำแหน่งระหว่างที่นั่งตอนเดียวกัน ต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัยตามข้อ 1.4.1 (1) หรือข้อ 1.4.1 (2)

(2) ที่นั่งตอนสองของรถของรถที่นั่งอยู่ด้านริมสุด ต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัยตามข้อ 1.4.1 (1) ส่วนตำแหน่งระหว่างที่นั่งตอนเดียวกัน ต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัยตามข้อ 1.4.1 (1) หรือ ข้อ 1.4.1 (2)

(3) ที่นั่งตอนสามและตำแหน่งที่นั่งอื่นต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัยตามข้อ 1.4.1 (1) หรือข้อ 1.4.1 (2)

4.3 รถยนต์ดังต่อไปนี้ ที่จดทะเบียนตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2531 เป็นต้นไป ต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัยตามลักษณะและตำแหน่งที่กำหนดไว้ในข้อ 1.4.1 (1)

(1) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน

(2) รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด

(3) รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกิน 7 คน

(4) รถยนต์บริการ

รถยนต์ข้างต้น ที่จดทะเบียนตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2554 เป็นต้นไปต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัยตามลักษณะและตำแหน่งที่กำหนดไว้ในข้อ 1.4.2 (2) และ (3) เป็นการเพิ่มเติมขึ้น

4.4. รถยนต์ดังต่อไปนี้ ที่จดทะเบียนตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2537 เป็นต้นไป ต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัยตามลักษณะและตำแหน่งที่กำหนดไว้ในข้อ 1.4.2 (1)

(1) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7

(2) รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล

5) การเสียภาษีประจำปี

การเสียภาษีรถประจำปี เจ้าของรถต้องชำระล่วงหน้าคราวละ 1 ปี หากไม่เสียภาษีภายในเวลาที่กำหนด ต้องชำระเงินเพิ่มร้อยละ 1 ต่อเดือน ของจำนวนภาษีที่ค้างชำระ และรถที่ค้างชำระภาษีประจำปีติดต่อกันครบ 3 ปี ให้การจดทะเบียนรถเป็นอันระงับไป

การตรวจสภาพรถก่อนเสียภาษีประจำปี ให้เจ้าของรถที่จดทะเบียนในเขตตามประกาศนายทะเบียน ในประเภทรถต่อไปนี้ นำรถไปตรวจสภาพก่อนเสียภาษีได้ไม่เกิน 3 เดือน ณ สถานตรวจสภาพรถที่ได้รับ อนุญาตจากกรมการขนส่งทางบกก่อนเสียภาษีประจำปี

(1) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7 คน และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีอายุครบ 7 ปี นับแต่วันที่จดทะเบียนครั้งแรก

(2) รถจักรยานยนต์ที่มีอายุการใช้งานครบ 5 ปี นับแต่วันที่จดทะเบียนครั้งแรก

6) การยึดและการเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

กรณียึดใบอนุญาตขับรถ ผู้ใดได้รับใบอนุญาตขับรถแล้วหากปรากฏว่า

- ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพ.ร.บ.นี้หรือกฎกระทรวงที่ออกตาม พ.ร.บ. นี้
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก
- ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดฐานขับรถหรือกระทำการใดๆอันน่าจะเป็นภัยต่อประชาชนหรือ
- มีผู้กล่าวโทษว่าทำลายความสุขของประชาชนในถนน หรือ ทางหลวงโดยขู่เข็ญ คุกคาม รั้งแก หรือ ครอบงวนคนขับรถด้วยกันหรือผู้โดยสาร

นายทะเบียนมีอำนาจเรียกใบอนุญาตขับรถมายึดไว้ได้ แต่ห้ามมิให้ยึดเกิน 1 ปี ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะรถยนต์สามล้อสาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ประเภทความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา ความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดต่อชีวิต ความผิดต่อร่างกาย ความผิดต่อเสรีภาพ ความผิดฐานลักทรัพย์และวิงวาททรัพย์ ความผิดฐานกรรโชก รีดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ ความผิดฐานยักยอก ความผิดฐานรับของโจร และความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญาหรือ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่ เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือ พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี ให้นายทะเบียนหรือผู้ตรวจการซึ่งอธิบดีมอบหมายยึดใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะหรือรถยนต์สามล้อสาธารณะแล้วแต่กรณี ตั้งแต่วันที่ยื่นฟ้องศาลจนถึงเวลาที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด และในระหว่างเวลาดังกล่าว ห้ามมิให้นายทะเบียนต่ออายุใบอนุญาตขับรถ

กรณีเพิกถอนใบอนุญาต หากปรากฏในภายหลังว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถประเภทนั้น ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถนั้น

7) การฝึกหัดขับรถ

ผู้ใดหัดขับรถยนต์ต้องมีผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี ควบคุมอยู่ด้วยในการฝึกหัดขับรถ ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากผู้ฝึกหัดและควบคุมอยู่ในรถ ถ้ามีการเสียหายเกิดขึ้น ผู้ควบคุมต้องรับผิดชอบแต่จะพิสูจน์ได้ว่าผู้ฝึกหัดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสอนในเวลาที่ขับอยู่นั้น

8) บทกำหนดโทษ

- ผู้ใดขับรถโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขับรถ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือนหรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ผู้ใดขับรถเมื่อใบอนุญาตขับรถสิ้นอายุ หรือระหว่างถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับรถหรือถูกยึดใบอนุญาตขับรถ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท
- ผู้ใดขับรถโดยไม่แสดงใบอนุญาตขับรถ และสำเนาภาพถ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท
- ผู้ใดยินยอมให้ผู้ซึ่งไม่มีใบอนุญาตขับรถ หรือมีประเภทอื่นที่ใช้แทนกันไม่ได้เข้าขับรถของตน หรือรถที่ตนเป็นคนขับ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท

1.2 พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535

1) ทางหลวง ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 มี 5 ประเภท คือ

(1) ทางหลวงพิเศษ คือ ทางหลวงที่จัดหรือทำไว้เพื่อให้การจราจรผ่านได้ตลอดรวดเร็วเป็นพิเศษตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดและได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงพิเศษโดยกรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษา รวมทั้งควบคุมให้มีการเข้าออกได้เฉพาะ โดยทางเสริมที่เป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงพิเศษตามที่กรมทางหลวงจัดทำขึ้นไว้เท่านั้น

(2) ทางหลวงแผ่นดิน คือ ทางหลวงสายหลักที่เป็นโครงข่ายเชื่อมระหว่างภาค จังหวัดอำเภอ ตลอดจนสถานที่ที่สำคัญ ที่กรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงแผ่นดิน

(3) ทางหลวงชนบท คือ ทางหลวงที่กรมทางหลวงชนบทเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงชนบท

(4) ทางหลวงท้องถิ่น คือ ทางหลวงที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะ และบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงท้องถิ่น

(5) ทางหลวงสัมปทาน คือ ทางหลวงที่รัฐบาลได้ให้สัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวงที่ได้รับสัมปทาน และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงสัมปทาน

2) อัตราความเร็ว

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ได้กำหนดความเร็วในกรณีปกติสำหรับรถดังต่อไปนี้

(1) รถบรรทุกที่มีน้ำหนักบรรทุกรวมทั้งน้ำหนักบรรทุกทุกเกิน 1,200 กิโลกรัม หรือ รถบรรทุกคนโดยสาร ให้ขับในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา หรือเขตเทศบาล ไม่เกินชั่วโมงละ 60 กิโลเมตร หรือนอกเขตดังกล่าว ให้ขับไม่เกินชั่วโมงละ 80 กิโลเมตร

(2) รถยนต์อื่นนอกจากรถที่ระบุไว้ใน (1) ขณะที่ลากจูงรถพ่วงรถยนต์บรรทุกที่มีน้ำหนักบรรทุกรวมทั้งน้ำหนักบรรทุกทุกเกิน 1,200 กิโลกรัม หรือรถยนต์สามล้อให้ขับในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา หรือเขตเทศบาล ไม่เกินชั่วโมงละ 45 กิโลเมตร หรือนอกเขตดังกล่าว ให้ขับไม่เกินชั่วโมงละ 60 กิโลเมตร

(3) รถยนต์อื่นนอกจากระบุไว้ใน (1) หรือ (2) หรือรถจักรยานยนต์ให้ขับในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา หรือเขตเทศบาล ไม่เกินชั่วโมงละ 80 กิโลเมตร หรือนอกเขตดังกล่าว ให้ขับไม่เกิน 90 กิโลเมตรในเขตทางที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงว่าเป็นเขตอันตรายหรือเขตให้ขับรถช้าๆ ให้ลดความเร็วลงและเพิ่มความระมัดระวังขึ้นตามสมควร และในกรณีที่มีเครื่องหมายจราจรกำหนดอัตราความเร็วต่ำกว่าที่กำหนดไว้ข้างต้น ให้ใช้ความเร็วไม่เกินอัตราความเร็ว ที่กำหนดไว้

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ.2535 ให้อำนาจรัฐมนตรีสามารถออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราความเร็วของยานพาหนะที่เดินรถในทางหลวงแต่ละประเภทได้ เช่น กฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 กำหนดอัตราความเร็วของยานพาหนะบนทางหลวงพิเศษหมายเลข 7 ทางสายกรุงเทพมหานคร-เมืองพัทยา และทางหลวงพิเศษหมายเลข 9 (ถนนกาญจนาภิเษก) ทางสายถนนวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

(1) รถบรรทุกที่มีน้ำหนักบรรทุกต้งน้ำหนักบรรทุกไม่เกิน 1,200 กิโลกรัม หรือ รถบรรทุกคนโดยสารให้ใช้ความเร็วไม่เกินชั่วโมงละ 100 กิโลเมตร

(2) รถบรรทุกอื่นนอกจากรถที่ระบุไว้ใน (1) รวมทั้งรถบรรทุกหรือรถยนต์ขณะที่ลากจูงรถพ่วง ให้ใช้ความเร็วไม่เกินชั่วโมงละ 80 กิโลเมตร

(3) รถยนต์อื่นนอกจากรถที่ระบุไว้ใน (1) หรือ (2) ให้ใช้ความเร็วไม่เกินชั่วโมงละ 120 กิโลเมตรในเขตทางที่มีป้ายหรือเครื่องหมายจราจรแสดงว่าเป็นเขตอันตราย หรือเขตให้ขับรถช้าๆ ให้ลดความเร็ว และใช้ความระมัดระวังเพิ่มขึ้นตามสมควร

ในกรณีที่มีป้ายหรือเครื่องหมายจราจรกำหนดอัตราความเร็วต่ำกว่าอัตราที่กำหนดไว้ให้ใช้ความเร็วไม่เกินอัตราความเร็วที่กำหนดไว้

3) น้ำหนักบรรทุก

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ.2535 ให้อำนาจผู้อำนวยการทางหลวงในแต่ละประเภทออกประกาศห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวงโดยที่ยานพาหนะนั้นมีน้ำหนักน้ำหนักบรรทุกหรือน้ำหนักลงเพลาเกินกว่าที่กำหนด หรือโดยที่ยานพาหนะนั้นอาจทำให้ทางหลวงเสียหายได้หากฝ่าฝืน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

4) ข้อห้ามและข้อควรปฏิบัติในการใช้ทางหลวง

1) ห้ามมิให้ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อมแซม เปลี่ยนแปลง ขีดเขียน เคลื่อนย้าย รื้อถอน หรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งเครื่องหมายจราจร ป้ายจราจร เครื่องหมายสัญญาณ เครื่องหมายสัญญาณไฟฟ้า เครื่องแสดงสัญญาณอุปกรณ์อำนวยความสะดวก รั้ว หลักสำรวจ หลักเขต หรือหลักระยะ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ติดตั้งหรือทำให้ปรากฏในเขตทางหลวง หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2) กรณียานพาหนะใดๆ เครื่องยนต์ หรือเครื่องอุปกรณ์เกิดขัดข้องหรือชำรุดบนทางจราจรจนไม่สามารถเคลื่อนที่ต่อไปได้ ผู้ใช้ยานพาหนะซึ่งอยู่ในวิสัยและพฤติการณ์ที่สามารถเคลื่อนที่ยานพาหนะนั้นได้ต้องนำยานพาหนะนั้นเข้าจอดบนไหล่ทาง หรือ ถ้าไม่มีไหล่ทางให้จอดชิดซ้ายสุดในลักษณะที่ไม่กีดขวางการจราจร และจะต้องนำยานพาหนะนั้นออกไปให้พ้นทางจราจรหรือไหล่ทางโดยเร็วที่สุด และถ้าจำเป็นต้องหยุดหรือจอดยานพาหนะอยู่บนทางจราจรหรือไหล่ทางผู้ใช้ยานพาหนะต้องแสดงเครื่องหมายหรือสัญญาณใดๆ ให้เพียงพอที่ผู้ใช้ยานพาหนะอื่น จะมองเห็นยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ได้โดยชัดแจ้งในระยะไม่น้อยกว่า 150 เมตร และหากเกิดขึ้นในเวลาที่ไม่เพียงพอที่ผู้ใช้ยานพาหนะอื่น จะมองเห็นยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ได้โดยชัดแจ้งในระยะไม่น้อยกว่า 150 เมตร ต้องเปิดหรือจุดไฟให้มีแสงสว่างเพียงพอที่จะเห็นยานพาหนะนั้นได้

3) ห้ามมิให้ผู้ใดซื้อ ขาย แลกจ่าย หรือเรียไบบนทางจราจรและไหล่ทาง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

4) ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย น้ำโสโครก เศษหิน ดิน ทราย หรือ สิ่งอื่นใดในเขตทางหลวง หรือกระทำได้ด้วยประการใด เป็นเหตุให้ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล เศษหิน ดิน ทราย ตกหล่นบนทางจราจรหรือไหล่ทางต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

5) ห้ามมิให้ผู้ใดขี่ จูงไล่ต้อน ปล่อย หรือเลี้ยงสัตว์บนทางจราจร ทางเท้า หรือไหล่ทางต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 50,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

1.3 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522

คำจำกัดความ

“การจราจร” หมายความว่า การใช้ทางของผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือคนที่จูง ชี หรือไล่ต้อนสัตว์

“ทาง” หมายความว่า ทางเดินรถ ช่องเดินรถ ช่องเดินรถประจำทาง ไหล่ทาง ทางเท้า ทางข้าม ทางร่วม ทางแยก ทางลาด ทางโค้ง สะพาน และลานที่ประชาชนใช้ในการจราจร และให้หมายความรวมถึงทางส่วนบุคคลที่เจ้าของยินยอมให้ประชาชนใช้ในการจราจรหรือที่เจ้าพนักงานจราจรได้ประกาศให้เป็นทางตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย แต่ไม่รวมไปถึงทางรถไฟ

“ทางเดินรถ” หมายความว่า พื้นที่ที่ทำได้สำหรับการเดินรถ ไม่ว่าในระดับพื้นดินใต้หรือเหนือพื้นดิน

“ช่องเดินรถ” หมายความว่า ทางเดินรถที่จัดแบ่งเป็นช่องสำหรับการเดินรถ โดยทำเครื่องหมายเป็นเส้นหรือแนวแบ่งเป็นช่องไว้

“ช่องเดินรถประจำทาง” หมายความว่า ช่องเดินรถที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถสำหรับรถโดยสารประจำทางหรือรถบรรทุกคนโดยสารประเภทที่อธิบดีกำหนด

“ทางเดินรถทางเดียว” หมายความว่า ทางเดินรถใดที่กำหนดให้ผู้ขับรถขับไปในทิศทางเดียวกันตามเวลาที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนด

“ขอบทาง” หมายความว่า แนวริมของทางเดินรถ

“ไหล่ทาง” หมายความว่า พื้นที่ที่ต่อจากขอบทางออกไปทางด้านข้าง ซึ่งยังมิได้จัดทำเป็นทางเท้า

“ทางร่วมทางแยก” หมายความว่า พื้นที่ที่ทางเดินรถตั้งแต่สองสายตัดผ่านกันรวมบรรจบกัน หรือติดกัน

“วงเวียน” หมายความว่า ทางเดินรถที่กำหนดให้รถเดินรอบเครื่องหมายจราจรหรือสิ่งก่อสร้างขึ้นบนทางร่วมทางแยก

“ทางเท้า” หมายความว่า พื้นที่ที่ทำได้สำหรับคนเดินซึ่งอยู่ข้างใดข้างหนึ่งของทางหรือทั้งสองข้างของทาง หรือส่วนที่อยู่ชิดขอบทางซึ่งใช้เป็นที่พักสำหรับคนเดิน

“ทางข้าม” หมายความว่า พื้นที่ที่ทำได้สำหรับคนเดินเท้าข้ามทาง โดยทำเครื่องหมายเป็นเส้นหรือแนว หรือตอกหมุดไว้บนทางและให้หมายความรวมถึงพื้นที่ที่ทำให้คนเดินเท้าข้าม ไม่ว่าในระดับใต้หรือเหนือพื้นดินด้วย

“เขตปลอดภัย” หมายความว่า พื้นที่ในทางเดินรถที่มีเครื่องหมายแสดงไว้ให้เห็นได้ชัดเจนทุกเวลาสำหรับให้คนเดินเท้าที่ข้ามทางหยุดรอหรือให้คนที่ขึ้นหรือลงรถหยุดรอก่อนจะข้ามทางต่อไป

“ที่คับขัน” หมายความว่า ทางที่มีการจราจรพลุกพล่านหรือมีสิ่งกีดขวาง หรือในที่ซึ่งมองเห็นหรือทราบได้ล่วงหน้าว่าอาจเกิดอันตรายหรือความเสียหายแก่รถหรือคนได้ง่าย

“รถ” หมายความว่า ยานพาหนะทางบกทุกชนิด เว้นแต่รถไฟและรถราง

“รถยนต์” หมายความว่า รถที่มีล้อตั้งแต่สามล้อและเดินด้วยกำลังเครื่องยนต์กำลังไฟฟ้าหรือพลังงานอื่น ยกเว้นรถที่เดินบนราง

“รถจักรยานยนต์” หมายความว่า รถที่เดินด้วยกำลังเครื่องยนต์ กำลังไฟฟ้า หรือพลังงานอื่น และมีล้อไม่เกินสองล้อ ถ้ามีพวงข้างมีล้อเพิ่มอีกไม่เกินหนึ่งล้อ

“รถจักรยาน” หมายความว่า รถที่เดินด้วยกำลังของผู้ขับขี่ที่มีใช้เป็นการลากเข็น

“รถฉุกเฉิน” หมายความว่า รถดับเพลิง และรถพยาบาลของราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือรถอื่นที่ได้รับอนุญาตจากอธิบดีให้ใช้ไฟสัญญาณแสงวับวาบ หรือให้ใช้เสียงสัญญาณไซเรนหรือเสียงสัญญาณอย่างอื่นตามที่กำหนดให้

“รถบรรทุก” หมายความว่า รถยนต์ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้บรรทุกสิ่งของหรือสัตว์

“รถบรรทุกคนโดยสาร” หมายความว่า รถยนต์ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้บรรทุกคนโดยสารเกิน 7 คน

“รถโรงเรียน” หมายความว่า รถบรรทุกคนโดยสารที่โรงเรียนใช้รับ – ส่ง นักเรียน

“รถโดยสารประจำทาง” หมายความว่า รถบรรทุกคนโดยสารที่เดินตามทางที่กำหนดไว้ และเรียกเก็บค่าโดยสารเป็นรายคนตามอัตราที่วางไว้เป็นระยะทางหรือตลอดทาง

“รถแท็กซี่” หมายความว่า รถยนต์ที่ใช้รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกิน 7 คน

“รถลากจูง” หมายความว่า รถยนต์ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้สำหรับลากจูงรถ หรือเครื่องมือการเกษตร หรือเครื่องมือการก่อสร้าง โดยตัวรถนั้นเองมิได้ใช้สำหรับบรรทุกคนหรือสิ่งของ

“รถพ่วง” หมายความว่า รถที่เคลื่อนที่ไปโดยใช้รถอื่นลากจูง

“มาตรแท็กซี่” หมายความว่า เครื่องแสดงอัตราและค่าโดยสารของรถแท็กซี่ โดยอาศัยเกณฑ์ระยะทางหรือเวลาการใช้รถแท็กซี่ หรือโดยอาศัยทั้งระยะทางและเวลาการใช้รถแท็กซี่

“ผู้ขับขี่” หมายความว่า ผู้ขับรถ ผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่งตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่ง ผู้ลากเข็นยานพาหนะ

“คนเดินเท้า” หมายความว่า คนเดิน และให้รวมถึงไปถึงผู้ใช้เก้าอี้ล้อสำหรับคนพิการหรือรถสำหรับเด็กด้วย

“เจ้าของรถ” หมายความว่า ผู้มีรถไว้ในครอบครองด้วย

“ผู้เก็บค่าโดยสาร” หมายความว่า ผู้ซึ่งรับผิดชอบในการเก็บค่าโดยสารและผู้ดูแลคนโดยสารที่อยู่ประจำรถบรรทุกคนโดยสาร

“ใบอนุญาตขับขี่” หมายความว่า ใบอนุญาตขับรถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ใบอนุญาตสำหรับคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถจักรยานยนต์ ใบอนุญาตขับขี่ตามกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน และใบอนุญาตผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่งตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่ง

“สัญญาณจราจร” หมายความว่า สัญญาณใดๆ ไม่ว่าจะแสดงด้วยธง ไฟ ไฟฟ้า มือ แขน เสียงนกหวีด หรือด้วยวิธีอื่นใดสำหรับให้ผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือคนที่จูง ชี่ หรือไล่ต้อนสัตว์ปฏิบัติตามสัญญาณนั้น

“เครื่องหมายจราจร” หมายความว่า เครื่องหมายใดๆ ที่ได้ติดตั้งไว้ หรือทำให้ปรากฏในทางสำหรับผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือคนที่จูง ชี่ หรือไล่ต้อนสัตว์ปฏิบัติตามเครื่องหมายนั้น

“ผู้ตรวจการ” หมายความว่า ผู้ตรวจการตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และผู้ตรวจการตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

- **กฎหมายจราจรที่สำคัญสำหรับผู้ขับขี่ควรทราบ**

ลักษณะของรถที่ใช้ในทาง

มาตรา 6 ห้ามมิให้ผู้ใดนำรถที่มีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรง หรืออาจเกิดอันตราย หรืออาจทำให้เสื่อมเสียสุขภาพอนามัยแก่ผู้ใช้ คนโดยสาร หรือประชาชนมาใช้ในทางเดินรถ

รถที่ใช้ในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องจัดให้มีเครื่องยนต์ เครื่องอุปกรณ์ และหรือส่วนควบที่ครบถ้วนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยการขนส่ง กฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน กฎหมายว่าด้วยรถลากหรือกฎหมายว่าด้วยรถจ้างและใช้การได้ดี

สภาพของรถที่อาจทำให้เสื่อมเสียสุขภาพอนามัยตามวรรคหนึ่ง และวิธีการทดสอบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 7 ห้ามมิให้ผู้ใดนำรถที่มีได้ติดแผ่นป้ายเลขทะเบียน แผ่นป้ายเครื่องหมายเลขทะเบียนหรือป้ายประจำรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยการขนส่ง กฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน กฎหมายว่าด้วยรถลาก หรือกฎหมายว่าด้วยรถจ้าง มาใช้ในทางเดินรถ

มาตรา 8 ห้ามมิให้ผู้ใดนำรถที่ผู้ขับขี่ไม่อาจแลเห็นทางพอแก่ความปลอดภัยมาใช้ในทางเดินรถเพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้อธิบดีมีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับการใช้วัสดุกรองแสงกับรถที่นำมาใช้ในทางเดินรถได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 9 ห้ามมิให้ผู้ใดนำรถที่เกิดเสียงอื้ออึงหรือมีสิ่งลากฎไปบนทางเดินรถมาใช้ในทางเดินรถ

มาตรา 10 ห้ามมิให้ผู้ใดนำรถที่มีล้อ หรือส่วนที่สัมผัสกับผิวทางไม่ใช่ยาง มาใช้ในทางเดินรถเว้นแต่เป็นรถที่ได้รับยกเว้นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือเป็นรถที่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานจราจร

มาตรา 10 ทวิ ห้ามมิให้ผู้ใดนำรถที่เครื่องยนต์ก่อให้เกิดก๊าซ ผุน ควัน ละอองเคมี หรือเสียงเกินเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา มาใช้ในทางเดินรถ

การใช้ไฟหรือเสียงสัญญาณของรถ

มาตรา 11 ในเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอที่จะมองเห็นคน รถ หรือสิ่งกีดขวางในทางได้โดยชัดแจ้งภายในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในทางต้องเปิดไฟ หรือใช้แสงสว่างตามประเภทลักษณะ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 12 รถแต่ละชนิดที่ใช้ในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องใช้เสียงสัญญาณโดยเฉพาะ ดังต่อไปนี้

- (1) เสียงแตร สำหรับรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ และให้ได้ยินได้ในระยะไม่น้อยกว่าหกสิบเมตร
- (2) เสียงระฆัง สำหรับรถม้า และให้ได้ยินได้ในระยะไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร
- (3) เสียงกระดิ่ง สำหรับรถจักรยาน และให้ได้ยินได้ในระยะไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร

ส่วนรถอื่นนอกจากที่กล่าวข้างต้น ผู้ขับขี่ต้องใช้เสียงสัญญาณตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 13 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถทุกชนิดในทางเดินรถใช้ไฟสัญญาณแสงวับวาบเสียงสัญญาณไซเรน เสียงสัญญาณที่เป็นเสียงนกหวีด เสียงที่แตกพร่า เสียงหลายเสียง เสียงดังกินสมควร หรือเสียงสัญญาณอย่างอื่นตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

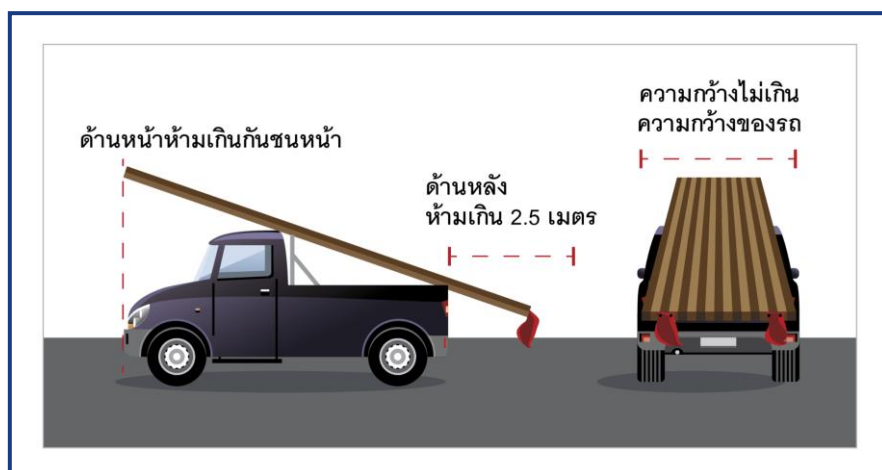
อธิบดีมีอำนาจอนุญาตให้รถฉุกเฉิน รถในราชการทหารหรือตำรวจ หรือรถอื่นใช้ไฟสัญญาณวับวาบ หรือใช้เสียงสัญญาณไซเรน หรือเสียงสัญญาณอย่างอื่นได้ในการนี้ อธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขในการใช้ไฟสัญญาณ หรือเสียงสัญญาณ รวมทั้งกำหนดเครื่องหมายที่แสดงถึงลักษณะของรถดังกล่าวด้วยก็ได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 14 การใช้เสียงสัญญาณ ผู้ขับขี่จะใช้ได้เฉพาะเมื่อจำเป็น หรือป้องกันอุบัติเหตุเท่านั้นแต่จะใช้เสียงยาวหรือซ้ำเกินควรไม่ได้ การใช้เสียงสัญญาณของรถ หรือการกำหนดเงื่อนไขในการใช้เสียงสัญญาณในเขต หรือท้องที่ใด ให้อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การบรรทุก

มาตรา 15 รถที่บรรทุกของยื่นเกินความยาวของตัวรถ ขณะที่อยู่ในทางเดินรถ และในเวลาต้องเปิดไฟตามมาตรา 11 หรือมาตรา 61 ผู้ขับขี่ต้องจุดไฟสัญญาณแสงแดง หรือในเวลากลางวันต้องติดธงสีแดงไว้ที่ตอนปลายสุดของสิ่งที่บรรทุกนั้น โดยจุดไฟสัญญาณหรือติดธงไว้ให้มองเห็นได้ในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร

ไฟสัญญาณแสงแดงหรือธงสีแดงตามวรรคหนึ่ง จะใช้ชนิด ลักษณะ หรือจำนวนเท่าใด ให้อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 16 ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถบรรทุกของเหลวไวไฟที่มีจุดวาบไฟในอุณหภูมิยี่สิบเอ็ดองศาเซลเซียส หรือต่ำกว่านั้น หรือที่บรรทุกก๊าซไวไฟ ต้องปฏิบัติตามมาตรา 15 และมาตรา 56 แต่ไฟสัญญาณที่ใช้นั้นต้องมีใช้เป็นชนิดที่ใช้เชื้อเพลิง

มาตรา 17 ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถที่ใช้บรรทุกวัตถุระเบิด หรือวัตถุอันตรายชนิดอื่นใด ต้องจัดให้มีป้ายแสดงถึง

วัตถุที่บรรทุกและเครื่องดับเพลิงจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในการป้องกันอันตรายลักษณะและวิธีการติดป้ายแสดงถึงวัตถุที่บรรทุกและเครื่องดับเพลิง ตลอดจนเงื่อนไขในการป้องกันอันตรายให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 18 รถที่ใช้บรรทุกคน สัตว์ หรือสิ่งของ จะใช้บรรทุกในลักษณะใด โดยรถชนิดหรือประเภทใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 19 ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องบรรทุกคน สัตว์ หรือสิ่งของนอกเหนือไปจากหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง เมื่อเจ้าของรถร้องขอเจ้าพนักงานจราจรจะผ่อนผันโดยอนุญาตเป็นหนังสือ เป็นการชั่วคราวเฉพาะรายก็ได้

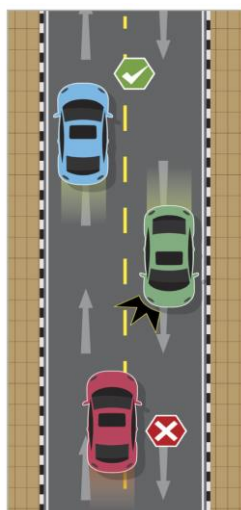
มาตรา 20 ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถบรรทุกคน สัตว์ หรือสิ่งของต้องจัดให้มีสิ่งป้องกันมิให้ คน สัตว์ หรือสิ่งของที่บรรทุกตกหล่น ร่วงไหล ส่องกลิ่น ส่องแสงสะท้อน หรือปลิวไปจากรถอันอาจก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญทำให้ทางสกปรกเปรอะเปื้อน ทำให้เสื่อมเสียสุขภาพอนามัยแก่ประชาชน หรือก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน

การใช้ทางเดินรถ

มาตรา 31 นอกจากที่บัญญัติไว้เป็นพิเศษในลักษณะ 4 ว่าด้วยการใช้ทางเดินรถ ที่จัดเป็นช่องเดินรถประจำทางการใช้ทางเดินรถให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะนี้

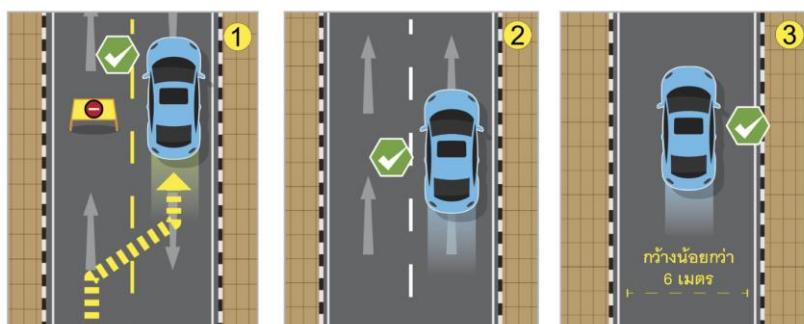
มาตรา 32 ในการใช้ทางเดินรถผู้ขับขี่ต้องใช้ความระมัดระวังไม่ให้รถชน หรือโดนคนเดินเท้า ไม่ว่าจะอยู่ ณ ส่วนใดของทาง และต้องให้สัญญาณเตือนคนเดินเท้าให้รู้ตัวเมื่อจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็ก คนชรา หรือคนพิการที่กำลังใช้ทาง ผู้ขับขี่ต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในการควบคุมรถของตน

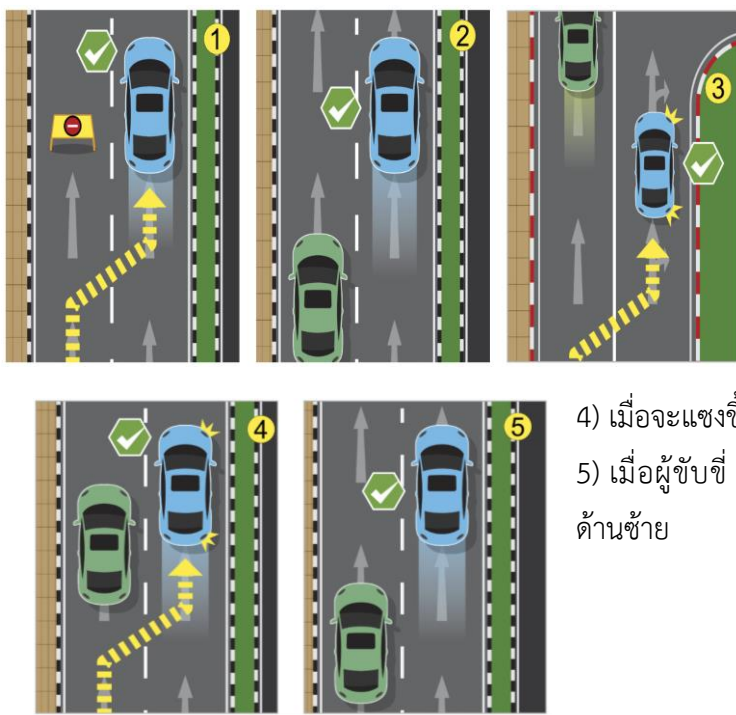
มาตรา 33 ในการขับรถ ผู้ขับขี่ต้องขับรถในทางเดินรถด้านซ้าย และต้องไม่ล้ำกึ่งกลางของทางเดินรถเว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้ ให้เดินทางขวา หรือล้ำกึ่งกลางของทางเดินรถได้

- 1) ด้านซ้ายของทางเดินรถมีสิ่งกีดขวาง หรือถูกปิดการจราจร
- 2) ทางเดินรถนั้นเจ้าพนักงานจราจรกำหนดให้เป็นทางเดินรถทางเดียว
- 3) ทางเดินรถนั้นกว้างไม่ถึงหกเมตร

มาตรา 34 ในการใช้ทางเดินรถที่ได้จัดแบ่งช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ตั้งแต่สองช่องขึ้นไปหรือที่ได้จัดช่องเดินรถประจำทางไว้ในช่องเดินรถซ้ายสุด ผู้ขับขี่ต้องขับรถในช่องซ้ายสุด หรือใกล้กับช่องเดินรถประจำทางเว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้ ให้เดินทางขวาของทางเดินรถได้

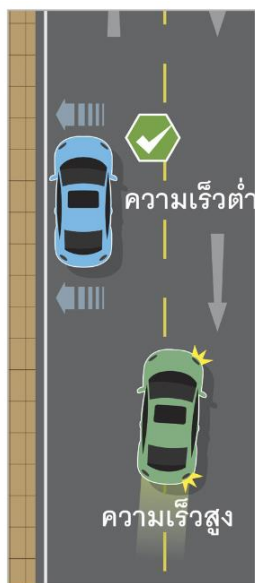

- 1) ในช่องเดินรถนั้น มีสิ่งกีดขวางหรือถูกปิดการจราจร
- 2) ทางเดินรถนั้น เจ้าพนักงานจราจรกำหนดให้เป็นทางเดินรถทางเดียว
- 3) จะต้องเข้าช่องทางให้ถูกต้องเมื่อเข้าบริเวณใกล้ทางร่วมทางแยก

4) เมื่อจะแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น

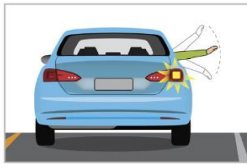
5) เมื่อผู้ขับขี่ ขับรถด้วยความเร็วสูงกว่ารถในช่องเดินรถด้านซ้าย

มาตรา 35 รถที่มีความเร็วช้าหรือรถที่มีความเร็วต่ำกว่าความเร็วของรถคันอื่นที่ขับในทิศทางเดียวกัน ผู้ขับขี่ต้องขับรถให้ใกล้ขอบทางเดินรถด้านซ้ายเท่าที่จะกระทำได้

ผู้ขับขี่รถบรรทุกรถบรรทุกทุกคนโดยสารรถจักรยานยนต์ในทางเดินรถซึ่งได้แบ่งช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ตั้งแต่สองช่องขึ้นไปหรือได้จัดช่องเดินรถประจำทางด้านซ้ายไว้โดยเฉพาะต้องขับรถในช่องเดินรถด้านซ้ายสุด หรือใกล้เคียงกับช่องเดินรถประจำทางแล้วแต่กรณี

ความในวรรคสอง มิให้ใช้บังคับแก่รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันห้าร้อยกิโลกรัมและรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

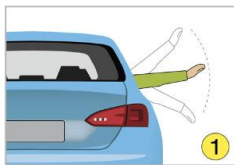

มาตรา 36 ผู้ขับขี่ซึ่งจะเลี้ยวรถให้รถคันอื่นผ่านหรือแซงขึ้นหน้าเปลี่ยนช่องเดินรถลดความเร็วของรถ จอดรถหรือหยุดรถต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขนตามมาตรา 37 หรือไฟสัญญาณตามมาตรา 38 หรือสัญญาณอย่างอื่นตามข้อบังคับของเจ้าพนักงานจราจร

ถ้าโดยสภาพของรถ สภาพของการบรรทุก หรือสภาพของทัศนวิสัย การให้สัญญาณด้วยมือและแขนตามวรรคหนึ่ง ไม่อาจทำให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถสวนมาหรือตามมาข้างหลังมองเห็นได้ ผู้ขับขี่ต้องให้ไฟสัญญาณ

ผู้ขับขี่ต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขน ไฟสัญญาณหรือสัญญาณอย่างอื่นตามวรรคหนึ่ง ก่อนที่จะเลี้ยวรถ เปลี่ยนช่องเดินรถ จอดรถ หรือหยุดรถเป็นระยะทางไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร

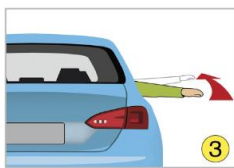
มาตรา 37 การให้สัญญาณด้วยมือและแขน ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

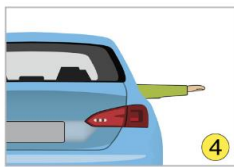
(1) เมื่อจะลดความเร็วของรถ ให้ผู้ขับขี่ยื่นแขนขวาตรงออกไปนอกกรดเสมอรระดับไหล่ และโบกมือขึ้นลงหลายครั้ง

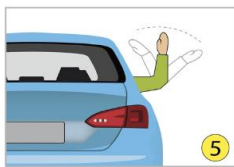
(2) เมื่อจะหยุดรถ ให้ผู้ขับขี่ยื่นแขนขวาตรงออกไปนอกกรดเสมอรระดับไหล่ ยกแขนขวาท่อนล่างตั้งฉากกับแขนท่อนบน และตั้งฝ่ามือขึ้น

(3) เมื่อจะให้รถคันอื่นผ่านหรือแซงขึ้นหน้า ให้ผู้ขับขี่ยื่นแขนขวาตรงออกไปนอกกรดเสมอรระดับไหล่ และโบกมือไปทางข้างหน้าหลายครั้ง

(4) เมื่อจะเลี้ยวขวา หรือเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางขวาให้ผู้ขับขี่ยื่นแขนขวาตรงออกไปนอกกรดเสมอรระดับไหล่

(5) เมื่อจะเลี้ยวซ้าย หรือเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางซ้ายให้ผู้ขับขี่ยื่นแขนขวาตรงออกไปนอกกรดเสมอรระดับไหล่ และงอข้อมือชูขึ้นโบกไปทางซ้ายหลายครั้ง

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ในกรณีที่รถยนต์นั้นมีเครื่องขับอยู่ทางด้านซ้ายให้ผู้ขับขี่ใช้ไฟสัญญาณแทนการใช้สัญญาณด้วยมือและแขน

มาตรา 38 การให้ไฟสัญญาณของผู้ขับขี่รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) เมื่อจะหยุดรถ ผู้ขับขี่ต้องให้ไฟสัญญาณสีแดงที่ท้ายรถ
- (2) เมื่อจะเลี้ยวรถ เปลี่ยนช่องเดินรถ หรือแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น ผู้ขับขี่ต้องให้สัญญาณยกเลี้ยวสีเหลืองอำพัน หรือให้ไฟสัญญาณกะพริบสีขาว หรือสีเหลืองอำพันที่ติดอยู่หน้ารถหรือข้างรถ และไฟสัญญาณกะพริบสีแดง หรือสีเหลืองอำพันที่ติดอยู่ท้ายรถไปในทิศทางที่จะเลี้ยว เปลี่ยนช่องเดินรถ หรือแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น
- (3) เมื่อจะให้รถคันอื่นแซงขึ้นหน้า ผู้ขับขี่ต้องให้ไฟสัญญาณยกเลี้ยวสีเหลืองอำพัน หรือให้ไฟสัญญาณกะพริบสีแดง หรือสีเหลืองอำพัน ที่ติดอยู่ท้ายรถทางด้านซ้ายของรถ

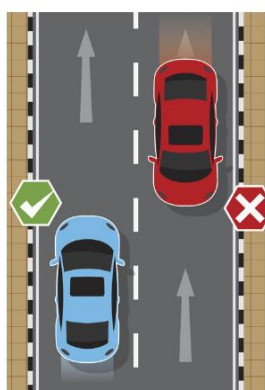
มาตรา 39 เมื่อขับรถสวนกัน ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดด้านซ้ายของทางเดินรถ โดยให้ถือกึ่งกลางของทางเดินรถเป็นหลัก แต่ถ้าทางเดินรถใดได้จัดแบ่งเป็นช่องเดินรถไว้ ให้ถือเส้นหรือแนวที่แบ่งนั้นเป็นหลัก

ในทางเดินรถที่แคบ เมื่อขับรถสวนกัน ผู้ขับขี่แต่ละฝ่ายต้องลดความเร็วของรถ เพื่อให้รถสวนกันได้อย่างปลอดภัย

ในทางเดินรถที่แคบ ซึ่งไม่อาจขับรถสวนกันได้อย่างปลอดภัย เมื่อขับรถสวนกัน ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถคันที่ใหญ่กว่าต้องหยุดรถให้ชิดขอบทางเดินรถด้านซ้าย เพื่อให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถคันที่เล็กกว่าผ่านไปได้

ในทางเดินรถที่มีสิ่งกีดขวางอยู่ข้างหน้าผู้ขับขี่ต้องลดความเร็วของรถหรือหยุดรถเพื่อให้รถคันที่สวนมาผ่านไปได้

มาตรา 40 ผู้ขับขี่ต้องขับรถให้ห่างรถคันหน้าพอสมควรในระยะที่จะหยุดรถได้โดยปลอดภัยในเมื่อจำเป็นต้องหยุดรถผู้ขับขี่ซึ่งขับรถขึ้นสะพานหรือทางลาดชันต้องใช้ความระมัดระวังไม่ให้รถถอยหลังโดนรถคันอื่น

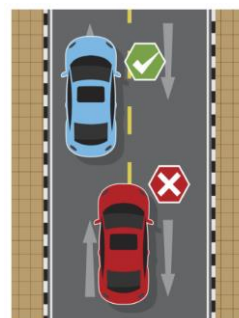

มาตรา 41

ทางเดินรถใดที่มีเครื่องหมายจราจรให้เป็นทางเดินรถทางเดียว ให้ผู้ขับขี่ขับรถไปตามทิศทางที่ได้กำหนดไว้

มาตรา 42

ทางเดินรถใดที่มีเครื่องหมายจราจรแบ่งทางเดินรถออกเป็นสองทาง สำหรับรถเดินขึ้นทางหนึ่ง ล่องทางหนึ่ง โดยมีช่องว่างคั่นกลาง หรือทำเครื่องหมายจราจรกีดกันแสดงว่าทางเดินรถนั้นมีการแบ่งออกเป็นสองทางดังกล่าว ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดด้านซ้ายของทางเดินรถ

มาตรา 43

- (1) ในขณะหย่อนความสามารถในอันที่จะขับ
- (2) ในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น
- (3) ในลักษณะกีดขวางการจราจร
- (4) โดยประมาทหรือน่าหวาดเสียว อันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
- (5) ในลักษณะที่ผิดปกติวิสัยของการขับรถตามธรรมดา หรือไม่อาจแลเห็นทางด้านหน้าหรือด้านหลัง ด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้งสองด้าน ได้พอแก่ความปลอดภัย
- (6) คร่อมหรือทับเส้นหรือแนวแบ่งช่องเดินรถ เว้นแต่เมื่อเปลี่ยนช่องเดินรถเลี้ยวรถ หรือกลับรถ
- (7) บนทางเท้าโดยไม่มีเหตุอันสมควร เว้นแต่รถลากขึ้นสำหรับทารก คนป่วยหรือคนพิการ
- (8) โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น
- (9) ในขณะใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ เว้นแต่การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่โดยใช้อุปกรณ์เสริมสำหรับการสนทนา โดยผู้ขับขี่ไม่ต้องถือหรือจับโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น

มาตรา 43 ทวิ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่เสพยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือเสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ทั้งนี้ ตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้เจ้าพนักงานจราจร พนักงานสอบสวน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ตรวจการมีอำนาจจัดให้มีการตรวจสอบผู้ขับขี่รถบางประเภทตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ว่าได้เสพยาเสพติดให้โทษหรือเสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามวรรคหนึ่งหรือไม่ และหากผลการตรวจสอบในเบื้องต้นปรากฏว่าผู้ขับขี่นั้นไม่ได้เสพก็ให้ผู้ขับขี่นั้นขับรถต่อไปได้

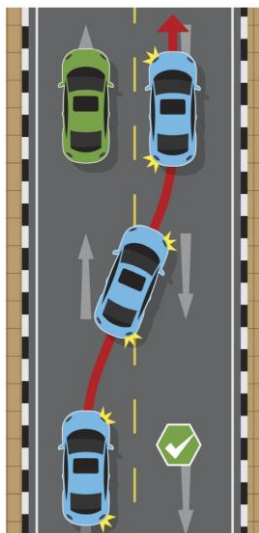
ในกรณีที่ผู้ขับขี่ตามวรรคสองไม่ยอมให้ตรวจสอบ ให้เจ้าพนักงานจราจร พนักงานสอบสวน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ตรวจการมีอำนาจกักตัวผู้นั้นไว้ เพื่อดำเนินการตรวจสอบได้ภายในระยะเวลาเท่าที่จำเป็นแห่งกรณี เพื่อให้การตรวจสอบเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว และเมื่อผู้นั้นยอมรับการตรวจสอบแล้ว หากผลการตรวจสอบในเบื้องต้นปรากฏว่าไม่ได้เสพ ก็ให้ปล่อยตัวไปทันที การตรวจสอบตามมาตรานี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 43 ตริ ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ขับขี่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 43 (1) หรือ (2) ผู้ตรวจการมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดรถและสั่งให้มีการทดสอบตามมาตรา 142 ด้วย

มาตรา 43 จัตวา ในกรณีที่ผู้ตรวจการพบว่า ผู้ขับขี่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 43 (1) หรือ (2) หรือ มาตรา 43 ทวิวรรคหนึ่ง ให้ผู้ตรวจการส่งตัวผู้นั้นพร้อมพยานหลักฐานในเบื้องต้นแก่พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินหกชั่วโมงนับแต่เวลาที่พบการกระทำความผิดดังกล่าว เพื่อดำเนินคดีต่อไป

มาตรา 43 เบญจ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 43 ทวิ และมาตรา 43 ตริ ให้ผู้ตรวจการแสดงบัตรประจำตัวของตนซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกหรือกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

การขับแซงและผ่านขึ้นหน้า

มาตรา 44

ผู้ขับขี่ซึ่งประสงค์จะขับรถแซงเพื่อขึ้นหน้ารถอื่นในทางเดินรถ ซึ่งไม่ได้แบ่งช่องทางเดินรถไว้ ต้องให้สัญญาณโดยกะพริบไฟหน้าหลายครั้ง หรือให้ไฟสัญญาณยกเลี้ยวขวา หรือให้เสียงสัญญาณดังพอที่จะให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถคันหน้าให้สัญญาณตอบตามมาตรา 37 (3) หรือมาตรา 38 (3) และเมื่อเห็นว่าไม่เป็นการกีดขวางรถอื่นที่กำลังแซงแล้ว จึงจะแซงขึ้นหน้าได้

การแซงต้องแซงด้านขวาโดยมีระยะห่างจากรถที่ถูกแซงพอสมควร เมื่อเห็นว่าได้ขับผ่านขึ้นหน้ารถที่ถูกแซงไปในระยะที่ห่างเพียงพอแล้ว จึงจะขับชิดด้านซ้ายของทางเดินรถได้

มาตรา 45

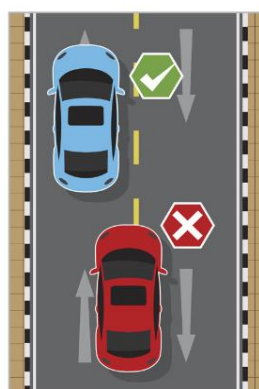
ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถแซงเพื่อขึ้นหน้ารถอื่นด้านซ้ายเว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้

- (1) รถที่จะถูกแซงกำลังเลี้ยวขวาหรือให้สัญญาณว่าจะเลี้ยวขวา
- (2) ทางเดินรถนั้นได้จัดแบ่งเป็นช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ตั้งแต่สองช่องขึ้นไปการขับรถแซงด้านซ้ายตาม (1) หรือ (2) จะกระทำได้เมื่อไม่มีรถอื่นตามมาในระยะกระชั้นชิดและมีความปลอดภัยพอ

มาตรา 46

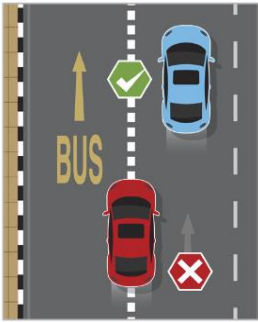
ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถแซงเพื่อขึ้นหน้ารถอื่นในกรณีต่อไปนี้

- (1) เมื่อรถกำลังขึ้นทางชัน ขึ้นสะพาน หรืออยู่ในทางโค้ง เว้นแต่จะมีเครื่องหมายจราจรให้แซงได้
- (2) ภายในระยะสามสิบเมตรก่อนถึงทางข้าม ทางร่วมทางแยก วงเวียนหรือเกาะที่สร้างไว้ หรือทางเดินรถที่ตัดข้ามทางรถไฟ
- (3) เมื่อมีหมอก ฝน ฝุ่นหรือควันจนทำให้ไม่อาจเห็นทางข้างหน้าได้ในระยะหกสิบเมตร
- (4) เมื่อเข้าที่คับขันหรือเขตปลอดภัย

มาตรา 47

ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถแซงหรือผ่านขึ้นหน้ารถอื่นถ้าเข้าไปในเส้นกึ่งกลางของทางเดินรถที่กำหนดไว้ หรือที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงเขตอันตรายหรือเขตให้ใช้ความระมัดระวังบนทางเดินรถ ในกรณีที่ทางเดินรถด้านซ้ายมีสิ่งกีดขวางที่เป็นอุปสรรคแก่การจราจรและทางเดินรถด้านขวามีความกว้างเพียงพอ ผู้ขับขี่จะขับรถหลีกเลี่ยงสิ่งกีดขวางถ้าเข้าไปในเส้นกึ่งกลางของทางเดินรถที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนดไว้ก็ได้ในเมื่อไม่กีดขวางการจราจรของรถที่สวนทางมา

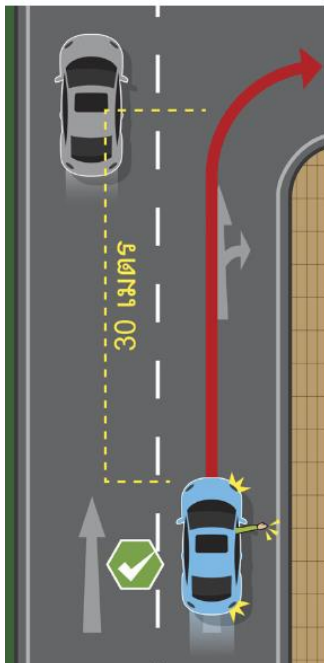
มาตรา 48

ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถแซงหรือผ่านขึ้นหน้ารถคันอื่นถ้าเข้าไปในช่องเดินรถประจำทาง เว้นแต่ในกรณีที่มิสิ่งกีดขวางการจราจรในทางเดินรถข้างหน้าหรือเมื่อต้องปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานจราจรแต่ทั้งนี้จะขับรถอยู่ในช่องเดินรถประจำทางได้เพียงเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

มาตรา 49 เมื่อได้รับสัญญาณขอแซงขึ้นหน้าจากรถคันที่อยู่ข้างหลัง ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถที่มีความเร็วช้าหรือรถที่ใช้ความเร็วต่ำกว่าความเร็วของรถอื่นที่ขับไปในทิศทางเดียวกัน ต้องยอมให้รถที่ใช้ความเร็วสูงกว่าผ่านขึ้นหน้า ผู้ขับขี่ที่ถูกขอทางต้องให้สัญญาณตอบตาม มาตรา 37 (3) หรือมาตรา 38 (3) เมื่อเห็นว่าทางเดินรถข้างหน้าปลอดภัยและไม่มีรถอื่นสวนทางมาในระยะกระชั้นชิด ต้องลดความเร็วของรถและขับรถชิดด้านซ้ายของทางเดินรถ เพื่อให้รถที่จะแซงผ่านขึ้นหน้าได้โดยปลอดภัย

การออกรถ การเลี้ยวรถและการกลับรถ

มาตรา 50 การขับรถออกจากที่จอด ถ้ามีรถจอดหรือมีสิ่งกีดขวางอยู่ข้างหน้า ผู้ขับขี่ต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขนตามมาตรา 37 หรือไฟสัญญาณตามมาตรา 38 และจะขับรถไปได้เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรของรถอื่น

มาตรา 51 การเลี้ยวรถ ให้ปฏิบัติดังนี้

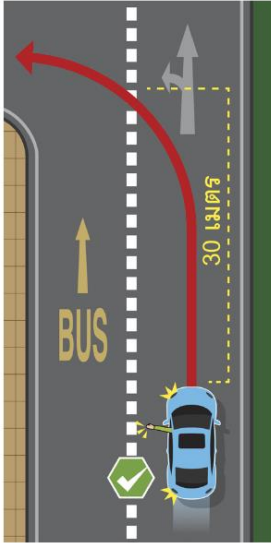
ถ้าจะเลี้ยวขวา

(ก) สำหรับทางเดินรถที่ไม่ได้แบ่งช่องเดินรถไว้ ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดทางด้านขวาของแนวกึ่งกลางของทางเดินรถก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร

(ข) สำหรับทางเดินรถที่ได้แบ่งช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ตั้งแต่สองช่องขึ้นไปให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดทางด้านขวาสุดของทางเดินรถหรือในช่องที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงให้เลี้ยวขวาได้ ทั้งนี้ ก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร

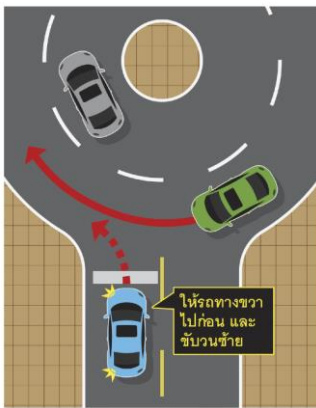
(ค) ในกรณีที่มิช่องเดินรถประจำทางอยู่ทางเดินรถด้านขวาสุดให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดช่องเดินรถประจำทางก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร และจะเลี้ยวรถผ่านเข้าไปในช่องเดินรถประจำทางได้เฉพาะในบริเวณที่มีเครื่องหมายจราจรให้เลี้ยวรถผ่านได้เท่านั้น

(ง) สำหรับทางเดินรถที่มีเจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่แสดงสัญญาณจราจรด้วยมือและแขน ให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถเลี้ยวขวาผ่านไปได้โดยไม่ต้องอ้อมเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่เดียวกัน ผ่านทางร่วมทางแยกไปก่อน เมื่อเห็นว่าปลอดภัยแล้ว จึงให้เลี้ยวขวาไปได้

ถ้าจะเลี้ยวซ้าย

- (ก) ในกรณีที่ไม่ได้แบ่งช่องเดินรถไว้ ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดทางเดินรถด้านซ้าย
- (ข) ในกรณีที่มีการแบ่งช่องเดินรถไว้ และมีเครื่องหมายจราจรแสดงให้เลี้ยวซ้าย ได้ให้ผู้ขับขี่ขับรถในช่องเดินรถสำหรับรถที่จะเลี้ยวซ้าย ทั้งนี้ ก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร
- (ค) ในกรณีที่มีช่องเดินรถประจำทางอยู่ทางเดินรถด้านซ้ายสุด ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดช่องเดินรถประจำทางก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร และจะเลี้ยวรถผ่านเข้าไปในช่องเดินรถประจำทางได้เฉพาะในบริเวณที่มีเครื่องหมายจราจรให้เลี้ยวรถผ่านได้เท่านั้น

ถ้าจะเลี้ยวอ้อมวงเวียนหรือเกาะที่สร้างไว้

ให้ผู้ขับขี่ขับรถอ้อมไปทางซ้ายของวงเวียนหรือเกาะนั้น ในกรณีตาม (1) และ (2) ผู้ขับขี่ต้องใช้ความระมัดระวัง และต้องหยุดให้ทางแก่ผู้ที่กำลังข้ามทางและรถที่กำลังผ่านทางร่วมทางแยกจากทางด้านอื่นก่อน เว้นแต่ในกรณีที่มารถเลี้ยวซ้ายและเลี้ยวขวาพร้อมกัน ให้รถเลี้ยวซ้ายให้ทางแก่รถเลี้ยวขวาก่อน

มาตรา 52 ในทางเดินรถที่สวนกันได้ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่กลับรถหรือเลี้ยวรถทางขวาในเมื่อมีรถอื่นสวนหรือตามมาในระยะน้อยกว่าหนึ่งร้อยเมตร เว้นแต่เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรของรถอื่น

มาตรา 53

ห้ามมิให้ผู้ขับขี่

- (1) เลี้ยวรถหรือกลับรถในทางเดินรถที่มีเครื่องหมายห้ามเลี้ยวขวา ห้ามเลี้ยวซ้ายหรือห้ามกลับรถ
- (2) กลับรถที่เขตปลอดภัย ที่คับขัน บนสะพาน หรือในระยะหนึ่งร้อยเมตรจากทางราบของเชิงสะพาน
- (3) กลับรถที่ทางร่วมทางแยก เว้นแต่จะมีเครื่องหมายจราจรให้กลับรถในบริเวณดังกล่าวได้

ห้ามกลับรถ และห้ามเลี้ยว เมื่อเจอป้ายสัญญาณเหล่านี้

การหยุดรถและจอดรถ

มาตรา 54 การหยุดรถหรือการจอดรถในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขนตาม มาตรา 37 หรือไฟสัญญาณ ตามมาตรา 38 ก่อนที่จะหยุดรถหรือจอดรถในระยะไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร และ จะหยุดรถหรือจอดรถได้เมื่อผู้ขับขี่เห็นว่าปลอดภัย และไม่เป็นการกีดขวางการจราจรผู้ขับขี่ต้องจอดรถทาง ด้านซ้ายของทางเดินรถ และจอดรถให้ด้านซ้ายของรถขนานชิดกับขอบทางหรือไหล่ทางในระยะห่างไม่เกินสี่สิบ ห้าเซนติเมตร หรือจอดรถตามทิศทางหรือด้านหนึ่งด้านใดของทางเดินรถที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนดไว้แต่ใน กรณีที่มีช่องเดินรถประจำทางอยู่ทางด้านซ้ายสุดของทางเดินรถ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่จอดรถในลักษณะดังกล่าว ใน เวลาที่กำหนดให้ใช้ช่องเดินรถประจำทางนั้น

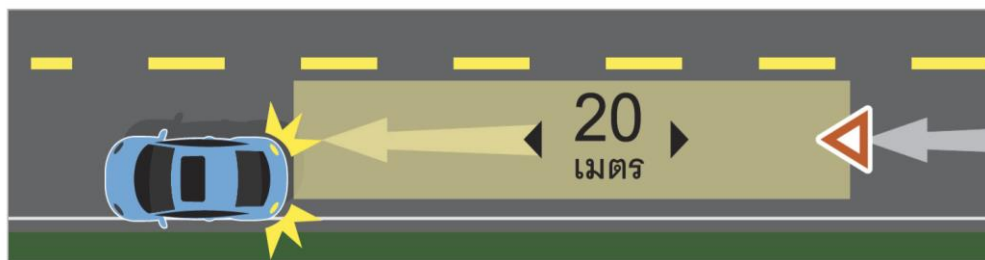
มาตรา 55 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่หยุดรถ

- (1) ในช่องเดินรถ เว้นแต่หยุดชิดขอบทางด้านซ้ายของทางเดินรถในกรณีที่ไม่มีช่องเดินรถประจำทาง
- (2) บนทางเท้า
- (3) บนสะพานหรือในอุโมงค์
- (4) ในทางร่วมทางแยก
- (5) ในเขตที่มีเครื่องหมายจราจรห้ามหยุดรถ
- (6) ตรงปากทางเข้าออกของอาคารหรือทางเดินรถ
- (7) ในเขตปลอดภัย
- (8) ในลักษณะกีดขวางการจราจร

ความในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่ผู้ขับขี่ซึ่งจำเป็นต้องหยุดรถเพราะมีสิ่งกีดขวางอยู่ในทางเดินรถ หรือ เครื่องยนต์หรือเครื่องอุปกรณ์ของรถขัดข้อง หรือในกรณีที่ปฏิบัติตามสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจร

มาตรา 56 ในกรณีที่เครื่องยนต์ หรือเครื่องอุปกรณ์ของรถขัดข้องจนต้องจอดรถในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ ต้องนำรถให้พ้นทางเดินรถโดยเร็วที่สุด

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าจำเป็นต้องจอดรถอยู่ในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องจอดรถในลักษณะที่ไม่กีดขวาง การจราจร และต้องแสดงเครื่องหมายหรือสัญญาณตามลักษณะและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 57 เว้นแต่จะได้มีบทบัญญัติ กฎ หรือข้อบังคับตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ห้ามมิให้ผู้ขับขี่จอดรถ

- (1) บนทางเท้า
- (2) บนสะพานหรือในอุโมงค์
- (3) ในทางร่วมทางแยก หรือในระยะสิบเมตรจากทางร่วมทางแยก
- (4) ในทางข้าม หรือในระยะสามเมตรจากทางข้าม
- (5) ในเขตที่มีเครื่องหมายจราจรห้ามจอดรถ
- (6) ในระยะสามเมตรจากท่อน้ำดับเพลิง
- (7) ในระยะสิบเมตรจากที่ติดตั้งสัญญาณจราจร
- (8) ในระยะสิบห้าเมตรจากทางรถไฟผ่าน
- (9) ซ้อนกันกับรถอื่นที่จอดอยู่ก่อนแล้ว
- (10) ตรงปากทางเข้าออกของอาคารหรือทางเดินรถ หรือในระยะห้าเมตรจากปากทางเดินรถ
- (11) ระหว่างเขตปลอดภัยกับขอบทาง หรือในระยะสิบเมตร นับจากปลายสุดของเขตปลอดภัยทั้งสองข้าง
- (12) ในที่คับขัน
- (13) ในระยะสิบห้าเมตรก่อนถึงเครื่องหมายหยุดรถประจำทางและเลยเครื่องหมายไปอีกสามเมตร
- (14) ในระยะสามเมตรจากตู้ไปรษณีย์
- (15) ในลักษณะกีดขวางการจราจร

มาตรา 58 การจอดรถในทางเดินรถที่ผู้ขับขี่ไม่อาจอยู่ควบคุมรถนั้น ผู้ขับขี่ต้องหยุดเครื่องยนต์และห้ามล้อรถนั้นไว้ การจอดรถในทางเดินรถที่เป็นทางลาดหรือชัน ผู้ขับขี่ต้องหันล้อหน้าของรถเข้าขอบทาง

มาตรา 59 เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจสั่งให้ผู้ขับขี่เคลื่อนย้ายรถที่หยุด หรือจอดอยู่อันเป็นการฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้

เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเคลื่อนย้ายรถที่หยุด หรือจอดอยู่ อันเป็นการฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือใช้เครื่องมือบังคับไม่ให้เคลื่อนย้ายรถดังกล่าวได้ การเคลื่อนย้ายรถ หรือใช้เครื่องมือบังคับให้รถที่หยุดหรือจอดอยู่ ไม่ให้เคลื่อนย้ายได้ตามวรรคสอง เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดชอบสำหรับความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามมาตรานี้ เว้นแต่ความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อเจ้าของรถ หรือผู้ขับขี่ต้องชำระค่าใช้จ่ายในการที่รถถูกเคลื่อนย้าย หรือถูกใช้เครื่องมือบังคับไม่ให้เคลื่อนย้าย ตลอดจนค่าดูแลรักษาระหว่างที่อยู่ในความครอบครองของเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งต้องกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายไม่น้อยกว่าคันละห้าร้อยบาท และค่าดูแลรักษาไม่น้อยกว่าวันละสองร้อยบาทเงินที่ได้จากเจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ซึ่งชำระตามวรรคสี่ เป็นรายได้ที่ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง และให้นำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติการตามมาตรานี้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ในกรณีที่เจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ไม่ชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาตามวรรคสี่ เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหน่วงรถนั้นไว้ได้จนกว่าจะได้รับชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาดังกล่าว โดยในระหว่างที่ยึดหน่วงนั้นให้คำนวณค่าดูแลรักษาเป็นรายวัน ถ้าพ้นกำหนดสามเดือนแล้วเจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ยังไม่ชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจนำรถนั้นออกขายทอดตลาดได้ เงินที่ได้จากการขายทอดตลาด เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาด ค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาที่ค้างชำระแล้ว เหลือเงินเท่าใดให้คืนแก่เจ้าของ หรือผู้มีสิทธิที่แท้จริงต่อไป

มาตรา 60 การหยุดรถหรือการจอดรถในทางเดินรถนอกเขตเทศบาล ผู้ขับขี่ต้องหยุดรถ หรือจอดรถ ที่ซึ่งผู้ขับขี่ซึ่งขับรถอื่นจะเห็นได้ในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร

มาตรา 61 ในเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอที่ผู้ขับขี่จะมองเห็นรถที่จอดในทางเดินรถได้โดยชัดแจ้งในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร ผู้ขับขี่ซึ่งจอดรถในทางเดินรถหรือไหล่ทางต้องเปิดไฟ หรือใช้แสงสว่างตามประเภท ลักษณะ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 62 ในทางเดินรถตอนใดที่มีทางรถไฟผ่าน ถ้าปรากฏว่า

- (1) มีเครื่องหมายหรือสัญญาณระวางรถไฟแสดงว่ารถไฟกำลังจะผ่าน
- (2) มีสิ่งปิดกั้น หรือมีเจ้าหน้าที่ให้สัญญาณแสดงว่ารถไฟกำลังจะผ่าน
- (3) มีเสียงสัญญาณของรถไฟ หรือรถไฟกำลังแล่นผ่านเข้ามาใกล้ อาจเกิดอันตรายเมื่อจะขับรถผ่านไป

ผู้ขับขี่ต้องลดความเร็วของรถ และหยุดรถให้ห่างจากทางรถไฟไม่น้อยกว่าห้าเมตร เมื่อรถไฟผ่านไป แล้วและมีเครื่องหมายหรือสัญญาณให้รถผ่านได้ ผู้ขับขี่จึงจะขับรถผ่านไปได้

มาตรา 63

ในทางเดินรถตอนใดที่มีทางรถไฟผ่าน ไม่ว่าจะมียี่ห้อหรือสัญญาณระวางรถไฟหรือไม่ ถ้าทางรถไฟนั้นไม่มีสัญญาณระวางรถไฟหรือสิ่งปิดกั้น ผู้ขับขี่ต้องลดความเร็วของรถและหยุดรถ ห่างจากทางรถไฟในระยะไม่น้อยกว่าห้าเมตร เมื่อเห็นว่าปลอดภัยแล้วจึงจะขับรถผ่านไปได้

มาตรา 64 ในขณะที่ผู้ขับขี่รถโรงเรียนหยุดรถในทางเดินรถเพื่อรับส่งนักเรียนขึ้นหรือลงให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถอื่นตามมาในทิศทางเดียวกัน หรือสวนกันกับรถโรงเรียนใช้ความระมัดระวังและลดความเร็วของรถ เมื่อเห็นว่าปลอดภัยจึงให้ขับรถผ่านไปได้

การใช้ทางเดินรถที่จัดเป็นช่องเดินรถประจำทาง

มาตรา 65 เมื่อเจ้าพนักงานจราจรได้ประกาศกำหนดให้ช่องเดินรถใดเป็นช่องเดินรถประจำทาง ผู้ขับขี่ซึ่งรถโดยสารประจำทาง และรถบรรทุกทุกคนโดยสารตามประเภทที่อธิบดีกำหนด ซึ่งอยู่ในระหว่างรับส่ง หรือบรรทุกทุกคนโดยสาร ต้องขับซึ่งรถภายในช่องเดินรถประจำทาง และจะขับซึ่งรถออกนอกช่องเดินรถประจำทางได้เมื่อมีสิ่งกีดขวางอยู่ในช่องเดินรถประจำทางนั้น หรือเมื่อต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่

รถบรรทุกทุกคนโดยสารประเภทใดจะต้องเดินในช่องเดินรถประจำทางให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในการประกาศกำหนดให้ช่องเดินรถใดเป็นช่องเดินรถประจำทางตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดเวลาการใช้ช่องเดินรถประจำทางไว้ด้วยก็ได้ กรณีเป็นเกี่ยวกับการจราจร เจ้าพนักงานจราจรมีอำนาจประกาศให้รถบรรทุกทุกคนโดยสารประเภทหนึ่งประเภทใดที่อธิบดีกำหนดตามวรรคสองจะต้องเดินในช่องเดินรถประจำทางในทางสายใดตอนใดก็ได้

มาตรา 66 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถอื่นนอกจากรถโดยสารประจำทาง หรือรถบรรทุกทุกคนโดยสารประเภทที่อธิบดีกำหนด ขับรถในช่องเดินรถประจำทางเว้นแต่จะปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ข้อกำหนดเกี่ยวกับความเร็วของรถ

มาตรา 67 ผู้ขับขี่ต้องขับรถด้วยอัตราความเร็วตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือตามเครื่องหมายจราจรที่ได้ติดตั้งไว้ในทางเครื่องหมายจราจรที่ติดตั้งไว้ตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดอัตราความเร็วขึ้นสูงหรือขึ้นต่ำก็ได้ แต่ต้องไม่เกินอัตราความเร็วที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 68 ผู้ขับขี่ซึ่งจะเลี้ยวรถ ให้รถอื่นแซงหรือผ่านขึ้นหน้า จอดรถ หยุดรถ หรือกลับรถต้องลดความเร็วของรถ

มาตรา 69 ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในทางเดินรถบนเนินเขา บนสะพาน ที่เชิงสะพาน ที่แคบ ทางโค้งทางลาดที่คับขัน หรือที่มีหมอก ฝน ฝุ่นหรือควัน จนทำให้ไม่อาจเห็นทางข้างหน้าได้ในระยะหกสิบเมตร ต้องลดความเร็วของรถในลักษณะที่จะให้เกิดความปลอดภัย

มาตรา 70 ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถเข้าใกล้ทางร่วมทางแยก ทางข้ามเส้นให้รถหยุด หรือวงเวียนต้องลดความเร็วของรถ

การขับรถผ่านทางร่วมทางแยกหรือวงเวียน

มาตรา 71 ภายใต้บังคับมาตรา 21 และมาตรา 26 เมื่อผู้ขับขี่ขับรถมาถึงทางร่วมทางแยกให้ผู้ขับขี่ปฏิบัติดังนี้

- 1) ถ้ามีรถอื่นอยู่ในทางร่วมทางแยก ผู้ขับขี่ต้องให้รถในทางร่วมทางแยกนั้นผ่านไปก่อน
- 2) ถ้ามาถึงทางร่วมทางแยกพร้อมกัน และไม่มีรถอยู่ในทางร่วมทางแยก ผู้ขับขี่ต้องให้รถที่อยู่ทางด้านซ้ายของตนผ่านไปก่อน เว้นแต่ในทางร่วมทางแยกใดมีทางเดินรถทางเอกตัดผ่านทางเดินรถทางโทให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในทางเอกมีสิทธิขับผ่านไปก่อน
- 3) ถ้าสัญญาณจราจรไฟสีเขียวปรากฏข้างหน้า แต่ในทางร่วมทางแยกมีรถอื่นหยุดขวางอยู่จนไม่สามารถผ่านพ้นทางร่วมทางแยกไปได้ ผู้ขับขี่จะต้องหยุดรถที่หลังเส้นให้รถหยุดจนกว่าจะสามารถเคลื่อนรถผ่านพ้นทางร่วมทางแยกไปได้

มาตรา 72 ทางเดินรถทางเอกได้แก่ทางเดินรถ ดังต่อไปนี้

- (1) ทางเดินรถที่ได้ติดตั้งเครื่องหมายจราจรแสดงว่าเป็นทางเดินรถทางเอก
- (2) ทางเดินรถที่มีป้ายหยุดหรือป้ายที่มีคำว่า “ให้ทาง” ติดตั้งไว้ หรือทางเดินรถที่มีคำว่า “หยุด” หรือเส้นหยุดซึ่งเป็นเส้นขาวทึบ หรือเส้นให้ทางซึ่งเป็นเส้นขาวประบนผิวทาง ให้ทางเดินรถที่ขวางข้างหน้าเป็นทางเดินรถทางเอก

(3) ในกรณีที่ไม่มีเครื่องหมายจราจรตาม (1) หรือไม่มีป้ายหรือเส้น หรือข้อความบนผิวทางตาม (2) ให้ทางเดินรถที่มีช่องเดินรถมากกว่าเป็นทางเดินรถทางเอก

(4) ถนนที่ตัดหรือบรรจบกับตรอกหรือซอย ให้ทางเดินรถที่เป็นถนนเป็นทางเดินรถทางเอกทางเดินรถอื่นที่มีใช้ทางเดินรถทางเอกตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นทางเดินรถทางโท

มาตรา 73 ในกรณีที่วงเวียนใดได้ติดตั้งสัญญาณจราจร หรือเครื่องหมายจราจร ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรนั้นถ้าไม่มีสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรตามวรรคหนึ่ง เมื่อผู้ขับขี่ขับรถมาถึงวงเวียน ต้องให้สิทธิแก่ผู้ขับขี่ ซึ่งขับรถอยู่ในวงเวียนทางด้านขวาของตนขับผ่านไปก่อน

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควรเพื่อความปลอดภัยหรือ ความสะดวกในการจราจร จะให้สัญญาณจราจรเป็นอย่างอื่นนอกจากที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งหรือวรรคสองก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้

มาตรา 74 ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถออกจากทางส่วนบุคคล หรือทางเดินรถในบริเวณอาคารเมื่อจะขับร่นผ่านหรือเลี้ยวสู่ทางเดินรถที่ตัดผ่าน ต้องหยุดรถ เพื่อให้รถที่กำลังผ่านทางหรือรถที่กำลังแล่นอยู่ในทางเดินรถผ่านไปก่อน เมื่อเห็นว่าปลอดภัยแล้วจึงขับร่นต่อไปได้

รถฉุกเฉิน

มาตรา 75 ในขณะที่ผู้ขับขี่ขับรถฉุกเฉินไปปฏิบัติหน้าที่ ผู้ขับขี่มีสิทธิดังนี้

- (1) ใช้ไฟสัญญาณแสงวับวาบ ใช้เสียงสัญญาณไซเรน หรือเสียงสัญญาณอย่างอื่นตามที่อธิบดีกำหนดไว้
- (2) หยุดรถหรือจอดรถ ณ ที่ห้ามจอด
- (3) ขับรถเกินอัตราความเร็วที่กำหนดไว้
- (4) ขับร่นผ่านสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรใดๆ ที่ให้รถหยุดแต่ต้องลดความเร็วของรถให้ช้าลงตามสมควร
- (5) ไม่ต้องปฏิบัติตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือข้อบังคับการจราจรเกี่ยวกับช่องเดินรถ ทิศทางของการขับร่นหรือการเลี้ยวรถที่กำหนดไว้ในการปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ผู้ขับขี่ต้องใช้ความระมัดระวังตามควรแก่กรณี

มาตรา 76 เมื่อคนเดินเท้า ผู้ขับขี่ หรือผู้ขี่หรือควบคุมสัตว์ เห็นรถฉุกเฉินในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ใช้ไฟสัญญาณแสงวับวาบ หรือได้ยินเสียงสัญญาณไซเรน หรือเสียงสัญญาณอย่างอื่นตามที่อธิบดีกำหนดไว้ คนเดินเท้า ผู้ขับขี่ หรือผู้ขี่หรือควบคุมสัตว์ ต้องให้รถฉุกเฉินผ่านไปก่อน โดยปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) สำหรับคนเดินเท้าต้องหยุด และหลบให้ชิดขอบทาง หรือขึ้นไปบนทางเขตปลอดภัยหรือไหล่ทางที่ใกล้ที่สุด
- (2) สำหรับผู้ขับขี่ต้องหยุดรถหรือจอดรถให้ชิดขอบทางด้านซ้าย หรือในกรณีที่มีช่องเดินรถประจำทางอยู่ทางด้านซ้ายสุดของทางเดินรถต้องหยุดรถหรือจอดรถให้ชิดช่องเดินรถประจำทาง แต่ห้ามหยุดรถหรือจอดรถในทางร่วมทางแยก
- (3) สำหรับผู้ขี่หรือควบคุมสัตว์ต้องบังคับสัตว์ให้หยุดชิดทาง แต่ห้ามหยุดในทางร่วมทางแยกในการปฏิบัติตาม (2) และ (3) ผู้ขับขี่ และผู้ขี่ หรือควบคุมสัตว์ต้องรีบกระทำโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ และต้องใช้ความระมัดระวังตามควรแก่กรณี

การลากรถหรือการจูงรถ

มาตรา 77 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถทุกชนิดลากรถหรือจูงรถอื่นไปในทางเกินหนึ่งคัน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี วิธีลากรถหรือจูงรถ และการมีเครื่องหมายเพื่อความปลอดภัยในการลากรถหรือจูงรถให้กำหนดในกฎกระทรวง

อุบัติเหตุ

มาตรา 78 ผู้ใดขับรถ หรือขี่หรือควบคุมสัตว์ในทางซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นความผิดของผู้ขับขี่ หรือผู้ขี่หรือควบคุมสัตว์หรือไม่ก็ตาม ต้องหยุดรถหรือสัตว์ และให้ความช่วยเหลือตามสมควร และพร้อมทั้งแสดงตัว และแจ้งเหตุต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ใกล้เคียงทันทีกับต้องแจ้งชื่อตัว ชื่อสกุล และที่อยู่ของตน และหมายเลขทะเบียนรถแก่ผู้ได้รับความเสียหายด้วย

ในกรณีที่ผู้ขับขี่ หรือผู้ขี่หรือควบคุมสัตว์หลบหนีไป หรือไม่แสดงตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่เกิดเหตุ ให้สันนิษฐานว่าเป็นผู้กระทำความผิดและให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดรถคันที่ผู้ขับขี่หลบหนี หรือไม่แสดงตนว่าเป็นผู้ขับขี่จนกว่าคดีถึงที่สุดหรือได้ตัวผู้ขับขี่ ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่แสดงตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในหกเดือนนับแต่วันเกิดเหตุ ให้ถือว่ารถนั้นเป็นทรัพย์สินซึ่งได้ใช้ในการกระทำความผิดหรือเกี่ยวกับการกระทำความผิดและให้ตกเป็นของรัฐ

รถจักรยาน

มาตรา 79 ทางใดที่ได้จัดทำไว้สำหรับรถจักรยาน ผู้ขับขี่รถจักรยานต้องขับในทางนั้น

มาตรา 80 รถจักรยานที่ใช้ในทางเดินรถ ไหล่ทาง หรือทางที่จัดทำไว้สำหรับรถจักรยานผู้ขับขี่รถจักรยานต้องจัดให้มี

- (1) กระดิ่งที่ให้เสียงสัญญาณได้ยินได้ในระยะไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร
- (2) เครื่องห้ามล้อที่ใช้การได้ดี เมื่อใช้สามารถทำให้รถจักรยานหยุดได้ทันที
- (3) โคมไฟติดหน้ารถจักรยานแสงขาวไม่น้อยกว่าหนึ่งดวงที่ให้แสงไฟส่องตรงไปข้างหน้าเห็นพื้นทางได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่าสิบห้าเมตร และอยู่ในระดับต่ำกว่าสายตาของผู้ขับขี่ซึ่งขับรถสวนมา
- (4) โคมไฟติดท้ายรถจักรยานแสงแดงไม่น้อยกว่าหนึ่งดวงที่ให้แสงสว่างตรงไปข้างหลัง หรือติดวัตถุสะท้อนแสงสีแดงแทน ซึ่งเมื่อถูกไฟส่องให้มีแสงสะท้อน

มาตรา 81 ในเวลาต้องเปิดไฟตามมาตรา 11 หรือมาตรา 61 ผู้ขับขี่รถจักรยานอยู่ในทางเดินรถไหล่ทางหรือทางที่จัดทำไว้สำหรับรถจักรยานต้องจุดโคมไฟแสงขาวหน้ารถเพื่อให้ผู้ขับขี่หรือคนเดินเท้าซึ่งขับรถหรือเดินสวนมาสามารถมองเห็นรถ

มาตรา 82 ผู้ขับขี่รถจักรยานต้องขับให้ชิดขอบทางด้านซ้ายของทางเดินรถไหล่ทางหรือทางที่จัดทำไว้สำหรับรถจักรยานให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่ในกรณีที่มีช่องเดินรถประจำทางด้านซ้ายสุดของทางเดินรถต้องขับขี่รถจักรยานให้ชิดช่องเดินรถประจำทางนั้น

มาตรา 83 ในทางเดินรถไหล่ทางหรือทางที่จัดทำไว้สำหรับรถจักรยาน ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถจักรยาน

- (1) ขับโดยประมาท หรือนำพาเหตุเสี่ยงอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
- (2) ขับโดยไม่จับคันบังคับรถ
- (3) ขับขนานกันเกินสองคัน เว้นแต่ขับในทางที่จัดทำไว้สำหรับรถจักรยาน
- (4) ขับโดยนั่งบนที่อื่นอันมิใช่อานที่จัดไว้เป็นที่นั่งตามปกติ
- (5) ขับโดยบรรทุกบุคคลอื่น เว้นแต่รถจักรยานสามล้อสำหรับบรรทุกคน ทั้งนี้ตามเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนด
- (6) บรรทุก หรือถือสิ่งของ หีบห่อ หรือของใดๆ ในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการจับคันบังคับรถ หรืออันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
- (7) เกาะหรือพ่วงรถอื่นที่กำลังแล่นอยู่

รถบรรทุกคนโดยสาร

มาตรา 85 ห้ามมิให้เจ้าของรถบรรทุกคนโดยสาร หรือผู้ขับขี่รถบรรทุกคนโดยสารรับบรรทุกศพ หรือคนที่เป็นโรคเรื้อน หรือโรคติดต่อที่ต้องแจ้งความตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อร่วมกับคนโดยสารอื่น เว้นแต่

- (1) ในกรณีที่รถบรรทุกคนโดยสารนั้นไม่ใช้บรรทุกคนโดยสารอื่น จะบรรทุกคนที่เป็นโรคเรื้อน หรือโรคติดต่อ ที่ต้องแจ้งความตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อก็ได้
- (2) ในกรณีที่รถบรรทุกคนโดยสารนั้นไม่ใช้บรรทุกคนโดยสารอื่น จะบรรทุกศพร่วมกับปัญญาติ หรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับศพนั้นก็ได้

มาตรา 86 ห้ามมิให้เจ้าของรถบรรทุกคนโดยสาร ผู้ขับขี่รถบรรทุกคนโดยสาร ผู้เก็บค่าโดยสาร หรือบุคคลใดที่มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับรถบรรทุกคนโดยสาร เรียกให้คนขึ้นรถโดยส่งเสียงอื้ออึง หรือในลักษณะที่ก่อความรำคาญให้แก่คนโดยสารหรือผู้อื่น หรือต้อน ดึง เหนี่ยว หรือยัดยื้อ คนหรือสิ่งของของคนนั้น เพื่อให้คนขึ้นรถบรรทุกคนโดยสารคันใดคันหนึ่ง

มาตรา 87 ห้ามมิให้เจ้าของรถบรรทุกคนโดยสาร ผู้ขับขี่รถบรรทุกคนโดยสาร หรือผู้เก็บค่าโดยสารปฏิเสธไม่รับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยไม่มีเหตุอันสมควร

มาตรา 88 ผู้ขับขี่รถบรรทุกคนโดยสารต้องหยุดรถและส่งคนโดยสารที่เครื่องหมายหยุดรถประจำทาง หรือ ณ สถานที่ตามที่ตกลงกันไว้ แล้วแต่กรณี

มาตรา 89 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถบรรทุกทุกคนโดยสาร หรือผู้เก็บค่าโดยสารรับบรรทุกทุกคนโดยสารเกินจำนวนที่กฎหมายกำหนดในการนับจำนวนคนโดยสารให้ถือว่าเด็กอายุไม่เกินสิบปีจำนวนสองคนเท่ากับคนโดยสารหนึ่งคน

มาตรา 90 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถบรรทุกทุกคนโดยสาร

- (1) ขับรถเที่ยวเร่หาคนขึ้นรถ
- (2) จอดรถเป็นคันหัวแถวของรถคันอื่นห่างจากเครื่องหมายจราจรเกินหนึ่งเมตร
- (3) จอดรถห่างจากท้ายรถคันหน้าเกินหนึ่งเมตร

มาตรา 91 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถบรรทุกทุกคนโดยสาร หรือผู้เก็บค่าโดยสาร

- (1) สูบบุหรี่หรือคุยกันในขณะขับรถ หรือในขณะทำหน้าที่เก็บค่าโดยสาร
- (2) กล่าวหาว่าไม่สุภาพ เสียสติ ดุหมั่น ก้าวร้าว หรือแสดงกิริยาในลักษณะดังกล่าวต่อคนโดยสารหรือผู้อื่น

มาตรา 92 เมื่อจะเติมน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดไวไฟที่มีจุดวาบไฟในอุณหภูมิยี่สิบเอ็ดองศาเซลเซียส หรือต่ำกว่านั้น ผู้ขับขี่รถบรรทุกทุกคนโดยสารต้องหยุดเครื่องยนต์ และต้องให้คนโดยสารลงจากรถทุกคนด้วย

รถแท็กซี่

มาตรา 93 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถแท็กซี่ปฏิเสธไม่รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร เว้นแต่การบรรทุกนั้น น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ตน หรือแก่คนโดยสารในกรณีที่ผู้ขับขี่รถแท็กซี่มีความประสงค์จะไม่รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร ให้แสดงป้ายดรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร วิธีการแสดงป้ายและลักษณะของป้ายดรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

มาตรา 94 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถแท็กซี่รับบรรทุกทุกคนโดยสารเกินจำนวนที่ได้กำหนดไว้ในใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ในการนับจำนวนคนโดยสารให้ถือว่าเด็กอายุไม่เกินสิบปีจำนวนสองคนเท่ากับคนโดยสารหนึ่งคน

มาตรา 95 ห้ามมิให้ผู้ใด

- (1) เรียกให้คนขึ้นรถแท็กซี่โดยส่งเสียงอื้ออึง หรือในลักษณะที่ก่อความรำคาญให้แก่คนโดยสารหรือผู้อื่น
- (2) ต้อน ดึง เหนี่ยว หรือยึดยื้อคนหรือสิ่งของของคนนั้น เพื่อให้คนขึ้นรถแท็กซี่คันใดคันหนึ่ง

มาตรา 96 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถแท็กซี่เรียกเก็บค่าโดยสารเกินอัตราที่ปรากฏจากมาตรแท็กซี่ลักษณะและวิธีการใช้มาตรแท็กซี่ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 97 คนโดยสารต้องชำระค่าโดยสารตามอัตราที่ปรากฏจากมาตรแท็กซี่

มาตรา 98 บทบัญญัติมาตรา 96 และมาตรา 97 จะใช้บังคับในท้องที่ใด และจะใช้บังคับกับรถแท็กซี่ทุกประเภท หรือบางประเภทโดยมีเงื่อนไขอย่างไร ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาในท้องที่ใดที่ไม่มีพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถแท็กซี่ในท้องที่นั้น เรียกเก็บค่าโดยสารเกินราคาที่ตกลงกันไว้กับคนโดยสาร และคนโดยสารต้องชำระค่าโดยสารตามที่ตกลงไว้นั้น

บทบัญญัติในวรรคสอง ให้ใช้บังคับแก่กรณีของรถแท็กซี่ประเภทที่มีได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งด้วย

มาตรา 99 ในขณะที่ขับรถ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถแท็กซี่

- (1) สูบบุหรี่ เปิดวิทยุ หรือกระทำการด้วยประการใดๆ ในลักษณะที่ก่อความรำคาญให้แก่คนโดยสาร
- (2) ยื่นมือ แขน หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายออกนอกกรงเว้นแต่เป็นการกระทำเพื่อให้สัญญาณตามมาตรา 37
- (3) จับคันบังคับรถด้วยมือเพียงข้างเดียว เว้นแต่มีเหตุจำเป็น
- (4) ใช้เสียงสัญญาณเมื่อเข้าไปในบริเวณโรงพยาบาล สถานที่ทำงาน หรือสถานศึกษา
- (5) ใช้เสียงสัญญาณแตรเพื่อเร่งรถอื่น
- (6) แข่งหรือตัดหน้ารถอื่นในลักษณะฉวยตฉวยเป็นที่น่าหวาดเกรงว่าจะเกิดอันตราย
- (7) ขับรถเข้าไปในบริเวณบ้านของผู้อื่น
- (8) รับคนโดยสารภายในบริเวณที่เจ้าพนักงานจราจรได้กำหนดเครื่องหมายจราจรห้ามรับคนโดยสาร
- (9) กล่าววาจาไม่สุภาพ เสียดสี ดูหมิ่น ก้าวร้าว หรือแสดงกิริยาในลักษณะดังกล่าวต่อคนโดยสารหรือผู้อื่น

มาตรา 100 ผู้ขับขี่รถแท็กซี่ต้องพาคนโดยสารไปยังสถานที่ที่แจ้งตามเส้นทางที่สั้นที่สุดหรือเส้นทางที่ไม่แออัดเกินควร และต้องส่งคนโดยสาร ณ สถานที่ตามที่ตกลงกันไว้ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถแท็กซี่พาคนโดยสารไปทอดทิ้งระหว่างทางไม่ว่าด้วยประการใดๆ

มาตรา 101 ผู้ขับขี่รถแท็กซี่ต้องแต่งกาย และมีเครื่องหมายเย็บติดหรือปักไว้ที่เครื่องแต่งกายลักษณะเครื่องแต่งกายและเครื่องหมายให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศของอธิบดีใช้บังคับ

มาตรา 102 เมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควรให้ผู้ประกอบการรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร โดยใช้รถแท็กซี่ในท้องที่ใด ต้องจัดพักรถ ณ สถานที่ที่ใดเป็นการเฉพาะ ก็ให้กระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ให้ระบุท้องที่ และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีที่จอดพักรถด้วย

คนเดินเท้า

มาตรา 103 ทางใดที่มีทางเท้าหรือไหล่ทางอยู่ข้างทางเดินรถ ให้คนเดินเท้าเดินบนทางเท้าหรือไหล่ทาง ถ้าทางนั้นไม่มีทางเท้าอยู่ข้างทางเดินรถให้เดินริมทางด้านขวาของตน

มาตรา 104 ภายในระยะไม่เกินหนึ่งร้อยเมตรนับจากทางข้าม ห้ามมิให้คนเดินเท้าข้ามทางนอกทางข้าม

มาตรา 105 คนเดินเท้าซึ่งประสงค์จะข้ามทางเดินรถในทางข้ามที่มีไฟสัญญาณจราจรควบคุมคนเดินเท้าให้ปฏิบัติตามไฟสัญญาณจราจรที่ปรากฏต่อหน้า ดังต่อไปนี้

- (1) เมื่อมีสัญญาณจราจรไฟสีแดง ไม่ว่าจะมียูหรือข้อความเป็นการห้ามมิให้คนเดินเท้าข้ามทางเดินรถด้วยหรือไม่ก็ตาม ให้คนเดินเท้าหยุดรออยู่บนทางเท้า บนเกาะแบ่งทางเดินรถ หรือในเขตปลอดภัย เว้นแต่ทางใดที่ไม่มีทางเท้า ให้หยุดรอบนไหล่ทางหรือขอบทาง
- (2) เมื่อมีสัญญาณจราจรไฟสีเขียว ไม่ว่าจะมียูหรือข้อความเป็นการอนุญาตให้คนเดินเท้าข้ามทางเดินรถด้วยหรือไม่ก็ตาม ให้คนเดินเท้าข้ามทางเดินรถได้
- (3) เมื่อมีสัญญาณจราจรไฟสีเขียวกะพริบทางด้านใดของทาง ให้คนเดินเท้าที่ยังมิได้ข้ามทางเดินรถหยุดรอบนทางเท้า บนเกาะแบ่งทางเดินรถ หรือในเขตปลอดภัย แต่ถ้ากำลังข้ามทางเดินรถให้ข้ามทางเดินรถโดยเร็ว

มาตรา 106 คนเดินเท้าซึ่งประสงค์จะข้ามทางเดินรถในทางข้าม หรือทางร่วมทางแยกที่มีสัญญาณจราจรควบคุมการใช้ทาง ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) เมื่อมีสัญญาณจราจรไฟสีแดงให้รถหยุดทางด้านใดของทาง ให้คนเดินเท้าข้ามทางเดินรถตามที่รถหยุดนั้น และต้องข้ามทางเดินรถภายในทางข้าม
- (2) เมื่อมีสัญญาณจราจรไฟสีเขียวให้รถผ่านทางด้านใดของทาง ห้ามมิให้คนเดินเท้าข้ามทางเดินรถด้านนั้น
- (3) เมื่อมีสัญญาณจราจรไฟสีเหลืองอำพัน หรือไฟสีเขียวกะพริบทางด้านใดของทาง ให้คนเดินเท้าที่ยังมิได้ข้ามทางเดินรถหยุดรอบทางเท้าบนเกาะแบ่งทางเดินรถ หรือในเขตปลอดภัย แต่ถ้ากำลังข้ามทางเดินรถอยู่ในทางข้ามให้ข้ามทางเดินรถโดยเร็ว

มาตรา 107 คนเดินเท้าซึ่งประสงค์จะข้ามทางเดินรถในทางที่มีพนักงานเจ้าหน้าที่แสดงสัญญาณจราจร ให้ปรากฏ ไม่ว่าจะเป็นสัญญาณด้วยมือและแขน หรือเสียงสัญญาณนกหวีด ให้ปฏิบัติตามมาตรา 106 โดยอนุโลม

มาตรา 108 ห้ามมิให้ผู้ใดเดินแถว เดินเป็นขบวนแห่ หรือเดินเป็นขบวนใดๆ ในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการจราจร เว้นแต่

- (1) เป็นแถวทหารหรือตำรวจ ที่มีผู้ควบคุมตามระเบียบแบบแผน
- (2) แถว หรือขบวนแห่ หรือขบวนใดๆ ที่เจ้าพนักงานจราจรได้อนุญาต และปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนด

มาตรา 109 ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำด้วยประการใดๆ บนทางเท้า หรือทางใดๆ ซึ่งจัดไว้สำหรับคนเดินเท้าในลักษณะที่เป็นการกีดขวางผู้อื่นโดยไม่มีเหตุอันสมควร

มาตรา 110 ห้ามมิให้ผู้ใดซื้อ ขาย แจกจ่าย หรือเรียไรในทางเดินรถ หรือออกไปกลางทางโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือเป็นการกีดขวางการจราจร

สัตว์และสิ่งของในทาง

มาตรา 111 ห้ามมิให้ผู้ใดขี่ จูง ไล่ต้อน หรือปล่อยสัตว์ไปบนทาง ในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการจราจร และไม่มีผู้ควบคุมเพียงพอ

มาตรา 112 การขี่ จูง หรือไล่ต้อนสัตว์ไปบนทาง ให้ผู้ขี่หรือควบคุมสัตว์ปฏิบัติตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ว่าด้วยรถโดยอนุโลม

มาตรา 113 เจ้าพนักงานจราจรมีอำนาจออกคำสั่งห้ามขี่ จูง ไล่ต้อน หรือปล่อยสัตว์ไปบนทางใดๆ เมื่อพิจารณาเห็นว่า การขี่ จูง ไล่ต้อน หรือปล่อยสัตว์ดังกล่าวจะกีดขวางการจราจร หรือจะก่อให้เกิดความสกปรกบนทาง

มาตรา 114 ห้ามมิให้ผู้ใดวาง ตั้ง ยื่น หรือแขวนสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือกระทำด้วยประการใดๆ ในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการจราจร เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือ จากเจ้าพนักงานจราจร แต่เจ้าพนักงานจราจรจะอนุญาตได้ต่อเมื่อมีเหตุอันจำเป็น และเป็นการชั่วคราวเท่านั้น

ผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง นอกจากจะมีความผิดตามมาตรา 148 แล้ว เจ้าพนักงานจรรยาบรรณมีอำนาจสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนรื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายสิ่งกีดขวางดังกล่าวได้ ถ้าไม่ยอมรื้อถอนหรือเคลื่อนย้าย ให้เจ้าพนักงานจรรยาบรรณมีอำนาจรื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายได้

มาตรา 115 ห้ามมิให้ผู้ใดแบก หาม ลาก หรือนำสิ่งของไปบนทาง ในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการจราจร

รถม้า เกรียน และเลื่อน

มาตรา 116 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถม้า หรือเกรียนหรือเลื่อนที่เทียมด้วยสัตว์ จอดรถม้า หรือเกรียนหรือเลื่อนในทางโดยไม่มีผู้ควบคุม เว้นแต่ได้ผูกสัตว์ที่เทียมนั้นไว้ไม่ให้ลากรถม้า หรือเกรียน หรือเลื่อนต่อไปได้

มาตรา 117 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถม้าปล่อยสายบังเหียนในเวลาขับขี่รถม้า

มาตรา 118 การขับขี่รถม้า หรือเกรียน หรือเลื่อนที่เทียมด้วยสัตว์ ให้ผู้ขับขี่ปฏิบัติตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ว่าด้วยรถโดยอนุโลม

เขตปลอดภัยและการขับขี่ในลักษณะที่ไม่ปลอดภัย

มาตรา 119 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถเข้าไปในเขตปลอดภัย เว้นแต่ในกรณีจำเป็น และได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา 120 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถถอยหลังในลักษณะที่ไม่ปลอดภัย หรือเป็นการกีดขวางการจราจร

มาตรา 121 ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ต้องนั่งคร่อมบนยานที่จัดไว้สำหรับให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์นั่ง ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้กำหนดไว้ในใบคู่มือจดทะเบียนให้บรรทุกคนโดยสารได้คนโดยสารจะต้องนั่งซ้อนท้ายผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ และนั่งบนยานที่จัดไว้สำหรับคนโดยสารหรือนั่งในที่นั่งพ่วงข้าง

มาตรา 122 ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์และคนโดยสารรถจักรยานยนต์ ต้องสวมหมวกที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อป้องกันอันตรายในขณะขับขี่ และโดยสารรถจักรยานยนต์ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ตามวรรคหนึ่ง ขับขี่รถจักรยานยนต์ในขณะมีคนโดยสารรถจักรยานยนต์มิได้สวมหมวกที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อป้องกันอันตรายลักษณะ และวิธีการใช้หมวกเพื่อป้องกันอันตรายตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช หรือผู้นับถือลัทธิศาสนาอื่น ที่ใช้ผ้า หรือสิ่งอื่นโพกศีรษะตามประเพณีนิยมนั้น หรือบุคคลใดที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 123 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถยนต์ยอมให้ผู้อื่นนั่งที่นั่งตอนหน้าแถวเดียวกับที่นั่งผู้ขับขี่รถยนต์เกินสองคนผู้ขับขี่รถยนต์ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งในขณะขับขี่รถยนต์ และต้องจัดให้คนโดยสารรถยนต์ ซึ่งนั่งที่นั่งตอนหน้าแถวเดียวกับที่นั่งผู้ขับขี่รถยนต์ รัดร่างกายไว้กับที่นั่งด้วยเข็มขัดนิรภัยขณะโดยสารรถยนต์ และคนโดยสารรถยนต์ดังกล่าวต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งในขณะโดยสารรถยนต์ด้วยประเภทหรือชนิดของรถยนต์ ลักษณะและวิธีการใช้เข็มขัดนิรภัยตามวรรคสองให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 124 ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นเหตุให้ผู้ขับขี่มองไม่เห็นทางด้านหน้าหรือด้านข้างของรถได้โดยสะดวกในขณะขับรถ หรือในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการควบคุมบังคับรถ

ห้ามมิให้ผู้ใดเกาะ ห้อยโหน หรือยื่นส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกายออกไปนอกตัวถังรถยนต์โดยไม่สมควร หรือนั่งหรือยืนในหรือบนรถยนต์ ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ในขณะที่ยานยนต์เคลื่อนที่อยู่ในทางเดินรถ

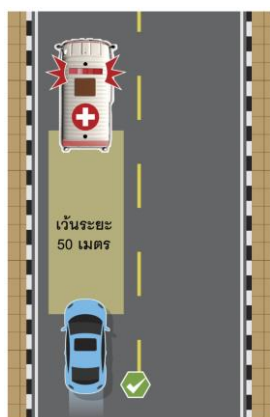
ห้ามมิให้ผู้ใดขึ้นหรือลงรถโดยสารประจำทาง รถบรรทุกคนโดยสาร รถโรงเรียนหรือรถแท็กซี่ ในขณะที่รถดังกล่าวหยุดเพื่อรอสัญญาณไฟจราจร หรือหยุดเพราะติดการจราจร

ห้ามมิให้ผู้ขับขี่หรือผู้เก็บค่าโดยสาร รถโดยสารประจำทาง รถบรรทุกคนโดยสารรถโรงเรียน หรือรถแท็กซี่ ยินยอมให้ผู้ใดกระทำการใดๆ ตามวรรคสองหรือวรรคสาม

มาตรา 125 การขับรถผ่านทางแคบระหว่างภูเขา หรือระหว่างเนิน หรือการขับรถในทางเดินรถบนภูเขาหรือบนเนิน ผู้ขับขี่ต้องขับรถให้ชิดขอบทางด้านซ้าย และเมื่อถึงทางโค้งผู้ขับขี่ต้องใช้เสียงสัญญาณเพื่อเตือนรถอื่นที่อาจสวนมา

มาตรา 126 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ใช้เกียร์ว่างหรือเหยียบคลัทช์ ในขณะที่ยานยนต์ตามทางลาดหรือไหล่เขา

มาตรา 127 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถ

- (1) ตามหลังรถฉุกเฉินซึ่งกำลังปฏิบัติหน้าที่ในระยะต่ำกว่าห้าสิบเมตร
- (2) ผ่านเข้าไป หรือจอดในบริเวณเขตปฏิบัติการดับเพลิง
- (3) ทับสายสูบลมดับเพลิงที่ไม่มีเครื่องป้องกันสายสูบลมในขณะเจ้าหน้าที่ดับเพลิงปฏิบัติการตามหน้าที่เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากเจ้าหน้าที่ดับเพลิงซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้น

มาตรา 128 ห้ามมิให้ผู้ใดวาง เท หรือทิ้งเศษแก้ว ตะปู ลวด น้ำมันหล่อลื่น กระจกหรือสิ่งอื่นใด หรือกระทำด้วยประการใดๆ บนทางอันอาจทำให้เกิดอันตรายหรือเสียหายแก่ยานพาหนะหรือบุคคล หรือเป็นการกีดขวางการจราจร

มาตรา 129 ผู้ใดรู้ว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามมาตรา 128 อันอยู่ในความดูแลของตน ตก หก หรือไหลอยู่บนทาง ผู้นั้นต้องจัดการเก็บกวาดของดังกล่าวออกจากทางทันที

มาตรา 130 ห้ามมิให้ผู้ใดเผา หรือกระทำด้วยประการใดๆ ภายในระยะห้าร้อยเมตรจากทางเดินรถ เป็นเหตุให้เกิดควันหรือสิ่งอื่นใด ในลักษณะที่อาจทำให้ไม่ปลอดภัยแก่การจราจรในทางเดินรถนั้น

มาตรา 131 ผู้ใดเคลื่อนย้ายรถที่ชำรุดหรือหักพังออกจากทาง ผู้นั้นต้องจัดการเก็บสิ่งของที่ตกหล่น อันเนื่องมาจากความชำรุดหรือหักพังของรถออกจากทางทันที

มาตรา 132 ในกรณีที่ใช้รถโรงเรียนรับส่งนักเรียน เจ้าของรถหรือผู้ขับขี่รถโรงเรียนต้องจัดให้มีข้อความ “รถโรงเรียน” ขนาดสูงของตัวอักษรไม่น้อยกว่าสิบห้าเซนติเมตร ติดอยู่ด้านหน้า และด้านหลังของรถ ถ้ารถโรงเรียนมีไฟสัญญาณสีแดงปิดเปิดเป็นระยะติดไว้ด้านหน้าและด้านหลังของรถ เพื่อให้รถที่สวนมาหรือตามหลังเห็นได้โดยชัดเจน เมื่อนำรถนั้นไปใช้ในทางโดยไม่ได้ใช้รับส่งนักเรียน ให้งดใช้ไฟสัญญาณสีแดง และต้องปิดคลุมข้อความว่ารถโรงเรียน

มาตรา 133 รถที่เข้าขบวนแห่ต่างๆ หรือรถที่นำมาใช้เฉพาะเพื่อการโฆษณาสินค้า หรือมหรสพที่แห่หรือโฆษณาไปตามทาง จะต้องรับอนุญาตจากเจ้าพนักงานจราจรเว้นแต่ขบวนแห่หรือการโฆษณานั้นเป็นของทางราชการรถที่ใช้โฆษณาสินค้าหรือมหรสพดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ถ้าเข้าขบวนแห่ที่รับอนุญาตแล้ว และในการอนุญาตนั้นได้ระบุรถที่วันนี้ไว้ด้วยแล้ว รถนั้นไม่จำเป็นต้องได้รับอนุญาต

มาตรา 134 ห้ามมิให้ผู้ใดแข่งรถในทาง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานจราจร ห้ามมิให้ผู้ใดจัด สนับสนุน หรือส่งเสริมให้มีการแข่งรถในทาง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานจราจร

อัตราความเร็ว

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ได้กำหนดความเร็วในกรณีปกติสำหรับรถดังต่อไปนี้

(1) รถบรรทุกที่มีน้ำหนักบรรทุกรวมทั้งน้ำหนักบรรทุกทุกเกิน 1,200 กิโลกรัม หรือ รถบรรทุกคันโดยสาร ให้ขับในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา หรือเขตเทศบาล ไม่เกิน ชั่วโมงละ 60 กิโลเมตร หรือนอกเขตดังกล่าวให้ขับไม่เกินชั่วโมงละ 80 กิโลเมตร

(2) รถยนต์อื่นนอกจากรถที่ระบุไว้ใน (1) ขณะที่ลากจูงรถพ่วงรถยนต์บรรทุกที่มีน้ำหนักบรรทุกรวมทั้งน้ำหนักบรรทุกทุกเกิน 1,200 กิโลกรัม หรือรถยนต์สามล้อให้ขับในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา หรือเขตเทศบาล ไม่เกินชั่วโมงละ 45 กิโลเมตร หรือนอกเขตดังกล่าว ให้ขับไม่เกินชั่วโมงละ 60 กิโลเมตร

(3) รถยนต์อื่นนอกจากระบุไว้ใน (1) หรือ (2) หรือรถจักรยานยนต์ให้ขับในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา หรือเขตเทศบาล ไม่เกินชั่วโมงละ 80 กิโลเมตร หรือนอกเขตดังกล่าว ให้ขับไม่เกิน 90 กิโลเมตรในเขตทางที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงว่าเป็นเขตอันตรายหรือเขตให้ขับรถช้าๆ ให้ลดความเร็วลงและเพิ่มความระมัดระวังขึ้นตามสมควร และในกรณีที่มีเครื่องหมายจราจรกำหนดอัตราความเร็วต่ำกว่าที่กำหนดข้างต้นให้ไม่เกินอัตราความเร็วที่กำหนดไว้นั้น

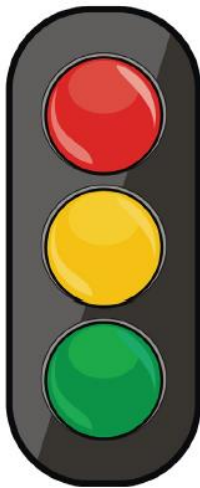
- **สัญญาณจราจร**

ในการขับขีรถบนถนนนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจป้ายและเครื่องหมายจราจรต่างๆ เพื่อให้สามารถควบคุมรถได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีความรู้และเข้าใจในการปฏิบัติเมื่อพบป้ายสัญญาณจราจรประเภทต่างๆ

- 1. สัญญาณไฟจราจร**

สัญญาณไฟจราจร หมายถึง โคมสัญญาณไฟที่ใช้ควบคุมการจราจร มีขนาดและติดตั้ง หรือทำให้ปรากฏไว้ในทาง ในลักษณะที่ทำให้ผู้ขับขี่หรือผู้ที่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณมองเห็นได้โดยชัดเจน

สัญญาณไฟจราจรถูกใช้สำหรับควบคุม และจัดระเบียบการใช้พื้นที่บริเวณทางแยกซึ่งมีรถจากหลายทิศทางต้องการที่จะเดินผ่านโดยวิธีให้รถจากแต่ละทิศทางได้สลับกับผ่านไปด้วยการให้สัญญาณที่แตกต่างกันออกไป เพื่อให้รถสามารถผ่านทางแยกได้อย่างสะดวก และปลอดภัย ทั้งนี้สัญญาณไฟจราจรแต่ละสีมีความหมาย ดังต่อไปนี้

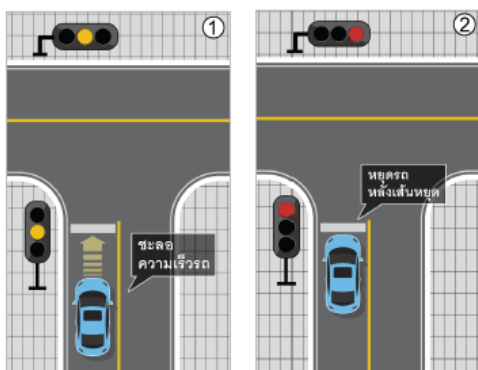

สัญญาณจราจรไฟสีแดง หรือเครื่องหมายจราจรสีแดงที่มีคำว่า “หยุด” ให้ผู้ขับขี่หยุดรถหลังเส้นให้รถหยุด

สัญญาณจราจรไฟสีเหลืองอำพัน ให้ผู้ขับขี่เตรียมหยุดรถหลังเส้นให้รถหยุด เพื่อเตรียมปฏิบัติตามสัญญาณที่จะปรากฏต่อไป เว้นแต่ผู้ขับขี่ที่ได้เลยเส้นให้รถหยุดไปแล้วให้เลยไปได้

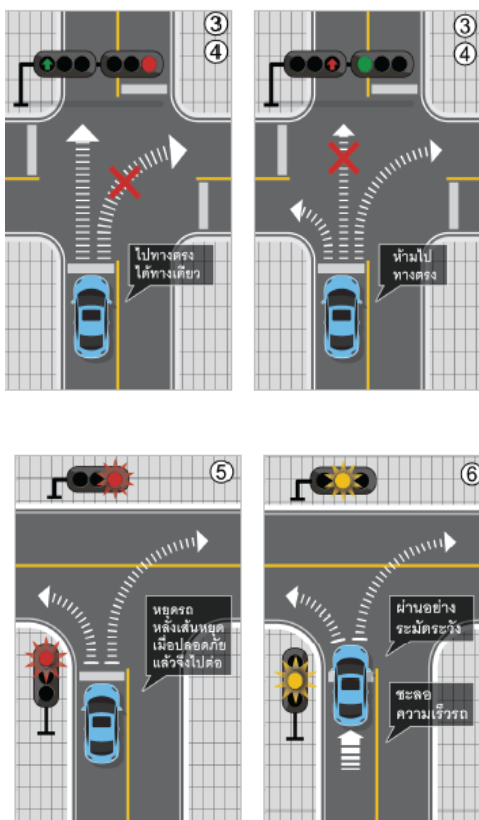
สัญญาณจราจรไฟสีเขียว หรือเครื่องหมายจราจรสีเขียวที่มีคำว่า “ไป” ให้ผู้ขับขี่ขับรถต่อไปได้ เว้นแต่จะมีเครื่องหมายจราจรกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ได้บัญญัติการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับสัญญาณไฟจราจรไว้ ดังนี้ **มาตรา 22** ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรที่ปรากฏข้างหน้าในกรณีต่อไปนี้

1) สัญญาณจราจร ไฟสีเหลืองอำพัน ให้ผู้ขับขี่เตรียมหยุดรถหลังเส้นให้รถหยุด เพื่อเตรียมปฏิบัติตามสัญญาณที่จะปรากฏต่อไปดังกล่าวใน (2) เว้นแต่ผู้ขับขี่ที่ได้เลยเส้นให้รถหยุดไปแล้วให้เลยไปได้

2) สัญญาณจราจรไฟสีแดง หรือเครื่องหมายจราจรสีแดงที่มีคำว่า “หยุด” ให้ผู้ขับขี่หยุดรถหลังเส้นให้รถหยุด

3) สัญญาณจราจรไฟสีเขียว หรือเครื่องหมายจราจรสีเขียวที่มีคำว่า “ไป” ให้ผู้ขับขี่ขับรถต่อไปได้ เว้นแต่จะมีเครื่องหมายจราจรกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

4) สัญญาณจราจรไฟลูกศรสีเขียวชี้ให้เลี้ยวหรือชี้ให้ตรงไปหรือสัญญาณจราจรไฟสีแดงแสดงพร้อมกับสัญญาณจราจรไฟลูกศรสีเขียวชี้ให้เลี้ยวหรือชี้ให้ตรงไปให้ผู้ขับขี่เลี้ยวรถหรือขับรถตรงไปได้ตามทิศทางที่ลูกศรชี้และต้องขับรถด้วยความระมัดระวังและต้องให้สิทธิแก่คนเดินเท้าในทางข้ามหรือรถที่มาทางขวาก่อน

5) สัญญาณจราจรไฟกะพริบสีแดง ถ้าติดตั้งอยู่ที่ทางร่วมทางแยกใด เปิดทางด้านใด ให้ผู้ขับขี่ที่มาจากด้านนั้นหยุดรถหลังเส้นให้รถหยุด เมื่อเห็นว่าปลอดภัย และไม่เป็นการกีดขวางการจราจรแล้วจึงให้ขับรถต่อไปได้ด้วยความระมัดระวัง

6) สัญญาณจราจรไฟกะพริบสีเหลืองอำพัน ถ้าติดตั้งอยู่ ณ ที่ใด ให้ผู้ขับขี่ลดความเร็วของรถลง และผ่านทางเดินรถนั้นไปด้วยความระมัดระวัง

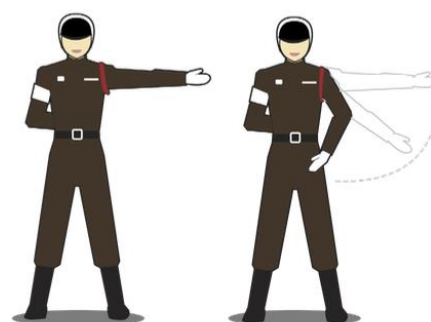
ผู้ขับขี่ซึ่งจะขับรถตรงไป ต้องเข้าอยู่ในช่องเดินรถที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงให้ตรงไป ส่วนผู้ขับขี่ซึ่งจะเลี้ยวรถต้องเข้าอยู่ในช่องเดินรถที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงให้เลี้ยว การเข้าอยู่ในช่องเดินรถดังกล่าวจะต้องเข้าตั้งแต่เริ่มมีเครื่องหมายจราจรแสดงให้ปฏิบัติเช่นนั้น

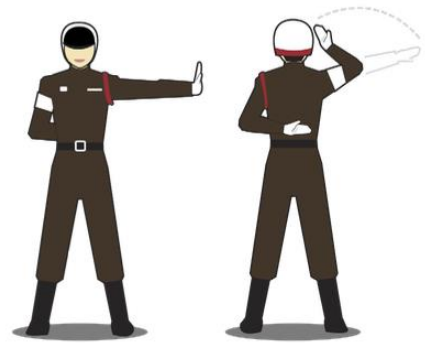
2. สัญญาณมือ

สัญญาณมือ หรือสัญญาณด้วยมือและแขนของพนักงานเจ้าหน้าที่ หมายถึง สัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงให้ปรากฏข้างหน้าพ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 24 บัญญัติให้ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงให้ปรากฏข้างหน้าในกรณีต่อไปนี้

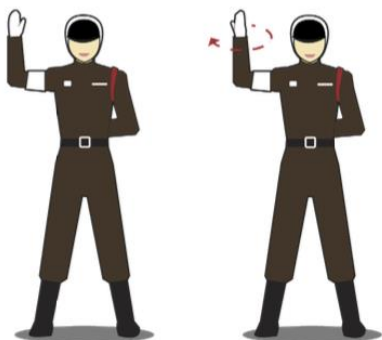
1) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยืน และเหยียดแขนซ้ายออกไป เสมอระดับไหล่ ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ลดแขนข้างที่เหยียดออกไปนั้นลง และโบกมือไปข้างหน้า ให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่ทางด้านหลังขับรถผ่านไปได้

2) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนข้างใดข้างหนึ่งออกไปเสมอระดับไหล่ และตั้งฝ่ามือขึ้นผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านที่เหยียดแขนข้างนั้นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่พลิกฝ่ามือที่ตั้งอยู่นั้น แล้วโบกผ่านศีรษะไปทางด้านหลัง ให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่นั้นขับรถผ่านไปได้

3) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนทั้งสองข้างออกไปเสมอระดับไหล่ และตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านที่เหยียดแขนทั้งสองข้างของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ

4) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และยกแขนขวาท่อนล่างตั้งฉากกับแขนท่อนบน และตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่พลิกฝ่ามือที่ตั้งอยู่นั้นโบกไปด้านหลัง ให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่ทางด้านหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ขับรถผ่านไปได้

5) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และยกแขนขวาท่อนล่างตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น ส่วนแขนซ้ายเหยียดออกไปเสมอระดับไหล่ ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหน้า และด้านหลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถระยะหยุดรถ การหยุดรถตามมาตรานี้ให้หยุดหลังเส้นให้รถหยุด ในกรณีที่ทางเดินรถใดไม่มีเส้นให้รถหยุด ให้ผู้ขับขี่หยุดรถห่างจากพนักงานเจ้าหน้าที่ในระยะไม่น้อยกว่าสามเมตร

กรณีสัญญาณมือต่างจากสัญญาณไฟจราจร ในทางเดินรถที่มีสัญญาณไฟจราจรหรือเครื่องหมายจราจร ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการจราจรในทางเดินรถนั้นเห็นสมควร เพื่อความปลอดภัย หรือความสะดวกในการจราจร จะให้สัญญาณจราจรเป็นอย่างอื่นก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้ขับขี่ปฏิบัติตามสัญญาณที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้

2.3 สัญญาณนกหวีด สภาพแวดล้อมในท้องถนนที่มีเสียงเครื่องยนต์จากรถต่างๆ เป็นอุปสรรคต่อการเรียกหรือให้สัญญาณด้วยคำพูด เจ้าพนักงานจึงใช้เสียงนกหวีดเป็นเครื่องมือในการให้สัญญาณจราจรพ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 25 ได้บัญญัติขั้นตอนการปฏิบัติให้ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้แสดงด้วยเสียงสัญญาณนกหวีดในกรณีต่อไปนี้

1. เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เสียงสัญญาณนกหวีดยาวหนึ่งครั้ง ให้ผู้ขับขี่หยุดรถทันที
2. เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เสียงสัญญาณนกหวีดสั้นสองครั้งติดต่อกัน ให้ผู้ขับขี่ขับรถผ่านไป

● เครื่องหมายจราจร

เครื่องหมายจราจร หมายความว่า รูปภาพ ข้อความ ตัวหนังสือ ตัวเลข หมด หลักเส้น แถบสี หรือ สัญลักษณ์ใดๆ ที่แสดง ติดตั้ง หรือทำให้ปรากฏไว้ในเขตทาง หรือทางหลวง ในลักษณะและตำแหน่งที่เห็นได้ โดยง่ายและชัดเจน เพื่อให้ผู้ใช้ทางไม่ว่าจะเป็นผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือผู้ควบคุมสัตว์ ปฏิบัติตามความหมายของ เครื่องหมายนั้นหรือเป็นการแจ้งข้อมูล หรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ทางหรือทางหลวงนั้น เพื่อให้การจราจร เป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย ผู้ขับขี่รถบนถนนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจป้าย และเครื่องหมายจราจรต่างๆ เพื่อให้สามารถควบคุมรถได้อย่างถูกต้อง และปลอดภัย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมี ความรู้และเข้าใจการปฏิบัติเมื่อพบป้ายสัญญาณ และเครื่องหมายจราจรบนท้องถนน เครื่องหมายจราจร แบ่งเป็น 2 ชนิด ได้แก่ เครื่องหมายจราจรชนิดแผ่นป้าย และเครื่องหมายจราจรชนิดผิวทาง ขอบทาง

1. เครื่องหมายจราจรชนิดแผ่นป้าย เครื่องหมายจราจรที่ทำให้ปรากฏอยู่บนแผ่นป้าย กล่องผนังที่ทำ ด้วยแผ่นโลหะ ไม้ หรือวัสดุอื่น โดยแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

● **ป้ายบังคับ** ได้แก่ ป้ายจราจรที่มีความหมายเป็นการบังคับให้ผู้ใช้ทางปฏิบัติตามความหมายของ เครื่องหมายจราจร ที่ปรากฏอยู่ในป้ายนั้น โดยการกำหนดให้ผู้ใช้ทางต้องกระทำ จงดเว้นการกระทำ หรือจำกัด การกระทำในบางประการ หรือบางลักษณะโดยมีความหมาย ดังนี้

   	1) ป้าย “หยุด” หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องหยุดรถก่อนถึงทางที่ขวางข้างหน้า หรือเส้นแนวหยุด และรอให้รถ และหรือคนเดินเท้าบนทางขวางข้างหน้าผ่านไปก่อน เมื่อเห็นว่าปลอดภัย และไม่เป็นการกีดขวางการจราจรที่บริเวณทาง แยกนั้นแล้ว จึงให้เคลื่อนรถต่อไปได้ด้วยความปลอดภัย 2) ป้าย “ให้ทาง” หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องระมัดระวังและให้ทางแก่รถ หรือ คนเดินเท้าบนทางขวางข้างหน้าผ่านไปก่อน เมื่อเห็นว่าปลอดภัย และไม่เป็ นการกีดขวางการจราจรที่บริเวณทางแยกนั้นแล้วจึงให้เคลื่อนรถผ่านไปด้ด้วย ความปลอดภัย 3) ป้าย “ให้รถสวนทางมาก่อน” หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องหยุดรถตรง ตำแหน่งที่ติดตั้งป้าย และรอให้รถที่กำลังสวนทางมาผ่านไปก่อน หากมีรถ ข้างหน้าหยุดรออยู่ก่อนก็ให้หยุดรอติดต่อกันมาตามลำดับเมื่อรถที่สวนทางมา ได้ผ่านไปหมดแล้ว จึงเคลื่อนรถที่หยุดตรงป้ายนี้ผ่านไปด้ 4) ป้าย “ห้ามแซง” หมายความว่า ห้ามแซงรถแซงขึ้นหน้ารถคันอื่นในเขตทาง ที่ติดตั้งป้าย
---	--

	5) ป้าย “ห้ามเข้า” หมายความว่า ห้ามรถทุกชนิดเข้าไปในทิศทางที่ติดตั้งป้าย
	6) ป้าย “ห้ามกลับรถไปทางขวา” หมายความว่า ห้ามกลับรถไปทางขวาไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ
	7) ป้าย “ห้ามกลับรถไปทางซ้าย” หมายความว่า ห้ามกลับรถไปทางซ้ายไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ
	8) ป้าย “ห้ามเลี้ยวซ้าย” หมายความว่า ห้ามเลี้ยวรถไปทางซ้าย
	9) ป้าย “ห้ามเลี้ยวขวา” หมายความว่า ห้ามเลี้ยวรถไปทางขวา
	10) ป้าย “ห้ามเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางซ้าย” หมายความว่า ห้ามเปลี่ยนช่องเดินรถหรือช่องจราจรไปทางซ้าย
	11) ป้าย “ห้ามเปลี่ยนช่องเดินรถไปทางขวา” หมายความว่า ห้ามเปลี่ยนช่องเดินรถหรือช่องจราจรไปทางขวา

	12) ป้าย “ห้ามเลี้ยวซ้ายหรือกลับรถ” หมายความว่า ห้ามเลี้ยวรถไปทางซ้ายหรือกลับรถ
	13) ป้าย “ห้ามรถยนต์ผ่าน” หมายความว่าห้ามรถยนต์ทุกชนิดผ่านเข้าออกในเขตทางที่ติดตั้งป้าย
	14) ป้าย “ห้ามรถยนต์ผ่าน” หมายความว่า ห้ามรถยนต์ทุกชนิดผ่านเข้าออกในเขตทางที่ติดตั้งป้าย
	15) ป้าย “ห้ามรถบรรทุกผ่าน” หมายความว่า ห้ามรถบรรทุกทุกชนิดผ่านเข้าออกในเขตทางที่ติดตั้งป้าย
	16) ป้าย “ห้ามรถจักรยานยนต์ผ่าน” หมายความว่า ห้ามรถจักรยานยนต์ทุกชนิดผ่านเข้าออกในเขตทางที่ติดตั้งป้าย
	17) ป้าย “ห้ามรถพ่วงผ่าน” หมายความว่า ห้ามรถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วงทุกชนิดผ่านเข้าออกในเขตทางที่ติดตั้งป้าย
	18) ป้าย “ห้ามรถยนต์สามล้อผ่าน” หมายความว่า ห้ามรถยนต์สามล้อทุกชนิดผ่านเข้าออกในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

	19) ป้าย “ห้ามรถสามล้อผ่าน” หมายความว่า ห้ามรถสามล้อทุกชนิดผ่านเข้าออกในเขตทางที่ติดตั้งป้าย
	20) ป้าย “ห้ามรถจักรยานผ่าน” หมายความว่า ห้ามรถจักรยานทุกชนิดผ่านเข้าออกในเขตทางที่ติดตั้งป้าย
	21) ป้าย “ห้ามรถล้อเลื่อนลากเข็นผ่าน” หมายความว่า ห้ามรถล้อเลื่อนลากเข็นทุกชนิดผ่านเข้าออกในเขตทางที่ติดตั้งป้าย
	22) ป้าย “ห้ามรถยนต์ที่ใช้ในการเกษตรผ่าน” หมายความว่า ห้ามรถยนต์ที่ใช้ในการเกษตรทุกชนิดผ่านเข้าออกในเขตทางที่ติดตั้งป้าย
	23) ป้าย “ห้ามเกวียนผ่าน” หมายความว่า ห้ามเกวียนทุกชนิดผ่านเข้าออกในเขตทางที่ติดตั้งป้าย
	24) ป้าย “ห้ามรถจักรยานยนต์และรถยนต์ผ่าน” หมายความว่า ห้ามรถจักรยานยนต์และรถยนต์ทุกชนิดผ่านเข้าออกในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

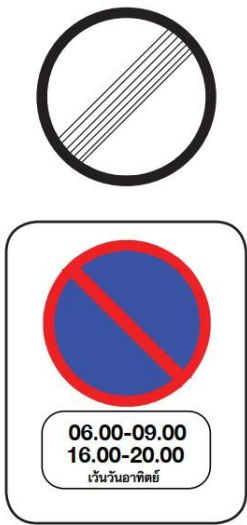
     	25) ป้าย “ห้ามรถจักรยาน รถสามล้อ และล้อเลื่อนลากเข็นผ่าน” หมายความว่า ห้ามรถจักรยาน รถสามล้อ และล้อเลื่อนลากเข็นทุกชนิดผ่านเข้าออกในเขตทางที่ติดตั้งป้าย 26) ป้าย “ห้ามรถจักรยานยนต์และรถยนต์สามล้อผ่าน” หมายความว่า ห้ามรถจักรยานยนต์และรถยนต์สามล้อทุกชนิดผ่านเข้าออกในเขตทางที่ติดตั้งป้าย 27) ป้าย “ห้ามใช้เสียง” หมายความว่า ห้ามใช้เสียงสัญญาณ หรือทำให้เกิดเสียงที่ก่อการรบกวนด้วยประการใดๆ ในเขตที่ติดตั้งป้าย 28) ป้าย “ห้ามคนผ่าน” หมายความว่าห้ามคนเดินเท้าผ่านเข้าออกในเขตทางที่ติดตั้งป้าย 29) ป้าย “ห้ามจอดรถ” หมายความว่า ห้ามจอดรถทุกชนิดระหว่างแนวเขตที่กำหนดเว้นแต่การหยุดรับส่งคน หรือสิ่งของชั่วคราวซึ่งต้องกระทำโดยมิชักช้า 30) ป้าย “ห้ามหยุดรถ” หมายความว่า ห้ามหยุดรถ หรือจอดรถทุกชนิดระหว่างแนวเขตที่กำหนดเป็นอันตราย
---	--

	31) ป้าย “หยุดตรวจ” หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องหยุดรถที่ป้ายนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจและให้เคลื่อนรถต่อไปได้เมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจแล้วเท่านั้น
	32) ป้าย “จำกัดความเร็ว” หมายความว่า ห้ามใช้ความเร็วเกินกว่าที่กำหนดเป็น “กิโลเมตรต่อชั่วโมง” ตามจำนวนตัวเลขที่ระบุในป้ายนั้นๆ ในเขตทางที่ติดตั้งป้ายจนกว่าจะพ้นระยะที่จำกัดความเร็วนั้น
	33) ป้าย “ห้ามรถหนักเกินกำหนดผ่าน” หมายความว่า ห้ามรถทุกชนิดที่มีน้ำหนักเกินกว่าที่กำหนดหรือเมื่อรวมน้ำหนักรถกับน้ำหนักบรรทุกทุกเกินกว่าที่กำหนดเป็น “ตัน” ตามจำนวนตัวเลขที่ระบุในป้ายนั้นๆ ผ่านเข้าออกในเขตทางที่ติดตั้งป้าย
	34) ป้าย “ห้ามรถกว้างเกินกำหนดผ่าน” หมายความว่า ห้ามรถทุกชนิดที่มีความกว้างเกินกว่าที่กำหนด เป็น “เมตร” ตามจำนวนตัวเลขที่ระบุในป้ายนั้นๆ ผ่านเข้าออกในเขตทางที่ติดตั้งป้าย
	35) ป้าย “ห้ามรถสูงเกินกำหนดผ่าน” หมายความว่า ห้ามรถทุกชนิดที่มีความสูงรวมทั้งของที่บรรทุกเกินกว่าที่กำหนดเป็น “เมตร” ตามจำนวนตัวเลขที่ระบุในป้ายนั้นๆ ผ่านเข้าออกในเขตทางที่ติดตั้งป้าย
	36) ป้าย “ห้ามรถยาวเกินกำหนดผ่าน” หมายความว่า ห้ามรถทุกชนิดที่มีความยาวเกินกว่าที่กำหนดเป็น “เมตร” ตามจำนวนตัวเลขที่ระบุในป้ายนั้นๆ ผ่านเข้าออกในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

	37) ป้าย “ให้เดินรถทางเดียว” หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องขับรถตรงไปตามทิศทางที่ป้ายกำหนดเป็นทางเดินรถทางเดียวเท่านั้น
	38) ป้าย “ให้เดินรถทางเดียวไปทางซ้าย” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางบังคับให้เดินรถทางเดียวไปทางซ้ายเท่านั้น
	39) ป้าย “ให้เดินรถทางเดียวไปทางขวา” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางบังคับให้เดินรถทางเดียวไปทางขวาเท่านั้น
	40) ป้าย “ให้ชิดซ้าย” หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องขับรถผ่านไปทางด้านซ้ายของป้าย
	41) ป้าย “ให้ชิดขวา” หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องขับรถผ่านไปทางด้านขวาของป้าย
	42) ป้าย “ให้ชิดซ้ายหรือชิดขวา” หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องขับรถผ่านไปทางด้านซ้ายหรือด้านขวาของป้าย

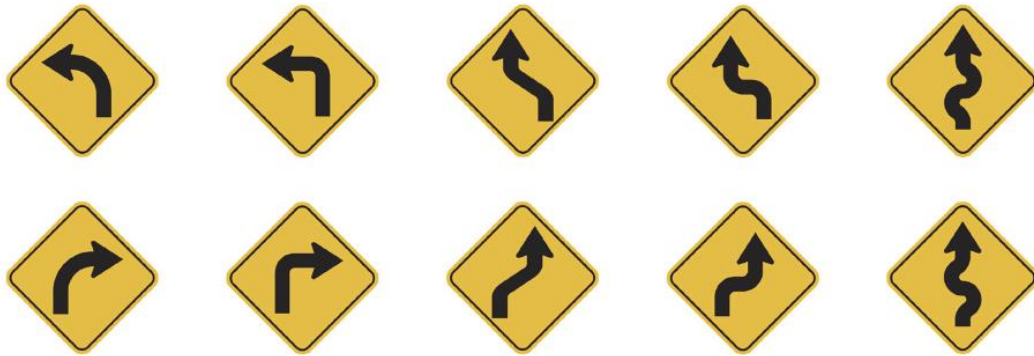
	43) ป้าย “ให้เลี้ยวซ้าย” หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องขับรถเลี้ยวไปทางด้านซ้ายแต่ทางเดียวเท่านั้น
	44) ป้าย “ให้เลี้ยวขวา” หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องขับรถเลี้ยวไปทางด้านขวาแต่ทางเดียว เท่านั้น
	45) ป้าย “ให้เลี้ยวซ้าย หรือเลี้ยวขวา” หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องขับรถเลี้ยวไปทางซ้ายหรือทางขวาเท่านั้น
	46) ป้าย “ให้ตรงไป หรือเลี้ยวซ้าย” หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องขับรถตรงไป หรือเลี้ยวไปทางซ้ายเท่านั้น
	47) ป้าย “ให้ตรงไป หรือเลี้ยวขวา” หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องขับรถตรงไป หรือเลี้ยวไปทางขวาเท่านั้น
	48) ป้าย “วงเวียน” หมายความว่า ผู้ขับขี่รถทุกชนิดต้องขับรถวนทางซ้ายของวงเวียน และรถที่เริ่มจะเข้าสู่ทางรอบบริเวณวงเวียน ต้องหยุดรอให้รถที่แล่นอยู่ในทางรอบบริเวณวงเวียนผ่านไปก่อน ห้ามขับรถแทรกหรือตัดหน้ารถที่แล่นอยู่ในเขตทางรอบบริเวณวงเวียน

	49) ป้าย “ช่องเดินรถประจำทาง” หมายความว่า ช่องเดินรถที่ติดตั้งป้ายเป็นบริเวณที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถประจำทาง
	50) ป้าย “ช่องเดินรถมวลชน” หมายความว่า ช่องเดินรถที่ติดตั้งป้ายเป็นบริเวณที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถมวลชน และให้ใช้ได้เฉพาะรถที่มีจำนวนคนบนรถไม่น้อยกว่าตัวเลขที่ระบุในป้าย
	51) ป้าย “ช่องเดินรถจักรยานยนต์” หมายความว่า ช่องเดินรถที่ติดตั้งป้ายเป็นบริเวณที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถจักรยานยนต์
	52) ป้าย “ช่องเดินรถจักรยาน” หมายความว่า ช่องเดินรถที่ติดตั้งป้ายเป็นบริเวณที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถจักรยาน
	53) ป้าย “เฉพาะคนเดิน” หมายความว่า บริเวณที่ติดตั้งป้ายเป็นบริเวณที่กำหนดให้ใช้ได้เฉพาะคนเดินเท้าเท่านั้น
	54) ป้าย “ความเร็วขั้นต่ำ” หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องใช้ความเร็วไม่ต่ำกว่าที่กำหนดเป็น “กิโลเมตรต่อชั่วโมง” ตามจำนวนตัวเลขที่ระบุในป้าย

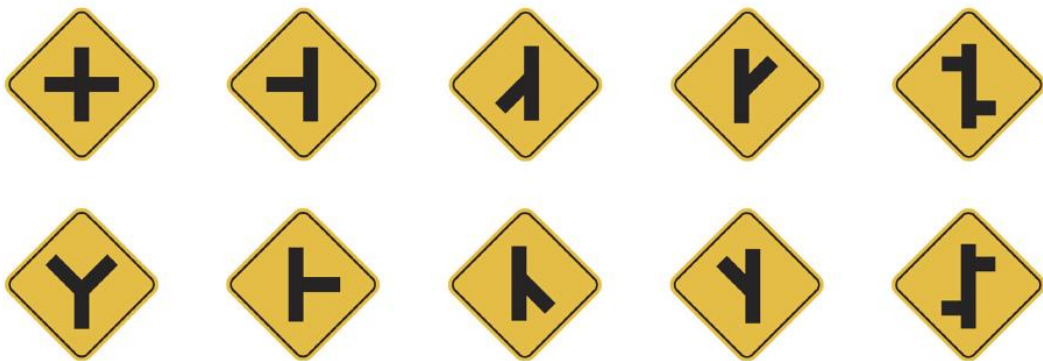
	55) ป้าย “สุดเขตบังคับ” หมายความว่า หมดระยะบังคับ ตามความหมายของป้ายบังคับที่ได้ติดตั้งไว้ก่อนที่จะถึงป้ายนี้ 56) ป้ายบังคับ ที่แสดงด้วยข้อความ หรือสัญลักษณ์ หรือทั้งสองอย่างรวมกัน มีลักษณะเป็นป้ายสี่เหลี่ยมพื้นสีขาว เส้นขอบป้ายข้อความและสัญลักษณ์สีดำจะใช้บังคับเฉพาะบางช่วงเวลาหรือบางเขตบางตอน หรือมีข้อจำกัด หรือข้อความ ยกเว้นบางประการ
---	---

- ป้ายเตือน ซึ่งเป็นเครื่องหมายเตือนให้ผู้ใช้ทางระวังอันตรายความหมายในแผ่นเครื่องหมายนั้นๆ

1) ป้าย “ทางโค้งต่างๆ” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางโค้ง ตามลักษณะลูกศรในป้าย ควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

2) ป้าย “ทางแยกต่างๆ” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางแยกตามลักษณะสัญลักษณ์ในป้าย ควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

3) ป้าย “วงเวียนข้างหน้า” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางแยกมีวงเวียน ควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

4) ป้าย “ทางแคบทั้งสองด้าน” หมายความว่า ทางข้างหน้าแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่านทั้งสองด้านควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

5) ป้าย “ทางแคบด้านซ้าย” หมายความว่าทางข้างหน้าด้านซ้ายแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่านควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

6) ป้าย “ทางแคบด้านขวา” หมายความว่าทางข้างหน้าด้านขวาแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่านควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

7) ป้าย “สะพานแคบ” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีสะพานแคบรถสวนกันได้ไม่สะดวก ควรขับรถให้ช้าลง และระมัดระวังอันตรายจากรถที่สวนมาจากอีกฝั่งหนึ่งของสะพาน

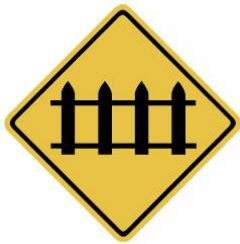
8) ป้าย “ช่องจราจรปิดด้านซ้าย” หมายความว่าทางเดินรถข้างหน้าปิดการสัญจรทางด้านซ้ายผู้ขับขี่ควรเปลี่ยนใช้ช่องเดินรถที่เหลืออยู่ด้วยความระมัดระวัง

9) ป้าย “ช่องจราจรปิดด้านขวา” หมายความว่าทางเดินรถข้างหน้าปิดการสัญจรทางด้านขวาผู้ขับขี่ควรเปลี่ยนใช้ช่องเดินรถที่เหลืออยู่ด้วยความระมัดระวัง

10) ป้าย “ทางข้ามทางรถไฟไม่มีเครื่องกั้นทาง” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางรถไฟตัดผ่าน และไม่มีเครื่องกั้นทาง ควรขับรถให้ช้าลง และสังเกตดูรถไฟทั้งทางขวา และทางซ้าย ถ้ามีรถไฟกำลังจะผ่านมาควรหยุดรถให้ห่างจากทางรถไฟอย่างน้อย 5 เมตร และรอคอยจนกว่ารถไฟนั้นผ่านพ้นไป และปลอดภัยแล้ว จึงเคลื่อนรถต่อไป ไม่ควรขับรถตัดหน้ารถไฟในระยะที่อาจเกิดอันตรายเป็นอันตราย

11) ป้าย “ทางข้ามทางรถไฟมีเครื่องกั้นทาง” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางรถไฟตัดผ่านและมีรั้วหรือมีเครื่องกั้นทาง ก่อนที่จะขับรถผ่านป้ายนี้ ควรขับรถให้ช้าลง และพร้อมที่จะหยุดรถเมื่อมีเสียงสัญญาณของเจ้าหน้าที่ดักขึ้น หรือเจ้าหน้าที่ได้กั้นทาง หรือมีเครื่องกั้นทางปิดกั้นถ้าข้างหน้ามีรถหยุดอยู่ก่อนให้หยุดรอถัดต่อมาตามลำดับ เมื่อเปิดเครื่องกั้นทางแล้ว รถที่หยุดรอจึงเคลื่อนตามกันไป

12) ป้าย “ทางข้ามทางรถไฟติดทางแยก” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางข้ามทางรถไฟอยู่ติดทางแยกตามลักษณะสัญลักษณ์ ควรขับรถด้วยความระมัดระวัง ก่อนข้ามทางรถไฟควรมองด้านซ้ายและด้านขวาตามแนวทางรถไฟ เมื่อเห็นว่าปลอดภัยจึงขับรถต่อไป ในกรณีที่มีเครื่องกั้นทางควรปฏิบัติตามสัญญาณเครื่องกั้นทาง

13) ป้าย “ทางแคบ” หมายความว่า ทางข้างหน้าแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่าน มีขนาดตามจำนวนตัวเลขที่กำหนดเป็น “เมตร” ตามที่ระบุในป้าย รถที่มีขนาดกว้างไม่เกินจำนวนตัวเลขที่ระบุในป้าย ให้ผ่านไปได้ ควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

14) ป้าย “ทางลอดต่ำ” หมายความว่า ทางข้างหน้าจะต้องลอดช่องลอดต่ำ มีขนาดตามจำนวนตัวเลขที่กำหนดเป็น “เมตร” ตามที่ระบุในป้าย รถที่มีความสูง หรือรวมทั้งสิ่งของที่บรรทุกสูงไม่เกินจำนวนตัวเลขที่ระบุในป้ายให้ผ่านไปได้ ควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

15) ป้าย “ทางขึ้นลาดชัน” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางลาดชันขึ้นทางขึ้นเขา หรือขึ้นเนิน สันเขาหรือสันเนินมีความลาดชันตามจำนวนตัวเลขที่กำหนดเป็น “ร้อยละ” ตามที่ระบุในป้าย ซึ่งอาจบังสายตาให้มองไม่เห็นรถที่สวนมา ควรขับรถให้ช้าลง เดินรถใกล้ขอบทางด้านซ้ายให้มาก และระมัดระวังอันตรายจากรถที่สวนทาง

16) ป้าย “ทางลงลาดชัน” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางลาดชัน ทางลงเขาหรือลงเนิน มีความลาดชันตามจำนวนตัวเลขที่กำหนดเป็น “ร้อยละ” ตามที่ระบุในป้าย ควรขับรถให้ช้าลง เดินรถใกล้ขอบทางด้านซ้ายให้มาก ควรใช้เกียร์ต่ำเพื่อความปลอดภัยและไม่ปลดเกียร์ หรือดับเครื่องยนต์เป็นอันตราย

17) ป้าย “เตือนรถกระโดด” หมายความว่าทางข้างหน้าเปลี่ยนระดับอย่างกะทันหัน เช่นบริเวณคอสะพาน ทางข้ามท่อระบายน้ำ หรือคันชะลอความเร็ว เป็นต้น ควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

18) ป้าย “ผิวทางขรุขระ” หมายความว่าทางข้างหน้าขรุขระมากเป็นหลุมเป็นบ่อ หรือเป็นสันติดต่อกันควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

19) ป้าย “ทางเป็นแอ่ง” หมายความว่าทางข้างหน้าเปลี่ยนระดับลงกะทันหันหรือเป็นแอ่ง ควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

20) ป้าย “ทางลื่น” หมายความว่าทางข้างหน้าลื่นอาจเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ควรขับรถให้ช้าลง และระมัดระวังการลื่นไถล ไม่ควรใช้ห้ามล้อแรงๆ ทันทีการหยุดรถ การเบารถ หรือเลี้ยวรถในทางลื่น ต้องกระทำด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษ

21) ป้าย “ระวังหินร่วง” หมายความว่าทางข้างหน้าอาจมีหินร่วงลงมาในผิวทาง ทำให้กีดขวางการจราจร ควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

22) ป้าย “สะพานเปิดได้” หมายความว่าทางข้างหน้าต้องผ่านสะพานที่อาจต้องเปิดให้เรือผ่าน ควรขับรถให้ช้าลง และระมัดระวังในการหยุดรถ เมื่อเจ้าหน้าที่จะปิดกั้นทางเพื่อเปิดสะพานให้เรือผ่านเพื่อมิให้เกิดอันตรายต่อรถข้างหน้าและรถข้างหลัง

23) ป้าย “ผิวทางร่วน” หมายความว่า ทางข้างหน้าอาจมีวัสดุผิวทางหลุดกระเด็น เมื่อขับรถด้วยความเร็วสูงควรขับรถให้ช้าลง และระมัดระวังอันตรายอันอาจเกิดจากวัสดุผิวทาง

24) ป้าย “เปลี่ยนช่องทางจราจร” หมายความว่าควรเปลี่ยนช่องทางจราจรหรือเปลี่ยนช่องทางเดินรถตามสัญลักษณ์ในป้าย ควรขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวัง

25) ป้าย “มีช่องเปิดออกทางขนาน” หมายความว่าทางหลักข้างหน้า มีช่องเปิดออกทางขนาน ผู้ขับขี่บนทางหลักที่จะออกทางขนาน ควรเตรียมตัวเพื่อออกทางขนาน และสำหรับผู้ขับขี่บนทางขนานควรระมัดระวังรถที่จะมาร่วมในทิศทางเดียวกัน

26) ป้าย “เข้าทางหลัก” หมายความว่า ทางขนานข้างหน้ามีช่องเปิดเข้าทางหลัก ผู้ขับขี่บนทางขนานที่จะเข้าทางหลัก ควรเตรียมตัวเพื่อเข้าทางหลักและสำหรับผู้ขับขี่บนทางหลักควรระมัดระวังรถที่จะมาร่วมในทิศทางเดียวกัน

27) ป้าย “ทางร่วม” หมายความว่า ทางข้างหน้าอาจมีรถเข้ามาร่วมในทิศทางเดียวกันจากทางซ้ายหรือทางขวาตามลักษณะสัญลักษณ์ในป้ายควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

28) ป้าย “ทางคู่ข้างหน้า” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางคู่ มีเกาะหรือสิ่งอื่นแบ่งการจราจรเป็นสองทิศทางไปทางหนึ่งมาทางหนึ่ง ควรขับรถชิดไปทางด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง

29) ป้าย “สิ้นสุดทางคู่” หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางร่วมที่ไม่มีเกาะหรือสิ่งอื่นใดแบ่งการจราจรควรขับรถให้ช้าลง เติมน้ำมันใกล้ขอบทางด้านซ้าย และเพิ่มความระมัดระวัง

30) ป้าย “จุดกลับรถ” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีที่กลับรถ

31) ป้าย “ทางเดินรถสองทาง” หมายความว่าทางข้างหน้าเป็นทางเดินรถสองทาง ควรขับรถให้ช้าลง เติมน้ำมันใกล้ขอบทางด้านซ้าย และให้ระมัดระวังอันตรายจากรถที่สวนทางมา

32) ป้าย “สัญญาณจราจร” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีสัญญาณไฟจราจร ควรขับรถให้ช้าลง และพร้อมที่จะปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจร

33) ป้าย “หยุดข้างหน้า” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีป้ายหยุดติดตั้งอยู่ ควรขับรถให้ช้าลง และเตรียมพร้อมที่จะหยุดรถ เมื่อถึงป้ายหยุด

34) ป้าย “ให้ทางข้างหน้า” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีป้ายให้ทางติดตั้งอยู่ ควรขับรถให้ช้าลง และเตรียมพร้อมที่จะให้ทางเมื่อถึงป้ายให้ทาง

35) ป้าย “ระวังคนข้ามถนน” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางสำหรับคนข้าม หรือมีหมู่บ้านราษฎรอยู่ข้างทาง ซึ่งมีคนข้ามไปมาอยู่เสมอ ควรขับรถให้ช้าลง และระมัดระวังคนข้ามทาง ถ้ามีคนกำลังเดินข้ามทาง ควรหยุดให้คนเดินข้ามทางไปได้โดยปลอดภัย

36) ป้าย “โรงเรียนระวังเด็ก” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีโรงเรียนตั้งอยู่ข้างทาง ควรขับรถให้ช้าลง และระมัดระวังอุบัติเหตุซึ่งอาจเกิดขึ้นแก่เด็กนักเรียน ถ้าเด็กนักเรียนกำลังเดินข้ามทาง ควรหยุดรถให้เด็กนักเรียนข้ามทางไปได้โดยปลอดภัย ถ้าเป็นเวลาโรงเรียนกำลังสอน ควรงดใช้เสียงสัญญาณและหยุดการก่อให้เกิดเสียงรบกวนด้วยประการใดๆ

37) ป้าย “ระวังสัตว์” หมายความว่า ทางข้างหน้าอาจมีสัตว์ข้ามทาง ควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

38) ป้าย “ระวังเครื่องบินบินต่ำ” หมายความว่า ทางข้างหน้าเข้าใกล้สนามบิน และอาจมีเครื่องบินขึ้นลงในระดับต่ำ ควรขับรถให้ช้าลง หากเห็นเครื่องบินกำลังขึ้นหรือลง ผ่านทางข้างหน้าควรหยุดรถให้เครื่องบินผ่านไปได้อย่างปลอดภัย

39) ป้าย “ระวังอันตราย” หมายความว่า ทางข้างหน้าอาจมีอันตราย เช่น เกิดอุบัติเหตุ ทางทรุด เป็นต้นควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

40) ป้าย “เขตห้ามแซง” ใช้ติดตั้งด้านขวาของทางหมายความว่า ทางช่วงนั้นมีระยะมองเห็นจำกัดผู้ขับขี่อาจไม่สามารถมองเห็นรถที่สวนมา ในระยะที่จะแซงรถอื่นได้อย่างปลอดภัย

41) ป้าย “เตือนแนวทางต่างๆ” หมายความว่า ทางตอนนั้นมีการเปลี่ยนแปลงแนวทาง ตามทิศทางที่ชี้ไป ควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

42) ป้าย “สลับกันไป” หมายความว่า ทางข้างหน้าจำนวนช่องเดินรถ หรือช่องจราจรลดลง ควรขับรถให้ช้าลง และสลับกันไปด้านละคันอย่างระมัดระวัง

43) ป้ายเตือนแสดงด้วยข้อความ หรือสัญลักษณ์ หรือทั้งสองอย่างรวมกันมีลักษณะเป็นป้ายสีเหลี่ยมพื้นสีเหลือง เส้นขอบป้าย ข้อความ และสัญลักษณ์สีดำ ใช้ติดตั้งเดี่ยวหรือติดตั้งประกอบป้ายเตือนให้ผู้ขับขี่ปฏิบัติตาม หรือเพิ่มความระมัดระวังเพื่อป้องกันอันตราย หรืออุบัติเหตุ

- ป้ายเตือนในงานก่อสร้าง

ป้ายเตือนในงานก่อสร้าง มีความหมาย ดังนี้

1) ป้าย “สำรวจทาง” หมายความว่า ทางข้างหน้ากำลังมีงานสำรวจอยู่บนผิวจราจรหรือทางเดินรถ หรือใกล้กับผิวจราจรหรือทางเดินรถ ควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

2) ป้าย “กำลังมีงานก่อสร้าง” หมายความว่า ทางข้างหน้ากำลังมีการก่อสร้างอยู่บนผิวจราจรหรือทางเดินรถ หรือใกล้กับผิวจราจรหรือทางเดินรถ ควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

3) ป้าย “คนทำงาน” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีคนกำลังทำงาน อาจมีการวางอุปกรณ์ หรือวัสดุบนผิวจราจรหรือทางเดินรถ หรือใกล้กับผิวจราจรหรือทางเดินรถ ควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

4) ป้าย “เครื่องจักรกำลังทำงาน” หมายความว่าทางข้างหน้ามีเครื่องจักรกำลังทำงานบนผิวจราจรหรือทางเดินรถ หรือใกล้กับผิวจราจรหรือทางเดินรถ ควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

5) ป้าย “ทางเบี่ยงซ้าย” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีงานก่อสร้าง จำเป็นต้องเปลี่ยนแนวทางการจราจรไปใช้ทางเบี่ยง หรือทางชั่วคราวทางด้านซ้าย ควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

6) ป้าย “ทางเบี่ยงขวา” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีงานก่อสร้าง จำเป็นต้องเปลี่ยนแนวทางการจราจรไปใช้ทางเบี่ยง หรือทางชั่วคราวทางด้านขวา ควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

7) ป้าย “เบี่ยงเบนการจราจร” หมายความว่า ทางข้างหน้ามีงานก่อสร้าง จำเป็นต้องเปลี่ยนแนวทางการจราจรไปใช้ทางเบี่ยง หรือทางชั่วคราวตามลักษณะสัญลักษณ์ในป้าย ควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

8) ป้าย “เตือนแนวทางต่างๆ” หมายความว่า บริเวณที่ติดตั้งป้ายมีการเปลี่ยนแนวทางการจราจรไปตามทิศทางที่ชี้ไป ควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

9) ป้าย “เตือนข้อความต่างๆ” มีลักษณะเป็นป้ายสี่เหลี่ยมพื้นสีส้ม เส้นขอบป้าย ข้อความและสัญลักษณ์สีดำ ใช้ติดตั้งเดี่ยว หรือติดตั้งประกอบป้ายเตือนในงานก่อสร้าง ผู้ขับขี่ควรปฏิบัติตามข้อความและสัญลักษณ์ที่ระบุในป้าย และเพิ่มความระมัดระวัง

- ป้ายแนะนำ ได้แก่ ป้ายจราจรที่ใช้เพื่อแนะนำผู้ใช้ทางให้เดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางได้ถูกต้อง หรือให้ความรู้หรือข่าวสารข้อมูลอื่นๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ทางตามความหมายของป้ายนั้น ซึ่งมีความหมายดังต่อไปนี้

ป้ายแนะนำล่วงหน้า

ป้ายบอกจุดหมายปลายทาง

ป้ายหมายเลขทางหลวง

ป้ายหมายเลข
ทางหลวงชนบท

ป้ายหมายเลข
ทางหลวงเอเชีย

ป้ายบอกระยะทาง

ป้ายบอกสถานที่

ป้ายบอกจุดหมายปลายทาง

ป้ายตำแหน่งทางข้าม

ป้ายโรงพยาบาล

ป้ายเดินรถทางเดียว

ป้ายทางตัน

ป้ายทางเข้า-ออกทางด่วน

ป้ายจุดกลับรถ

ป้ายเริ่มต้นทางด่วน
(ทางหลวงพิเศษ)

ป้ายสิ้นสุดทางด่วน
(ทางหลวงพิเศษ)

ป้ายเริ่มช่อง
เดินรถประจำทาง

ป้ายช่อง
เดินรถประจำทาง

ป้ายสำหรับคนพิการ

ป้ายสิ้นสุด
ช่องเดินรถประจำทาง

ป้ายช่องเดินรถมวลชน

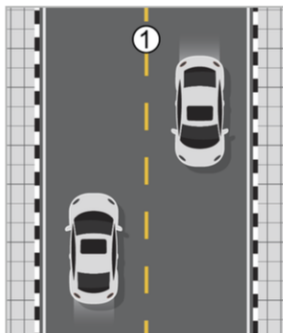

ป้ายแนะนำสถานที่
แหล่งท่องเที่ยว

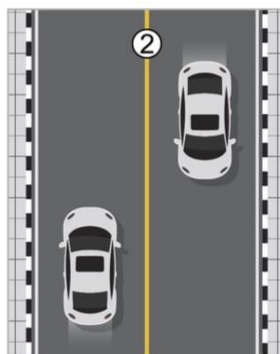
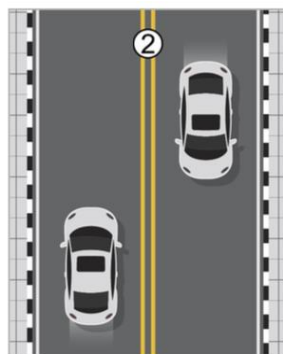
2. เครื่องหมายจราจรบนพื้นทาง ได้แก่ เครื่องหมายจราจรที่ทำให้ปรากฏอยู่บนพื้นทาง ทางจราจร ไหล่ทางทางเท้า ขอบทาง ขอบวงเวียน หรือขอบคันหิน โดยการใช้กระเบื้อง หิน โลหะ วัสดุสะท้อนแสง สี หรือวัสดุอื่นใด ปู ตอก ฝัง พ่น ทา รีดทับ หรือทำโดยวิธีอื่นใดเพื่อให้ปรากฏซึ่งเครื่องหมายจราจร แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

- **เครื่องหมายจราจรบนพื้นทางประเภทบังคับ** เครื่องหมายจราจรบนพื้นทางประเภทบังคับ ได้แก่ เครื่องหมายจราจรที่มีความหมาย เป็นการบังคับให้ผู้ใช้ทางปฏิบัติตามความหมายของเครื่องหมายนั้นโดยกำหนดให้ผู้ใช้ทางต้องกระทำ งดเว้นการกระทำ หรือจำกัดการกระทำในบางประการ หรือบางลักษณะ โดยมีความหมายดังนี้

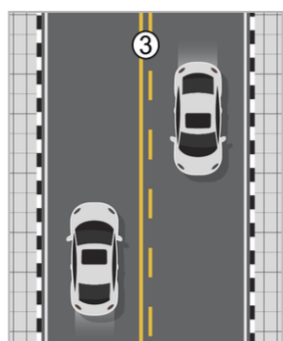
เครื่องหมายจราจรตามแนวทางเดินรถ

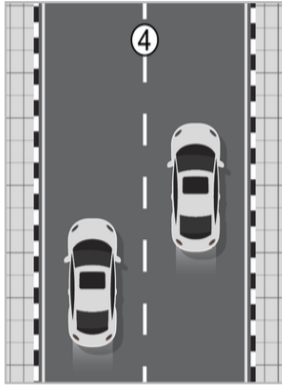
1. เส้นแบ่งทิศทางจราจรปกติมีลักษณะเป็นเส้นประสีเหลืองหมายความว่า เป็นเส้นแสดงการแบ่งแยกการจราจรของรถที่มีทิศทางตรงกันข้าม ผู้ขับขี่ต้องขับรถทางด้านซ้ายของเส้น ยกเว้นในกรณีที่ต้องการเลี้ยวขวา หรือแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น

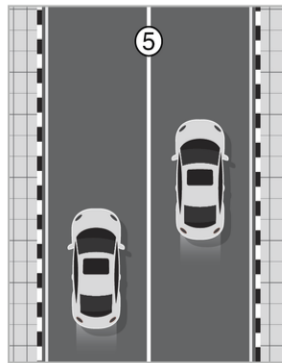
2. เส้นแบ่งทิศทางจราจรห้ามแซงมีลักษณะเป็นเส้นทึบสีเหลืองเดี่ยว หรือคู่หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องขับรถไปทางด้านซ้ายของเส้น ห้ามขับรถผ่านหรือคร่อมเส้นโดยเด็ดขาด

3. เส้นแบ่งทิศทางจราจรห้ามแซงเฉพาะด้านมีลักษณะเป็นเส้นทึบสีเหลืองคู่กับเส้นประสีเหลืองหมายความว่า รถที่อยู่ทางด้านเส้นทึบ ห้ามผ่าน หรือคร่อมเส้นทึบโดยเด็ดขาด ส่วนรถที่อยู่ทางด้านเส้นประเมื่อเห็นว่าปลอดภัยอาจแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น หรือข้ามเส้นดังกล่าวด้วยความระมัดระวัง

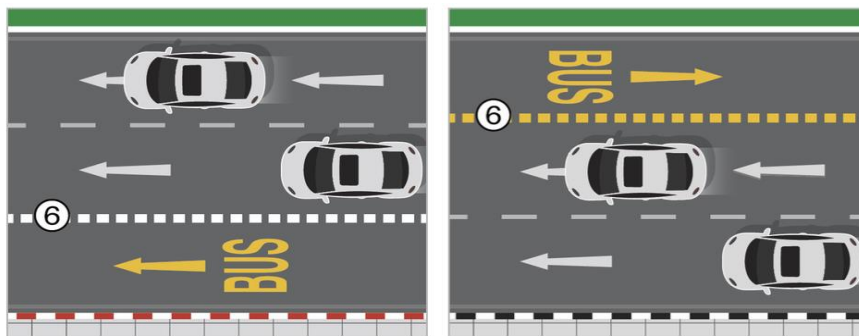

4. เส้นแบ่งช่องเดินรถ หรือเส้นแบ่งช่องจราจรมีลักษณะเป็นเส้นประสีขาว แบ่งทางเดินรถ หรือทางจราจรที่มีทิศทางเดียวกัน ให้เป็นช่องเดินรถ หรือช่องจราจร หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องขับรถภายในช่องเดินรถหรือช่องจราจร ห้ามขับรถคร่อมเส้น เว้นแต่จะเปลี่ยนช่องทางเดินรถ หรือช่องจราจร

5. เส้นห้ามเปลี่ยนช่องเดินรถ หรือเส้นห้ามเปลี่ยนช่องจราจรมีลักษณะเป็นเส้นทึบสีขาว แบ่งทางเดินรถ หรือทางจราจรในทิศทางเดียวกัน ให้เป็นช่องเดินรถ หรือช่องจราจร หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องขับรถภายในช่องเดินรถหรือช่องจราจร ห้ามขับรถผ่าน หรือคร่อมเส้น

6. เส้นแบ่งช่องเดินรถประจำทาง มีลักษณะเป็นเส้นประสีเหลือง กว้างและถี่ กรณีสวนทางจราจรปกติ และเส้นประสีขาว กว้างและถี่ กรณีทิศทางเดียวกับทางจราจรปกติ ทั้งนี้ โดยมีลูกศรสีเหลือง และอาจมีคำว่า “รถประจำทาง” หรือ “BUS” สีเหลืองประกอบด้วย หมายความว่า เป็นช่องทางเดินรถประจำทาง ห้ามขับรถประเภทอื่นเข้าไปในช่องเดินรถประจำทาง

7. เครื่องหมายห้ามจอดรถ มีลักษณะเป็นแถบสีเหลืองสลับขาว แสดงที่ขอบคันหิน หรือขอบทางด้านซ้ายของทางเดินรถ หรือทางจราจร หรือที่อื่นๆ หมายความว่า ห้ามจอดรถทุกชนิด ระหว่างแนวเขตที่กำหนดเว้นแต่การหยุดรับส่งคน หรือสิ่งของ ชั่วขณะ ซึ่งต้องกระทำโดยมิชักช้า

8. เครื่องหมายห้ามหยุดรถ มีลักษณะเป็นแถบสีแดงสลับขาว แสดงที่ขอบคันหิน หรือขอบทางด้านซ้ายของทางเดินรถ หรือทางจราจร หรือที่อื่นๆ หมายความว่า ห้ามหยุดรถ หรือจอดรถ ทุกชนิดระหว่างแนวเขตที่กำหนดเป็นอันตราย

เครื่องหมายจราจรขวางแนวทางเดินรถ

1. เส้นแนวหยุด มีลักษณะเป็นเส้นทึบสีขาวกว้าง และขวางแนวทางเดินรถหมายความว่า เมื่อมีสัญญาณจราจรบังคับหยุดหรือป้ายหยุด ผู้ขับขี่ต้องหยุดรถก่อนถึงเส้นแนวหยุดและเมื่อได้รับสัญญาณจราจรให้ไป หรือเมื่อไม่เป็นเหตุให้เกิดขวางการจราจรแล้ว ให้ผ่านเส้นแนวหยุดไปได้

2. เส้นให้ทาง มีลักษณะเป็นเส้นประสีขาวกว้าง และขวางแนวทางเดินรถหมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องขับรถให้ช้าลง หากเห็นว่าจะไม่ปลอดภัยต่อรถคันอื่น หรือคนเดินเท้าในทางขวางหน้า หรือเป็นการกีดขวางการจราจร ผู้ขับขี่ต้องหยุดรถก่อนถึงแนวเส้นให้ทาง

3. เส้นทางข้าม มีลักษณะเป็นแถบสีขาวกว้าง และยาวหลายๆ แถบ ประกอบกัน ขวางทางเดินรถหรือเป็นเส้นทึบสีขาวสองเส้นขนานกัน ขวางแนวทางเดินรถ และมีเส้นแนวหยุด หรือเส้นให้ทางประกอบ

หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องขับรถให้ช้าลงและพร้อมที่จะหยุดรถได้ทันที เมื่อมีคนเดินข้ามทาง ณ ทางข้ามนั้น ในเขตทางข้ามที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ หรือสัญญาณจราจรให้คนมีสิทธิข้ามทางไปก่อน ฉะนั้น ในขณะที่คนกำลังเดิน อยู่ในทางข้าม ผู้ขับขี่ต้องหยุดรถก่อนถึงเส้นแนวหยุดหรือเส้นให้ทาง และเมื่อคนเดินข้ามทางได้ข้ามไปแล้วจึง จะเคลื่อนรถต่อไปได้

4. เส้นทแยงห้ามหยุดรถ มีลักษณะเป็นเส้นทึบสีเหลืองลากทแยงตัดกัน ภายในกรอบเส้นทึบสีเหลือง หมายความว่า ห้ามหยุดรถทุกชนิดภายใน กรอบ เส้นทแยงห้ามหยุดรถ ยกเว้นรถที่หยุดรอเพื่อเลี้ยวขวา

เครื่องหมายอื่นๆ

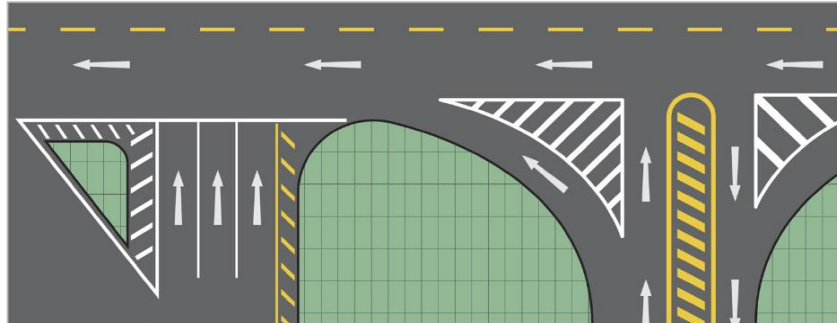
1. ลูกศร

มีลักษณะเป็นลูกศรสีขาวหรือสีเหลือง แสดงทิศทางการจราจรให้รถตรงไปเลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวา เลี้ยวกลับ หรือร่วมกัน หมายความว่า เมื่อปรากฏในช่องเดินรถหรือช่องจราจรใด ผู้ขับขี่ที่อยู่ในช่องเดินรถหรือ ช่องจราจรนั้นต้องปฏิบัติตามเครื่องหมายนั้น

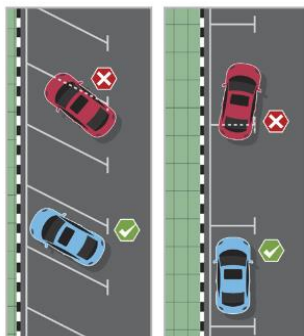
2. ให้ทาง มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมมุมแหลมสีขาว โดยมีมุมแหลมชี้ส่วน ทิศทางการจราจร แสดงหรือทำให้ปรากฏบนพื้นทางประกอบเส้นให้ทาง หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องขับรถให้ช้าลง ถ้าเห็นว่าจะไม่ปลอดภัยต่อรถ คันอื่น หรือคนเดินเท้าในทางขวางหน้า หรือเป็นการกีดขวางการจราจรผู้ ขับขี่ ต้องหยุดรถก่อนถึงเส้นให้ทาง

3. เขตปลอดภัย หรือเกาะสี่ มีลักษณะเป็นแถบ หรือเส้นทึบสีขาว หรือสีเหลือง ตีทแยงกับแนวทิศทางการจราจร หรือเป็นลักษณะก้างปลา และล้อมรอบด้วยเส้นทึบสีขาว หรือสีเหลืองหมายความว่า ห้ามขับรถล้ำเข้าไปในพื้นที่ดังกล่าว

4. ช่องเดินรถมวอลชน มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนสีขาว มุมแหลมอยู่ในทิศทางการจราจรภายในสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนอาจมีตัวเลข แสดงจำนวนขั้นต่ำของคนบนรถมวอลชน

หมายความว่า ช่องเดินรถ หรือช่องจราจรที่มีเครื่องหมายช่องเดินรถมวอลชน เป็นช่องเดินรถหรือช่องจราจรสำหรับรถตามชนิดหรือประเภทที่กำหนด หรือรถที่มีจำนวนคนบนรถไม่น้อยกว่าที่กำหนด

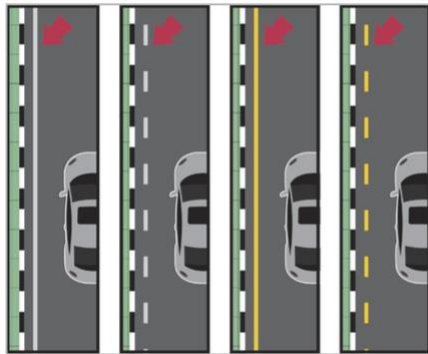
5. เส้นแบ่งช่องจอดรถ มีลักษณะเป็นเส้นทึบสีขาว แสดงขอบเขตของช่องจอดรถ

หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องจอดรถภายในกรอบเส้นช่องจอดรถ ห้ามจอดรถคร่อมเส้น หรือทำให้ส่วนใดของรถล้ำออกไปนอกแนวที่กำหนด

6. ข้อความบังคับบนพื้นทาง มีลักษณะเป็นข้อความสีขาวบนพื้นทาง เช่น คำว่า “หยุด” “ลดความเร็ว” “ช้าๆ” เป็นต้น หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามข้อความนั้น ๆ

- เครื่องหมายจราจรบนพื้นทางประเภทเตือน ได้แก่ เครื่องหมายจราจรที่มีความหมายเป็นการเตือนผู้ใช้ทางให้ทราบล่วงหน้าถึงสภาพทาง หรือข้อมูลอย่างอื่นที่เกิดขึ้นในทางหรือทางหลวงข้างหน้า อันอาจก่อให้เกิดอันตรายหรืออุบัติเหตุขึ้นได้ เพื่อให้ผู้ใช้ทางใช้ความระมัดระวังในการใช้ทาง ซึ่งจะช่วยป้องกันการเกิดอันตราย หรืออุบัติเหตุดังกล่าวได้

1. เส้นขอบทาง

มีลักษณะเป็นเส้นทึบ หรือเส้นประ หรือแถบสีสีขาว ยกเว้นเส้นขอบทางด้านติดกับเกาะกลาง หรือถนนแบ่งทิศทางการจราจรเป็นสี่เหลี่อง

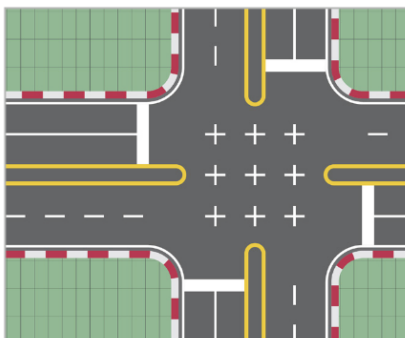
หมายความว่า เป็นแนวสุดขอบทางเดินรถ

2. เส้นแนวช่องจราจรผ่านทางแยก

มีลักษณะเป็นเส้นประ หรือเส้นทึบ สีขาว แสดงแนวช่องเดินรถหรือช่องจราจรบริเวณทางแยก

หมายความว่า ควรขับรถไปตามแนวช่องเดินรถหรือช่องจราจรดังกล่าว

3. เส้นชะลอความเร็ว

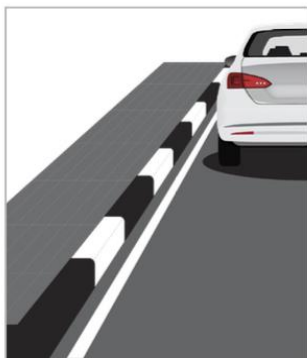
มีลักษณะเป็นเส้นหลายๆ เส้น ขวางช่องเดินรถ หรือช่องจราจร

หมายความว่า ควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

4. **เส้นทางรถไฟผ่าน** มีลักษณะเป็นกากบาทสีขาว ลากทแยงตัดกันพร้อมมีอักษรโรมัน RR ประกอบ

หมายความว่า ทางข้างหน้ามีทางรถไฟตัดผ่านควรขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวัง

5. **เครื่องหมายขาวดำ** มีลักษณะเป็นแถบสีขาวสลับสีดำแสดงหรือทำให้ปรากฏที่ขอบคันหิน หรือสิ่งกีดขวางอื่นๆ เพื่อให้ผู้ใช้ทางเห็นขอบคันหิน หรือสิ่งกีดขวางนั้นๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

6. **ข้อความเตือน** หรือแนะนำบนพื้นทางแสดงอักษร ข้อความ หรือสัญลักษณ์ให้ปรากฏบนพื้นทาง หรือในบางกรณีอาจใช้ภาษาอังกฤษที่เข้าใจง่าย และเป็นคำที่เป็นสากลนิยม เพื่อแนะนำหรือเตือนการจราจร เช่น แสดงชื่อสถานที่ต่อท้ายลูกศรเตือนให้ระมัดระวังสภาพทางหรือการจราจร

หมายความว่า ผู้ใช้ทางควรปฏิบัติตาม และระมัดระวังการใช้ทาง ใช้ช่องเดินรถหรือช่องจราจรให้ถูกต้องเป็นต้น

โทษของการฝ่าฝืนสัญญาณจราจร และเครื่องหมายจราจร

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ได้บัญญัติให้ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามป้าย และเครื่องหมายจราจรไว้ใน

มาตรา 21 โดยกำหนดโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 21 ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามสัญญาณจราจร และเครื่องหมายจราจรที่ได้ติดตั้งไว้ หรือทำให้ปรากฏในทาง หรือที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงให้ทราบสัญญาณจราจร เครื่องหมายจราจร และความหมายของสัญญาณจราจร และเครื่องหมายจราจร ให้ถือปฏิบัติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้มีรูปตัวอย่างแสดงไว้ในประกาศด้วย

มาตรา 152 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 21 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

บทที่ 2

การขับรถอย่างปลอดภัย

การขับรถยนต์ซึ่งเป็นยานพาหนะขนาดใหญ่ สามารถเคลื่อนที่ได้ด้วยความเร็วสูง อาจก่ออันตรายร้ายแรงได้ หากเกิดอุบัติเหตุ ผู้ขับรถยนต์จึงต้องมีความรับผิดชอบ และตระหนักถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ ดังนั้น ผู้ขับขี่จึงต้องเรียนรู้เทคนิคในการขับรถอย่างถูกต้อง เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ตนเอง และเพื่อนร่วมทาง

2.1 เทคนิคการขับรถอย่างปลอดภัย

1) การเตรียมความพร้อมของคนขับรถ

ท่าทางในการขับรถ

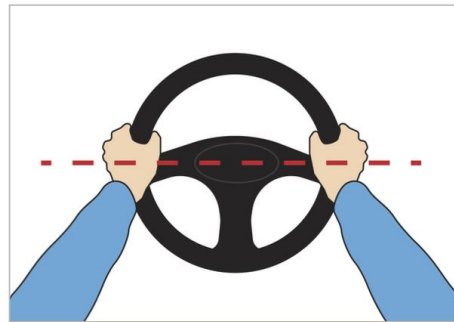
- ผู้ขับรถยนต์ต้องนั่งขับในลักษณะที่ถูกต้อง เพื่อลดความเมื่อยล้า และสามารถควบคุมรถได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
- ที่นั่งผู้ขับ ต้องไม่ห่างพวงมาลัยจนเกินไป ซึ่งจะทำให้ควบคุมรถได้ไม่ถนัดขณะเดียวกันต้องไม่ชิดมากเกินไป ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาในการขยับตัวได้

- ผู้ขับขี่ต้องปรับที่นั่งให้เหมาะสมก่อนขับรถ
- ใช้มือข้างหนึ่งจับพวงมาลัย และใช้มืออีกข้างยกตัวล็อกใต้ที่นั่งเพื่อที่สามารถขยับที่นั่งเข้าออกได้
- ในการปรับตำแหน่งที่นั่งควรให้เข่าอเล็กน้อย เพื่อให้สามารถเหยียบเบรกและคันเร่งได้ถนัด
- ผู้ขับขี่ต้องปรับพนักพิงให้เหมาะสม
- ผู้ขับขี่ต้องปรับความสูงของที่หนุนศีรษะให้พอดีกึ่งกลางศีรษะ ซึ่งตรงกับระดับหูและตา ด้วยการกดปุ่มล็อกแล้วปรับขึ้นหรือลง ทั้งนี้ ไม่ควรพิงศีรษะขณะขับรถ
- ผู้ขับขี่และคนโดยสารทุกคนจะต้องคาดเข็มขัดนิรภัยให้เรียบร้อยก่อนออกรถ โดยจะต้องปรับระดับความสูงของเข็มขัดนิรภัยไม่สูงหรือต่ำเกินไป อยู่ในแนวหัวไหล่ และสะโพก และกดหัวเข็มขัดเมื่อต้องการปลดออก

การจับพวงมาลัย

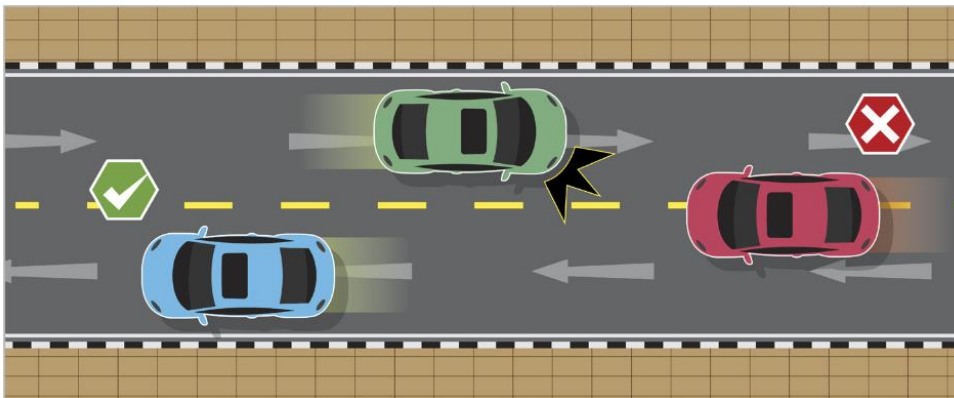

รถขนาดเล็ก
จับแบบ 10 นาฬิกา และ 2 นาฬิกา

รถขนาดใหญ่
จับแบบ 9 นาฬิกา และ 3 นาฬิกา

การใช้ช่องทางเดินรถ

ผู้ขับขี่ต้องขับขี่ในช่องทางเดินรถของตนเอง ต้องไม่ขับคร่อมเส้นแบ่งช่องจราจรและไหล่ทาง ทั้งนี้ ให้สังเกตจากเส้นแบ่งช่องจราจรและเส้นไหล่ทางที่ผู้ขับขี่มองเห็นด้านหน้า

ผู้ขับขี่รถทุกประเภทต้องขับรถในช่องทางด้านซ้าย การใช้ทางเดินรถที่ได้จัดแบ่งช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ตั้งแต่สองช่องขึ้นไป หรือที่ได้จัดช่องเดินรถประจำทางไว้ในช่องเดินรถซ้ายสุด ผู้ขับขี่ต้องขับรถในช่องซ้ายสุดหรือใกล้กับช่องเดินรถประจำทาง เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้ ให้เดินทางขวาของทางเดินรถได้เป็นการชั่วคราว

- (1) ในช่องเดินรถนั้นมีสิ่งกีดขวางหรือถูกปิดการจราจร
- (2) ทางเดินรถนั้น เจ้าพนักงานจราจรกำหนดให้เป็นทางเดินรถทางเดียว
- (3) จะต้องเข้าช่องทางให้ถูกต้องเมื่อเข้าบริเวณใกล้ทางร่วมทางแยก
- (4) เมื่อจะแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น
- (5) เมื่อผู้ขับขี่ขับรถด้วยความเร็วสูงกว่ารถในช่องเดินรถด้านซ้าย ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยสำหรับรถที่มีความเร็วต่ำและเปิดโอกาสให้รถที่มีความเร็วมากกว่าสามารถแซงได้อย่างปลอดภัย

2) การเตรียมความพร้อมของรถ

การตรวจสอบความพร้อมของรถก่อนใช้งานอย่างสม่ำเสมอเป็นส่วนหนึ่งของการป้องกันอุบัติเหตุบนถนน สำหรับการตรวจสอบสภาพรถก่อนนำรถออกใช้งานในแต่ละครั้งมีหลายสิ่งที่สามารถทำได้ด้วยตัวเองควรทำให้เป็นนิสัยและเป็นสิ่งที่จำเป็นโดยเฉพาะอย่างยิ่งก่อนออกเดินทางไกล โดยเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนออกรถ 8 ขั้นตอน ดังนี้

- (1) เดินสำรวจรอบรถ ตรวจสอบกระจก หน้าต่าง ต้องใสสะอาดทั้งด้านในและด้านนอก
- (2) ตรวจสอบให้แน่ใจว่าประตูทุกบานปิดสนิทและล็อกทุกบาน
- (3) ปรับเบาะที่นั่งให้สะดวกสบายในการขับ
- (4) ปรับกระจกส่องหลังและกระจกข้าง ต้องอยู่ในตำแหน่งถูกต้องและใสสะอาด
- (5) คาดเข็มขัดนิรภัยทุกครั้งจนเป็นนิสัย
- (6) ก่อนสตาร์ทให้ขึ้นเบรกมือ ปลดตำแหน่งเกียร์ว่าง ปิดอุปกรณ์ไฟฟ้า เหยียบคลัตช์ และสตาร์ทเครื่องยนต์
- (7) ตรวจสอบสัญญาณไฟที่แผงหน้าปัดรถ รวมถึงระดับน้ำมันเชื้อเพลิง
- (8) เคลื่อนรถและทดสอบระบบเบรกเท้าเพื่อความแน่ใจ

1.1) กระจกหน้าต่างต้องใสสะอาดทั้งด้านในและด้านนอก

กระจกหน้ารถเป็นจุดที่จำเป็นในการรับข่าวสารที่จำเป็นต่อการขับขี่ เราควรที่จะระมัดระวังในเรื่องดังต่อไปนี้ เพื่อรักษาการมองเห็นได้อย่างชัดเจนอยู่เสมอ

- หากกระจกหน้ารถมีคราบน้ำมันจากแก๊สไอเสียรถหรือน้ำยาขัดรถเมื่อเวลาที่ฝนตกโดยเฉพาะเวลากลางคืน จะทำให้มองเห็นได้ไม่ชัดเจน ดังนั้นเราควรที่จะทำความสะอาดกระจกหน้ารถให้สะอาดอยู่เสมอ
- ไม่ควรติดตุ๊กตา หรือห้อยป้ายต่างๆ ไว้ที่หน้ากระจกหน้ารถ เพราะอาจจะบดบังทัศนวิสัยในการขับขี่และเช่นเดียวกัน ในกระจกด้านหลังก็ไม่ควรติดมัน หรือเอาตุ๊กตาวางไว้ เพราะจะทำให้มองเห็นได้ไม่ชัดเจน
- ห้ามติดฟิล์มกรองแสงที่แสงไม่สามารถผ่านได้ ในบริเวณคนขับทั้ง 2 ด้าน เนื่องจากจะทำให้ไม่สามารถเห็นพฤติกรรมของผู้ขับขี่ได้ การสังเกตพฤติกรรมของผู้ขับขึ้นนั้น ถือเป็นสิ่งจำเป็นในการขับขี่

1.2) ตรวจสอบให้แน่ใจว่าประตูทุกบานปิดสนิท

ไม่ควรขับรถขณะที่ประตูยังปิดไม่สนิท ทางที่ดีหากสังเกตเห็นสัญญาณไฟแจ้งเตือนที่ขึ้นหน้าปัดรถยนต์ให้หาที่จอดรถที่ปลอดภัย เพื่อปิดประตูให้สนิทอีกครั้ง

- บริเวณประตูด้านหลัง จะมีระบบ Child lock เมื่อปรับให้ล็อกแล้ว จะไม่สามารถเปิดประตูจากด้านในได้ ซึ่งเป็นการป้องกันไม่ไห้เด็กเปิดประตูโดยไม่ได้ตั้งใจ

1.3) ปรับเบาะนั่งให้สะดวกสบายในการขับ

ท่าทางในการนั่งขับรถ

- ผู้ขับรถยนต์ต้องนั่งขับในลักษณะที่ถูกต้อง เพื่อลดความเมื่อยล้า และสามารถควบคุมรถได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

- ที่นั่งผู้ขับขี่ต้องไม่ห่างพวงมาลัยจนเกินไป ซึ่งจะทำให้ควบคุมรถได้ไม่ถนัด ขณะเดียวกันต้องไม่ชิดมากเกินไป ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาในการขยับตัวได้
- ผู้ขับขี่ต้องปรับที่นั่งให้เหมาะสมก่อนขับรถยนต์
- ใช้มือข้างหนึ่งจับพวงมาลัย และใช้มืออีกข้างยกตัวล็อกใต้ที่นั่งเพื่อให้สามารถขยับที่นั่งเข้าออกได้
- ในการปรับตำแหน่งที่นั่งควรให้เข่าอเล็กน้อย เพื่อให้สามารถเหยียบเบรกและคันเร่งได้ถนัด
- ผู้ขับขี่ต้องปรับพนักพิงให้เหมาะสม
- ผู้ขับขี่ต้องปรับความสูงของที่หนุนศีรษะให้พอดีกึ่งกลางศีรษะ ซึ่งตรงกับระดับหูและตา ด้วยการกดปุ่มล็อกแล้วปรับขึ้นหรือลง ทั้งนี้ไม่ควรพิงศีรษะขณะขับรถ
- ผู้ขับขี่และคนโดยสารทุกคนจะต้องคาดเข็มขัดนิรภัยให้เรียบร้อยก่อนออกรถ โดยจะต้องปรับระดับความสูงของเข็มขัดนิรภัยไม่สูงหรือต่ำเกินไป อยู่ในแนวหัวไหล่และสะโพก และกดหัวเข็มขัดนิรภัยเมื่อต้องการปลดออก

1.4) กระงะกมอองหล้งต้องอยู่ในตำแหน่งถูกต้องและใสสะอาด

การปรับกระงะกมอองหล้งและมองข้างจะช่วยลดจุดบอดในการขับรถ โดยกระงะกมอองหล้งต้องปรับให้เห็นกระงะกมอองหล้งได้ทั้งบาน เพื่อให้เห็นรถที่ตามมาด้านหลัง และปรับกระงะกมอองข้างให้เห็นรถที่อยู่ด้านหลังที่กำลังจะแซงและเห็นรถที่อยู่ช่องทางเยื้องไปทางด้านหลัง โดยปรับให้ขนานกับตัวรถ

1.5) คาดเข็มขัดนิรภัยทุกครั้ง จนเป็นอุปนิสัย

การคาดเข็มขัดนิรภัยมีประโยชน์หลายรูปแบบ เช่น ช่วยลดความเมื่อยล้า ด้วยการรักษาท่านั่งให้ถูกต้องขณะขับรถยนต์ พร้อมกันนั้นยังช่วยลดการบาดเจ็บในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุอีกด้วยด้วยการขับรถยนต์ที่มีเข็มขัดนิรภัยนั้น ผู้ขับขี่ที่ระลึกอยู่เสมอว่าต้องคาดเข็มขัดนิรภัย และผู้โดยสารก็ต้องคาดเข็มขัดนิรภัยด้วยเช่นเดียวกัน ยกเว้นในกรณีที่มีเหตุผลไม่สามารถคาดเข็มขัดนิรภัยได้ เช่น มีอาการเจ็บป่วยบางประเภท

วิธีการคาดเข็มขัดนิรภัยที่ถูกต้อง

ให้คาดเข็มขัดพาดไปบนไหล่
ไม่ให้พาดบริเวณลำคอ และ
จะต้องไม่หย่อนจนเกินไป

ให้เข็มขัดพาดผ่านบริเวณ
กระดูกของสะโพก และจะ
ต้องแน่นพอประมาณ

อย่าเอนพนักพิงไปด้านหลังมากเกินไปเพื่อให้พนักพิงกระชับรับกับแผ่นหลัง

ตรวจสอบว่าสายเข็มขัดนิรภัยไม่บิดเป็นเกลียว

เพื่อไม่ให้เข็มขัดนิรภัยหลุดออก ควรกดหัวล็อกเข็มขัดนิรภัยจนได้ยินเสียง "คลิก"

1.6) ก่อนสตาร์ท ตรวจสอบตำแหน่งเกียร์ ขึ้นเบรกมือแล้วจึงสตาร์ท

- ตรวจสอบตำแหน่งเกียร์ ต้องอยู่ที่ตำแหน่ง N หรือ P (สำหรับรถเกียร์อัตโนมัติ) หรือปลดเกียร์ว่าง แล้วเหยียบคลัทช์ (สำหรับรถเกียร์ธรรมดา) และอย่าลืมดึงเบรกมือขึ้นด้วย

- ปิดระบบไฟฟ้าทั้งหมด เพื่อถนอมแบตเตอรี่ ให้ทำการปิดอุปกรณ์ที่ใช้ไฟฟ้าทั้งหมดแล้วจึงค่อยบิดสวิทช์กุญแจ สตาร์ทรถให้เป็นจังหวะจาก ACC ไป ON แล้วค่อยไป START

1.7) ตรวจสอบสัญญาณไฟที่แผงหน้าปัดรถ ตลอดจนถึงระดับน้ำมัน

- ตรวจสอบการทำงานของสัญญาณไฟเตือน/ไฟแสดงการทำงาน/เสียงเตือน โดยเปิดสวิทช์กุญแจไปที่ตำแหน่ง ON สัญญาณไฟเตือนต่างๆ จะติดขึ้น (ยกเว้นสีเขียวหรือสีน้ำเงินต้องใช้งานอุปกรณ์นั้นไฟถึงจะติด)

- สตาร์ทเครื่องยนต์ หลังจากติดเครื่องยนต์แล้วสักครู่ (ประมาณ 2 – 6 วินาที) สัญญาณไฟเตือนจะดับแสดงว่าระบบต่างๆ ทำงานได้ตามปกติ (ไฟเตือนเบรกมือจะดับลงเมื่อปลดเบรกมือลงสุด, ไฟคาดเข็มขัดนิรภัยจะดับลงเมื่อคนขับคาดเข็มขัดนิรภัย)

- สัญญาณไฟเตือนต่างๆ ที่อยู่บนมาตรวัดหรือหน้าปัด มีด้วยกันหลายลักษณะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับรถยนต์รุ่นนั้นๆ ซึ่งหลักๆ มีอยู่ 3 สี ดังนี้

ไฟสัญญาณเตือนสีเขียว คือ การบอกการทำงานปกติของระบบนั้นๆ มักจะเป็นการแจ้งให้ทราบว่าระบบนั้นเปิดทำงานอยู่มากกว่าเป็นการแจ้งเตือน

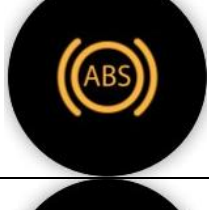
ไฟสัญญาณเตือนสีเหลือง คือ การแจ้งเตือน แต่ระดับยังไม่รุนแรงมากจนถึงขนาดต้องรีบจอดข้างทาง เพราะถ้าไฟสัญญาณสีเหลืองปรากฏขึ้นมา บางครั้งรถยนต์ยังสามารถใช้งานได้อยู่ แต่ต้องใช้ความระมัดระวังมากขึ้น เช่น ไฟเตือนแจ้งระดับน้ำมันเชื้อเพลิงในถัง ซึ่งแปลว่าน้ำมันใกล้จะหมด เป็นต้น

ไฟสัญญาณเตือนสีแดง คือ ระดับการเตือนขั้นสูงสุด ควรหยุดรถ และทำการตรวจสอบความบกพร่องหรือความผิดปกติที่จะเกิดขึ้นโดยเร็วที่สุด เพราะถ้าฝืนขับต่อไปอาจเกิดความเสียหายหรืออันตรายได้

ภาพสัญญาณ	ชื่อสัญญาณ	รายละเอียด
	สัญญาณเตือนคาดเข็มขัดนิรภัย	ไฟเตือนจะทำงานเมื่อผู้ขับขี่ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย ในรถบางรุ่นมีสัญญาณเสียงดังขึ้นด้วยจนกว่าจะมีการคาดเข็มขัดนิรภัยแล้ว
	สัญญาณไฟเตือนอุณหภูมิ	จะแสดงขึ้นทุกครั้งที่เราสตาร์ทเครื่องยนต์ถ้าไฟเตือนติดและกระพริบภายหลังเครื่องยนต์ทำงานแล้ว แสดงว่าระบบอุณหภูมิผิดปกติ
	สัญญาณเตือนแบตเตอรี่	ถ้าไฟเตือนติดและรถของเราสตาร์ทไม่ติด ให้ตรวจสอบว่าแบตเตอรี่ยังทำงานดีอยู่หรือไม่ ถ้าไฟเตือนติดและกระพริบภายหลังเครื่องยนต์ทำงานแล้ว แสดงว่าระบบการชาร์จไฟเข้าแบตเตอรี่ผิดปกติ
	สัญญาณเตือนไฟเบรกหรือเบรกมือ	ไฟเตือนจะทำงานเมื่อมีการดึงเบรกมือหรือลดเบรกมือยังไม่สุด หรือเมื่อระดับน้ำมันเบรกต่ำกว่าระดับปกติ
	สัญญาณเตือนไฟประตูรถเปิด	แสดงว่ารถมีประตูบานใดบานหนึ่งปิดไม่สนิท ให้ตรวจเช็คประตูทุกบานปิดสนิท (รวมถึงฝาถังน้ำมันด้วยในรถยนต์บางรุ่น)
	สัญญาณไฟเตือนกระโปรงท้ายเปิด	แสดงว่ากระโปรงท้ายรถปิดไม่สนิทหรือเปิดกระโปรงรถทิ้งไว้
	สัญญาณไฟเตือนระดับน้ำมันเครื่อง	ถ้าไฟเตือนติดภายหลังเครื่องยนต์ทำงานแล้ว แสดงว่าแรงดันน้ำมันเครื่องต่ำกว่าปกติ

ภาพสัญญาณ	ชื่อสัญญาณ	รายละเอียด
	สัญญาณไฟเตือนอุณหภูมิน้ำหล่อเย็นเครื่องยนต์	ถ้าไฟเตือนติดระหว่างเครื่องยนต์กำลังทำงาน แสดงว่าอุณหภูมิของเครื่องยนต์ร้อนจัด ควรจอดพักรถให้เครื่องยนต์เย็นก่อนเพื่อป้องกันอาการเครื่องพังเสียหาย
	สัญญาณเตือนน้ำมัน	ไฟเตือนจะทำงานเมื่อระดับน้ำมันเชื้อเพลิงต่ำ
	สัญญาณเตือนระบบควบคุมเครื่องยนต์	ถ้าไฟเตือนติดภายหลังเครื่องยนต์ทำงานแล้ว แสดงว่าระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องยนต์ผิดปกติ
	สัญญาณเตือนระบบ ABS	ถ้าไฟเตือนติดภายหลังเครื่องยนต์ทำงานแล้ว แสดงว่าระบบ ABS ผิดปกติ
	สัญญาณเตือนระบบพวงมาลัยพาวเวอร์ หรือ EPS	ปกติแล้วไฟจะแสดงขึ้นมาก่อนสตาร์ทเครื่องและดับไปเมื่อเราสตาร์ทเครื่องติดแล้ว แต่ถ้าสตาร์ทแล้วไฟยังขึ้นอยู่ให้ตรวจสอบระบบไฟที่ควบคุมการทำงานของพวงมาลัยพาวเวอร์
	สัญญาณไฟเตือนไฟตัดหมอกด้านหลัง	ถ้ามีสัญญาณเตือนขึ้นแสดงว่าเรากำลังใช้งานไฟตัดหมอกด้านหลังอยู่
	สัญญาณใช้งานระบบไฟหน้ารถยนต์/ไฟตัดหมอก	ถ้ามีไฟสัญญาณขึ้นแสดงว่ากำลังเปิดไฟหน้ารถยนต์ ในบางรุ่นอาจจะแยกสวิทช์สำหรับไฟตัดหมอกด้านหน้าไว้ด้วย
	สัญญาณใช้งานระบบไฟสูง	ถ้ามีไฟสัญญาณขึ้นแสดงว่ากำลังเปิดไฟสูง เมื่อขับรถทางไกลในเวลากลางคืนและต้องการแสงสว่างแบบมองไกลๆ

1.8) ออกรถแล้ว 3-4 เมตร ทดลองระบบเบรกเพื่อความแน่ใจ

เพื่อความปลอดภัยเมื่อออกรถเคลื่อนที่ไปข้างหน้าได้ประมาณ 3-4 เมตร ควรทดสอบระบบเบรกเป็นอันดับแรก ลองเหยียบแป้นเบรกดูว่ารถเบรกอยู่หรือไม่ ระยะห่างระหว่างขากับแป้นเบรกอยู่ในระยะพอเหมาะหรือไม่ ตัวแป้นเบรกมีระยะฟรีและการคืนตัวเป็นอย่างไร ผ้าเบรกใกล้จะหมดหรือยัง น้ำมันเบรกมีเพียงพอหรือไม่ และควรตรวจเบรกมือว่าใช้การได้ดีหรือไม่ด้วย

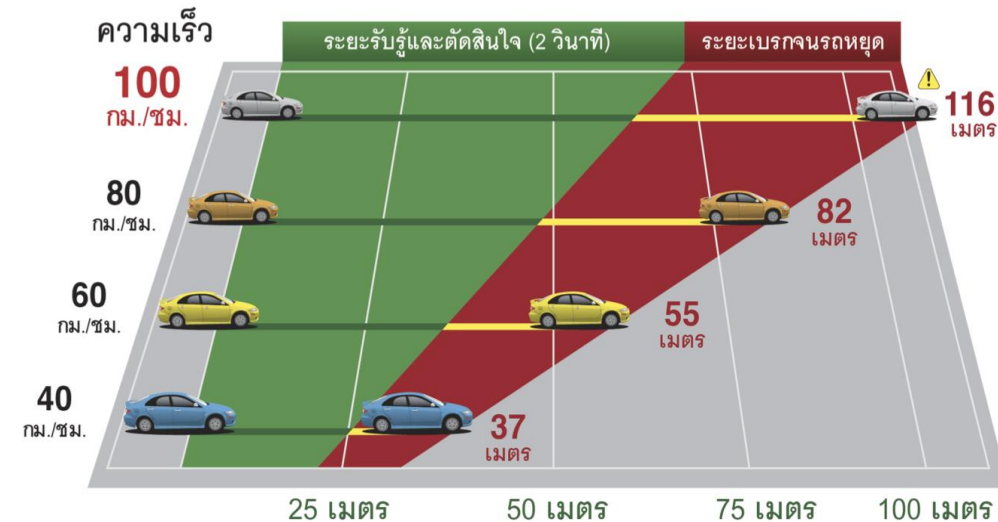
การตรวจสอบเครื่องมือประจำรถ

- พิวส์ต่างๆ ของรถ
- ป้ายสามเหลี่ยมสะท้อนแสง
- แกลลอนน้ำมันเครื่อง
- ไฟฉาย
- แกลลอน หรือถังน้ำสำหรับเติมน้ำในหม้อน้ำ
- เชือกไนลอนขนาดนิ้วก้อย ยาวประมาณ 10 เมตร สำหรับลากรถเมื่อรถเสีย
- ชุดเครื่องมือที่รวมปะแจรถเบอร์ต่างๆ
- เกจวัดระดับ
- หลอดไฟหน้า - หลัง
- เครื่องดับเพลิงสำหรับรถ
- น้ำยาปะอุดยางพร้อมเติมลมได้ด้วย
- ชุดปฐมพยาบาล
- สายพ่วงแบตเตอรี่
- ไม้รองล้อทั้ง 4 ล้อ
- ชุดแม่แรง

3) การขับรถอย่างปลอดภัย

ในการขับรถที่ปลอดภัยผู้ขับช้ต้องไม่ใช้ความเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด เนื่องจากผู้ออกแบบและก่อสร้างทางได้คำนวณความเร็วที่เหมาะสมสำหรับทางแต่ละช่วงไว้ การฝ่าฝืนอาจนำมาซึ่งอันตรายจากการเกิดอุบัติเหตุได้ ขณะขับรถผู้ขับช้ต้องมีความพร้อมที่จะเหยียบเบรกและหยุดรถให้ปลอดภัยได้เมื่อมีความจำเป็น

การคำนวณระยะหยุดรถ

$$\text{ระยะหยุดรถ} = \text{ระยะคิด} + \text{ระยะเบรก}$$

ระยะคิด (Reaction Time) คือ คิดที่จะเหยียบเบรก ขึ้นอยู่กับความสามารถทางสมองของผู้ขับช้ ซึ่งเร็วช้าไม่เท่ากัน คนเดียวกันต่างเวลาต่างอารมณ์ ก็ไม่เท่ากันทุกคน

ระยะเบรก คือ เริ่มนับระยะตั้งแต่เท้าเหยียบเบรกจนกระทั่งถึงจุดที่รถหยุด ซึ่งขึ้นกับชนิดของรถ ยาง ลมยาง ความเร็ว ลักษณะถนน ฯลฯ

ตัวอย่างการคำนวณระยะหยุดที่ความเร็ว 100 กิโลเมตร/ชั่วโมง

ใน 1 วินาที รถวิ่งไปข้างหน้า	=	$\frac{100 \times 1,000}{60 \times 60}$	=	27.7 เมตร
ระยะคิดได้ในเวลา	=	0.75×27.7	=	20 เมตร
ระยะเบรก (รถเล็ก)	=	$\frac{(100/1.6)^2}{20 \times 0.309}$	=	60 เมตร (อ้างอิง 1am.)
ระยะหยุดรถที่ความเร็ว 100กม./ชม.	=	$20 + 60$	=	80 เมตร

(ถ้ารถบรรทุก คูณ 3 ได้เลย)

1 ชั่วโมง	=	60 นาที
1 นาที	=	60 วินาที
1 ชั่วโมง	=	$60 \times 60 = 3,600$ วินาที

อัตราความเร็ว (กม./ชม.)	รถนั่งทั่วไป			รถบรรทุกขนาดใหญ่		
	ระยะคิด + ระยะเบรก = ระยะหยุดรถ (ม.)			ระยะคิด + ระยะเบรก = ระยะหยุดรถ (ม.)		
20	4	3	7	14	9	23
30	6	6	12	21	17	38
40	8	10	18	28	27	55
50	10	15	25	35	38	73
60	12	22	34	42	55	97
70	14	29	43	49	74	123
80	16	38	54	56	102	158
90	18	48	66	63	122	185
100	20	60	80	69	145	214

- การรักษาระยะจากรถคันหน้าเพื่อความปลอดภัย

ระหว่างขับรถ ผู้ขับขี่ต้องเว้นระยะห่างจากรถคันหน้าให้มีความเหมาะสม และเพียงพอที่จะหยุดรถได้อย่างปลอดภัย เมื่อรถคันหน้าลดความเร็วลงผู้ขับขี่ต้องสังเกตลักษณะการขับรถของรถคันหน้าตลอดเวลา และลดความเร็วลงล่วงหน้าก่อนที่จะเข้าไปใกล้รถคันหน้า จนอาจเกิดอันตรายได้

- การเบรกด้วยเงื่อนไขต่างๆ

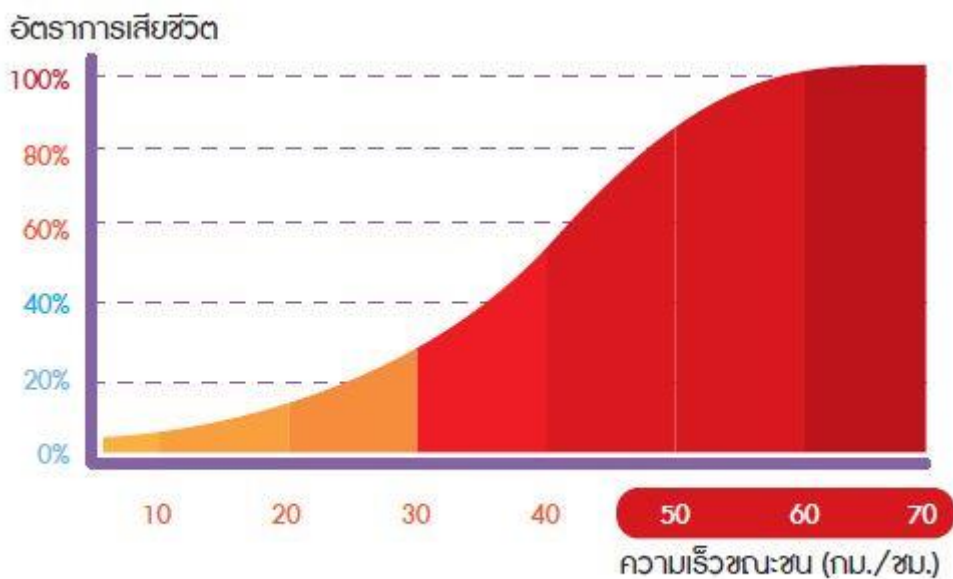
กรณีเกิดเหตุฉุกเฉินด้วยสาเหตุต่างๆ เช่น รถคันหน้าเกิดอุบัติเหตุ เห็นสิ่งกีดขวางบนทางกะทันหัน ผู้ขับขี่ต้องตั้งสติให้มั่นและไม่ตื่นตระหนก จับพวงมาลัยให้มั่นเหยียบเบรก มองกระจกข้างทั้งสองด้านว่ามีระยะห่างจากรถที่ตามมาเพียงพอที่จะเปลี่ยนเลน เพื่อหลบหลีกได้อย่างปลอดภัยหรือไม่ หากสามารถทำได้ให้ควบคุมรถหลีกเลี่ยงสิ่งกีดขวาง จากนั้นให้หยุดรถในบริเวณที่ปลอดภัย และแจ้งเหตุ

- การชะลอความเร็วอย่างปลอดภัย

ในการลดหรือชะลอความเร็ว ผู้ขับขี่ต้องไม่ทำอย่างกะทันหันเพราะจะทำให้รถที่ตามมาอาจลดความเร็วตามไม่ทันและอาจเกิดอุบัติเหตุได้ ผู้ขับขี่ต้องมองกระจกมองหลังและกระจกมองข้างทั้งสองด้านเพื่อตรวจสอบระยะห่างของรถคันที่ตามมามีระยะห่างเพียงพอที่จะลดความเร็วตามได้อย่างปลอดภัยหรือไม่ หากมีระยะเพียงพอให้เหยียบเบรกและปล่อยหนึ่งครั้งเพื่อเตือนรถคันอื่นที่ตามมา จากนั้นจึงเหยียบเบรกเพื่อลดความเร็วตามที่ต้องการ

ผลเสียของการขับเร็วกว่ากำหนด

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการเสียชีวิต กับความเร็วขณะชน

ที่มา : OECD/ECMT Transport Research Centre (2006) อ้างใน GRSP (2008)

การขับเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด เป็นสาเหตุหลักอันดับต้นของอุบัติเหตุทางถนนในประเทศไทยโดยจากระบบข้อมูลคดีอุบัติเหตุจราจรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในช่วงสิบปีที่ผ่านมา มีอุบัติเหตุความเร็วก่อให้เกิดขึ้นเฉลี่ยปีละ 16,000 ราย คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 19 ของอุบัติเหตุทางถนนทั้งหมด สถานการณ์ยิ่งน่าวิตกเมื่อพิจารณาจากข้อมูลสถิติอุบัติเหตุบนโครงข่ายทางหลวง ซึ่งมีสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยให้ผู้ขับขี่ใช้ความเร็วมากกว่าถนนทั่วไป โดยระหว่างปี พ.ศ. 2544-2554 มีอุบัติเหตุบนทางหลวงที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสันนิษฐานว่ามีสาเหตุจากการใช้ความเร็ว คิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 76 และปัจจุบันยังไม่มีแนวโน้มที่จะลดลง เช่นเดียวกับความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับผู้ประสบอุบัติเหตุ ปัจจุบันเพิ่มสูงขึ้นในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา โดยเฉลี่ยอุบัติเหตุเนื่องจากความเร็วที่เกิดขึ้นบนทางหลวงทุกๆ 10 ครั้ง จะมีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 1 ราย และมีผู้บาดเจ็บอย่างน้อย 8 ราย

การขับด้วยความเร็วสูงนั้นส่งผลดังนี้

1. โอกาสในการเกิดอุบัติเหตุ เนื่องจากคนขับจะควบคุมรถ หยุดร และหลบหลีกอุบัติเหตุได้ยากขึ้นเมื่อใช้อัตราความเร็วสูง
2. ความรุนแรงในการบาดเจ็บ เนื่องจากการชนที่ความเร็วสูงๆ แรงปะทะที่เกิดขึ้นจะยิ่งมากขึ้น
3. การสิ้นเปลืองพลังงาน เพราะเครื่องยนต์ต้องใช้ปริมาณเชื้อเพลิงในการเผาไหม้ของเครื่องยนต์มากขึ้น จากการทดสอบรถยนต์พบว่า อัตราการใช้ใช้น้ำมันเชื้อเพลิงจะสูงขึ้นอย่างชัดเจนเมื่อใช้ความเร็วเพิ่มขึ้นและความเร็วที่เหมาะสมจะใช้ปริมาณน้ำมันน้อยที่สุด
4. มลพิษทางอากาศ การใช้ความเร็วที่ไม่เหมาะสมโดยขับเร็วเกินที่กฎหมายกำหนด เครื่องยนต์ต้องทำงานหนัก สารพิษที่ถูกปล่อยออกมาคือ คาร์บอนมอนอกไซด์ คาร์บอนไดออกไซด์ และไนโตรเจนออกไซด์ จากการศึกษาพบว่า สารพิษเหล่านี้จะออกมาจากเครื่องยนต์ได้น้อยที่สุดที่ความเร็ว ประมาณ 80-90 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

● ข้อควรคำนึงถึงความเร็วที่ปลอดภัย

ความเร็วที่ปลอดภัย คือ ความเร็วที่เหมาะสมกับสภาพถนน สภาพอากาศ สภาพการจราจร ซึ่งเป็นความเร็วที่ไม่ก่ออันตรายแก่ผู้อื่น หากขับด้วยความเร็วที่ปลอดภัยแล้วเกิดอุบัติเหตุขึ้นจะต้องไม่มีความรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต

ความเร็วจำกัด คือ ความเร็วที่คำนึงถึงอุบัติเหตุที่อาจเกิดบนท้องถนน ปริมาณของรถยนต์และคนเดินเท้าระยะห่างระหว่างสี่แยก ความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก และสภาพบ้านเรือนสองข้างทาง โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เกิดความปลอดภัยบนท้องถนน ป้องกันมลภาวะของเสียงและแรงสั่นสะเทือน สามารถทำให้การจราจรเป็นไปอย่างราบรื่น ฉะนั้น ความเร็วจำกัดจึงถือเป็นความเร็วที่ปลอดภัยได้

- **ข้อเสนอแนะของการใช้ความเร็ว ในถนนประเภทต่างๆ**

อัตราความเร็วของยานพาหนะบนทางหลวงชนบทมีดังต่อไปนี้

1. รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ให้ใช้ความเร็วไม่เกินชั่วโมงละ 90 กิโลเมตร
2. รถยนต์ขณะที่ลากจูงรถพ่วง หรือรถสามล้อ ให้ใช้ความเร็วไม่เกินชั่วโมงละ 60 กิโลเมตร
3. รถบรรทุกที่มีน้ำหนักรวมทั้งน้ำหนักบรรทุกไม่เกิน 1,200 กิโลกรัม ไม่ว่าจะลากจูงรถพ่วงด้วยหรือไม่ก็ตาม หรือรถบรรทุกทุกคันโดยสาร ให้ใช้ความเร็วไม่เกินชั่วโมงละ 80 กิโลเมตร

อัตราความเร็วของยานพาหนะบนทางหลวงพิเศษหมายเลข 7 ทางสาย กรุงเทพมหานคร-เมืองพัทยาและทางหลวงพิเศษหมายเลข 9 (ถนนกาญจนาภิเษก) ทางสายถนนวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานครดังต่อไปนี้

1. รถบรรทุกที่มีน้ำหนักรวมทั้งน้ำหนักบรรทุกไม่เกิน 1,200 กิโลกรัม หรือรถบรรทุกทุกคันโดยสาร ให้ใช้ความเร็วไม่เกินชั่วโมงละ 100 กิโลเมตร
2. รถบรรทุกอื่นนอกจากรถที่ระบุไว้ใน (1) รวมทั้งรถบรรทุกหรือรถยนต์ขณะที่ลากจูงรถพ่วงให้ใช้ความเร็วไม่เกินชั่วโมงละ 80 กิโลเมตร
3. รถยนต์อื่นนอกจากรถที่ระบุไว้ใน (1) หรือ (2) ให้ใช้ความเร็วไม่เกินชั่วโมงละ 120 กิโลเมตร

ข้อควรระวัง ทั้งทางหลวงชนบท และทางหลวงพิเศษ อาจจะมีป้ายบังคับให้ลดความเร็ว หรือใช้ความเร็วตามที่ป้ายบังคับกำหนดไว้ ในกรณีที่เข้าเขตชุมชน หรือจุดที่มีทางร่วม ทางแยก

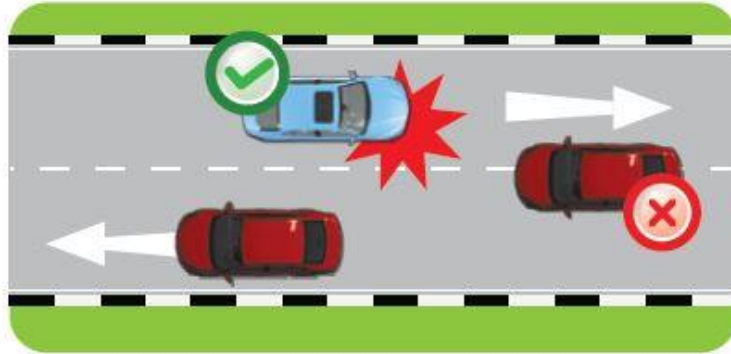
- **ความเร็วที่ปลอดภัยกับระยะทาง**

โดยปกติไฟสูงหน้ารถจะส่องได้ไกล 100 เมตร ในกรณีไฟต่ำจะสามารถมองเห็นสิ่งกีดขวางได้ชัดเจนไม่เกินระยะ 40 เมตร เพราะฉะนั้นการขับรถในเวลากลางคืนโดยคำนึงถึงระยะทางที่ไฟหน้าส่องไปถึงกับระยะทางที่สามารถหยุดรถได้จึงเป็นเรื่องสำคัญมาก

- ผู้ขับขี่ต้องขับขี่ในช่องทางเดินรถของตนเอง

ผู้ขับขี่ต้องไม่ขับรถยนต์ คร่อมเส้นแบ่งช่องจราจรและไหล่ทาง ทั้งนี้ ให้สังเกตจากเส้นแบ่งช่องจราจรและเส้นไหล่ทางที่ผู้ขับขี่มองเห็นด้านหน้า

- ผู้ขับขี่รถทุกประเภทต้องขับรถในช่องทางด้านซ้าย

การใช้ทางเดินรถที่ได้จัดแบ่งช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ตั้งแต่สองช่องขึ้นไป หรือที่ได้จัดช่องเดินรถประจำทางไว้ในช่องเดินรถซ้ายสุด ผู้ขับขี่ต้องขับรถในช่องซ้ายสุดหรือใกล้กับช่องเดินรถประจำทาง เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้ ให้ใช้ทางขวาของทางเดินรถได้เป็นการชั่วคราว

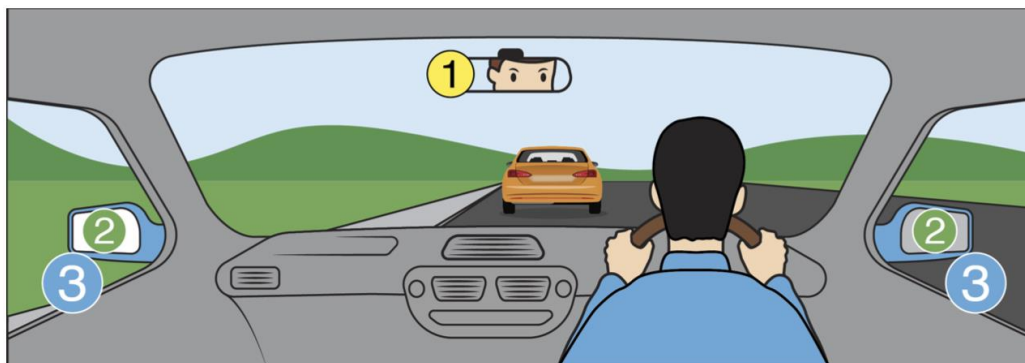
- (1) ในช่องเดินรถนั้นมีสิ่งกีดขวางหรือถูกปิดการจราจร
- (2) ทางเดินรถนั้น เจ้าพนักงานจราจรกำหนดให้เป็นทางเดินรถทางเดียว
- (3) จะต้องเข้าช่องทางให้ถูกต้องเมื่อเข้าบริเวณใกล้ทางร่วมทางแยก
- (4) เมื่อจะแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น
- (5) เมื่อผู้ขับขี่ขับด้วยความเร็วสูงกว่ารถในช่องเดินรถด้านซ้าย

ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยสำหรับรถที่มีความเร็วต่ำและเปิดโอกาสให้รถที่มีความเร็วมากกว่าสามารถแซงผ่านไปในลักษณะที่ปลอดภัย

- การเปลี่ยนช่องทางเดินรถ

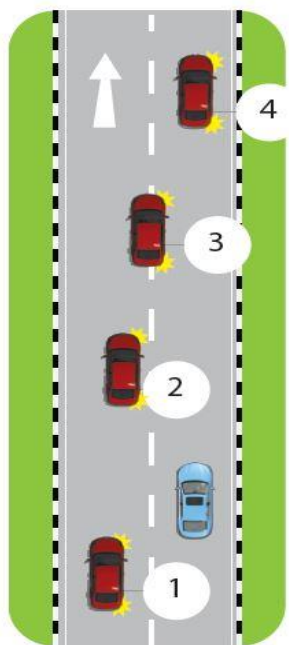
รถทั่วไปจะต้องใช้ช่องทางเดินรถด้านซ้าย ในกรณีที่มีการแซงรถคันอื่นผู้ขับขี่ต้องกลับเข้าสู่ช่องทางเดินรถด้านซ้าย เมื่อผ่านขึ้นหน้ารถที่ถูกแซงเรียบร้อยแล้วและผู้ขับขี่ต้องไม่แซงรถในลักษณะกีดขวางการจราจรโดยการเปลี่ยนไปใช้ช่องทางเดินรถด้านซ้าย เมื่อมีรถที่มีความเร็วสูงกว่ากำลังจะแซง

ในการเปลี่ยนช่องทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องตรวจสอบระยะห่างจากรถคันอื่นที่อยู่ใกล้เคียงเพื่อหลีกเลี่ยงการเฉี่ยวชนกัน โดยปฏิบัติตามนี้

1. มองกระจกมองหลังเพื่อดูตำแหน่งรถที่ตามมา
2. มองกระจกข้างซ้ายหรือขวาในทิศทางที่ต้องการจะเปลี่ยนช่องทางเดินรถไป
3. มองผ่านหัวไหล่เพื่อตรวจสอบรถที่อยู่ด้านข้างและลดพื้นที่จุดบอดสายตา
4. เมื่อเห็นว่าปลอดภัยแล้วจึงเปิดสัญญาณไฟเลี้ยวก่อนที่จะเปลี่ยนช่องทางเดินรถไม่น้อยกว่า 30 เมตร
5. เปลี่ยนช่องทางเดินรถด้วยความระมัดระวัง
6. ปิดสัญญาณไฟเลี้ยว เมื่อรถกลับสู่ทิศทางตรงแล้ว

ความยากของการเปลี่ยนช่องทางเดินรถอยู่ที่การคาดคะเนความเร็วและระยะของรถที่กำลังเคลื่อนที่มาจากด้านหลัง เพราะฉะนั้นผู้ขับขี่ควรหมั่นตรวจสอบสถานการณ์จากกระจกมองหลังที่อยู่ข้างในรถและกระจกมองข้างอย่างสม่ำเสมอ การเปลี่ยนช่องทางเดินรถอย่างปลอดภัยควรปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

ที่จุด (1)

- (1) ตรวจสอบกระจกมองหลังและมองข้าง
- (2) ให้สัญญาณไฟแสดงทิศทาง
- (3) ตรวจสอบจุดบอด

ที่จุด (2)

- (1) ปรับความเร็ว
- (2) อาจต้องลดความเร็วลงหรือเร่งขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับจราจรที่อยู่ข้างหลัง

ที่จุด (3)

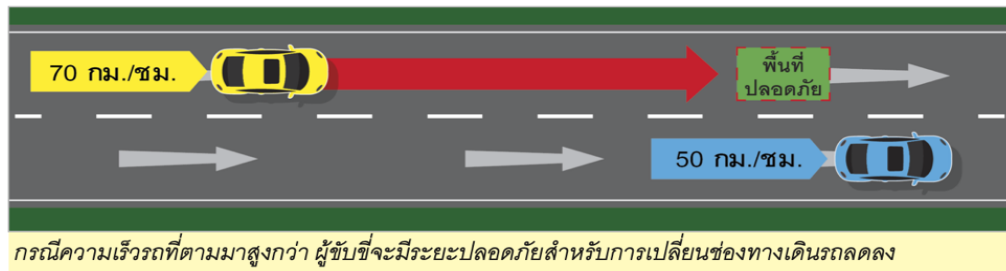
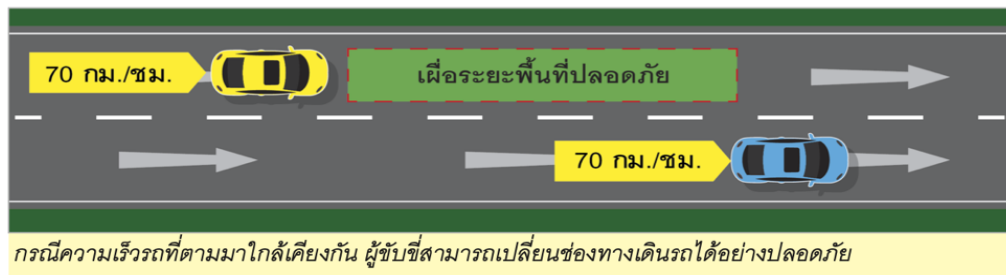
เมื่อปลอดภัย ให้เร่งเครื่องขึ้น และขับเข้าไปช่องทางเดินรถที่ต้องการ อย่างนิ่มนวลโดยไม่รบกวนกับการเคลื่อนที่ของจราจร

ที่จุด (4)

- (1) ปิดสัญญาณไฟลง และกลับไปอยู่ที่ความเร็วปกติ
- (2) ไม่ควรเปลี่ยนช่องทางหรือक्रमเส้นแบ่งช่องทางโดยไม่จำเป็น
- (3) ควรขับชิดซ้ายเสมอ ยกเว้นถ้ามีสิ่งกีดขวางอยู่ อาจข้ามเส้นแบ่งช่องทางแล้วเคลื่อนไปอยู่ช่องทางขวา ก่อนที่จะเปลี่ยนช่องทางควรตรวจสอบถึงความปลอดภัยก่อนเสมอ
 - เมื่อมีทางตรงอยู่สองช่องทาง ช่องซ้ายใช้สำหรับขับที่ตามปกติ ส่วนช่องทางขวาใช้สำหรับแซง และเลี้ยวขวา
 - เมื่อมีทางตรงอยู่สามช่อง ช่องซ้ายใช้สำหรับรถที่เข้าช่องกลางใช้สำหรับรถที่เร็ว ส่วนช่องทางขวาใช้สำหรับแซง และเลี้ยวขวา

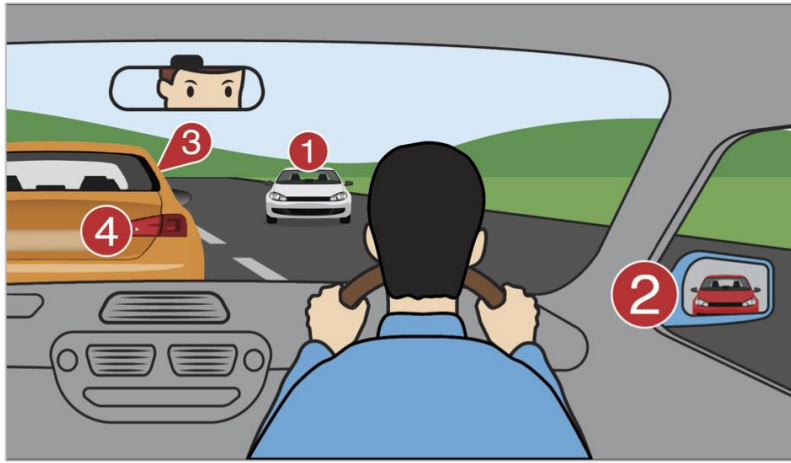
วางแผนเส้นทางเดินล่วงหน้า ให้เลือกใช้ช่องทางที่เหมาะสมและขับเข้าไปในช่องทางนั้นให้ไกลที่สุด อย่าขับคร่อมทับเส้นแบ่งช่องทาง ถ้าขับเลี้ยวทางที่ต้องการจะเลี้ยว อย่าหยุดอย่างกะทันหัน ถอยหลังหรือเลี้ยวรถอย่างรวดเร็วเพื่อจะเข้าไปอยู่ในช่องทางที่ต้องการ ควรขับรถผ่านไปแล้วค่อยไปเลี้ยวหรือกลับรถในทางข้างหน้าแทน

ในการเปลี่ยนช่องทางเดินรถนั้น ผู้ขับขี่ต้องประเมินความเร็วของรถที่อยู่ในช่องทางที่จะเปลี่ยนไปด้วย โดยหากรถที่กำลังตามมามีความเร็วสูงขึ้น ผู้ขับขี่ก็ต้องเผื่อระยะทางสำหรับการเปลี่ยนช่องทางเพิ่มขึ้น และหากรถที่กำลังตามมามีความเร็วสูงกว่า ผู้ขับขี่ก็ต้องหลีกเลี่ยงการเปลี่ยนช่องทางและต้องรอจังหวะอื่น

- การแข่ง

การแข่งคันหน้า

ก่อนที่จะขับรถแข่งรถคันหน้าผู้ขับขี่ต้องตรวจสอบสภาพการจราจร ดังนี้

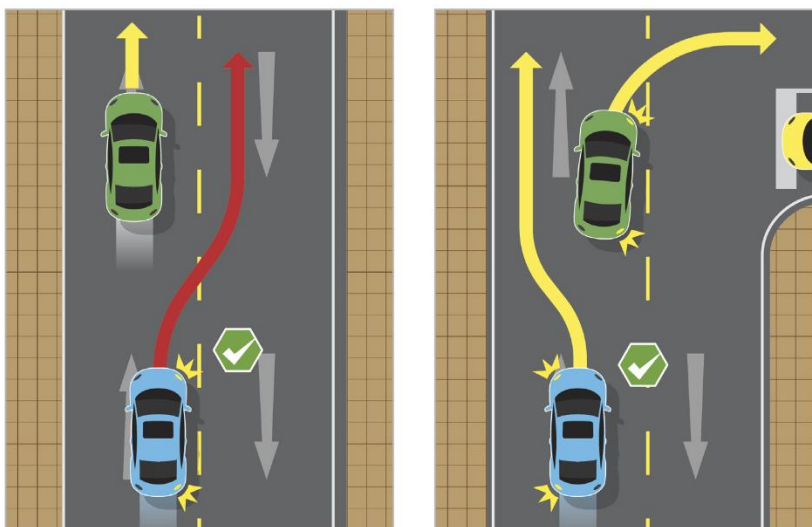
1) รถที่กำลังสวนมาด้านหน้า

2) รถที่กำลังตามมาด้านหลัง

3) สิ่งกีดขวางด้านหน้ารถที่จะแข่ง

4) ความเร็วและระยะห่างของรถที่จะแข่ง โดยจะต้องพิจารณาระยะห่างของรถที่จะแข่งไปถึงจุดที่มีสิ่งกีดขวางหรือรถที่สวนมาว่ามีเพียงพอหรือไม่ โดยผู้ขับขี่ต้องการระยะเพิ่มขึ้นเมื่อความเร็วของรถที่ถูกแข่งมากขึ้นหรือมีรถที่สวนทางมา

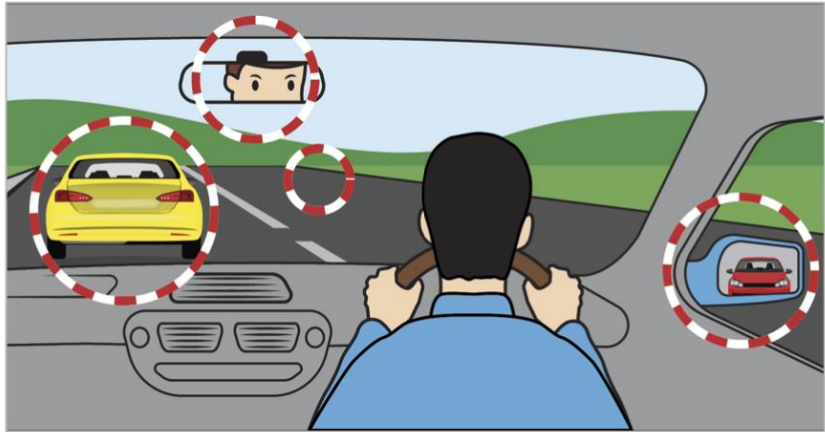
ในการแข่งรถคันหน้าจะต้องแข่งด้านขวาเท่านั้น ยกเว้นในกรณีที่รถคันหน้ากำลังจะเลี้ยวขวา

ในการแซงรถคันหน้า มีกระบวนการ ดังนี้

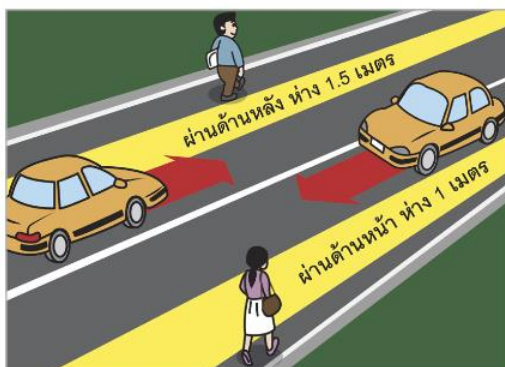

- 1) ต้องแน่ใจว่าไม่ใช่เขตพื้นที่ห้ามแซง
- 2) ตรวจสอบสภาพการจราจร และประเมินสถานการณ์

- 3) เปิดสัญญาณไฟเลี้ยวขวา
- 4) หลังจากเปิดสัญญาณไฟเลี้ยวประมาณ 3 วินาที จึงเพิ่มความเร็วแซงรถคันหน้า โดยเว้นระยะห่างให้ปลอดภัย
- 5) เปิดสัญญาณไฟเลี้ยวซ้าย
- 6) แซงเสร็จต่อไปจนมีระยะห่างจากรถที่ถูกแซงเพียงพอ จึงเปลี่ยนช่องทางเดินรถเข้าสู่ช่องทางเดิม
- 7) ปิดสัญญาณไฟเลี้ยว

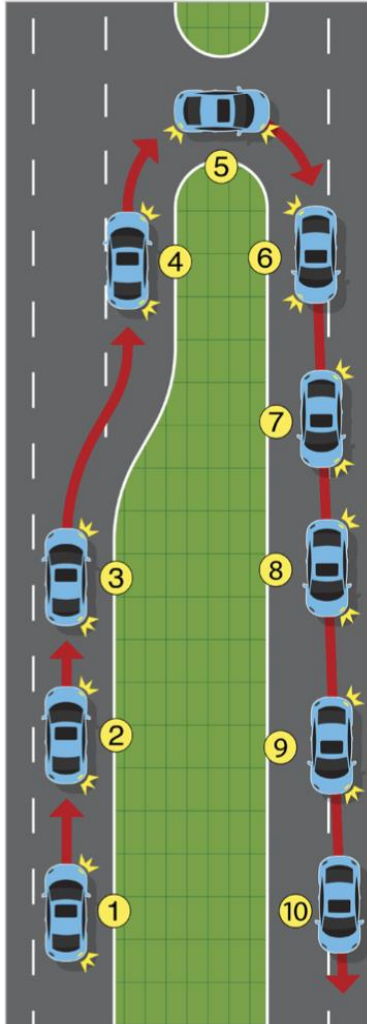
• การขับรถผ่านคนเดินเท้า

ในการขับรถผ่านคนเดินเท้าเมื่อเห็นว่าไม่มีรถอื่นด้านข้างหรือตามมาด้านหลังให้ผู้ขับขี่เว้นระยะห่างจากคนเดินเท้า ไม่น้อยกว่า 1 เมตร เมื่อขับรถผ่านทางด้านหน้าและไม่น้อยกว่า 1.5 เมตร หากขับผ่านทางด้านหลัง

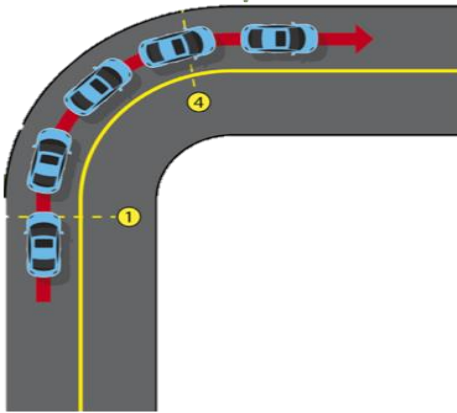
- การกลับรถอย่างปลอดภัย

จุดกลับรถเป็นอีกหนึ่งสถานการณ์ที่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นบ่อยครั้ง โดยมีรูปแบบการเกิดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจำนวนมาก เช่น การชนท้ายและการถูกชนด้านข้างจากรถที่มาจากตรง ดังนั้น ในการกลับรถบนถนนอย่างปลอดภัย ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติ ดังนี้

- 1) เปิดสัญญาณไฟเลี้ยวขวา ก่อนถึงจุดกลับรถไม่น้อยกว่า 30 เมตร
- 2) มองกระจกมองซ้าย และกระจกมองข้าง ตรวจสอบระยะห่างระหว่างรถที่ตามมาว่า เพียงพอที่จะลดความเร็วได้อย่างปลอดภัยหรือไม่
- 3) ลดความเร็วลงให้เหมาะสมกับการเลี้ยวเพื่อกลับรถ
- 4) ลดความเร็ว และมองรถที่สวนทางมาว่ามีระยะห่างเพียงพอให้ทางแก่ท่านหรือไม่
- 5) คงขับรถด้วยความเร็วต่ำและระมัดระวังรถอื่นที่อาจอยู่ในตำแหน่งจุดบอดการมองเห็น
- 6) ตรวจสอบรถที่วิ่งสวนเข้ามาอีกครั้ง หากจะเห็นว่าไม่มีระยะไม่เพียงพอ หรือรถเคลื่อนที่เข้ามาด้วยความเร็ว ให้หยุดรถเพื่อรอจังหวะที่รถทิ้งช่วงหรือให้ทาง ทั้งนี้ ในการเลี้ยวหรือหยุดรอ จะต้องเว้นระยะของรถให้ห่างจากเกาะกลางถนนพอสมควรเพื่อไม่ให้รบกวนชนกับเกาะกลางถนน
- 7) เมื่อเห็นว่าปลอดภัย ให้หมุนพวงมาลัยเลี้ยวเพื่อกลับรถโดยใช้ความเร็วต่ำ และขับรถชิดด้านขวาที่สุดเท่าที่ทำได้
- 8) มองทางด้านหน้า ค่อยๆ เพิ่มความเร็ว และหมุนคืนพวงมาลัยเพื่อให้รถมุ่งหน้าตรงตามปกติ
- 9) เร่งเครื่องจนความเร็วเป็นไปตามปกติ
- 10) เมื่อเห็นว่าปลอดภัยให้เปลี่ยนไปใช้ช่องทางเดินรถด้านซ้าย

● การขับรถทางโค้ง

การควบคุมพวงมาลัย

- 1) เริ่มหมุนพวงมาลัย ณ จุดเริ่มของโค้ง
- 2) ปรับวงเลี้ยวของรถให้เหมาะสมกับความโค้งของทาง
- 3) ประคองพวงมาลัยตามระหว่างขับรถในโค้ง
- 4) เริ่มหมุนพวงมาลัยกลับเพื่อคืนล้อไปสู่ทางตรง
- 5) ปรับวงเลี้ยวของพวงมาลัยให้เหมาะสมกับความโค้ง
- 6) คืนพวงมาลัยให้ทิศทางของรถตรงเช่นเดิม

มุมมองของผู้ขับรถ

1. ในการขับขึ้นทางโค้ง ผู้ขับขี่ต้องมองไปข้างหน้า ตั้งแต่จุดที่เริ่มโค้งจนถึงปลายโค้ง เพื่อสังเกต รถคันอื่นที่อาจตามหรือสวนทางมา
2. ในเวลากลางคืน ผู้ขับขี่จะสังเกตความโค้งของถนนได้จากเส้นแบ่งช่องจราจร และเส้นไหล่ทางที่โค้ง รวมทั้งป้ายเตือนหลักนำทาง และราวรั้วกันชนที่โค้งตามความโค้งของทาง

การใช้ความเร็ว

การขับรถในทางโค้ง ผู้ขับขี่ต้องใช้ความเร็วให้เหมาะสมกับสภาพของทาง โดยเฉพาะสภาพผิวทางหากถนนลื่น รัศมีของโค้งแคบหรือทางไม่ได้ยกระดับรับโค้งผู้ขับขี่จะต้องใช้ความเร็วที่ต่ำยิ่งขึ้น เนื่องจากการใช้ความเร็วของรถสูงจะส่งผลให้รถอาจลื่นไถลออกจากโค้งเสียการควบคุมและเกิดอุบัติเหตุที่รุนแรงได้

ถนนแบบไม่ยกสูง จะใช้ความเร็วได้น้อยกว่าแบบยกสูง

การเปลี่ยนเกียร์

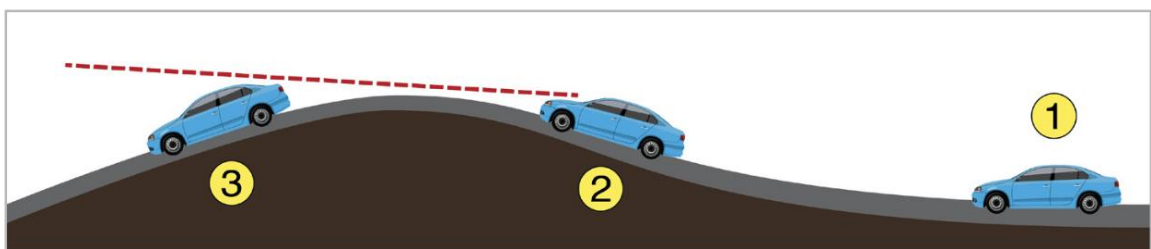
กระบวนการเปลี่ยนเกียร์ของรถจะทำให้เครื่องยนต์ทำงานไม่สม่ำเสมอส่งผลให้ล้อหมุนไม่สม่ำเสมอและอาจเสียการควบคุมได้ ดังนั้น ผู้ขับขี่ต้องเปลี่ยนเกียร์ก่อนรถถึงบริเวณทางโค้ง ไม่ควรเปลี่ยนเกียร์และเหยียบเบรกเมื่ออยู่ในโค้ง

การแซง

ผู้ขับขี่ต้องไม่แซงรถคันอื่นในบริเวณทางโค้ง เนื่องจากระยะการมองเห็นจำกัดประกอบกับระหว่างแซงรถในทางโค้ง ผู้ขับขี่จะต้องควบคุมรถให้สอดคล้องกับความโค้งของทาง จึงอาจเฉี่ยวชนกับรถคันอื่นหรือชนประสาธนากรถที่สวนมาได้

การขับรถขึ้นเนินลงเนิน

ในการขับรถขึ้นเนินลงเนิน รถจะได้รับผลจากแรงเสียดทานที่เพิ่มขึ้นขณะขึ้นเนินและแรงดึงดูดขณะลงเนิน ผู้ขับขี่จึงควรขับด้วยความระมัดระวัง โดยปฏิบัติ ดังนี้

1. ใช้ความเร็วรถที่เหมาะสมขณะขึ้นเนิน กรณีรถเกียร์ธรรมดาให้ใช้เกียร์ต่ำซึ่งจะมีกำลังเครื่องยนต์ในการขับเคลื่อนมากขึ้น สำหรับเกียร์อัตโนมัติ ในปัจจุบันจะสามารถปรับกำลังเครื่องยนต์ให้เหมาะสมได้เอง
2. ลดความเร็วลงเมื่อใกล้ยอดเนิน เนื่องจากระยะการมองเห็นจะลดลง
3. เปลี่ยนเกียร์ต่ำขณะลงเนิน เพื่อลดการใช้งานระบบเบรก

ในการใช้เกียร์ขณะขับรถลงทางชัน มีข้อควรปฏิบัติ ดังนี้ การขับรถลงเนินหรือทางลาด ใช้เกียร์ต่ำสำหรับระบบเกียร์ธรรมดาและ D2 หรือ L สำหรับเกียร์อัตโนมัติ เพื่อใช้แรงเครื่องยนต์ช่วยลดความเร็วและแบ่งภาระการทำงานของระบบเบรก เนื่องจากการใช้เบรกในทางลงเนินเป็นระยะเวลานานติดต่อกันจะทำให้ระบบเบรกชำรุดและอาจเกิดอุบัติเหตุได้

- **การขับรถในเมืองและในชุมชน**

พื้นที่เขตเมืองและชุมชนเป็นบริเวณที่มีคนพลุกพล่าน อาจมีเด็กเล็ก หรือสัตว์เลี้ยงข้ามถนนในระยะกระชั้นชิด ดังนั้น ผู้ขับขี่จึงจำเป็นต้องใช้ความระมัดระวังในการขับรถเพิ่มมากขึ้น โดยปฏิบัติ ดังนี้

1. ใช้ความเร็วต่ำ โดยปฏิบัติตามป้ายจำกัดความเร็วซึ่งจะจำกัดความเร็วแตกต่างกันในแต่ละบริเวณ
2. เมื่อขับรถผ่านรถคันอื่นที่จอดอยู่ ผู้ขับขี่ต้องเตรียมพร้อมที่จะหยุดรถหากมีคนเดินเท้าข้ามถนนกะทันหัน
3. ผู้ขับขี่ต้องไม่หยุดรถหรือจอดรถกีดขวางการจราจร ซึ่งจะทำให้เกิดการจราจรติดขัดและผิดกฎหมาย

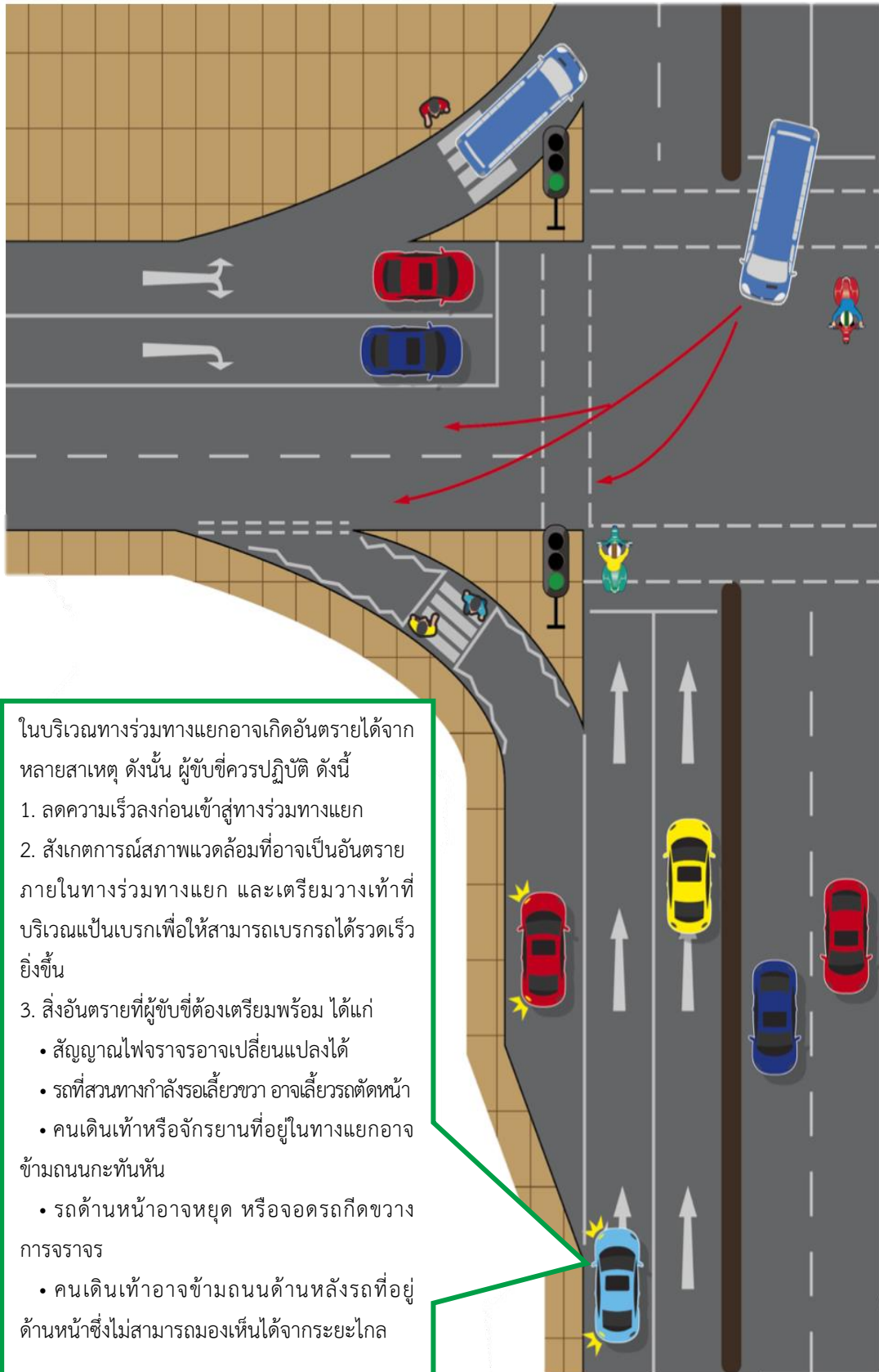
- **การใช้ถนนร่วมกับรถจักรยานยนต์**

- ไม่ควรขับจี้ท้ายรถคันหน้า
- เหยียบคันเร่งด้วยความนุ่มนวล โดยไม่ให้ผู้โดยสารในรถ รู้สึกหวาดกลัว หรือผู้ใช้รถใช้ถนนอื่นๆ เกิดความรู้สึกหวาดกลัวที่จะเกิดอุบัติเหตุ
- ขณะมีน้ำท่วมขังควรใช้ความเร็วต่ำ เพื่อไม่ให้น้ำกระเซ็นไปโดนคนเดินเท้าหรือรถคันอื่น
- หุยมองหลังผ่านกระจกว่ามีรถตามมาหรือไม่ ควรให้สัญญาณล่วงหน้าในระยะที่เหมาะสมไม่ว่าจะเป็นสัญญาณไฟเบรก หรือสัญญาณไฟเลี้ยวซ้าย ลดความเร็วลงอย่างช้าๆ
- การชะลอความเร็ว และรถคันใดถึงทางร่วมทางแยกก่อนก็ไปก่อน หากมีรถมาถึงทางร่วมทางแยกพร้อมกัน ก็ควรให้รถที่อยู่ทางซ้ายไปก่อน
- บนถนนที่มีมากกว่าสองเลนขึ้นไปนั้น ผู้ขับขี่ไม่ควรขับแซงขวา เนื่องจากจะกีดขวางรถคันอื่นที่ต้องการแซง

- **การใช้ถนนร่วมกับรถจักรยาน**

- ตรวจสอบจุดอับสายตาทุกครั้ง เพราะอาจจะมีผู้ขี่รถจักรยานข้างทาง หรือขี่สวนทางมา
- เมื่อเข้าออกช่องทางบริเวณแหล่งชุมชน สวนสาธารณะ ให้ระวังอาจมีผู้ขี่จักรยานผ่านเข้าออก

4) เทคนิคการขับรถเข้าทางแยก

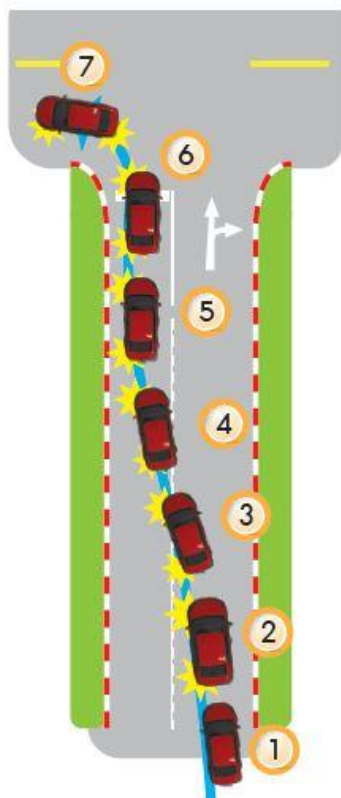

- การขับผ่านทางแยก

อุบัติเหตุเกิดขึ้นบ่อยในทางแยก เพราะฉะนั้นเป็นการสำคัญที่คุณจะต้องวิเคราะห์สถานการณ์ให้แม่นยำและรวดเร็ว ด้วยการเลือกใช้ความเร็วที่ถูกต้องและการควบคุมรถอย่างนุ่มนวลในขณะที่อยู่ในทางแยก การวิเคราะห์ควรกระทำอย่างต่อเนื่อง เพราะการจราจรจะเปลี่ยนแปลงเสมอ ดังนั้นจึงมีสิ่งที่จะต้องสังเกตและต้องตัดสินใจทำตลอดเวลา ดังนี้

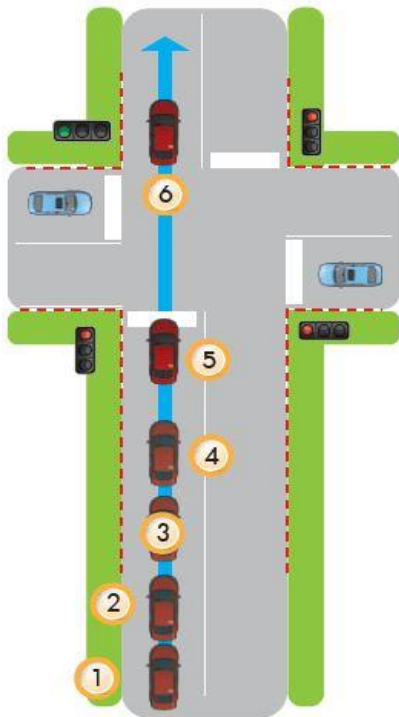
สิ่งที่ต้องสังเกต	สิ่งที่ต้องตัดสินใจปฏิบัติ
สัญญาณไฟจราจร	จุดที่จะเริ่มให้สัญญาณไฟรถ
รถที่วิ่งมาจากถนนตรงกันข้าม	จุดที่จะเริ่มเปลี่ยนช่องทาง
รถที่วิ่งสวนเข้ามา	จุดสุดท้ายที่จะหยุดรถ
ผู้เดินเท้าที่กำลังจะข้ามถนน	ช่องทางเดินรถที่จะใช้

เมื่อขับผ่านทางแยกให้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

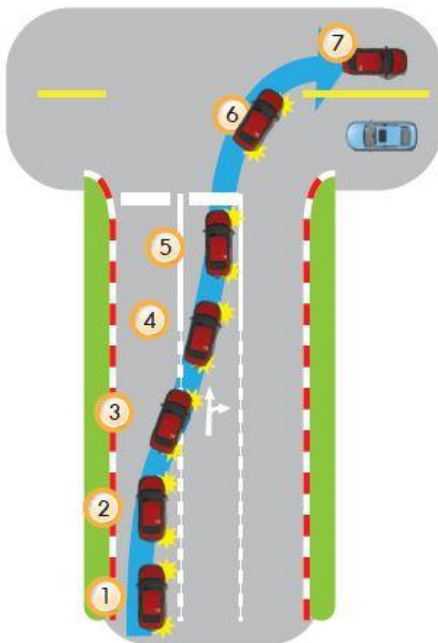
- จุดที่ (1) ตรวจสอบและผู้ใช้งานถนนคนอื่นๆ ที่อยู่ข้างหน้าและข้างหลัง
- จุดที่ (2) ให้สัญญาณไฟแสดงถึงทิศทางที่จะไปล่วงหน้า
- จุดที่ (3) ดูจุดบอดทางซ้ายถ้าปลอดภัยให้ชิดซ้าย
- จุดที่ (4) ลดความเร็วลง
- จุดที่ (5) ตรวจสอบว่าสัญญาณไฟได้อนุญาตให้ไปได้ ถ้าไม่ ต้องหยุดรออยู่หลังเส้นหยุด
- จุดที่ (6) ดูไปทางขวา และข้างหน้าว่าปลอดภัยที่จะไปต่อก่อนที่จะเลี้ยวต้องระวังรถจักรยานยนต์และให้สิทธิคนเดินเท้าข้ามก่อนเสมอ
- จุดที่ (7) เลี้ยวเข้าไปในช่องทางที่ใกล้ที่สุด หลังจากเลี้ยวเสร็จให้เร่งความเร็วขึ้นตามปกติ

● การวิ่งไปในทางตรง

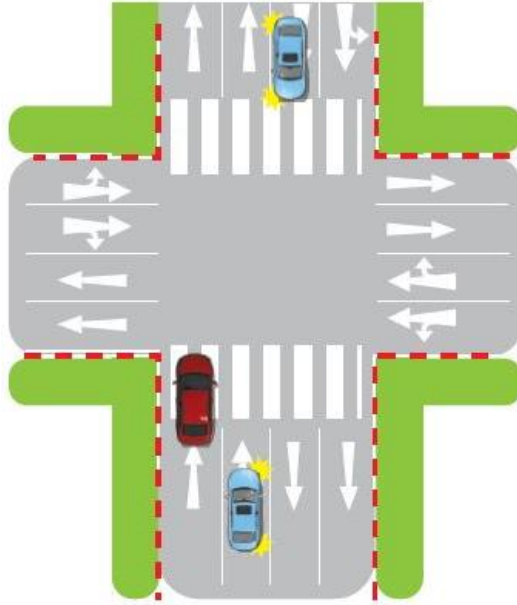
- จุดที่ (1) เลือกใช้ช่องทางที่ถูกต้องตามเครื่องหมายบนถนน
- จุดที่ (2) ลดความเร็วลง ขณะเข้าใกล้ทางแยก
- จุดที่ (3) ตรวจสอบว่าสัญญาณไฟได้อนุญาตให้ไปได้ ถ้าไม่ให้
หยุดรอหลังเส้นหยุด
- จุดที่ (4) ตรวจสอบว่าไม่มีคนเดินเท้ากำลังจะข้ามถนน
- จุดที่ (5) ตรวจสอบรถที่มาจากทางตรงข้าม
- จุดที่ (6) เร่งเครื่องขึ้นตามปกติ

ถ้าขับตามหลังรถคันอื่น โดยเฉพาะรถที่มีขนาดใหญ่
ให้เว้นระยะเผื่อไว้ ถ้าขับเข้าชิดเกินไปจะไม่สามารถมองเห็น
สัญญาณไฟจราจรข้างหน้า

การเลี้ยวขวา

- จุดที่ (1) ตรวจสอบรถและผู้ใช้ถนนคนอื่นๆ ที่อยู่ข้างหน้า และข้างหลัง
- จุดที่ (2) ให้สัญญาณไฟแสดงถึงทิศทางที่จะไปล่วงหน้า
- จุดที่ (3) ตรวจสอบจุดบอดทางขวาและถ้าปลอดภัย ให้เลือกใช้
ช่องทางที่ถูกต้องตามเครื่องหมายบนถนน
- จุดที่ (4) ลดความเร็วลง
- จุดที่ (5) ตรวจสอบว่าสัญญาณไฟได้อนุญาตให้ไปได้หรือไม่ ถ้าไม่
ต้องหยุดรออยู่หลังเส้นหยุด
- จุดที่ (6) ขับอย่างช้าๆ และระมัดระวังเมื่อเข้าไปในใจกลางของ
ทางแยก ให้ทางแก่รถที่สวนมา รอจนปลอดภัยหรือ
ได้รับสัญญาณไฟเขียวว่าให้เลี้ยวได้ เลี้ยวเข้าสู่ช่องทางที่
ถูกต้อง คอยระวังคนเดินเท้าที่กำลังจะข้ามถนน
- จุดที่ (7) เร่งความเร็วขึ้นตามปกติ

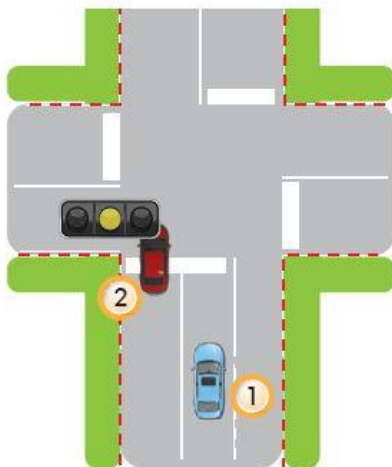

ที่ทางแยกส่วนมาก ช่องทางแต่ละช่องทางจะมีเครื่องหมายที่บ่งบอกทิศทางแสดงอยู่อย่างชัดเจน ต้องปฏิบัติตามเครื่องหมายนี้เสมอ ถ้าเข้าไปอยู่ในช่องทางที่ไม่ถูกต้องอย่าเปลี่ยนช่องทางโดยกะทันหัน

เมื่อต้องการจะเลี้ยวขวาในช่องทางที่ไปได้ทั้งทางตรงและทางเลี้ยว ผู้ขับขี่ควรให้สัญญาณไฟล่วงหน้าเพื่อให้รถคันข้างหลังที่จะไปในทางตรง สามารถเปลี่ยนเข้าช่องอื่นที่จะตรงต่อไปได้

ถ้าจะเดินทางตรง โปรดอย่าใช้ทางที่ไปได้ทั้งทางตรงและทางเลี้ยว เพื่อจะได้ไม่ไปกีดขวางรถที่จะเลี้ยวขวาเมื่อสัญญาณไฟเปลี่ยนเป็นสีแดงสำหรับรถที่จะไปทางตรง

อย่าเร่งความเร็วขณะเข้าใกล้ทางแยกที่มีสัญญาณไฟ ควรเตรียมพร้อมอยู่เสมอที่สัญญาณไฟจะเปลี่ยน โดยการลดความเร็วลง การกระทำเช่นนี้จะช่วยให้มีเวลาพอสำหรับการเตรียมพร้อมจะหยุดรถได้อย่างปลอดภัย เมื่อสัญญาณไฟได้เปลี่ยนจากสีเขียวมาเป็นสีแดง

เมื่อสัญญาณไฟเริ่มเปลี่ยนจากเขียวมาเป็นเหลือง

จุดที่ (1) มีระยะพอก่อนถึงเส้นหยุดชะลอความเร็วลง

และหยุดที่เส้นหยุด

จุดที่ (2) อยู่ใกล้เส้นหยุดมากเกินไป ซึ่งไม่สามารถ

หยุดได้อย่างปลอดภัยก่อนถึงเส้นหยุด ให้

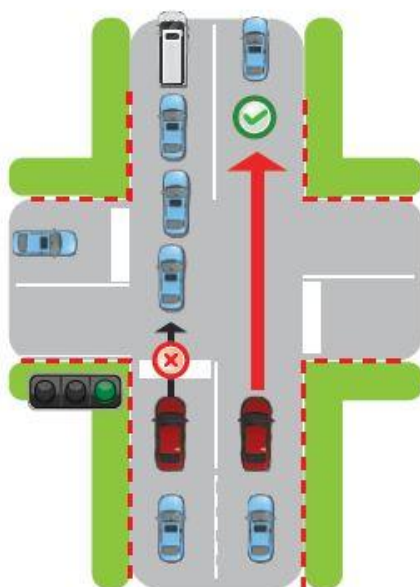
ขับต่อไปด้วยความระมัดระวัง

เมื่อทางข้างหน้ามีการจราจรติดขัดไม่ควรขับต่อถึงแม้สัญญาณไฟจะให้ขับต่อไปได้ในบริเวณที่มีการจราจรติดขัด เป็นมารยาทที่จะต้องให้รถที่มาจากถนนเล็กไปก่อน ถึงแม้จะไม่มีเครื่องหมายเส้นทแยงห้ามหยุดรถแสดงไว้

ให้หยุดก่อนถึงเส้นหยุดเสมออย่าจอดขวางคนเดินข้ามโดยหยุดเกินเส้น เมื่อสัญญาณไฟกลับมาเป็นสีเขียวให้มองซ้ายมองขวาก่อนเคลื่อนที่ออกไป

ในทางแยกที่มีหลายๆแยก และหลายๆสัญญาณไฟ ให้ปฏิบัติตามสัญญาณไฟที่อยู่ตรงหน้าเท่านั้น

หลังจากหยุดที่ไฟแดง ให้ดึงเบรกมือขึ้นเพื่อไม่ให้รถเคลื่อนที่ไปเกิดอุบัติเหตุ และเมื่อเลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวาที่สี่แยกสัญญาณไฟให้ระวังว่าไฟจราจรที่อยู่ทางซ้ายและขวาอาจเป็นสัญญาณไฟเขียวเช่นกัน ให้ขับไปอย่างระมัดระวังหากมีคนกำลังข้ามโปรดหยุดให้ข้ามก่อน ให้ขับต่อไปได้เมื่อไม่มีคนข้าม ไม่เลี้ยวตัดหน้าคนเดินเท้าที่กำลังข้ามถนน

เมื่อทางข้างหน้ามีการจราจรติดขัดแม้
ไฟสัญญาณจะให้ทางไปได้รถที่อยู่ในตำแหน่ง
ที่จะเคลื่อนไปจุด X ต้องไม่ขับต่อไป สำหรับรถ
ที่อยู่ตำแหน่งที่จะเคลื่อนที่จุด ✓ ให้ขับต่อไป

สัญญาณไฟจราจรไม่ทำงาน (เมื่อไฟเหลืองกะพริบอย่างต่อเนื่อง) ในสถานการณ์นี้ให้ชะลอความเร็วลงและระวังรถคันอื่น คอยดูพนักงานเจ้าหน้าที่มาควบคุมการจราจร และปฏิบัติตามสัญญาณมือแทน

การเลี้ยวซ้ายเข้าสู่ถนนเล็กให้ปฏิบัติดังนี้

- (1) ให้สัญญาณไฟเลี้ยวซ้ายล่วงหน้าก่อนเลี้ยวเป็นระยะทางไม่น้อยกว่า 30 เมตร
- (2) ชิดซ้ายและชะลอความเร็วลงเมื่อเข้าใกล้ทางแยก
- (3) ไม่ควรเลี้ยววงกว้างเกินไปถึงแม้จะเป็นมุมแคบ
- (4) ให้ชะลอความเร็วลงเพื่อจะเลี้ยวถ้าหัวมุมนั้นแคบมาก

การเลี้ยวขวาเข้าสู่ถนนเล็กให้ปฏิบัติดังนี้

- (1) ให้เข้าไปอยู่ในตำแหน่งที่ถูกต้องก่อน
- (2) ชะลอความเร็วลงหรือหยุดเพื่อให้ทางแก่รถที่กำลังจะเลี้ยวออกมา

จุดที่ (1) เป็นตำแหน่งหยุดรถเพื่อรอเลี้ยวขวาที่ถูกต้อง จะเห็นว่ารรถที่ขับตามหลังมาจะมีพื้นที่ที่ขับผ่านไปได้เลย โดยไม่ต้องหยุดรอรถคันหน้าที่จะเลี้ยวขวา แต่ในจุดที่ (2) ซึ่งเป็นตำแหน่งหยุดรถเพื่อรอเลี้ยวขวาที่ไม่ถูกต้องจะไม่มีพื้นที่ว่างให้รถที่ขับตามหลังมาผ่านไปได้เลย

สี่แยกที่ไม่มีการควบคุม ให้ใช้กฎการให้ทางดังนี้

- (1) วางแผนล่วงหน้าในเส้นทางของการเดินทาง
- (2) ลดความเร็วลงเมื่อเข้าใกล้ทางแยก
- (3) รถที่กำลังจะเลี้ยวควรให้ทางแก่รถที่มาในทางตรงก่อน
- (4) รถที่เลี้ยวเข้าสู่ถนนทางเดียว ควรพยายามเลี้ยวให้อยู่ในช่องทางของตน
- (5) ที่สามแยก ให้ทางแก่รถที่อยู่บนถนนใหญ่ก่อน
- (6) ที่สี่แยก ให้ทางแก่รถทางซ้ายก่อน

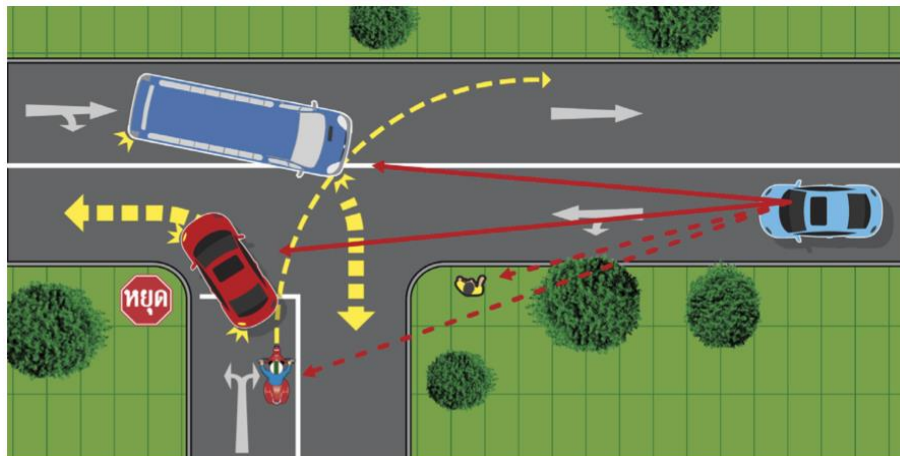
- **การป้องกันอุบัติเหตุชนท้าย**

การชนท้ายเป็นอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจำนวนมากบริเวณทางร่วมทางแยก ซึ่งเกิดได้จากหลายสาเหตุ ดังนั้น ผู้ขับขี่จึงควรปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุชนท้าย ดังนี้

1. ใช้ความเร็วไม่เกิน 50 กิโลเมตรต่อชั่วโมง
2. เว้นระยะห่างจากรถคันหน้าให้เพียงพอ
3. สังเกตสัญญาณไฟจราจร หากเปลี่ยนเป็นสีเหลืองขณะที่รถห่างจากเส้นหยุดให้ลดความเร็วเพื่อหยุดรถ และหากอยู่ใกล้เส้นหยุดให้ขับต่อไป ซึ่งระยะเวลาไฟเหลืองจะเพียงพอให้รถเคลื่อนที่ออกจากทางร่วมทางแยกได้อย่างปลอดภัย

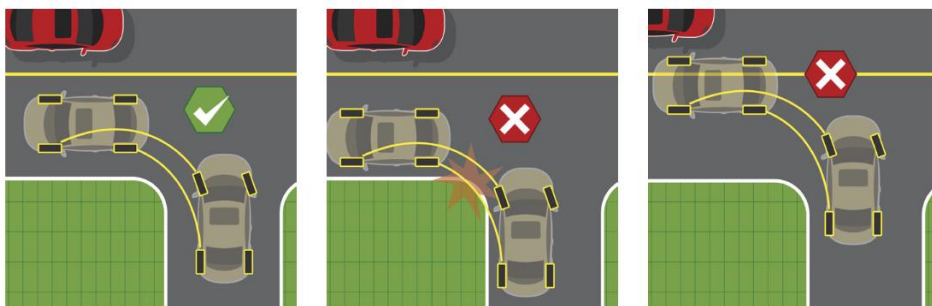
- **ทัศนวิสัย และสิ่งปิดบังสายตาบริเวณทางแยก**

1. เมื่อขับรถมาถึงจะถึงทางร่วมทางแยก ผู้ขับขี่จะต้องลดความเร็ว คาดการณ์อันตรายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนเดินเท้าที่อาจจะข้ามถนนในลักษณะกระชั้นชิด
2. ในบางครั้งแม้ผู้ขับขี่จะได้รับสิทธิการใช้ทางดีกว่า แต่ก็ต้องพึงระวังรถอื่น และคนเดินเท้าที่อาจเข้ามาในช่องทางเดินรถได้

- **แนวล้อขณะเลี้ยว**

ในการขับรถเข้าสู่ทางเลี้ยวทั้งทางซ้ายและขวา ผู้ขับขี่ต้องมีความเข้าใจว่าแนวการเคลื่อนที่ของล้อหน้า และล้อหลังจะต่างกัน ส่งผลให้ผู้ขับขี่จะต้องเผื่อระยะห่างจากขอบทางสำหรับล้อหลัง โดยปฏิบัติ ดังนี้

หมุนพวงมาลัยเพื่อเลี้ยวเร็วเกินไป ส่งผลให้ล้อหลังเฉี่ยวชนกับขอบทางหรือสิ่งกีดขวางได้
หมุนพวงมาลัยช้าเกินไป ส่งผลให้รถข้ามเข้าไปในช่องทางเดินรถอื่นซึ่งอาจจะชนกับรถในช่องทางนั้นๆ ได้

1. ลดความเร็ว เพื่อให้สามารถควบคุมรถได้ง่ายขึ้น
2. เปิดสัญญาณไฟเลี้ยว ก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่า 30 เมตร
3. ขับรถให้ห่างจากขอบทางด้านที่จะเลี้ยวเพิ่มขึ้นประมาณ 1 เมตร (ตีวงเลี้ยว) เพื่อให้แนวล้อหลังพ้นขอบทาง หรือสิ่งกีดขวางอื่นในด้านที่เลี้ยว
4. ควบคุมรถให้เลี้ยวไปในทิศทางที่ต้องการ แล้วคืนพวงมาลัยกลับให้รถเคลื่อนที่ตรงไปตามแนวถนนอย่างปลอดภัย
5. ไม่หมุนพวงมาลัยเร็วเกินไป หรือช้าเกินไปเพราะจะทำให้รถอาจเฉี่ยวชนกับสิ่งกีดขวางบนถนนได้

● การใช้ช่องทางเดินรถที่ถูกต้อง

ในการขับรถบนถนน ซึ่งแบ่งช่องทางเดินรถหลายช่องทางนั้น บางช่วงอาจมีการจัดการจราจรของช่องทางเดินรถสำหรับรถที่จะไปทิศทางใดไว้โดยเฉพาะผู้ขับขี่สามารถสังเกตเห็นได้จากเครื่องหมายบังคับทิศทางซึ่งเป็นรูปลูกศรอยู่บนพื้นทาง และป้ายบอกเส้นทางสำหรับช่องทางเดินรถแต่ละช่องทาง เป็นต้น โดยผู้ขับขี่จะต้องเปลี่ยนช่องทางเดินรถให้ถูกต้องก่อนที่จะถึงบริเวณที่เป็นทางร่วมทางแยก ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัย เพราะการเปลี่ยนช่องทางในระยะกระชั้นชิดอาจทำให้รถคันอื่นหยุด หรือลดความเร็วไม่ทันซึ่งจะทำให้เกิดอุบัติเหตุได้

● ทางแยกซึ่งไม่มีสัญญาณไฟจราจร หรือสัญญาณไฟชำรุด

ในบางครั้งผู้ขับขี่อาจพบกับทางแยกที่ไม่มีสัญญาณไฟจราจร หรือสัญญาณชำรุดดังนั้น ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติ ดังนี้

1. หากมีรถอื่นอยู่ในทางร่วมทางแยก ผู้ขับขี่ต้องให้รถในทางร่วมทางแยกนั้นผ่านไปก่อน
2. หากมาถึงทางร่วมทางแยกพร้อมกัน และไม่มีรถอยู่ในทางร่วมทางแยก ผู้ขับขี่ต้องให้รถที่อยู่

ทางด้านซ้ายของตนผ่านไปก่อน เว้นแต่ในทางร่วมทางแยกใดมีทางเดินรถทางเอกตัดผ่านทางเดินรถทางโท ให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในทางเอกมีสิทธิขับผ่านไปก่อน

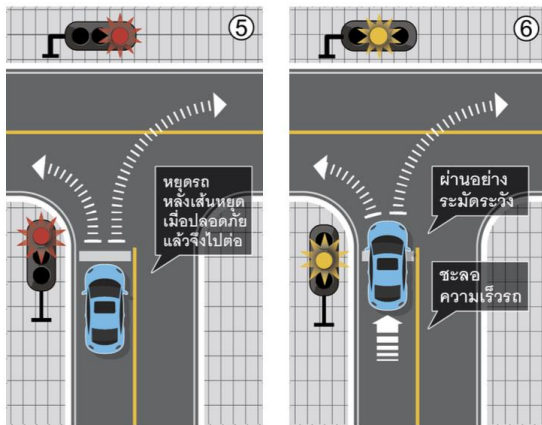
● ป้ายหยุด

ผู้ขับขี่ต้องหยุดรถก่อนถึงทางที่ขวางข้างหน้า หรือเส้นแนวหยุด และรอให้รถ และหรือคนเดินเท้าบนทางขวางข้างหน้าผ่านไปก่อน เมื่อเห็นว่าปลอดภัย และไม่เป็นการกีดขวางการจราจรที่บริเวณทางแยกนั้นแล้วจึงให้เคลื่อนรถต่อไปได้ด้วยความสะดวก

● ป้ายให้ทาง

ผู้ขับขี่ต้องระมัดระวังและให้ทางแก่รถ หรือคนเดินเท้าบนทางขวางข้างหน้าผ่านไปก่อน เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรที่บริเวณทางแยกนั้นแล้ว จึงให้เคลื่อนรถผ่านไปได้ด้วยความระมัดระวัง

● สัญญาณไฟจราจรกะพริบ (เหลือง/แดง)

ผู้ขับขี่ต้องระมัดระวังและให้ทางแก่รถหรือคนเดินเท้าบนทางขวางข้างหน้าผ่านไปก่อน เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรที่บริเวณทางแยกนั้นแล้ว จึงให้เคลื่อนรถผ่านไปด้วยความระมัดระวัง

● สัญญาณมือเจ้าพนักงานที่แตกต่างจากสัญญาณไฟ

ในทางเดินรถที่มีสัญญาณไฟจราจร หรือเครื่องหมายจราจร หรือสัญญาณจราจรอื่น ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการจราจรในทางเดินรถนั้นเห็นสมควรเพื่อความปลอดภัยหรือความสะดวกในการจราจร จะให้สัญญาณจราจรเป็นอย่างอื่นก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้ขับขี่ปฏิบัติตามการเดินรถตามสัญญาณที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้

● การขับรถในวงเวียน

1. ในกรณีที่วงเวียนใดได้ติดตั้งสัญญาณจราจร หรือเครื่องหมายจราจร ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจร หรือเครื่องหมายจราจรนั้น

2. หากไม่มีสัญญาณจราจร หรือเครื่องหมายจราจร เมื่อผู้ขับขี่ขับรถมาถึงวงเวียนต้องให้สิทธิแก่ผู้ขับขี่ที่ขับรถอยู่ในวงเวียนทางด้านขวาของตนขับผ่านไปก่อน

3. ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควรเพื่อความปลอดภัย หรือความสะดวกในการจราจรจะให้สัญญาณจราจรเป็นอย่างอื่นก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้

● สิทธิของคนเดินเท้าในทางแยก

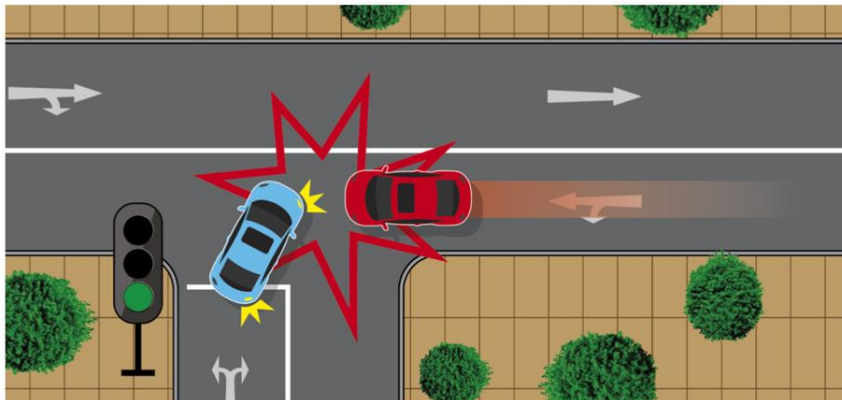
1. ในการใช้ทางเดินรถผู้ขับขี่ต้องใช้ความระมัดระวังไม่ให้รถชน หรือโดนคนเดินเท้าไม่ว่าจะอยู่ ณ ส่วนใดของทาง และต้องให้สัญญาณเตือนคนเดินเท้าให้รู้ตัวเมื่อจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็ก คนชรา หรือคนพิการที่กำลังใช้ทาง ผู้ขับขี่ต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในการควบคุมรถของตน

2. สัญญาณจราจรไฟลูกศรสีเขียวชี้ให้เลี้ยว หรือชี้ให้ตรงไป ให้ผู้ขับขี่เลี้ยวรถหรือขับรถตรงไปได้ตามทิศทางที่ลูกศรชี้ และต้องขับรถด้วยความระมัดระวังควรต้องให้สิทธิแก่คนเดินเท้าในทางข้าม หรือรถที่มาทางขวางก่อน

- **ทางแยกที่ไม่มีสัญญาณไฟสำหรับเลี้ยวขวา**

ทางแยกบางแห่งซึ่งมีปริมาณรถเลี้ยวขวาน้อยมาก จะติดตั้งสัญญาณไฟจราจรซึ่งไม่มีสัญญาณไฟจราจรสำหรับรถเลี้ยวขวา ดังนั้น เมื่อได้รับไฟจราจรสีเขียวผู้ขับขี่สามารถเคลื่อนที่ผ่านแยกในทิศทางตรงได้ และกรณีที่ต้องการเลี้ยวรถทางขวา ผู้ขับขี่ต้องรอให้รถที่เคลื่อนที่สวนเข้ามาในทิศทางตรง ซึ่งได้สัญญาณไฟจราจรสีเขียวเช่นกันไปก่อน เมื่อเห็นว่าปลอดภัยจึงเลี้ยวรถทางขวา

- **ตรวจสอบรถที่ฝ่าฝืนสัญญาณไฟจราจร**

ในบางครั้งผู้ขับขี่ขับรถถูกกฎจราจรแล้ว แต่มีผู้ใช้ถนนอื่นฝ่าฝืนกฎจราจรอยู่ในทางแยกขณะนั้น ดังนั้น เพื่อความปลอดภัยจึงควรสังเกตพฤติกรรมของผู้ใช้ทางอื่นที่อาจฝ่าฝืนสัญญาณไฟ และไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร การรับรู้ความเสี่ยง และแก้ไขสถานการณ์ความเสี่ยงนั้น เพื่อไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ จึงเป็นสิ่งที่ควรกระทำมากกว่าแม้ท่านจะมีสิทธิการใช้ทางที่ถูกต้องก็ตาม

- **เว้นที่ว่างสำหรับรถจากทิศทางอื่น**

ในบริเวณที่มีเครื่องหมายห้ามหยุดอยู่บนพื้นทาง ผู้ขับขี่ต้องไม่หยุดรถบนพื้นที่เส้นห้ามหยุดเป็นการกีดขวางการจราจร แม้จะได้รับสัญญาณไฟจราจรสีเขียวให้ผ่านจากแยกนั้นได้ก็ตาม

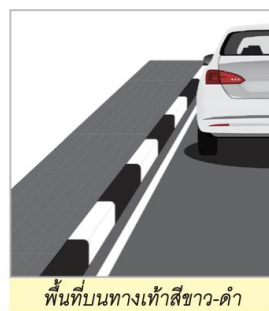
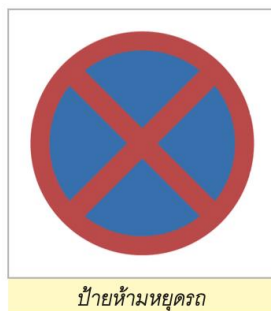
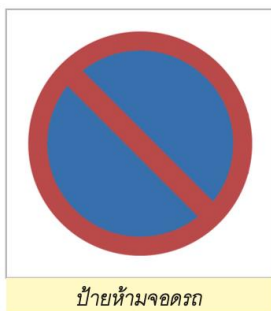
5) การหยุด และจอดรถอย่างปลอดภัย

การจอดรถ (Park) ตาม พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 54 หมวด 4 บรรค 2 ให้ความหมายว่า ผู้ขับขี่ต้องจอดรถทางด้านซ้ายของทางเดินรถ และจอดรถให้ด้านซ้ายของรถขนานชิดกับขอบทาง หรือไหล่ทางในระยะห่างไม่เกินสี่สิบห้าเซนติเมตร หรือจอดรถตามทิศทาง หรือด้านหนึ่งด้านใดของทางเดินรถที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนดไว้ แต่ในกรณีที่มีช่องเดินรถประจำทางอยู่ทางด้านซ้ายสุดของทางเดินรถ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่จอดรถในลักษณะดังกล่าวในเวลาที่กำหนดให้ใช้ช่องเดินรถประจำทางนั้น

การหยุดรถ (Stop) ในส่วนที่เกี่ยวกับสัญญาณจราจร มีบัญญัติไว้ใน มาตรา ๒๒ ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจร หรือเครื่องหมายจราจรที่ปรากฏข้างหน้าในกรณีที่สัญญาณจราจรไฟสีเหลืองอำพัน ให้ผู้ขับขี่เตรียมหยุดรถหลังเส้นให้รถหยุดเพื่อเตรียมปฏิบัติตามสัญญาณที่จะปรากฏต่อไป เว้นแต่ผู้ขับขี่ที่ได้เลยเส้นให้รถหยุดไปแล้วให้เลยไปได้ สัญญาณจราจรไฟสีแดง หรือเครื่องหมายจราจรสีแดงที่มีคำว่า “หยุด” ให้ผู้ขับขี่หยุดรถหลังเส้นให้รถหยุด

- **การจอดรถ หรือหยุด** จะเกิดขึ้นจากสาเหตุดังต่อไปนี้
 1. การจอดเพื่อรอผู้โดยสาร
 2. การจอดรอเพื่อนำสินค้าขึ้นหรือลงจากรถ
 3. การจอดเนื่องจากรถเกิดปัญหาบางอย่างขึ้นกับรถ หรือผู้ขับขี่
- **ข้อห้ามของการหยุดและจอด**

จุดที่ห้ามจอดหรือหยุดรถนั้นส่วนใหญ่สามารถสังเกตได้จากป้ายจราจรที่ติดตั้งอยู่ริมถนน ที่มักพบเห็นได้บ่อยครั้ง คือ ป้ายห้ามจอดรถ ซึ่งมีลักษณะเป็นรูปวงกลมสีแดงและมีเส้นขีดทแยง 1 เส้น และป้ายห้ามหยุดรถ ซึ่งมีลักษณะเป็นวงกลมสีแดงและมีกากบาทในวงกลม โดยป้ายห้าม 2 ป้ายนี้ กำหนดให้ปฏิบัติแตกต่างกันพื้นที่ที่มีการทำสีบนทางเท้าที่เป็นสีขาว-ดำ หมายถึง สามารถจอดรถได้แต่ต้องจอดชิดขอบทาง แต่คุณก็อาจโดนจับได้ในกรณีต่อไปนี้ เช่น จอดรถไม่ชิดขอบทาง จอดบนคอสะพานหรือกลางสะพาน จอดรถซ้อนคัน จอดบริเวณที่มีเครื่องหมายห้ามจอดที่เจ้าหน้าที่ตำรวจนำมาตั้งไว้ (เป็นบางเวลา)

● สถานที่ห้ามจอดรถ

ห้ามมิให้ผู้ขับขี่หยุดและจอดรถ ในสถานที่ดังต่อไปนี้

- บนทางเท้า
- บนสะพานหรือในอุโมงค์
- ในทางร่วมทางแยกหรือในระยะสิบเมตรจากทางร่วมทางแยก
- ในทางข้ามหรือในระยะสามเมตรจากทางข้าม
- ในเขตที่มีเครื่องหมายจราจรห้ามจอดรถ
- ในระยะสามเมตรจากท่อน้ำดับเพลิง
- ในระยะสิบเมตรจากที่ตั้งสัญญาณจราจร
- ในระยะสิบห้าเมตรจากทางรถไฟผ่าน
- ซ้อนกันกับรถอื่นที่จอดอยู่ก่อนแล้ว
- ตรงปากทางเข้าออกอาคารหรือทางเดินรถ หรือระยะห้าเมตรจาก ปากทางเดินรถ
- ระหว่างเขตปลอดภัยกับขอบทาง หรือในระยะสิบเมตรนับจาก ปลายสุดทางเขตปลอดภัยทั้งสองข้าง
- ในที่คับขัน
- ในระยะสิบห้าเมตรก่อนถึงเครื่องหมายหยุดรถประจำทาง และเลยเครื่องหมายไปอีกสามเมตร
- ในระยะสามเมตรจากตู้ไปรษณีย์
- ในลักษณะกีดขวางการจราจร

● ข้อควรปฏิบัติที่ผู้ขับขี่ควรกระทำหากต้องจอดหรือหยุดรถ ผู้ขับขี่ควรปฏิบัติตามดังต่อไปนี้

- ในกรณีที่เครื่องยนต์หรืออุปกรณ์ของรถขัดข้องจนต้องจอดรถในทางเดินรถผู้ขับขี่ต้องนำรถให้พ้นทางเดินรถโดยเร็วที่สุด ถ้าจำเป็นต้องจอดรถอยู่ในทางเดินรถผู้ขับขี่ต้องจอดรถในลักษณะที่ไม่กีดขวางการจราจรและต้องแสดงเครื่องหมายหรือสัญญาณตามลักษณะและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง
 - การจอดรถในทางเดินรถที่ผู้ขับขี่ไม่อาจควบคุมรถได้ผู้ขับขี่ต้องหยุดดับเครื่องยนต์และห้ามล้อรถไว้
 - การจอดรถในทางเดินรถที่เป็นทางลาดหรือชันผู้ขับขี่ต้องหันล้อหน้ารถเข้าขอบทาง
 - เจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ขับขี่ เคลื่อนย้ายรถที่หยุดหรือที่จอดอยู่อันเป็นการฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้พ้นจากการกีดขวางการจราจรได้
 - ในกรณีที่ผู้ขับขี่ไม่อยู่หรืออยู่แต่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้สั่งตามวรรคหนึ่งให้เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเคลื่อนย้ายรถนั้นได้
 - การหยุดรถหรือการจอดรถในทางเดินรถนอกเขตเทศบาลผู้ขับขี่ต้องหยุดรถหรือจอดรถ ณ ที่ซึ่งผู้ขับขี่รถอื่นจะเห็นได้ในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร
 - ในเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอที่ผู้ขับขี่จะมองเห็นรถที่จอดในทางเดินรถได้โดยชัดแจ้งในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร ผู้ขับขี่ซึ่งจอดรถในทางเดินรถ หรือไหล่ทางต้องเปิดไฟ หรือใช้แสงสว่างตาม

ประเภทลักษณะ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

- เมื่อมีเสียงสัญญาณของรถไฟหรือรถไฟกำลังแล่นผ่านเข้ามาใกล้อาจเกิดอันตรายในเมื่อจะข้ามรถไฟ ผู้ขับขี่ต้องลดความเร็วของรถ และหยุดรถให้ห่างจากทางรถไฟไม่น้อยกว่า 5 เมตร เมื่อรถไฟผ่านไป แล้วและมีเครื่องหมายหรือสัญญาณให้รถผ่านด้วยผู้ขับขี่จึงจะข้ามรถไฟได้

- ในทางเดินรถตอนใดที่มีรถไฟผ่านไม่ว่าจะมีเครื่องระวางรถไฟหรือไม่ ถ้าทางรถไฟนั้นมีสัญญาณระหว่างรถไฟหรือสิ่งปิดกั้น ผู้ขับขี่ต้องลดความเร็วของรถหยุดห่างจากทางรถไฟในระยะไม่น้อยกว่า 5 เมตร เมื่อเห็นว่าปลอดภัยแล้วจึงข้ามรถไฟได้

- ในขณะที่ผู้ขับขี่รถโรงเรียนหยุดรถในทางเดินรถเพื่อรับส่งนักเรียนขึ้นหรือลงให้ผู้ขับขี่รถอื่นตามมาในทิศทางเดียวกันหรือสวนกันกับรถโรงเรียนให้ใช้ความระมัดระวังและลดความเร็วของรถเมื่อเห็นว่าปลอดภัยจึงให้ข้ามรถไฟได้

● วิธีการจอดรถที่ปลอดภัย

- ดูกระจกมองหลังเพื่อตรวจว่ามีรถตามมาในระยะกระชั้นชิดหรือไม่ เมื่อเห็นว่าปลอดภัยให้เปิดสัญญาณไฟเลี้ยวซ้าย เพื่อให้รถที่ตามมาทราบที่กำลังจะจอด

- ผ่อนคันเร่ง ดูกระจกมองข้าง

- สังเกตจุดที่อาจมองไม่เห็น และเหยียบเบรก

- จอดรถชิดขอบทางด้านซ้าย ขนานชิดกับขอบทาง หรือไหล่ทางในระยะห่างไม่เกิน 25 เซนติเมตร เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้รถจักรยานยนต์แทรกเข้ามาขับขี่ในพื้นที่ระหว่างตัวรถและขอบทางได้

- ดึงเบรกมือ และเปลี่ยนเกียร์มาในตำแหน่งเกียร์ว่าง สำหรับเกียร์ธรรมดา หรือ P สำหรับเกียร์อัตโนมัติ

● การเปิดประตูรถ

- ก่อนผู้ขับขี่หรือผู้โดยสารจะลงจากรถ ให้มองไปรอบๆ ตัวรถก่อน โดยมองจากกระจกส่องหลัง กระจกมองข้างซ้าย ขวา หรือหันศีรษะมองด้านซ้ายและขวาจากลำตัว เพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีรถขับตามหลังมา

- การเปิดประตูควรเปิดอย่างช้าๆ ให้ได้ความกว้างประมาณ 1 ฟุต ก่อนที่จะก้าวลงจากรถให้หันมองรถทางด้านหลัง โดยมองผ่านช่องว่างระหว่างประตูกับตัวรถเพื่อความปลอดภัย

- เมื่อตรวจสอบรถด้านหลังไม่มีรถขับตามมาให้รีบออกจากตัวรถอย่างรวดเร็วโดยไม่เปิดประตูกว้างมากจนเกินไปขณะลงรถ

- ปิดประตูให้สนิท พร้อมกับล็อกประตูและต้องทำด้วยความรวดเร็วเพื่อลดเวลาการอยู่บนถนน

- หลังจากล็อกประตูเรียบร้อยแล้ว ให้เดินไปด้านหลังรถผ่านฝากระโปรงหลังรถ (ตามเข็มนาฬิกา) จะได้มองเห็นรถที่ขับตามมาด้านหลัง

● การหยุด และจอดรถอย่างปลอดภัย

- การหยุดรถ หรือจอดรถในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องให้สัญญาณไฟ หรือด้วยมือและแขนก่อนที่จะหยุด หรือจอดรถในระยะไม่น้อยกว่า 30 เมตร และจะหยุดรถหรือจอดรถได้เมื่อผู้ขับขี่เห็นว่าปลอดภัย และไม่เป็นการกีดขวางการจราจร

- ผู้ขับขี่ต้องจอดรถทางด้านซ้ายของทางเดินรถ และจอดรถให้ด้านซ้ายของรถขนานชิดของทาง หรือไหล่ทางในระยะห่างไม่เกิน 25 เซนติเมตร หรือจอดรถตามทิศทางหรือด้านหนึ่งด้านใดของทางเดินรถที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนดไว้

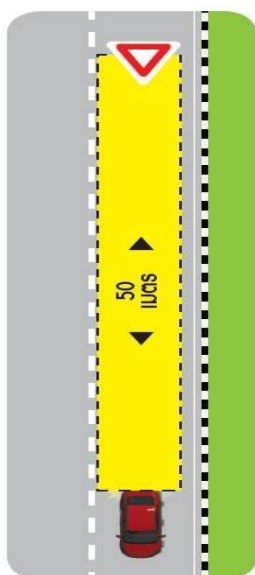
- ในกรณีที่มีช่องทางเดินรถประจำทางอยู่ทางด้านซ้ายสุดของทางเดินรถ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่จอดรถในลักษณะดังกล่าวในเวลาที่กำหนดให้ใช้ช่องทางเดินรถประจำทางนั้น

- ผู้ขับขี่ต้องจอดรถทางด้านซ้ายของทางเดินรถ และจอดรถให้ด้านซ้ายของรถขนานชิดของทาง หรือไหล่ทางในระยะห่างไม่เกิน 25 เซนติเมตร หรือจอดรถตามทิศทางหรือด้านหนึ่งด้านใดของทางเดินรถที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนดไว้

- ในกรณีที่มีช่องทางเดินรถประจำทางอยู่ทางด้านซ้ายสุดของทางเดินรถ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่จอดรถในลักษณะดังกล่าวในเวลาที่กำหนดให้ใช้ช่องทางเดินรถประจำทางนั้น

- กรณีการจอดรถบนทางลาดชัน การจอดรถในทางเดินรถที่เป็นทางลาดหรือชันผู้ขับขี่ต้องหันล้อหน้าของรถเข้าขอบทาง ดึงเบรกมือ และใส่เกียร์ค้ำไว้หลังจากดับเครื่องยนต์แล้ว สำหรับรถยนต์เกียร์อัตโนมัติจะต้องเลื่อนคันเกียร์ไปที่ P ทุกครั้งที่จอด นอกจากนี้ หากเป็นไปได้อาจนำคอนไม้มารองล้อไว้ร่วมด้วยเพื่อป้องกันรถไหล

● การจอดรถในกรณีฉุกเฉิน

หากมีความจำเป็นที่ผู้ขับขี่ต้องจอดรถเป็นกรณีฉุกเฉิน ผู้ขับขี่จะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยและปฏิบัติตามขั้นตอนดังต่อไปนี้อย่างเคร่งครัด

- เปิดสัญญาณไฟฉุกเฉิน เพื่อให้ผู้ใช้รถคันอื่นทราบและหลบหลีก
- นำรถออกจากผิวการจราจร เพื่อไม่ให้กีดขวางการจราจร และหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุที่อาจเกิดจากการถูกรถคันอื่นเฉี่ยวชน
- นำป้ายสัญญาณ หรือวัสดุอื่นมาวางก่อนถึงจุดที่รถจอดเป็นระยะไม่น้อยกว่า 50 เมตร เพื่อให้ผู้ขับขี่คันอื่นทราบ และเตรียมตัวหลบหลีก หรือลดความเร็วล่วงหน้า
- แจ้งเหตุ หรือขอรับการช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น แจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย 191 แจ้งตำรวจทางหลวง 1193 เป็นต้น

- **บทลงโทษผู้จอดรถผิดกฎหมาย**

กรณีการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามจอดหรือหยุดรถในสถานที่ไม่ได้รับอนุญาตหรือผิดกฎหมายนั้น ผู้ขับขี่ควรจะทำโดยคำนึงถึงผลกระทบที่รถของคุณจะมีต่อการจราจรอื่นๆ และประชาชนที่อาศัยอยู่ตามท้องถนน เพราะอาจจะส่งผลกระทบกับปัญหาการจราจรที่ติดขัด และแม้กระทั่งอุบัติเหตุที่อาจจะเกิดขึ้นตามมาได้นอกจากนี้ การจอด หรือหยุดรถในที่ห้ามจอด จะมีความผิดตามพ.ร.บ. จราจรทางบกฯ มาตรา 57 และ 59 หากฝ่าฝืน จะมีโทษปรับไม่เกิน 500 บาทซึ่งเจ้าของรถต้องเสียค่าเคลื่อย้าย 500 บาท และ ค่าดูแลรักษารถอีกวันละ 200 บาท

- **การบรรทุกคนโดยสาร**

- การจัดที่นั่งสำหรับผู้โดยสาร

ผู้ขับขี่ต้องจัดที่นั่งให้ผู้โดยสาร โดยต้องจัดให้มีสิ่งป้องกันมิให้คนตกหล่น กรณีรถกระบะหรือรถบรรทุกส่วนบุคคล สามารถต่อเติมกระบะท้ายเป็นที่นั่งโดยสารได้ ต้องแจ้งการดัดแปลงสภาพภายในระยะเวลาที่กำหนด

- ลักษณะการโดยสาร

การบรรทุกคนโดยสาร หากบรรทุกผู้โดยสารมากเกินไปจะส่งผลถึงการทรงตัวของรถและอาจเกิดอันตรายได้ ผู้โดยสารควรนั่งโดยสารในที่ซึ่งจัดไว้ให้ โดยไม่เป็นอุปสรรคในการควบคุมรถของผู้ขับขี่

1. กรณีรถบรรทุกคนโดยสาร ผู้ขับขี่จะบรรทุกผู้โดยสารได้ไม่เกินจำนวนที่ได้รับอนุญาต
2. กรณีรถจักรยานยนต์ ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ต้องนั่งครอบบนานที่จัดไว้สำหรับให้ผู้ขับขี่คนโดยสารจะต้องนั่งซ้อนท้ายผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ และนั่งบนานที่จัดไว้สำหรับคนโดยสาร หรือนั่งในที่นั่งพวงข้าง

3. กรณีรถยนต์ ห้ามมิให้ผู้ขับรถยนต์ยอมให้ผู้อื่นนั่งที่นั่งตอนหน้าแถวเดียวกับที่นั่งผู้ขับรถยนต์เกินสองคน

- การใช้เข็มขัดนิรภัย

ผู้ขับขี่รถยนต์ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งในขณะที่ขับรถยนต์ และต้องจัดให้คนโดยสารรถยนต์ ซึ่งนั่งที่นั่งตอนหน้าแถวเดียวกับที่นั่งผู้ขับขี่รถยนต์รัดร่างกายไว้กับที่นั่งด้วยเข็มขัดนิรภัยขณะโดยสารรถยนต์ และคนโดยสารรถยนต์ดังกล่าว ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งในขณะที่โดยสารรถยนต์ด้วย

- **การบรรทุกสิ่งของ**

- ป้องกันสิ่งของที่บรรทุก

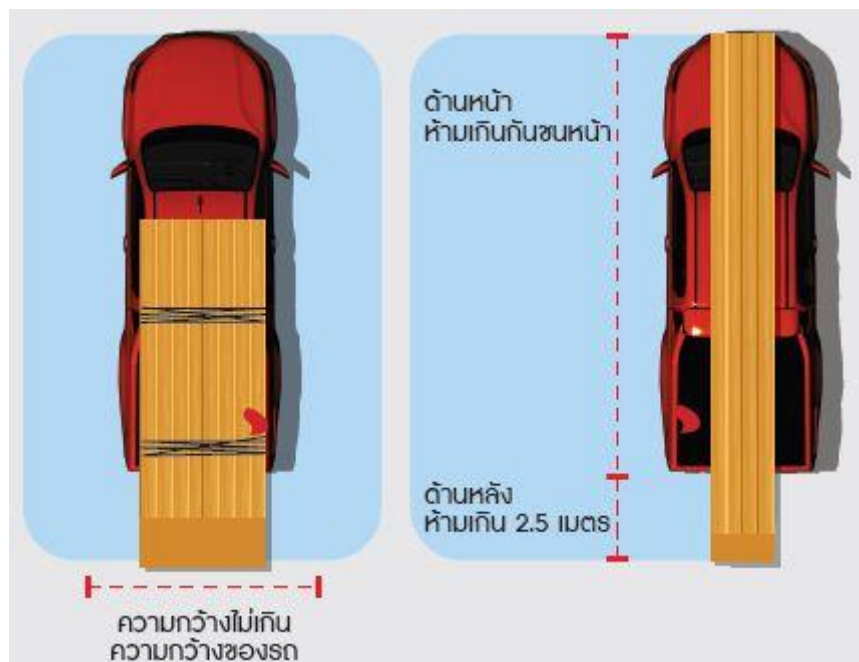
1. ผู้ขับขี่ซึ่งบรรทุกสัตว์หรือสิ่งของ ต้องจัดให้มีสิ่งป้องกันมิให้ คน สัตว์ หรือสิ่งของที่บรรทุกตกหล่นรื้อไหล สกปรก ส่องแสงสะท้อน หรือปลิวไปจากรถ อันอาจก่อเหตุเดือดร้อน รำคาญ ทำให้ทางสกปรก เปราะเปื้อนทำให้เสื่อมเสียสุขภาพอนามัยแก่ประชาชน หรือก่อให้เกิดอันตรายแก่ บุคคลหรือทรัพย์สิน
2. ผู้ขับขี่รถจึงมีหน้าที่ใช้อุปกรณ์ป้องกันมิให้สิ่งของที่บรรทุกตกหล่นในทาง
3. กรณีที่มีสิ่งของตกหล่น และสร้างความเสียหายแก่รถคันอื่น ผู้บรรทุกจะต้องรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าว

ความสูงที่เหมาะสม

ความสูงของการบรรทุกจะส่งผลให้รถพลิกคว่ำได้ง่ายขึ้น ดังนั้น ผู้ขับขี่จึงต้องไม่บรรทุกสิ่งของสูงเกินกำหนด ดังนี้

ประเภทรถ	อัตราการบรรทุก
รถมีความกว้างไม่เกิน 2.3 เมตร	บรรทุกสูงไม่เกิน 3 เมตร จากพื้นทาง
รถมีความกว้างเกิน 2.3 เมตร	บรรทุกสูงไม่เกิน 4 เมตร จากพื้นทาง
รถตู้บรรทุกสินค้า	บรรทุกสูงไม่เกิน 4.2 เมตร จากพื้นทาง

ความกว้าง และความยาวที่เหมาะสม

6) การขับขี่ในสถานการณ์ที่อาจมีความเสี่ยง

• การขับรถในช่วงเย็นและเช้า

การใช้ไฟตัดหมอก ควรใช้เมื่อมีหมอกควันตามวัตถุประสงค์ของการผลิตในสภาพการจราจรปกติ แม้เป็นเวลากลางคืนแสงไฟหน้ารถก็เพียงพอ ไฟตัดหมอกหลังสีแดงมีในรถบางรุ่นเพื่อเตือนรถคันที่ตามมาควรเปิดเมื่อหมอกลง หรือฝนตกหนัก ไม่ควรเปิดในสภาพอากาศปกติเมื่อผู้ขับขี่ได้ทราบเทคนิคการขับรถยนต์เบื้องต้นแล้ว ในการขับรถยนต์บนถนนจริงผู้ขับขี่จะต้องระลึกถึงความหมายของสัญญาณและเครื่องหมายจราจร รวมทั้งปฏิบัติตามกฎจราจรควบคู่ไปด้วย เพื่อเกิดความปลอดภัยทั้งแก่ตัวท่านเองและเพื่อนร่วมทาง

• การขับรถในเวลากลางคืน

ข้อปฏิบัติ

1. การขับรถในเวลากลางคืน หรือในสภาพแวดล้อมหรือทัศนวิสัยไม่ดี ผู้ขับขี่ต้องเปิดไฟส่องสว่าง เพื่อเพิ่มระยะการมองเห็นด้านหน้า และช่วยให้รถที่ตามมาสามารถมองเห็นรถได้ในระยะที่ไกลมากขึ้นเพื่อเพิ่มความปลอดภัย
2. ผู้ขับขี่ต้องขับไปตามถนนโดยอยู่กึ่งกลางช่องทางเดินรถตนเอง โดยการสังเกตเส้นแบ่งช่องทางจราจรและเส้นไหล่ทางเพื่อนำทางในการขับขี่

ข้อพึงระวังในการขับรถช่วงเวลากลางคืน

แสงสว่างมีอิทธิพลต่อสายตาของมนุษย์ เวลากลางคืนที่มีแสงน้อย สายตาของเราจะมองเห็นไม่ชัดยกเว้นสิ่งที่ส่องแสง หรือวัตถุที่สะท้อนแสงได้เท่านั้น นอกจากนั้น ยังขึ้นอยู่กับระยะทาง เมื่อผนวกกับความเหนื่อยและล้าจากการทำงานในเวลากลางวัน ยิ่งจะทำให้ผู้ที่ขับขี่ในเวลากลางคืนมีการตัดสินใจความระมัดระวังลดลง ประสิทธิภาพในการขับก็ลดลง การขับรถในเวลากลางคืนจึงอันตรายมากกว่าและพบว่ามีสถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนนในเวลากลางคืนสูงกว่ากลางวันถึง 3 เท่า

อุบัติเหตุร้ายแรงมักจะเกิดในช่วงเวลาพลบค่ำ และในช่วงเวลากลางดึก ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากผู้ขับขี่บางกลุ่มขับขี่ภายหลังจากดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยไม่ได้คำนึงถึงอันตราย ยิ่งกลางคืนถนนโล่ง สามารถใช้ความเร็วได้สูง ปริมาณรถน้อย ก็อาจลดความระมัดระวังลง เมื่อเผชิญสถานการณ์ฉุกเฉิน การตัดสินใจในการแก้ไขสถานการณ์ของผู้ขับขี่มีประสิทธิภาพลดลง จึงทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย และมักเป็นอุบัติเหตุที่รุนแรง ดังนั้นเมื่อต้องขับรถในเวลากลางคืนควรขับด้วยความระมัดระวังมากกว่าปกติ

ระยะทางที่มองเห็นจากไฟส่องสว่าง

โดยปกติไฟสูงหน้ารถจะส่องได้ไกล 100 เมตร ในกรณีไฟปกติจะสามารถมองเห็นสิ่งกีดขวางได้ชัดเจน ไม่เกินระยะ 40 เมตร เพราะฉะนั้น การขับรถในเวลากลางคืน โดยคำนึงถึงระยะทางที่ไฟหน้าส่องไปถึงกับระยะทางที่สามารถหยุดรถได้จึงเป็นเรื่องสำคัญมาก

● การประมาณระยะของรถที่สวนทาง

1. ในเวลากลางคืน ผู้ขับขี่สามารถทราบได้ว่ารถที่อยู่ด้านหน้าเป็นรถที่เคลื่อนที่สวนมาหรือไม่ โดยการสังเกตจากสีของไฟ หากเป็นสีแดงแสดงว่าเคลื่อนที่ไปในทางเดียวกัน แต่หากเป็นสีเหลืองหรือขาวแสดงว่าเป็นรถที่สวนทางมา ซึ่งจะมองเห็นชัดเจนมากขึ้นเมื่อรถเคลื่อนที่

2. ในการประมาณระยะห่างของรถยนต์ที่สวนทาง สามารถประมาณจากระยะห่างของดวงไฟเปรียบเทียบกับแนวถนนได้ ในกรณีจักรยานยนต์ผู้ขับขี่ต้องคิดไว้ก่อนกว่าอาจจะอยู่ใกล้การขับรถตอนกลางคืนสภาพร่างกายทั้งด้านจิตใจและสายตาต้องพร้อมอยู่เสมอ พักผ่อนให้พอ สายตาต้องคุ้นกับแสงไฟสามารถมองเห็นทัศนวิสัยได้รวดเร็วเมื่อมีรถส่องไฟสวนมา ถ้ารู้สึกตาพร่ามัวหรือต้องจ้องมองนานกว่าจะเห็น ควรลดความเร็วการขับรถในเวลากลางคืนโดยเด็ดขาด

ขณะขับรถบางคนจะมองจุดแบ่งถนนที่เป็นจุด ๆ ไปตลอดทำให้เกิดอาการรบกวนซึ่งก็ควรหลีกเลี่ยงโดยใช้สายตากวาดไปมาแบบเรดาร์จะทำให้อาการเหล่านี้หายไป

ขณะขับรถตามคันอื่นไปไม่ควรใช้ไฟสูงส่องไปเพราะจะทำให้รถคันหน้าขับได้ลำบากไฟจะสาดเข้าไปในรถคันหน้าโดยเฉพาะเงาของรถคันหน้าจะตกทอดไปด้านหน้าทำให้บริเวณนั้นกลายเป็นจุดบอดก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้

รถที่สวนทางในเวลากลางคืนนับได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุเพราะรถที่สวนมานั้นจะสาดไฟเข้าใส่เรา ทำให้สายตาพร่ามัวมองไม่เห็นต้องหลีกเลี่ยงไม่มองตรงแสงไฟที่สาดเข้ามาให้พยายามหลบสายตาและเล็งไปที่เส้นกึ่งกลางถนนรักษาระยะห่างไปเรื่อย ๆ จนรถที่สวนมานั้นผ่านไป แต่ก่อนที่จะเข้าจุดสวนทางให้เราสาดไฟสูงสำรวจข้างทางไปล่วงหน้าก่อน สังเกตว่ามีสิ่งกีดขวางอยู่ข้างทางหรือไม่ ถ้าพบว่ามีก็ให้ระวังไว้ แต่ถ้าพบว่ามีอะไรพ้อจุดสวนทางก็ไปได้โดยไม่ต้องระแวง

อันตรายอีกอย่างก็คือการ “หลับใน” ของฝ่ายที่ขับรถสวนทางมา เราควรจะสาดไฟสูงแต่ต่ำสลับกันไป เพื่อสอบถามว่าจะตอบสนองด้วยไฟหรือไม่ ถ้าเราสลับแล้วสลับอีกฝ่ายสวนทางยังเปิดไฟสูงจ๋ามาหรือไฟต่ำที่เข้ามาโดยไม่ตอบสนองใดๆ ให้สันนิษฐานว่าฝ่ายนั้นกำลังสะสมสะสมถึงขั้นหลับในเราต้องลดความเร็วลงให้มากที่สุดพร้อมที่จะหลบหลีกนอกทางด้านซ้ายโดยทันทีทันใดถึงจะเสียหายหรือเจ็บก็ยังน้อยกว่าปล่อยให้ประสานงานกันแน่ถ้าขับรถในทางคดเคี้ยวเวลากลางคืนให้สังเกตรถสวนในทางโค้งจากแสงไฟของรถที่สวนที่สาดมาและห้ามใช้แตรสัญญาณในเวลากลางคืนโดยเด็ดขาดในเขตที่ห้ามใช้ เพราะผิดกฎหมายด้วย

● การขับรถขณะฝนตก

เมื่อฝนตกถนนลื่นน้ำจะกลายเป็นฟิล์มคั่นระหว่างยางกับพื้นถนนแถมมีโคลนติดล้อมาเพิ่มความหล่อลื่นไปอีก จึงจำเป็นต้องตรวจสอบยางว่ามีดอกคงสภาพใช้งานสมบูรณ์ดีหรือไม่ เมื่อขับรถฝาสายฝนต้องลดความเร็วลงกว่าปกติควรใช้เกียร์สูงกว่าปกติ 1 เกียร์ เพื่อป้องกันการเบรค พอแรงเครื่องอย่างรุนแรงจะทำให้รถปัดไปมาและจะทำให้รถเกาะจับถนนได้ดีขึ้นและจะทำให้รถเกาะจับถนนได้ดียิ่งขึ้น

ขณะขับให้เปิดไฟหรือไฟใหญ่ไว้ตามกรณี การเปิดไฟนั้นไม่ได้ช่วย ให้เราเห็นทางดีขึ้นกลางสายฝน แต่ “ช่วยให้ผู้อื่นมองเห็นเรา” ไม่เข้ามาหาเรา หลีกเลียงการเบรคกลางสายฝนอย่างรุนแรงและกะทันหันเพราะจะทำให้รถลื่นไถลถึงหมุนได้

ถ้ารถเริ่มเสียหลักหรือเริ่มเบรคหรือเสียการเกาะจับถนนเนื่องจากลื่นอยู่บนน้ำต้องตั้งสติอย่าตกใจ ยกเท้าจากคันเร่งโดยทันที อย่าเบรค อย่าหักพวงมาลัยในทันที ให้บังคับพวงมาลัยให้คงที่และแน่น เมื่อรถลดความเร็วลงหรือผ่านแอ่งน้ำไปแล้วรถจะเริ่มจับเกาะถนนได้จนสามารถควบคุมได้ทางที่ดีแล้วขับช้าๆนั้นแหละดีจะได้ไม่เกิดอุบัติเหตุอย่างนี้ขึ้น

ข้อปฏิบัติ

1. เปิดที่ปัดน้ำฝน และเปิดไฟส่องสว่างเพื่อเพิ่มระยะการมองเห็นของรถคันอื่น
2. หากที่ปัดน้ำฝนเสีย/ชำรุดควรจะเปลี่ยนเพราะจะไม่สามารถมองเห็นทางในระยะที่จำเป็นได้ ส่งผลให้ไม่อาจเบรครถได้ทันกรณีจำเป็นและเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุได้
3. เลือกใช้ความเร็วที่เหมาะสมในกรณีขับรถขณะฝนตกและควรตรวจสอบสภาพดอกยางความลึกดอกยางให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้และควรเช็คสภาพก่อนทุกครั้งที่จะมีการขับรถให้เป็นประจำสม่ำเสมอเพราะหากยางมีความลึกของดอกยางไม่เพียงพอ การรีดน้ำออกจากยางจะทำได้ไม่ดีอาจทำให้รถลื่นไถลเสียการควบคุมได้
4. กรณีขับรถผ่านบริเวณน้ำท่วมขังผู้ขับขี่ควรปิดการทำงานของเครื่องปรับอากาศเพื่อป้องกันน้ำที่อาจกระเด็นเข้าสู่บริเวณพัดลมเครื่องปรับอากาศถูกพัดไปทั่วบริเวณห้องเครื่องยนต์ซึ่งอาจทำให้เกิดไฟฟ้าลัดวงจร และเครื่องยนต์ดับได้

การเบรค

ในระหว่างที่สภาพถนนเปียกจะทำให้ประสิทธิภาพการเกาะถนนของยางลดลงส่งผลให้ต้องการระยะทางในการเบรคมากขึ้น และมีโอกาสเสี่ยงที่จะเกิดสภาวะล้อล็อก (Brake Lock) ซึ่งจะทำให้รถลื่นไถลและเสียการควบคุมได้ ดังนั้นผู้ขับขี่จะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนในการเบรค ดังนี้

1. เหยียบแป้นเบรกอย่างรวดเร็วให้ทันตามสถานการณ์
2. กรณีรถที่ใช้ระบบเบรกทั่วไป ให้ปล่อยแป้นเบรกเพื่อป้องกันล้อล็อก แล้วเหยียบอีกครั้ง โดยทำเช่นนี้ 2 – 3 ครั้ง จะช่วยลดความเร็ว หรือหยุดตามต้องการ
3. กรณีรถให้ระบบเบรก ABS (Anti Brake Lock System) ให้เหยียบเบรกโดยใช้น้ำหนักให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ไม่ต้องใช้วิธีการย้ำเบรก เพราะระบบABS จะทำการเพิ่มและลดแรงเบรกอัตโนมัติ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการสั่นสะเทือนได้

การใช้สัญญาณไฟ

ในการขับระหว่างฝนตก ผู้ขับขี่ไม่ควรเปิดสัญญาณไฟฉุกเฉิน เพราะจะทำให้รถคันอื่นเข้าใจผิดว่าเป็นรถที่กำลังจอดอยู่ การขับลดน้ำในกรณีที่อยู่ตัวก่อนว่าต้องขับลดน้ำท่วม ทั้งนี้หมายถึงจะต้องรู้ล่วงหน้าและรู้ด้วยว่าน้ำนั้นลึกจะลุดผ่านไปได้ด้วยให้เตรียมตัว ดังนี้

- ใช้กระสอบกระดาซแซ้งๆ หรือที่ที่ดีที่สุดก็คือยางปูพื้นกันฝุ่นซึ่งมีอยู่ในรถแทบทุกคันผูกกันไว้ที่กระจังหน้ารถเพื่อกันน้ำเวลาวิ่งลุดน้ำไปน้ำจะได้ไม่ไหลบ่าเข้าห้องเครื่องกระเซ็นเข้าจานจ่าย ซึ่งอาจทำให้เครื่องยนต์ดับอยู่กลางน้ำ นอกจากนั้นท่อไอเสียก็นับว่ามีความสำคัญมากเพราะท่อไอเสียจมอยู่ในน้ำ น้ำอาจเข้าท่อไอเสียและทำให้เครื่องดับ ดังนั้นควรหาท่อหรือสายยางที่มีขนาดพอดีมาครอบปลายท่อไอเสียและยกขึ้นให้เหนือน้ำเพื่อให้พ้นน้ำแล้วรถก็สามารถวิ่งลุดน้ำไปได้

การขับรถให้ถูกวิธีด้วยทัวๆไปแล้วมีข้อห้ามอยู่ข้อหนึ่งคือ นักขับรถที่ดีจะต้องไม่เลี้ยงคลัตช์แต่มีข้อยกเว้นในการขับลุดน้ำ การขับลดน้ำนั้นควรรักษาระดับความเร็วให้คงที่และจำเป็นต้องเลี้ยงคลัตช์ไว้ และการเร่งเครื่องยนต์เดินสูงกว่าปกติเล็กน้อย เพื่อป้องกันไม่ให้เครื่องยนต์ดับ เพราะบางครั้งเครื่องยนต์แช่นานๆ น้ำอาจกระเซ็นเข้าจานจ่ายบ้าง จานจ่ายอาจจะขึ้นบ้าง การเหยียบคลัตช์ไว้และเร่งเครื่องมากกว่าปกติเล็กน้อยจะทำให้เครื่องยนต์ไม่ดับและความเร็วของรถยนต์ก็จะไม่เร็วไม่ตามเครื่องยนต์ที่เราเร่ง เพราะเราได้เลี้ยงคลัตช์เอาไว้ ทั้งนี้ เพราะถ้าปล่อยให้รถยนต์วิ่งไปเร็วๆ ตามความเร็วของเครื่อง น้ำอาจจะบ่าเข้าท่วมห้องเครื่องและความเร็วรถอาจจะกระแทก ทำให้น้ำกระเซ็นกระจายถูกผู้ร่วมใช้ทางอื่นๆเสียหายได้ การที่น้ำกระเซ็นไปถูกผู้อื่น อาจจะเป็นชนวนให้เกิดเหตุวิวาทได้เช่นกัน แต่ว่าการเลี้ยงคลัตช์บอยๆน้ำจะเข้าคลัตช์และคลัตช์จะลื่นได้ จึงควรเลี้ยงคลัตช์เมื่อจำเป็นจริงๆ เท่านั้น และหลังจากผ่านที่น้ำท่วมแล้วควรทำการทดลองเหยียบเบรกขณะที่รถวิ่ง เพื่อไล่น้ำที่อยู่ระหว่างผ้าเบรกและจานเบรกออก

● การขับรถฝ่าหมอก

เวลาที่หมอกจัดมากๆ นักขับรถส่วนใหญ่มักจะจำกัดความเร็วของตนเองไม่ถูก มีหลายๆวิธีที่เป็นหลักสำหรับนำไปปฏิบัติเมื่อขับรถฝ่าหมอกไฟ ให้เปิดไฟทันทีเมื่อทัศนวิสัยไม่ดี เปิดไฟใหญ่ต่ำ ไม่ใช่ไฟหรี ทั้งนี้เพื่อให้คนอื่นมองเห็นเรา หากมีแต่ไฟตัดหมอก ให้เปิดทั้งไฟหน้าไฟหลัง เพื่อผู้ใช้นถนนหนทางร่วมกับเราจะได้เห็นเราในระยะไกลขึ้นกว่าธรรมดา หากขับฝ่าหมอกในระยะไกลๆ ต้องหมั่นทำความสะอาดกระจกคอมไฟด้วย

ความเร็ว

ลดความเร็วลงให้เหมาะสมกับสภาวะในขณะนั้น ทั้งนี้มีหลักง่ายๆ สำหรับความเร็วที่เหมาะสมว่า ท่านจะต้องสามารถหยุดรถได้ทันในระยะที่ท่านมองเห็น ไม่ควรจะขับเร็วเกินรถคันที่อยู่ด้านหน้า และหลักง่ายๆ ก็คือให้อยู่ในระยะที่สามารถมองเห็นไฟของคันหน้าได้และรักษาระยะห่างที่ปลอดภัยพอเหมาะ

การเลี้ยวรถ

การเลี้ยวขวาในขณะขับรถฝ่าหมอก นับว่าเป็นการปฏิบัติที่อันตรายมาก หากหลีกเลี่ยงได้ควรหลีกเลี่ยง แต่ถ้าหลีกเลี่ยงไม่ได้ให้เพิ่มความระมัดระวังเป็นอย่างมาก ให้สัญญาณล่วงหน้าอย่างชัดเจนและเหมาะสม ระมัดระวังอย่าหนีจากผู้ร่วมใช้การจราจรร่วมกับเรา ควรเปิดหน้าต่างรถด้วย เพื่อใช้หูช่วยฟังเสียงสิ่งแวดล้อมเราในขณะนั้นเพื่อช่วย “ตา” อีกทางหนึ่ง และการเปิดหน้าต่างนั้นจะช่วยลดละอองฝ้าที่จับบนกระจกรอบๆรถ ทำให้ผู้ขับชี่รถยนต์มองไม่เห็นทางและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นอันตรายอย่างมาก เปิดไฟกระพริบหน้าหรือกดแตรให้มากกว่าปกติ ที่เคยสักเล็กน้อย เพื่อให้รถที่อยู่ข้างหน้าหรือสวนทางได้มองเห็นเรา

การหยุดรถกลางหมอกควัน

จุดนี้จัดได้ว่าอันตรายอย่างใหญ่หลวงทีเดียว เพราะรถที่ตามมาหรือสวนทาง จะมองไม่เห็นรถของเราที่จอดขวางทางเขาอยู่ ดังนั้น จึงต้องจอดให้พ้นทางเดินรถให้มากที่สุด หากจำเป็นและหลีกเลี่ยงไม่ได้ให้สร้างเครื่องกีดขวางหรือสัญญาณเตือนผู้ร่วมใช้ถนนอื่นๆให้รู้ตัวล่วงหน้าในระยะห่างที่ปลอดภัย และถ้ามีไฟสัญญาณเตือนฉุกเฉินให้เปิดไว้ตลอดเวลา หากมีเครื่องหมายแบบสากล คือ สามเหลี่ยมสะท้อนแสงสีแดง ให้ตั้งห่างจากรถที่จำเป็นต้องจอดอยู่กลางหมอกประมาณ 100 - 150 ฟุต และต้องจอดโดยทันที หากหมอกควันหนาที่บมมากและต้องปฏิบัติตามกฎดังกล่าวแล้ว ในบางครั้งก็จะต้องจอดเป็นระยะๆเช็คกระจกไฟหน้าและไฟท้ายให้สะอาด ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความปลอดภัย และข้อสุดท้ายควรคำนึงถึงสายตาของบางท่านที่มีผลกระทบต้อภาพลวงตาที่เกิดขึ้นในการขับรถฝ่าหมอกไปนานๆ ด้วย

สภาพอากาศกับความเร็วที่ปลอดภัย

ในเวลาที่ดีคนวิสัยไม่ดี มีหมอกจัด หรือฝนตกหนัก การควบคุมความเร็วเป็นเรื่องสำคัญมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งถนนที่ฝนเพิ่งตกใหม่ๆ จะลื่นมาก การเบรกกะทันหัน จะส่งผลให้รถลื่นไถลลงข้างทาง หรือไปชนกับรถคันอื่น หรืออาจถึงขั้นพลิกคว่ำได้ เมื่อขับรถในทัศนวิสัยไม่ดีต้องลดความเร็ว ห้ามเบรกกะทันหัน หรือหักหลบทันที ห้ามเร่งความเร็ว หรือลดความเร็วในทันที ควรขับด้วยความเร็วที่สม่ำเสมอ รักษากฎความปลอดภัย โดยเว้นระยะห่างจากรถคันหน้าให้เพียงพอ ในระยะที่สามารถจะหยุดรถได้อย่างปลอดภัย

2.2 ยาและโรคที่มีผลต่อการขับขี้

“ยา” หลายชนิดมีผลข้างเคียงต่อร่างกายทำให้เกิดอาการง่วงซึมเวียนศีรษะ ฯลฯ ซึ่งส่งผลให้ประสิทธิภาพในการขับขี้ลดลงนำไปสู่การเกิดอุบัติเหตุเทียบเท่ากับการดื่มแอลกอฮอล์ แบ่งประเภทได้ดังต่อไปนี้

1. ยาที่หาซื้อได้ทั่วไปที่มีผลทำให้สมรรถนะในการขับขี้ลดลงอย่างรุนแรง ผู้ใช้ยานี้ควรงดการขับขี้โดยสิ้นเชิง เช่น ยาแก้แพ้ ยาแก้เวียนศีรษะเมารถกลุ่ม (Dimenhydrinate) ผลข้างเคียงทำให้ง่วงซึม เวียนศีรษะ มึนงง มองไม่ชัด และผลนี้อาจยาวนานได้ถึง 24 ชั่วโมง ที่รู้จักกันโดยทั่วไป คือ ยาแก้แพ้ Chlopheniramine (CPM) ยาแก้แพ้ชนิดที่ระบุว่า “ไม่มีอาการง่วง” แต่ยังพบผลข้างเคียง เช่น เวียนศีรษะ มึนงง มองเห็นไม่ชัด เช่น Cetirizine หรือ Loratadine ผู้ใช้ยานี้ควรงดเว้นการขับขี้

2. ยาที่แพทย์สั่ง ที่มีผลทำให้สมรรถนะในการขับขี้ลดลงอย่างรุนแรง ผู้ใช้ยานี้ควรงดการขับขี้โดยสิ้นเชิงเช่น ยานอนหลับ ยารักษาโรคทางจิตเวชและยารักษาโรคทางระบบประสาททุกชนิด ผลข้างเคียงกระทบการทำงานของระบบประสาทอย่างมาก เช่น เวียนศีรษะ ง่วงซึม ตาลาย มองเห็นภาพซ้อน อ่อนเพลีย โดยเฉพาะยากันชัก ผู้ใช้ยานี้ควรงดเว้นการขับขี้ ยารักษาโรคเบาหวาน โดยเฉพาะชนิดฉีด (อินซูลิน) เพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุถึง 2 เท่าจากปกติ ผลข้างเคียงที่รุนแรง หากผู้ป่วยฉีดยาเกินขนาดโดยไม่ตั้งใจหรือไม่ได้รับประทานอาหารทำให้เกิดภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำซึ่งก่อให้เกิดผลข้างเคียงที่รุนแรง เช่น เวียนศีรษะ กระวนกระวาย ใจสั่น ง่วงซึม ชัก หรือหมดสติ และเสียชีวิตได้หากไม่ได้รับการรักษา ในทางตรงกันข้ามหากผู้ป่วยฉีดยาดำกว่าขนาดที่แพทย์กำหนดหรือรับประทานอาหารหวานมากเกินไปอาจทำให้เกิดภาวะน้ำตาลในเลือดสูง ก่อให้เกิดผลข้างเคียง เช่น เวียนศีรษะ ง่วงซึม อ่อนเพลีย ซึ่งมีผลต่อการขับขี้ ผู้ป่วยที่เป็นเบาหวานชนิดฉีดอินซูลิน ควรงดการขับขี้โดยสิ้นเชิง

3. ยาที่หาซื้อได้ทั่วไป ที่มีผลลดสมรรถนะในการขับขี้ ผู้ใช้ยานี้ควรหลีกเลี่ยงการขับขี้ ได้แก่

3.1 ยาลดกรด รักษาโรคกระเพาะบางชนิด เช่น Ranitidine ผลข้างเคียงคือ เวียนศีรษะ มึนงง ยาแก้ปวดคลายกล้ามเนื้อ รู้จักในชื่อยาแก้แสบหรือยาแก้ปวดคลายเส้น โดยทั่วไปจะไม่มีผลข้างเคียงต่อการขับขี้แต่จากการศึกษาพบว่ายาแก้ปวดบางชนิดมีผลข้างเคียง เช่น เวียนศีรษะ มึนงง อยู่ด้วย หรือยาแก้ปวดบางชนิดมียาแก้แพ้เป็นส่วนประกอบ

3.2 ยาแก้ไอที่มีส่วนผสมของสารโคเดอีนหรือที่เรารู้จักกันในรูปของยาแก้ไอน้ำดำเกิผลข้างเคียงคล้ายกับยาแก้แพ้ เช่น เวียนศีรษะ ง่วงซึม มึนงง มองไม่ชัด ซึ่งอาการเหล่านี้จะรุนแรงมากขึ้นหากรับประทานกับยาที่ให้ผลข้างเคียงคล้ายกัน เช่น ยาแก้แพ้ หรือยานอนหลับ

3.3 ยาแก้ปวดท้อง ยาลดกรด คลื่นไส้อาเจียนบางชนิดทำให้เกิดอาการง่วงซึม มึนงง เวียนศีรษะ แตกต่างกันตามตัวยา โดยเฉพาะยาแก้ปวดท้อง (Hyoscine) ซึ่งพบผลข้างเคียงเหล่านี้ได้มากกว่ายาชนิดอื่น

4. ยาที่แพทย์สั่งบางชนิด มีผลรบกวนสมรรถนะในการขับชี่ ผู้ใช้ยานี้ควรหลีกเลี่ยง การขับชี่ เช่น ยารักษาโรคความดันโลหิตสูง โรคไต และโรคหัวใจ ซึ่งประกอบด้วยยาหลายกลุ่ม เช่น ยาขับปัสสาวะ ยากลุ่มขยายหลอดเลือด ยาควบคุมจังหวะการเต้นของหัวใจ ผลข้างเคียง ได้แก่ เวียนศีรษะ อ่อนเพลีย กระวนกระวาย ยารักษาโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง และโรคหอบหืด มักเป็นยาพ่น ผลข้างเคียง เช่น หัวใจเต้นเร็ว ใจสั่น เวียนศีรษะ กระวนกระวาย ปวดเมื่อย และอ่อนเพลีย ทั้งระยะสั้นและระยะยาว แม้ว่าจะไม่มีข้อห้ามในการขับชี่หลังจากใช้ยานี้โดยตรง แต่ผู้ขับชี่ควรใช้ความระมัดระวัง พิจารณาสภาพร่างกายและผลข้างเคียงที่เกิดขึ้นของยาอย่างรอบคอบก่อนการขับชี่กล่าวโดยสรุป ผลข้างเคียงของยาหลายชนิดมีผลต่อการขับชี่ยานพาหนะ

- ยาที่แพทย์สั่ง เช่น ยานอนหลับ ยารักษาโรคทางจิตเวช ยารักษาโรคทางระบบประสาททุกชนิด และยารักษาเบาหวานชนิดฉีด (อินซูลิน) มักมีผลข้างเคียงทางด้านระบบประสาทอย่างมาก เช่น เวียนศีรษะ ง่วงซึม ตาลาย มองเห็นภาพซ้อน อ่อนเพลีย โดยเฉพาะยากันชัก
- ผู้ที่ซื้อยารับประทานเอง เช่น ยาแก้แพ้ทั่วไป ควรงดการขับชี่ยานพาหนะ โดยเด็ดขาดและระลึกไว้เสมอว่าผลข้างเคียงของยาอาจอยู่นาน ถึง 24 ชั่วโมง
- ผู้ขับชี่ควรหลีกเลี่ยงการรับประทานยาแก้ไอ แก้ปวดท้อง แก้ปวดกล้ามเนื้อคลายเส้น
- ผู้ขับชี่ที่รับประทานยาเป็นประจำตามคำสั่งแพทย์ที่ตัวยามีผลข้างเคียงทำให้เวียนศีรษะ มึนงง ควรหลีกเลี่ยงการขับชี่ในขณะรับประทานยาเหล่านี้

โรคที่มีผลต่อการขับชี่

เนื่องจากต้องรับมือกับสภาวะความเครียดและใช้สมาธิอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานานๆ ในการขับรถ ผู้ขับชี่จำเป็นต้องมีสภาวะร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ หากมีโรคประจำตัวควรมีข้อควรระวังจำแนกตามชนิดขอโรคต่างๆ ดังนี้

1. โรคเบาหวาน ความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุมักเกิดจากภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำความเสี่ยงนี้แตกต่างกันตามความรุนแรงของโรค โดยอาจมีอาการใจสั่น กระสับกระส่าย คลื่นไส้ เหงื่อออก หรือรู้สึกหิวซึ่งควรรับประทานน้ำผลไม้ หรือนมทันที หากภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำรุนแรงมากขึ้น อาจส่งผลให้เกิดอาการมึนงง ตัวเย็น หลงลืม ชัก หหมดสติ และเสียชีวิตได้

1) ผู้ที่รักษาโดยการควบคุมอาหารอย่างเดียว หากไม่มีผลข้างเคียงจากโรค เช่น ภาวะตาพร่ามัวจากเบาหวานสามารถขับชี่รถได้ตามปกติ

2) ผู้ที่รักษาโดยยาอินซูลินซึ่งไม่มีผลความเสี่ยงต่อภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำสามารถขับชี่รถได้ตามปกติ ผู้ที่รักษาโดยยาอินซูลินซึ่งอยู่ในกลุ่มยาที่มีความเสี่ยงต่อภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำและไม่มีอาการแสดงของภาวะน้ำตาลในกระแสเลือดต่ำในระดับซึ่งต้องได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นใน 3-12 เดือนที่ผ่านมาสามารถขับชี่ได้โดยต้องระมัดระวังและตระหนักถึงภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำและมีการตรวจระดับน้ำตาลในเลือดอย่างน้อย 2 ครั้งต่อวัน

3) ผู้ป่วยที่เป็นโรคเบาหวาน ที่ได้รับการรักษาโดยการฉีดอินซูลิน ต้องไม่มีอาการของภาวะระดับน้ำตาลในเลือดต่ำในระดับซึ่งต้องได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นใน 3-12 เดือนที่ผ่านมา สามารถขับชั้รได้โดยไม่ต้องระมัดระวังและตระหนักถึงอาการแสดงของภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำและมีการตรวจระดับน้ำตาลในเลือดอย่างน้อย 2 ครั้งต่อวัน และต้องผ่านการตรวจสายตา อย่างไรก็ตามผู้ขับชั้ซึ่งมีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำซึ่งไม่ปรากฏอาการ ควรตรวจการขับชั้จนกว่าจะสามารถควบคุมอาการได้ โดยสรุปแล้วผู้ป่วยโรคเบาหวานควรตระหนักถึงอาการของภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำชนิดเบาและรุนแรง โดยควรหยุดพักการขับชั้เป็นระยะๆ และรับประทานอาหารว่าง รวมทั้งเตรียมของหวานไว้ใกล้ตัว สำหรับเมื่อเผชิญสัญญาณเตือนของภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์และใส่ป้ายสายคล้องข้อมือเป็นสัญลักษณ์ว่าเป็นโรคเบาหวานเพื่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือ หากมีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำชนิดรุนแรง

2. โรคลมชัก ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถที่มีประวัติการชัก ควรได้รับการพิจารณาโดยแพทย์อย่างระมัดระวังทุกกรณี ผู้ซึ่งมีอาการชักจากการดื่มแอลกอฮอล์หรือยาจำเป็นต้องได้รับการรักษาจนไม่มีอาการอย่างน้อย 6 เดือน ผู้ขับชั้ที่มีอาการชัก 2 ครั้งขึ้นภายในระยะเวลา 5 ปี และไม่มีการชักโดยปราศจากปัจจัยกระตุ้นเกิดขึ้นในระยะเวลา 1 ปี อย่างไรก็ตาม การชักบางชนิดจะได้รับการงดเว้น เช่น การชักจากการปรับยาและเกิดขึ้นมากกว่า 6 เดือน ก่อนขอรับใบอนุญาตขับรถ การชักที่เกิดขึ้นขณะนอนหลับที่เกิดขึ้นนานกว่า 1 ปี ก่อนขอรับใบอนุญาตขับรถ โดยไม่เคยพบการชักขณะตื่นหรือการชักที่เกิดขึ้นขณะนอนหลับที่เกิดขึ้นนานกว่า 3 ปีก่อนขอรับใบอนุญาตขับรถ โดยพบการชักโดยปราศจากปัจจัยกระตุ้น (Unprovoked Seizure) ขณะตื่นนานกว่า 3 ปีก่อนขอรับใบอนุญาต รวมด้วย การชักชนิดแยกส่วนซึ่งเกิด (Isolate Seizure) นานกว่า 6 เดือน ก่อนขอรับใบอนุญาตขับรถหรือนานกว่า 1 ปี หากมีโรคซึ่งเป็นสาเหตุการชักนั้นและอาจเพิ่มความเสี่ยงในอนาคตและทั้งสองกรณีต้องไม่พบการชักโดยปราศจากปัจจัยกระตุ้น

สำหรับผู้ขับชั้รถสาธารณะ เช่น รถประจำทางซึ่งมีอาการชัก 2 ครั้งขึ้นไปหรือจำเป็นต้องใช้ยากันชักเพื่อควบคุมอาการใน 10 ปี ที่ผ่านมานับจากการชักครั้งสุดท้ายและไม่ได้ใช้ยากันชักใดๆ การชักชนิดแยกส่วนซึ่งไม่มีการชักโดยปราศจากปัจจัยกระตุ้น และไม่ได้ใช้ยากันชักเพื่อควบคุมอาการ นานกว่า 5 ปี สามารถขับชั้รถได้

3. โรคระบบหัวใจและหลอดเลือด ผู้ขับชั้รถยนต์ที่เคยผ่านการผ่าตัดหัวใจ หรือเจ็บหน้าอกจากโรคหัวใจสามารถขับชั้ได้ตามปกติ โดยพึงระวังถึงความปลอดภัยของตนเอง อย่างไรก็ตาม ควรหยุดขับชั้อย่างน้อย 1 เดือน หลังจากได้รับการผ่าตัดหัวใจ หรือมีอาการเจ็บหน้าอก หากมีอาการเจ็บหน้าอกขณะพัก หรือเมื่อเกิดความเครียดควรหยุดขับชั้จนกว่าจะสามารถควบคุมอาการได้ ในกรณีที่ผู้ขับชั้ได้รับการใส่เครื่องกระตุ้นหัวใจควรหยุดขับชั้ทุกกรณีจนกว่าจะได้รับการรับรองจากผู้เชี่ยวชาญโรคหัวใจ ผู้ขับชั้รถสาธารณะควรหยุดการขับชั้ทุกกรณีจนกว่าจะได้รับการรับรองจากผู้เชี่ยวชาญด้านโรคหัวใจ

4. ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ สามารถทำการขับชั้รถต่อไปได้ หากไม่มีอาการที่ส่งผลต่อการควบคุมยานพาหนะ

5. โรคไต เช่น ภาวะไตวายเรื้อรัง หรืออยู่ระหว่างการฟอกเลือด สามารถขับชั้รถได้ ยกเว้นว่าพบปัญหาในด้านเกลือแร่อย่างรุนแรงจนทำให้เสี่ยงต่อการหมดสติ หรือไม่สามารถควบคุมรถได้ ไม่ควรขับชั้รถสาธารณะ

6. โรคหอบหืดและถุงลมโป่งพอง สามารถขับชั้รถได้ตามปกติ หากไม่มีอาการระดับที่เสี่ยงต่อการหมดสติ หรือไม่สามารถควบคุมรถได้

7. ผู้ที่เป็นโรคมะเร็ง หรืออยู่ระหว่างรับการรักษาโดยเคมีบำบัดหรือรังสีรักษา สามารถขับซีร็ดได้หากไม่มีการกระจายตัวไปยังสมอง หรืออ่อนเพลียมากจากอาการแสดงของมะเร็ง (Cachexia) หรือแพร่กระจายไปยังแขนขาทำให้ไม่สามารถควบคุมยานพาหนะได้

8. ผู้เป็นไข้ สามารถขับซีร็ดได้ตามปกติ

9. ผู้ติดเชื้อ HIV สามารถขับซีร็ดได้ตามปกติ

10. โรคความดันโลหิตสูง ผู้ขับซีร็ดยนต์ส่วนตัวสามารถขับซีร็ดได้ตามปกติ นอกจากจะพบผลข้างเคียงจากยาที่ได้กล่าวถึงไปแล้ว ผู้ขับซีร็ดยนต์สาธารณะไม่ควรขับซีร็ดเมื่อความดันโลหิตขณะพักพ่นสูงกว่า 180/100 ค่าใดค่าหนึ่ง

11. สายตาและการมองเห็น ผู้ที่สูญเสียดวงตาข้างใดข้างหนึ่ง สามารถขับซีร็ดได้ หากสายตาเป็นไปตามที่กำหนด ผู้ขับซีร็ดต้องได้รับการตรวจสายตา โดยไม่พบภาวะลานสายตาแคบ หรือภาวะเห็นภาพซ้อน/เบลอที่ไม่สามารถควบคุมได้สำหรับลานสายตา มีข้อกำหนดดังนี้

1) ลานสายตา (Visual Field) สำหรับผู้ขับซีร็ดยนต์ส่วนตัว ต้องมีความกว้างของลานสายตา มากกว่าหรือเท่ากับ 120 องศา โดยแบ่งเป็น 50 องศา ด้านซ้ายและขวา 20 องศา ด้านบนและล่างโดยไม่พบความผิดปกติในช่วง 20 องศาตรงกลางลานสายตา

2) ลานสายตา (Visual Field) สำหรับผู้ขับซีร็ดยนต์สาธารณะจำเป็นต้องมีข้อกำหนดที่สูงกว่าผู้ขับซีร็ดยนต์ส่วนตัว โดยต้องมีความกว้างของลานสายตา มากกว่าหรือเท่ากับ 160 องศา โดยแบ่งเป็น 70 องศา ด้านซ้ายและขวา 30 องศา ด้านบนและล่าง โดยไม่พบความผิดปกติในช่วง 30 องศาตรงกลางลานสายตา

3) ภาวะบกพร่องทางสายตาที่สำคัญ (Visual Disability) ผู้ที่ตาบอดสีไม่สามารถขอรับใบอนุญาตขับรถได้ผู้ที่เห็นภาพซ้อน ควรหยุดขับซีร็ดจนกว่าจะได้รับการรักษาโดยจักษุแพทย์ ผู้ป่วยที่พึ่งสูญเสียดวงตาไปข้างหนึ่งจำเป็นต้องใช้เวลาในการปรับตัวต่อการมองเห็นด้วยตาข้างเดียว ซึ่งขึ้นกับสภาพร่างกายของแต่ละบุคคล ผู้ขับซีร็ดจึงควรใช้ความระมัดระวังในช่วงนั้น

4) ความสามารถในการมองเห็น (Visual Acuity) ผู้ขับซีร็ดยนต์ส่วนตัวและสาธารณะ ต้องมีค่าสายตาที่สูงกว่า 20/60, 6/12, 0.5 หรือไม่สามารถมองเห็นเลขทะเบียนของรถคันหน้าที่อยู่ห่าง 20 เมตร ขณะใส่แว่นสายตาไม่ควรขับซีร็ด ผู้ขับซีร็ดยนต์สาธารณะซึ่งสายตาข้างใดข้างหนึ่งแยกว่า จำเป็นต้องมีค่าสายตาข้างที่ปกติมากกว่าหรือเท่ากับ 0.8 (6/7.5) และ 0.1(6/60) ในข้างที่แยกว่า

12. Driver Drowsiness Detecting ปัจจุบันในรถบางรุ่นจะมีระบบตรวจจับอาการเหนื่อยล้าและง่วงนอนของผู้ขับซีร็ด โดย

1) การตรวจจับลักษณะการเคลื่อนที่ของยานพาหนะ เช่น การขับออกนอกเลน การเหยียบคันเร่ง การหมุนพวงมาลัย

2) การตรวจจับพฤติกรรมของผู้ขับซีร็ด เช่น การหาว การกะพริบตา และการเคลื่อนไหวของศีรษะ

3) การตรวจจับลักษณะทางร่างกาย เช่น คลื่นไฟฟ้าสมอง คลื่นไฟฟ้าหัวใจ เมื่อตรวจพบจะทำการกระตุ้นส่งเสียงหรือสัญญาณเตือนผู้ขับซีร็ดต่อไป

2.3 การบำรุงรักษารถ

การตรวจสอบความพร้อมของรถก่อนใช้งานอย่างสม่ำเสมอ เป็นส่วนหนึ่งของการป้องกันอุบัติเหตุบนถนน การตรวจสอบและการดูแลรักษารถบางอย่าง สามารถศึกษาได้จากคู่มือประจำรถในขณะที่การตรวจสอบบางชนิดจำเป็นต้องพึ่งพาช่างผู้ชำนาญ สำหรับการตรวจสอบสภาพรถก่อนนำรถออกใช้งานในแต่ละครั้งมีหลายสิ่งที่สามารถทำได้ด้วยตัวเองควรทำให้เป็นนิสัย และเป็นสิ่งที่จำเป็นโดยเฉพาะอย่างยิ่งก่อนออกเดินทางไกล โดยมีข้อแนะนำ ดังนี้

1) แบตเตอรี่ (Battery)

แบตเตอรี่ เป็นอุปกรณ์ที่เก็บรักษาไฟฟ้าและจ่ายกระแสไฟ แบตเตอรี่รถยนต์มีขนาดแรงดันไฟฟ้า 12 โวลต์ แบตเตอรี่ควรมีฉนวนหุ้มที่ขั้วบวก สาเหตุไฟไม่ชาร์จเข้าแบตเตอรี่อาจเกิดจากไดชาร์จชำรุดหรือสายพานไดชาร์จหย่อนหรือขาด เพราะไดชาร์จทำหน้าที่ผลิตไฟฟ้าในรถยนต์ หรืออาจเป็นสาเหตุที่เกิดจากแบตเตอรี่ไม่มีไฟ ไดสตาร์ทหมึ้นทำให้เครื่องยนต์ติด

การดูแลรักษาแบตเตอรี่ ถ้ากระทำอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอจะทำให้อายุการใช้งานแบตเตอรี่ยาวนานขึ้น อย่างน้อยๆ ควรใช้งานได้ 2 ปีครึ่งถึง 3 ปี

ขั้วแบตเตอรี่ขึ้นคราบเกลือ

ขั้วบวก=สีแดง, ขั้วลบ=สีดำ

- การตรวจเช็คแบตเตอรี่แบบง่ายๆ ว่ามีไฟปกติหรือไม่ ควรบีบแตรและฟังเสียงว่าปกติหรือเบาลง
- ถ้าขั้วแบตเตอรี่มีคราบขึ้นเกลือ วิธีการแก้ไข คือ ใช้น้ำอุ่นล้างและทำความสะอาดขั้วแบตเตอรี่เพราะคราบเกลือที่ขั้วแบตเตอรี่เกิดจากสาเหตุ น้ำกรดทำปฏิกิริยากับอากาศ
- ในการถอดขั้วแบตเตอรี่ควรถอดขั้วลบก่อนเพื่อป้องกันประจุไฟฟ้าไหลเข้าสู่ร่างกาย
- ตรวจสอบระดับน้ำกลั่นในแบตเตอรี่ว่าอยู่ในระดับที่ถูกต้องหรือไม่ การเติมน้ำในแบตเตอรี่ควรใช้น้ำกลั่นควรเติมให้น้ำกลั่นอยู่ในขีดที่กำหนดของแบตเตอรี่ สำหรับแบตเตอรี่บางประเภทไม่ต้องเติมน้ำกลั่น ผู้ขับขี่จะต้องศึกษาจากคู่มือประจำรถ

2) น้ำมันเชื้อเพลิง (Fuel)

การตรวจเช็kn้ำมันเชื้อเพลิงในห้องเครื่องยนต์ ควรตรวจสอบสภาพของท่อน้ำมันและรอยรั่วซึมเป็นหลัก หากพบมีการรั่วซึมควรเปลี่ยนท่อใหม่ มีข้อแนะนำดังต่อไปนี้

- การตรวจวัดระดับน้ำมันเชื้อเพลิง โดยดูจากเกจวัด
- หากรถเกิดท่อน้ำมันรั่ว ควรดับเครื่องยนต์ ไม่ควรขับรถต่อไป เพราะอาจเกิดไฟไหม้ได้
- ไม่เติมน้ำมันหล่อลื่นลงไปผสมในน้ำมันเชื้อเพลิง
- ควรเติมน้ำมันก่อนที่เกจจะรายงานว่าน้ำมันจะหมดเพราะน้ำมันที่เหลือดิดกัันถึงมักมีตะกอนตกค้าง
- ควรเติมน้ำมันทุกครั้งที่พบว่าม่น้ำมันเหลือในถังประมาณ 1/4 ของถัง
- ควรเลือกใช้น้ำมันให้ถูกต้องกับประเภทของเครื่องยนต์ โดยศึกษาได้จากคู่มือประจำรถ

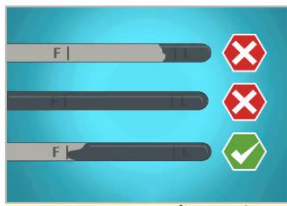
วิธีสังเกตรอยรั่วน้ำมันตามจุดต่างๆ ของเครื่องยนต์

3) น้ำมันหล่อลื่น

การตรวจระดับน้ำมันหล่อลื่นเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่จะต้องทำการตรวจให้ได้ระดับที่ถูกต้อง เพราะถ้าระดับของน้ำมันหล่อลื่นพร่องขาดไปจะมีผลต่อการสึกหรอและความเสียหายของเครื่องยนต์ ทั้งนี้เนื่องจากน้ำมันหล่อลื่นในเครื่องยนต์นั้นมีหน้าที่สำคัญถึง 5 ประการ คือ

- 1.ลดความฝืด
- 2.ลดเสียงดัง
- 3.ทำความสะอาดชิ้นส่วนที่เสียดสี
- 4.ระบายความร้อน
- 5.ป้องกันก๊าซจากห้องเผาไหม้รั่วไหล

ดังนั้น ผู้ใช้รถต้องตรวจวัดระดับของน้ำมันหล่อลื่นก่อนสตาร์ทเครื่องยนต์ครั้งแรกทุกวันเพราะในช่วงนี้ น้ำมันหล่อลื่นจะไหลลงสู่ก้นอ่างน้ำมันหล่อลื่นมากที่สุด ซึ่งจะทำให้วัดระดับน้ำมันได้อย่างถูกต้อง

การอ่านก้านวัดน้ำมันหล่อลื่น

การอ่านค่า สีของน้ำมันหล่อลื่น

ไฟเตือนเปลี่ยนน้ำมันหล่อลื่น

F=สูงสุด, L=ต่ำสุด

- โดยทั่วไประดับน้ำมันหล่อลื่นควรจะอยู่ระหว่าง MIN กับ MAX ที่ดูได้จากก้านวัดระดับน้ำมันหล่อลื่นที่สูงเกินระดับ MAX มากๆ จะทำให้มีแรงดันสูง ผลที่ตามมาคือทำให้ซีลและปะเก็นต่างๆ แตกปริรั่วซึม หรือถ้ามีแรงดันเข้าไปถึงห้องเผาไหม้ก็จะออกเป็นควันขาว เครื่องยนต์กำลังลดลง
- การตรวจเช็คและเติมระดับน้ำมันหล่อลื่นที่ถูกต้องควรจอดรถบนพื้นราบ ไม่เอียงลาด ไม่ติดเครื่องยนต์หรือดับเครื่องยนต์อย่างน้อย 10-15 นาที
- เมื่อดึงก้านวัดออกมาและก่อนจุ่มเข้าไปใหม่ควรใช้ผ้าแห้งเช็ดก้านวัดให้สะอาดเพื่อป้องกันฝุ่น ดิน ทราหยินติดลงไปทำลายเครื่องยนต์
- เมื่อสัญญาณความดันน้ำมันหล่อลื่นปรากฏขึ้นที่แผงหน้าปัด ควรจอดรถและตรวจสอบระดับน้ำมันหล่อลื่นทันที อย่าฝืนขับรถต่อไปทั้ง ๆ สัญญาณความดันน้ำมันเครื่องปรากฏ เพราะจะทำให้เครื่องยนต์เสียหาย
- ระยะเวลาในการเปลี่ยนถ่ายน้ำมันหล่อลื่นขึ้นอยู่กับชนิดและยี่ห้อ น้ำมันหล่อลื่น สภาพการใช้งานโดยทั่วไปมีเกณฑ์กำหนดการเปลี่ยนถ่ายน้ำมันหล่อลื่น 2 ประการ คือ จำนวนระยะทาง (กิโลเมตร) ที่ใช้งานหรือตามระยะเวลาหรือตามการสิ้นสภาพของน้ำมันหล่อลื่นดูจากคู่มือประจำรถ

กรณีรถที่วิ่งประจำในเขตชุมชนที่มีการจราจรติดขัด วิ่งวันละไม่กี่กิโลเมตรแต่เครื่องยนต์ทำงานหนัก ติดต่อกันหลายชั่วโมง มีฝุ่นละอองเยอะ ควรยึดเกณฑ์ระยะเวลา หรือตามสภาพของน้ำมันหล่อลื่นในการเปลี่ยนถ่าย

กรณีรถที่วิ่งจำนวนกิโลเมตรน้อย การจราจรติดขัดมาก ควรเปลี่ยนถ่ายน้ำมันหล่อลื่นให้ถี่หรือเร็วกว่าปกติ โดยไม่ยึดติดกับระยะทาง และควรเปลี่ยนที่กรองน้ำมันหล่อลื่นทุกครั้ง

- วิธีสังเกตรอยรั่วซึมของน้ำมันหล่อลื่นทำได้โดยสังเกตที่พื้นทีรถจอดและตามรอยต่อหรือข้อต่อเครื่องยนต์

สิ่งที่ควรทราบน้ำมันหล่อลื่นจะมีส่วนผสมของสารเคมีบางตัวที่อาจเป็นพิษและระคายเคืองต่อผิวหนัง ทำให้เป็นผื่นหรือบวมได้ จึงควรล้างมือให้สะอาดทันทีหลังสัมผัส และควรเก็บน้ำมันหล่อลื่นที่ยังใช้ไม่หมดให้พ้นจากเด็กเล็ก

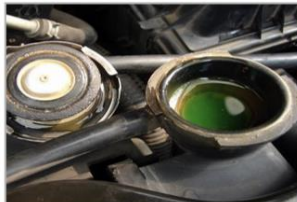
4) หม้อน้ำและน้ำหล่อเย็น

ตำแหน่งของหม้อน้ำ

ตำแหน่งของถังพัก

การตรวจระดับน้ำหม้อน้ำ

ฝาหม้อน้ำ

- หม้อน้ำมีหน้าที่ระบายความร้อนของเครื่องยนต์
- อุณหภูมิเครื่องยนต์ที่ทำงานปกติ ควรอยู่ระหว่าง 80 - 95 องศาเซลเซียส
- ไม่ควรเติมน้ำในถังพักให้เต็มถัง เพราะต้องสำรองเนื้อที่ในการขยายตัวของน้ำเมื่อเกิดความร้อน
- การตรวจเช็คระดับของน้ำหล่อเย็นในถังพักให้ดูระดับน้ำยาในถังพักอยู่ที่ขีด MAX หรือระหว่างขีด MAX และขีด MIN ถ้าระดับน้ำเกิดพร่อง ควรใช้น้ำยาหล่อเย็นเติมให้อยู่ในระดับที่กำหนด แต่ถ้าภายใน 3 - 7 วัน ระดับน้ำในถังพักเกิดแห้งให้นำรถเข้าตรวจเช็คที่ศูนย์บริการทันที
- ระยะเวลาในการเปลี่ยนน้ำยาหล่อเย็น ครั้งแรกอยู่ที่ 200,000 กิโลเมตร หรือ 10 ปี อย่างใดอย่างหนึ่งถึงก่อน

ข้อควรระวัง

ห้ามเปิดฝาหม้อน้ำระบายความร้อนขณะที่เครื่องยนต์ยังร้อน เพราะอาจถูกน้ำร้อนหรือไอน้ำร้อนที่มีแรงดันพวยพุ่งออกมาลวกร่างกายให้บาดเจ็บได้

- 1) ให้เปิดฝาหม้อน้ำดูระดับน้ำที่คอหม้อน้ำว่าระดับน้ำลดต่ำหรือไม่ ถ้าลดต่ำให้เติมน้ำสะอาดจนเต็ม
- 2) ในรถบางรุ่นจะมีถังพักน้ำให้เปิดฝาดังพักน้ำเพื่อตรวจระดับน้ำด้วย จะต้องตรวจเติมให้อยู่ในระดับที่กำหนดคือ “MAX” กับ “MIN” ถ้าระดับให้เติมน้ำสะอาดจนถึงตำแหน่ง MAX และถ้าไม่มีน้ำในถังสำรอง ต้องตรวจเติมในหม้อน้ำให้เต็มเสียก่อนแล้วจึงเติมน้ำในถังพักจนถึงระดับ MAX

5) น้ำมันเบรก

การตรวจสอบระดับน้ำมันเบรกในถังสำรองต้องอยู่ระหว่างขีดบนและขีดล่าง (ระดับ MAX และ MIN) ถ้าระดับน้ำมันเบรกต่ำกว่าขีด MIN ลงไปแสดงว่าผ้าเบรกมีการสึกหรือจากการใช้งานหรือระบบเบรกมีการรั่วซึม สัญญาณไฟเตือนรูปเบรกมือจะแสดงขึ้นมา ควรนำรถเข้าตรวจสอบระบบเบรกที่ศูนย์บริการทันที

การคลุมเพื่อป้องกันสีรถ

เส้นระดับสูงสุดและต่ำสุด

สีของน้ำมันเบรก
1-น้ำมันเบรกที่ปกติ
2-มีความชื้น หรือน้ำผสม
3-น้ำมันเสื่อมสภาพ ควรเปลี่ยน

- เมื่อเติมน้ำมันเบรก ควรใช้ผ้าคลุมเพื่อป้องกันสีรถเสียหายและถ้าทำน้ำมันเบรกหกหรือหยดราดสีรถห้ามใช้ผ้าเช็ดถูออกให้ใช้น้ำล้างในปริมาณมากๆ เพื่อให้ น้ำมันเบรกเจือจางจนหมด
- น้ำมันเบรกที่ใช้เดิมควรเป็นน้ำมันเบรกที่ใหม่และมีคุณภาพ ถ้าใช้น้ำมันเก่า และคุณภาพต่ำจะเป็นอันตรายกับระบบเบรกซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน
- สีของน้ำมันเบรกที่มีคุณภาพ คือ สีเหลืองใส
- สีของน้ำมันเบรกที่เสื่อมสภาพ คือ สีดำ
- ถ้าตรวจพบว่าระบบน้ำมันเบรกพร่องต่ำเร็วผิดปกติแสดงว่าระบบเบรกมีปัญหาให้รีบนำรถเข้าตรวจ
- เมื่อเหยียบเบรกแล้วเกิดเสียงดังเป็นเพราะผ้าเบรกหมดหรือหมดอายุ ผ้าเบรกจะทำงานเสียดสีกับจานผ้าเบรก
- ในการหยุดรถและเบรกควรทำอย่างนุ่มนวลเป็นวิธีการยืดอายุการใช้งานของผ้าเบรก

6) การตรวจสอบเบรกมือและการใช้งาน

การตรวจสอบเบรกมือ ทำได้โดยวิธีง่ายๆ โดยดึงเบรกมือขึ้น แล้วนับเสียงคลิก เบรกมือที่ดีควรมีระยะในการดึง 6 – 8 คลิก และรถไม่เคลื่อนที่ ถ้ามีระยะในการดึงมากกว่า 8 คลิก ขึ้นไป ควรนำรถไปปรับตั้งเบรกมือที่ศูนย์

7) การตรวจวัดระดับน้ำมันเกียร์อัตโนมัติ

ตรวจขณะร้อน หลังจากขับรถเป็นระยะทางเกิน 16 กม./ชม. น้ำมันเกียร์มีอุณหภูมิ 70 – 80 องศาเซลเซียส

ตรวจขณะเย็น ให้วัดหลังจากเครื่องยนต์ดับทิ้งไว้นานกว่า 5 ชั่วโมง วิธีการตรวจ คือ จอดรถอยู่บนพื้นราบ ดึงเบรกมือ สตาร์ทเครื่องยนต์ให้เดินเบาจนกระทั่งอุณหภูมิความร้อนปกติคงที่ ขณะเครื่องยนต์เดินเบาให้เหยียบเบรก และเลื่อนคันเกียร์จาก P ไปที่ L และเลื่อนกลับจาก L ไป P ตรวจจะระดับน้ำมันเกียร์โดยดูที่ก้านวัด และดูสภาพน้ำมันเกียร์

น้ำมันเกียร์ ควรเลือกใช้น้ำมันเกียร์ตามมาตรฐานที่ผู้ผลิตรถยนต์กำหนด สำหรับรถยนต์ในรุ่นนั้นๆ หมั่นตรวจสอบระดับน้ำมันเกียร์ก่อนการใช้งานเป็นประจำ เพื่อป้องกันความเสียหายของชุดเกียร์ โดยสังเกตว่าน้ำมันเกียร์มีกลิ่นเหม็นไหม้ มีสีหรือกลิ่นรวมทั้งความหนืดเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่ การตรวจสอบทำได้โดยการดิงก้านเหล็กวัดระดับน้ำมันเกียร์ในห้องเครื่องยนต์มาตรวจสอบ

- หากมีการยกเครื่องยนต์ขึ้น ควรตรวจสอบร่องรอยการรั่วซึมบริเวณชุดเกียร์ทั้งด้านใต้และด้านบนที่ติดกับเครื่องยนต์

- สำหรับรถยนต์ที่ใช้เกียร์อัตโนมัติก่อนการใช้งานในแต่ละวัน ผู้ขับขี่ควรสตาร์ทเครื่องยนต์ไว้ครู่หนึ่งจนระดับความร้อนถึงอุณหภูมิที่กำหนดจะเป็นการอุ่นเครื่องการทำงานของเกียร์อัตโนมัติไปพร้อมกัน ทำให้น้ำมันเกียร์มีอุณหภูมิที่เหมาะสมเพื่อให้งานการทำงานของชุดเกียร์อัตโนมัติเป็นไปอย่างสมบูรณ์

8) การดูแลตรวจสอบระดับน้ำมันพวงมาลัยเพาเวอร์ สามารถตรวจระดับน้ำมันได้ 2 แบบ คือ แบบร้อนและแบบเย็น

ตำแหน่งของกระปุกน้ำมันพวงมาลัยเพาเวอร์

กระปุกน้ำมันพวงมาลัยเพาเวอร์

แบบร้อน ให้วัดทันทีเมื่อรถได้ผ่านการวิ่งที่ความเร็ว 80 กม./ชม. ประมาณ 20 นาที

แบบเย็น ให้วัดหลังจากเครื่องยนต์ดับทิ้งไว้นานกว่า 5 ชั่วโมง

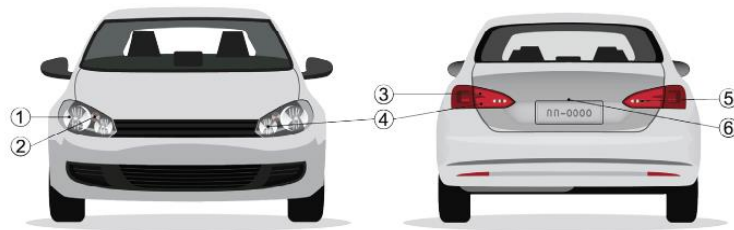
จอดรถยนต์บนพื้นราบแล้วสตาร์ทเครื่องยนต์ทิ้งไว้จนมีอุณหภูมิการทำงานของเครื่องยนต์ปกติ หมุนพวงมาลัยไปทางซ้ายและขวาจนสุดเพื่อเพิ่มอุณหภูมิน้ำมันพวงมาลัยเพาเวอร์ แต่มีข้อควรระวังอย่าหมุนค้างไว้สุุดนานมากจนเกิน 10 นาที เพราะอาจจะทำให้กลไกการทำงานของระบบพวงมาลัยเพาเวอร์เสียหายได้

สำหรับกระปุกน้ำมันพวงมาลัยเพาเวอร์แบบที่บีบให้หมุนฝาปิดและดึงแท่งวัดระดับน้ำมันพวงมาลัยเพาเวอร์ที่ติดอยู่บนฝากระปุกน้ำมันพวงมาลัยเพาเวอร์มาตรวจสอบว่าอยู่ในขีด HOT หรือไม่

สำหรับกระปุกน้ำมันพวงมาลัยเพาเวอร์เป็นแบบใสอาจจะตรวจสอบได้จากขีดบอกระดับสูงสุดและต่ำสุดของน้ำมันพวงมาลัยเพาเวอร์ด้านข้าง

หากน้ำมันพวงมาลัยเพาเวอร์มีสีดำคล้ำหรือลดต่ำลงอย่างผิดปกติ ควรจะตรวจสอบหาร่องรอยการรั่วซึมในชุดอุปกรณ์

9) ระบบไฟแสงสว่าง ระบบไฟแสงสว่างมีความสำคัญต่อการขับรถ ไฟทุกดวงต้องติดครบและมองเห็นแสงสว่างชัดเจนเพราะการให้สัญญาณต่าง ๆ มีความสำคัญต่อการขับรถและก่อให้เกิดความปลอดภัย โดยระบบไฟแสงสว่างที่ต้องตรวจสอบ ได้แก่

1) ไฟใหญ่หน้า	3) ไฟเบรก	5) ไฟถอยหลัง
2) ไฟเลี้ยว	4) ไฟหน้าและหลัง	6) ไฟส่องป้ายทะเบียน

10) การตรวจสอบสภาพยางรถยนต์

ยางรถยนต์เหมือนเกราะกันกระแทกกระท่างระหว่างรถยนต์และพื้นถนน เพื่อให้รถยนต์สามารถขับเคลื่อนได้

เครื่องวัดลมยางแบบพกพา

ปริมาณการเติมลม

- ควรตรวจสอบสภาพยางก่อนการขับขี่ทุกครั้ง โดยการสังเกตถึงร่องรอยความเสียหายของหน้ายาง ดอกยางและแก้มยาง
- ต้องรักษาระดับความดันลมยางให้ใกล้เคียงกับที่โรงงานผู้ผลิตกำหนดอยู่เสมอเพื่อยืดอายุการใช้งานของยางรถ
- ควรเช็กลมยางในขณะที่ยางเย็นและขับมาไม่เกิน 1 กิโลเมตร จะทำให้การตรวจลมยางแน่นอนยิ่งขึ้นและควรใช้มาตรวัดลมยางทุกครั้ง การใช้ตาเปล่าสังเกตดูมีโอกาสผิดพลาดมาก เพราะทันทีที่ล้อเริ่มหมุน ยางจะเกิดการเปลี่ยนรูปทำให้อากาศภายในเกิดการเคลื่อนไหวเสียดสีกันจนทำให้เกิดความร้อนขึ้น อากาศภายในยางขยายตัวทำให้ความดันลมเพิ่มสูงขึ้น
- ถ้าจำเป็นต้องเติมลมหลังใช้งานแล้ว ควรเติมเพิ่มขึ้นอีก 2-3 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว เพื่อชดเชยความดันอากาศที่ขยายตัว หลังจากจอดทิ้งไว้จนยางเย็นค่อยมาเช็กลมยางอีกครั้ง
- การตรวจลมยาง รวมทั้งยางอะไหล่ควรกระทำอย่างน้อยที่สุดเดือนละครั้ง ลมยางที่ผิดไปจากค่าที่กำหนดจะทำให้อายุของยางสั้นลงและไม่ปลอดภัยเท่าที่ควรในการขับขี่

กรณีรถยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยความเร็วสูง ให้เติมลมยางให้มากกว่าปกติ 3-5 ปอนด์ต่อตารางนิ้วจะช่วยลดความร้อนของยางได้เป็นอย่างดี

การเติมลมยางที่ไม่เท่ากัน จะส่งผลให้รถยนต์เสียการทรงตัวเมื่อเบรกหยุด หรือเร่งความเร็ว หรือรถถูกดึงไปด้านใดด้านหนึ่งขณะขับและทำให้ยางสึกไม่เท่ากันด้วย

การเติมลมยางมากเกินไป จะทำให้อายุการใช้ยางลดลง บริเวณไหล่ยางจะสึกหรือเร็วกว่าส่วนอื่นๆ เกิดความร้อนสูงที่บริเวณไหล่ยาง ทำให้ผ้าใบหรือเนื้อยางไหม้แยกออกจากกัน โครงยางบริเวณแก้มยางฉีกขาด หรือหักได้ สิ้นเปลืองน้ำมันเชื้อเพลิงเนื่องจากบริเวณหน้ายางจะฉีกขาดได้ง่าย หากวิ่งด้วยความเร็วสูง

การเติมลมยางน้อยไป จะทำให้เกิดการลื่นไถลได้ง่าย เนื่องจากพื้นที่การยึดเกาะถนนลดลง โครงยางระเบิดได้ง่าย เมื่อได้รับแรงกระแทก หรือถูกของมีคม เนื่องจากโครงยางเบ่งตัวเต็มที่เกิดการยืดหยุ่นตัวได้น้อย ดอกยางจึงสึก บริเวณตอนกลางมากกว่าส่วนอื่นๆ อายุยางลดลง ความนุ่มนวลในการขับขี่ลดลง

กรณียางใหม่

ควรเพิ่มความถี่ในการตรวจเช็กลมยางให้มากกว่าปกติ (ในช่วง 3,000 กิโลเมตรแรก) เนื่องจากโครงยางในช่วงนี้จะมีการขยายตัวทำให้ความดันลมยางลดลงที่สำคัญห้ามปล่อยลมยางออก เมื่อความดันลมยางสูงขึ้น ในขณะที่กำลังใช้งานตามความเชื่อเดิม ๆ เพราะความร้อนที่เกิดขึ้นขณะที่ใช้งาน เป็นสาเหตุทำให้ความดันลมภายในยางสูงขึ้นไม่ใช่ปริมาณลมที่ทำให้เกิดแรงดัน นอกจากนี้เพื่อป้องกันลมรั่วซึมที่วาล์ว (จ๊อบ) ควรเปลี่ยนวาล์ว และแกนวาล์วทุกครั้งที่ย้ายยางใหม่และมีฝาปิดวาล์วตลอดเวลาเพื่อป้องกันเศษผงฝุ่นหรือความชื้นซึมผ่านเข้าภายในยางซึ่งจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อยางรถยนต์ได้

ข้อควรสังเกตเพิ่มเติมเรื่องยางรถยนต์

ให้ตรวจลมยางให้ถูกต้องทุกครั้งอยู่เสมอ

- ลมยางที่ใช้ในปัจจุบันมี 2 ชนิด 1) ชนิดธรรมดา 2) ชนิดก๊าซไนโตรเจน แรงดันลมยางคงที่และไม่เกิดความร้อนสะสมในยางการยืดหยุ่นตัวของแก้มยางจึงทำได้ดีกว่าส่งผลให้การยึดเกาะถนนได้ดีกว่า
- ควรหมั่นตรวจดูการสึกหรอของหน้ายางว่าเป็นไปตามปกติหรือไม่ เพราะหากพบการสึกหรอของยางผิดปกติ อาจจะเป็นเพราะการเติมลมยาง ความผิดปกติของระบบช่วงล่างกันสะเทือน ระบบเบรก ระบบส่งกำลัง ลูกปืนล้อ หรือศูนย์ล้อ เป็นต้น เพื่อจะได้ทำการซ่อมแซม
- ควรหลีกเลี่ยงการขับขึ้นบนถนนที่ขรุขระเป็นหลุมบ่อมีกรวดหินที่มีคมเพราะอาจจะทำให้ยางรถยนต์ฉีกขาด แตก หรือชำรุด หลีกเลี่ยงการขับออกตัวหรือเข้าโค้งอย่างรุนแรง หรือการขับรถยนต์บนถนนไม่ดีเป็นเวลานานติดต่อกัน เนื่องจากจะส่งผลให้ยางสึกหรือเร็วกว่าปกติ
- เมื่อรถยนต์เสียต้องจอดทิ้งไว้ซ่อมแซม หรือมีการลากจูงให้เพิ่มแรงดันลมยางขึ้นมากกว่าปกติ หรือเพิ่มเฉพาะล้อที่ไม่ถูกยกออกจากพื้นอีก 3 ถึง 4 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว ในขณะที่ลากจูงแบบยกลอยด้านหน้าหรือด้านหลัง ทั้งนี้ เพราะน้ำหนักรถยนต์จะถูกกดลงบนล้อที่ไม่ถูกยกลอยมากกว่าปกติ

จุดบอกตำแหน่งสะพานยาง

ตำแหน่งสะพานยาง

- การตรวจสอบสภาพยางรถยนต์ ต้องดูสัปดาห์ที่ผลิต และสภาพของดอกยาง สัปดาห์ที่ผลิตยางดูที่แก้มยาง จะมีตัวเลขที่แก้มยาง เช่น 29/15 หมายความว่า ผลิตในสัปดาห์ที่ 29 ปี 2015 อายุการใช้งานของยาง 2 ปี หรือ 50,000 กิโลเมตร หรืออย่างใดอย่างหนึ่งมาถึงก่อน
- การเปลี่ยนขนาดยางใหญ่เกินไป จะทำให้สิ้นเปลืองน้ำมันเชื้อเพลิง
- วิธีการตรวจสอบสภาพของดอกยาง ยางรถยนต์ สามารถใช้งานได้ถึงดอกยางสึกเหลือน้อยที่สุด 1.6 มิลลิเมตรสังเกตได้จากบริเวณหน้ายาง จะมีสันนูนบริเวณร่องยางเรียกว่าสะพานยาง ความสูงของสะพานยางเท่ากับ 1.6 มิลลิเมตร

รหัสตัวอักษรแสดงขีดจำกัดความปลอดภัยของยางรถยนต์

รหัส	ความเร็ว (ก.ม./ช.ม.)
L	120
M	130
N	140
P	150
Q	160
R	170
S	180
T	190
U	200
H	210
VR	เกินกว่า 210
V	240
ZR	เกินกว่า 240

นอกจากนี้ ผู้ผลิตจะต้องประทับสัปดาห์และปีที่ผลิตยางรถยนต์เส้นนั้นเอาไว้ที่แก้มยางด้านข้างด้วย โดยจะใช้ตัวเลขที่แสดงถึงสัปดาห์และปีที่ผลิตประทับไว้ เช่น 24/15 ที่หมายความว่า ยางเส้นนั้นผลิตเมื่อสัปดาห์ที่ 24 ของ ค.ศ. 2015 หรือ 52/13 ที่หมายความว่ายางเส้นนั้นผลิตเมื่อสัปดาห์ที่ 52 ของ ค.ศ. 2013 ซึ่งในแต่ละปีจะมีทั้งสิ้น 52 สัปดาห์ ดังนั้น หากยางที่ประทับตัวเลขจำนวนสัปดาห์มาก ใกล้เลข 52 ย่อมหมายความว่ายางนั้นผลิตขึ้นใหม่มากที่สุดภายในปีนั้นๆ นั่นเอง โดยทั่วไปแล้วยางรถยนต์จะมีอายุการใช้งานนานประมาณ 2 ปี หรือไม่เกิน 50,000 กิโลเมตร ส่วนยางรถยนต์ที่ผลิตแล้วแม้จะยังไม่ได้ใช้งานก็มีอายุการเก็บรักษาไม่เกิน 5 ปีนับจากวันที่ผลิต

ตัวเลขต่างๆ บนยาง

12) น้ำฉีดกระจก

ตำแหน่งถังน้ำฉีดกระจก

เครื่องหมายบนฝา

- ตรวจสอบระดับน้ำฉีดกระจก หากระดับน้ำพร่องลงสามารถเติมน้ำสะอาดแทนส่วนที่พร่องได้เลย น้ำที่เติมลงไปสามารถเติมเต็มได้ไม่มีขีดระดับ การเติมน้ำฉีดกระจกให้เต็มในถังสีขาวให้เต็มหรือบางท่านอาจจะผสมน้ำยาเพื่อให้กระจกใสมากขึ้น
- นอกจากการตรวจระดับน้ำแล้ว ควรที่จะตรวจสอบสภาพของถังน้ำเองว่ารั่วหรือไม่ โดยการเติมน้ำลงไปทิ้งเวลาสักพักและค่อยกลับมาตรวจระดับน้ำอีกครั้งว่าพร่องหรือลดลงมากเพียงใด เมื่อตรวจไม่พบรอยรั่วแล้วค่อยลงฉีดน้ำล้างกระจกอีกครั้ง
- สายยางน้ำฉีดกระจกหลุดหรือรอยฉีกขาด วิธีตรวจเช็คคือมองไล่ตั้งแต่การลำเลียงน้ำจากถังน้ำผ่านมอเตอร์ปั้มน้ำที่ติดอยู่กับถังน้ำมองไล่ตั้งแต่สายยางที่ออกจากถังน้ำไปจนถึงหัวฉีด หากพบว่ามีส่วนใดขาด หรือหลุดควรทำการซ่อมแซม
- หัวฉีดน้ำอุดตัน อาจเกิดจากการที่มีฝุ่นละอองไปอุดตันหัวฉีดน้ำ วิธีที่ง่ายที่สุด คือ การนำเข็ม หรือเหล็กแหลมที่สามารถแทงผ่านรูฉีดน้ำได้มาแทงผ่านรูฉีดน้ำเพื่อดันสิ่งอุดตันอยู่ให้หลุดออก พร้อมกับการตั้งระดับให้หัวฉีดสามารถฉีดน้ำพอสprávกับกระจกไม่ต่ำหรือสูงเกินไป

13) ยางปิดน้ำฝน

ควรมีการตรวจสอบเวลาที่ยางปิดน้ำฝนทำงานว่าปิดสะอาดดีหรือไม่ หากไม่สะอาดควรทำความสะอาดยางปิดน้ำฝน โดยใช้ผ้าผสมน้ำยาทำความสะอาดเช็ดตรงสันของยาง ประมาณ 2 - 3 ครั้ง ถ้ายังไม่ดีขึ้น ควรเปลี่ยนยางปิดน้ำฝนทั้ง 2 ข้าง

ยางปิดน้ำฝน ควรมีการทำความสะอาดเดือนละครั้งเป็นอย่างน้อย ควรหมั่นตรวจสอบสภาพความเสียหายของยางใบปิดน้ำฝน หากฉีกขาดหรือแห้งแข็ง ปิดแล้วสะดุดมีเสียง ควรเปลี่ยนยางใบปิดน้ำฝนทันทีเพื่อป้องกันไม่ให้กระจกหน้ารถเป็นรอยและควรหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีที่รุนแรง หรือผงซักฟอกเพื่อทำความสะอาดยางใบปิดน้ำฝน ตามปกติแล้วยางใบปิดน้ำฝนจะมีอายุการใช้งานประมาณ 6 เดือนถึง 1 ปี ตามการใช้งาน และวัสดุที่ผลิต

สรุปหลักการเตรียมความพร้อมของรถก่อนใช้งาน โดยใช้หลัก BEWAGON

B Brake	ตรวจสอบระบบเบรก ระดับ สภาพ และรอยรั่วซึมของน้ำมันเบรก ควรให้เกาะชัตสูงเอาไว้ สภาพต้องไม่ขุ่นขาว หรือดำ ดูรอยรั่วซึม ให้ก้มลงดูที่บริเวณใกล้ๆ ล้อ
E Electricity	ตรวจสอบระบบไฟฟ้า ได้แก่ แบตเตอรี่ ไฟหน้า ไฟเลี้ยว ไฟท้าย ไฟถอยหลัง แตร และที่ปัดน้ำฝน
W Water	ตรวจสอบระดับน้ำในหม้อน้ำ ในถังพักน้ำ น้ำฉีดกระจก ถ้ามลสมน้ำยาหล่อเย็น ให้ดูด้วยว่าหมดอายุการใช้งานเมื่อใด (จดจำไว้ว่าเติมไว้ตั้งแต่เมื่อใด)
A Air	ตรวจสอบแรงดันลมในยางทุกเส้น ยางอะไหล่ พร้อมตรวจดู ดอกยาง และสภาพยาง
G Gasoline	ตรวจสอบระดับน้ำมันเชื้อเพลิงในถัง และรอยรั่วซึม
O Oil	ตรวจสอบน้ำมันหล่อลื่นทุกชนิด ได้แก่ น้ำมันหล่อลื่น น้ำมันเบรก น้ำมันพวงมาลัยเพาเวอร์ น้ำมันเกียร์ น้ำมันคลัตช์
N Noise	ตรวจสอบเสียงที่ดังมาจากเครื่องยนต์ หรือตัวถังว่ามีเสียงผิดปกติ หรือไม่

2.4 การรับรู้สถานการณ์อันตราย

1) การประเมินความเสี่ยง

อุบัติเหตุเป็นสิ่งที่ทุกคนไม่มีใครอยากให้เกิดขึ้น แต่เมื่อเกิดขึ้นแล้ว จากการค้นหาสาเหตุของอุบัติเหตุพบว่าอุบัติเหตุเกือบทุกครั้ง สามารถป้องกันได้ จากสถิติอุบัติเหตุจราจร 100 ครั้ง กว่า 80 ครั้ง จะอยู่ในการชน 3 ชนิด คือ การชนด้านหลัง 33 ครั้ง การชนที่สี่แยก 32 ครั้ง และการชนสิ่งของข้างทางขณะขับรถอยู่ในทางโค้ง 8 ครั้ง และการชนสิ่งของข้างทางขณะขับรถอยู่ในทางตรง 9 ครั้ง ผู้ขับขี่ซึ่งมักคิดว่าการชนเหล่านี้อาจเป็นเพราะทัศนวิสัย หรือสภาพอากาศไม่ดีอย่างไรก็ตาม เหตุการณ์เหล่านี้ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในเวลากลางวัน โดยสภาพอากาศและทัศนวิสัยปกติ และเป็นที่แน่นอนว่าพบในนักขับมือใหม่มากที่สุด โดยเฉพาะเมื่อทัศนวิสัยไม่ดีหรือบนถนนสายรองซึ่งสภาพถนนไม่ดี หรือมีสิ่งกีดขวางมากซึ่งเป็นเรื่องปกติของนักขับมือใหม่จะเกิดอุบัติเหตุเนื่องจากยังมีประสบการณ์ไม่เพียงพอ และมักจะมีพฤติกรรมในการขับขี่ที่ไม่ปลอดภัย คือ เว้นระยะห่างกับรถคันหน้าน้อยเกินไป ขับเร็วเกินไป กระยะห่างน้อยเกินไปเวลาเลี้ยวแซงหรือขับผ่านทางแยกและไม่สังเกตสภาพแวดล้อมข้างหน้าดีพอ ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องทราบและตระหนักถึงอันตรายเหล่านี้ ตลอดจนเรียนรู้สิ่งที่พึงกระทำเพื่อความปลอดภัยของตัวท่านและผู้ขับขี่ท่านอื่น

2) การหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยง

ในฐานะนักขับหน้าใหม่ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทราบว่า อะไรคือสิ่งที่อันตรายและอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุการฝึกฝนบนถนนจริง เพื่อให้เกิดการสร้างประสบการณ์เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ในขณะที่นักขับหน้าใหม่ขาดทั้งวิสัยทัศน์ และประสบการณ์ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่อาจสร้างขึ้นในเวลาอันสั้นได้ จากการศึกษาของหลายประเทศพบว่า สามารถลดการเกิดอุบัติเหตุในนักขับหน้าใหม่ลงได้อย่างมาก โดยวิธีสร้างประสบการณ์บนการจำลองสถานการณ์ต่างๆ ให้ใกล้เคียงกับการใช้รถบนถนนจริงอาจจะเป็นการฝึกฝนผ่านระบบคอมพิวเตอร์หรือการฝึกฝนและทำซ้ำในแบบทดสอบเรื่องการรับรู้ และตอบสนองต่อความเสี่ยง

● การควบคุมความเร็ว

การขับรถด้วยความเร็วสูง เป็นสาเหตุใหญ่ของอุบัติเหตุในนักขับมือใหม่ เนื่องจากจะทำให้ไม่สามารถสังเกตสิ่งอันตรายรอบข้างป้ายคำเตือนและสภาพถนนที่เปลี่ยนแปลง เช่น ทางโค้งและรับมือได้ทันทำให้เกิดอุบัติเหตุ ผู้ขับขี่หลายท่านอาจไม่เห็นความสำคัญของการลดความเร็วถึงแม้ว่าจะต่างกันเพียงเล็กน้อยแต่ในความเป็นจริงแล้ว ความเร็วที่ต่างกันเพียงเล็กน้อยอาจให้ผลที่แตกต่างกันมากเมื่อเกิดอุบัติเหตุ เช่น ถ้าท่านขับรถชนคนเดินถนนที่ความเร็ว 60 กม./ชม. คนผู้นั้นมีโอกาสสูงที่จะเสียชีวิต แต่ถ้าความเร็วนั้นเป็น 30 กม./ชม.คนผู้นั้นอาจบาดเจ็บ แต่โอกาสเสียชีวิตลดลง เป็นต้น

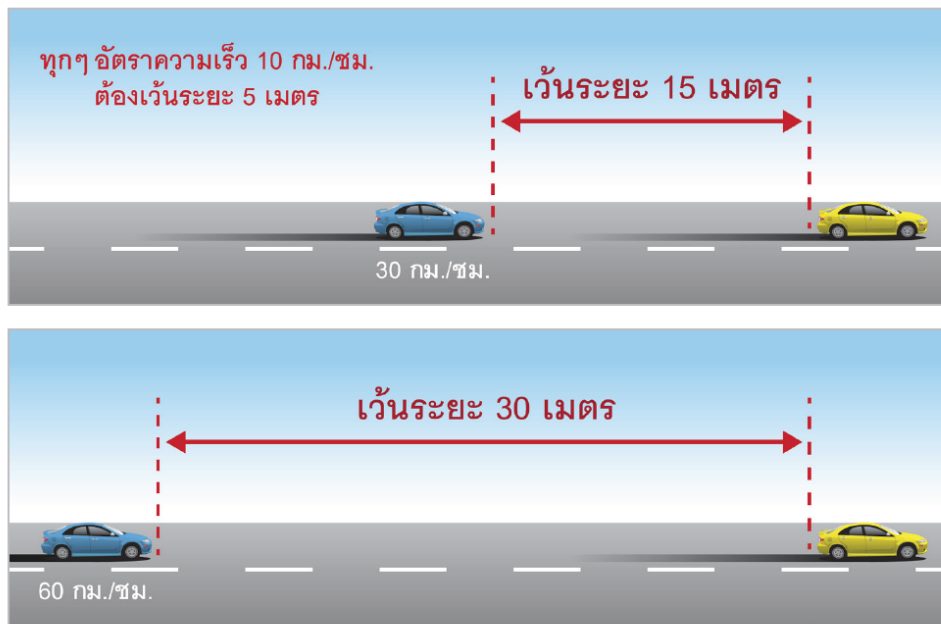
- ความเร็วที่ปลอดภัยในสถานการณ์ต่างๆ

จะเกิดอะไรขึ้นถ้ารถคันข้างหน้าเราเบรกกะทันหัน ถ้าท่านเว้นระยะห่างน้อยเกินไปกว่าที่จะเบรกให้รถหยุดทันอุบัติเหตุจะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน แล้วเราควรเว้นระยะห่างเท่าใดจึงจะปลอดภัย โดยทั่วไปแล้วคนปกติใช้เวลาในการเบรกประมาณไม่เกิน 2 วินาทีและคำนวณเผื่อระยะความปลอดภัย 1 วินาที ซึ่งเรานำมาใช้ในการกะระยะ โดยสังเกตเมื่อรถคันด้านหน้าวิ่งผ่านต้นไม้ ให้เรานับในใจ 3 วินาที หรือนับ “หนึ่งพันหนึ่ง หนึ่งพันสอง หนึ่งพันสาม” ในใจ ถ้ารถของเราขับผ่านต้นไม้ต้นเดียวกันก่อนนับเสร็จ แสดงว่าเราเว้นระยะสั้นเกินไปให้ชะลอความเร็วลงและทำแบบเดียวกันอีกครั้ง จนกว่ารถของเราจะผ่านเมื่อเรานับถึง “หนึ่งพันสาม” พอดี ในกรณีที่ทัศนวิสัยไม่ดี เช่น ฝนตก ถนนเปียก หรือ มีหมอก ท่านอาจนับมากกว่านั้น เช่น 4 วินาที หรือ “หนึ่งพันสี่” ก็ได้

นอกจากการเว้นระยะห่างการควบคุมความเร็วนั้นเป็นสิ่งสำคัญมาก โดยเฉพาะเมื่อฝนตกใหม่ๆ และถนนลื่น การเบรกกะทันหันจะส่งผลให้รถลื่นไถลออกนอกถนนหรือชนกับรถคันอื่นหรือพลิกคว่ำได้จึงต้องลดความเร็วห้ามเบรกกะทันหัน หรือหักหลบทันที ให้ขับด้วยความเร็วคงที่เว้นระยะห่างให้เพียงพอ หากมีหมอกหนาท่านไม่ควรขับด้วยความเร็วเกินกว่า 50 กม./ชม.

ในการขับอย่างปลอดภัยคือ การเว้นระยะห่างจากรถคันหน้า ทุกๆ อัตราเร็ว 10 กม./ ชม. จะเว้นระยะห่างไว้ 5 เมตร เช่น อัตราเร็ว 50 กม./ชม. จะเว้นระยะห่างไว้ 25 เมตร แต่ในสภาพภูมิอากาศที่ไม่ดีควรเพิ่มระยะห่างอย่างน้อยสองเท่า การรักษาระยะห่างเช่นนี้ จะช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุได้ หากคุณไม่สามารถมองเห็นข้างหน้าของรถที่อยู่หน้าคุณ ให้เพิ่มระยะห่างให้มากขึ้น เพราะรถคันหน้าอาจจะเปลี่ยนเลนโดยไม่ได้ลดความเร็วหรือหยุดรถทำให้เสี่ยงเกิดอุบัติเหตุได้ หากต้องหยุดรถให้ชิดซ้ายและใช้ไฟฉุกเฉินพยายามจอดรอชิดซ้าย หรือไหล่ทางเพราะไม่เช่นนั้นอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างหนักได้ หากต้องจอดรอบนไหล่ทางให้เปิดไฟฉุกเฉินไม่ว่าในเวลากลางวันหรือกลางคืน ใส่ป้ายบอกเหตุสามเหลี่ยมกับรถด้วยเพื่อที่จะใช้ได้ตอนกลางคืน มันจะช่วยไม่ให้รถถูกชนได้

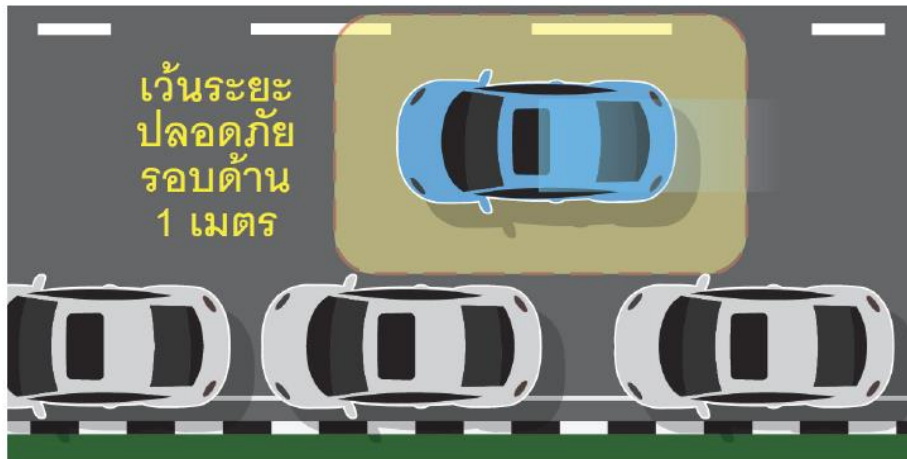
- เลือกใช้ความเร็วให้เหมาะสมเพื่อความปลอดภัยในสถานการณ์ต่างๆ

ความเร็วที่ควรใช้คืออะไร ความเร็วที่ควรใช้คือ ความเร็วที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม สภาพถนน และไม่ทำให้ผู้อื่นเสียชีวิตหากเกิดอุบัติเหตุ หรือความเร็วจำกัดตามป้ายจราจรดังรูป ซึ่งถูกกำหนดโดยพิจารณาถึงประเภทถนน สถานการณ์ สภาพแวดล้อม และความเร็วที่ปลอดภัย ที่แนะนำสำหรับผู้ใช้งานประเภทต่างๆ

ประเภทถนน	สถานการณ์	ความเร็วที่ปลอดภัย
ถนนที่มีรถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน และคนเดินเท้า		30
ทางแยกที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุชนด้านข้าง		50
ถนนที่ไม่มีการป้องกันอันตรายจากวัตถุข้างทาง เช่น เสาไฟ ต้นไม้		50
ถนนที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุชนประสานงา		70
ถนนที่ไม่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุชนประสานงา หรือชนด้านข้าง		100

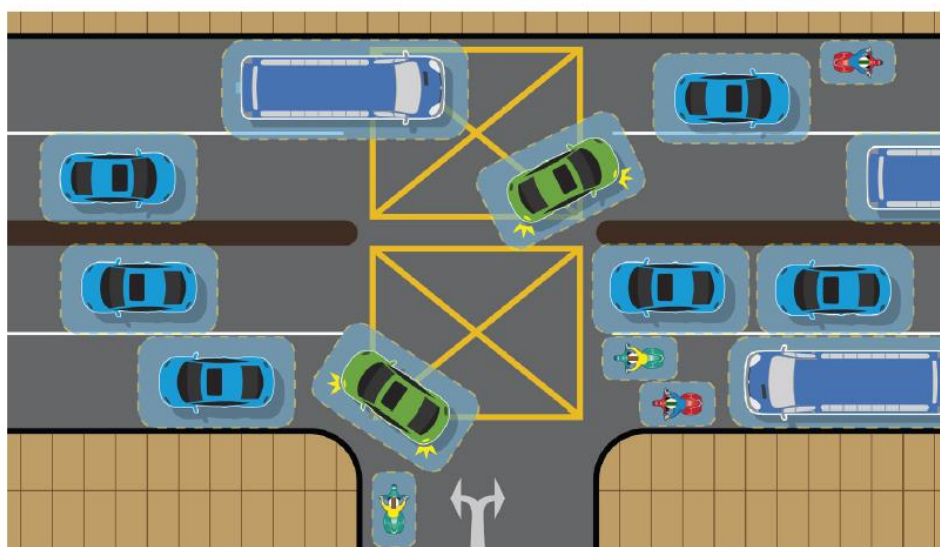
- การเว้นระยะห่างจากด้านข้าง

ควรเว้นระยะห่างด้านข้างอย่างน้อยประมาณ 1 เมตร เนื่องจากอาจมีรถคันอื่นเปิดประตูออกมาและเกิดอุบัติเหตุได้ ระยะห่างดังกล่าวเป็นระยะที่เหมาะสมในการหลีกเลี่ยงการเฉี่ยวชนรถจักรยานและรถจักรยานยนต์ที่ขี่มาทางด้านข้างของตัวรถอีกด้วย นอกจากนั้นแล้ว รถมอเตอร์ไซด์จะบดบังสิ่งที่เป็นอันตรายต่างๆ เช่น คนเดินเท้า รถจักรยานยนต์อีกฝั่งหนึ่งได้

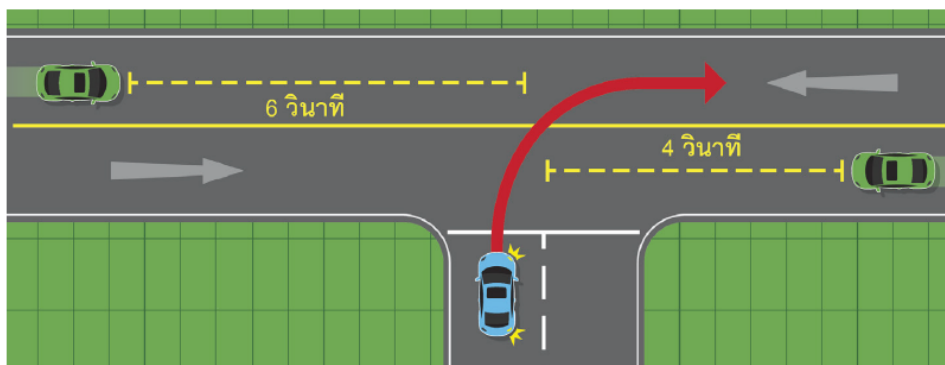
- การเว้นระยะในการแซง เปลี่ยนช่องทาง หรือทางแยก

ระยะห่างนี้หมายถึง ระยะห่างจากรถ และรถคันอื่นบนถนน เพื่อให้ผู้ขับขี่สามารถไปได้อย่างปลอดภัยโดยไม่เกิดอุบัติเหตุ หากระยะห่างไม่มากพอ ท่านควรหยุดรอจนรถคันนั้นผ่านไป หรือมีระยะห่างเพียงพอแล้ว เพื่อความปลอดภัย หากไม่มีระยะห่างจากรถฝั่งตรงข้ามเพียงพอที่จะทำการเลี้ยว ท่านจึงควรหยุดรอจนกว่ารถจะผ่านไปหรือมีระยะห่างมากพอ

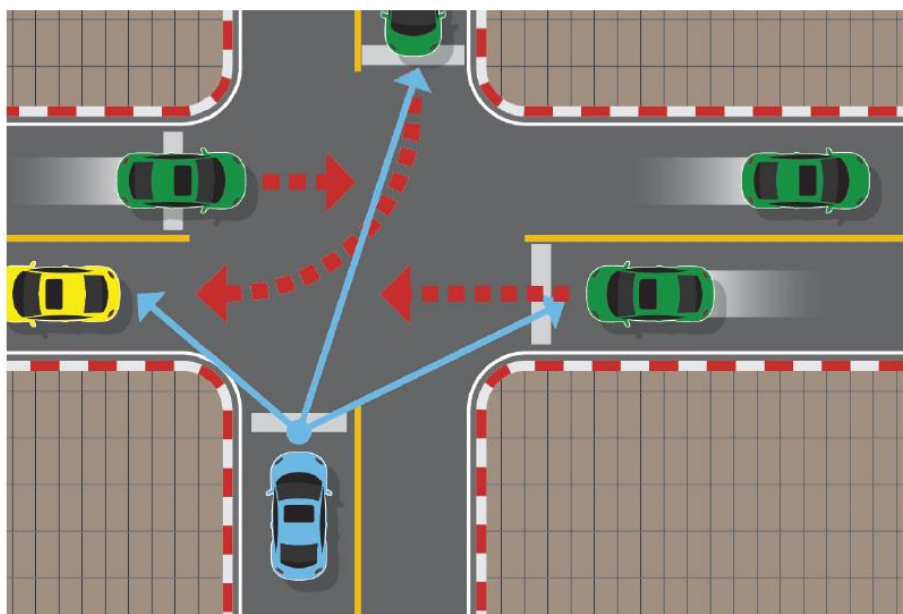
- การกระเษะในการเลี้ยว

การเลี้ยวขวานั้นจะใช้พื้นที่มากกว่า คือ 2 ช่องทาง จึงสามารถใช้ความเร็วได้มากกว่าการเลี้ยวซ้าย ในขณะที่การเลี้ยวซ้ายนั้นทำได้ง่าย และสั้นกว่าการเลี้ยวขวา ควรเว้นระยะจากรถที่กำลังขับเข้ามาประมาณ 100 เมตร (นับหนึ่งพันหนึ่ง ถึง หนึ่งพันหกในใจ) การกระเษะจำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์ และการฝึกฝน นอกจากนั้นแล้ว มีข้อควรระวังคือ ห้ามแซงขณะที่รถบรรทุกขนาดใหญ่กำลังเลี้ยว เนื่องจากรถชนิดนี้ อาจต้องใช้พื้นที่ 2 ช่องทาง ในการเลี้ยว รถของท่านอาจหลบไม่ทันและเกิดอุบัติเหตุได้

- การเลี้ยวในสี่แยก

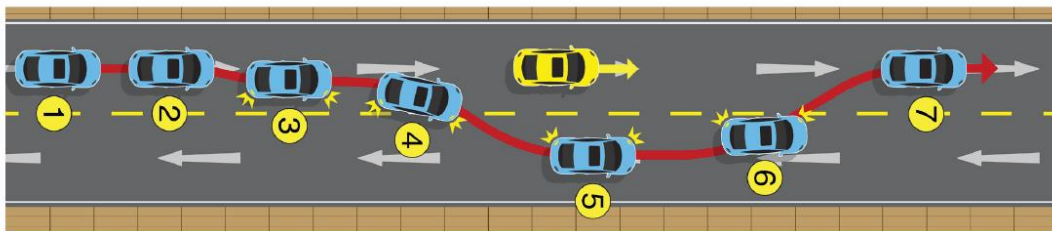
การเลี้ยวบริเวณสี่แยกนั้นจะยากกว่าการเลี้ยวทั่ว ๆ ไป โดยเฉพาะบริเวณที่ไม่มีสัญญาณไฟจราจร เนื่องจากท่านจำเป็นต้องมองดูรถจาก 3 ทิศทางที่เลี้ยวจนมีระยะที่ปลอดภัยก่อน ซึ่งโดยทั่วไป จะอยู่ที่ 4-6 วินาที (70-100 เมตร) จึงขับผ่านไป ถ้าหากไม่มั่นใจในระยะห่าง ให้รอนานกว่าระยะห่างจะมากพอ หรือรถคันอื่นผ่านไป

- การแข่ง

การแข่งนั้นนอกจากจะต้องกระเຍอย่างแม่นยำแล้ว ยังต้องรู้ถึงกำลังเครื่องยนต์ของเรา และความยาวของรถที่เราำลังจะแข่ง โดยเฉพาะบนถนนขนาด 2 ช่องทาง เนื่องจากท่านต้องกระเຍอย่างแม่นยำเพื่อให้รถของท่านสามารถแข่งได้สำเร็จโดยไม่ปะทะเข้ากับรถที่วิ่งสวนมา โดยเฉพาะเมื่อต้องแข่งรถขนาดใหญ่ เช่น รถประจำทาง และรถบรรทุกขนาดใหญ่ ซึ่งมีความยาวกว่ารถยนต์ทั่วไป 2-9 เท่า หากเกิดความผิดพลาด รถของท่านจะปะทะกับรถซึ่งวิ่งสวนมาอย่างรุนแรง ดังนั้น การแข่งจึงไม่ควรกระทำถ้าไม่จำเป็น เช่น แข่งรถที่จอดเสีย

ขั้นตอนปฏิบัติในการแข่ง

สิ่งที่ท่านควรทราบคือท่านไม่ควรแข่งด้านซ้ายเนื่องจากทัศนวิสัยด้านซ้ายของรถจะแย่กว่าด้านขวา ทำให้ไม่อาจมองเห็นสิ่งกีดขวางได้ มีโอกาสเกิดอุบัติเหตุได้ง่ายกว่าและการแข่งซ้าย ยังมีความผิดตาม พรบ. จราจรทางบก พ.ศ. 2522 หมวด 2 มาตรา 45 อีกด้วย

- จุดบอด หรือ จุดอับสายตา

จุดบอดหรือจุดอับสายตา หมายถึง บริเวณที่ไม่สามารถมองเห็นด้วยกระจกมองข้างได้ทำให้ผู้ขับไม่ทันสังเกตเห็นรถที่เข้ามาทางด้านข้าง โดยเฉพาะขณะเปลี่ยนช่องทางทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้น จุดบอดนั้นจะแตกต่างกันไปตามชนิดของรถดังรูปและมักเกิดอันตรายโดยเฉพาะเวลาเปลี่ยนช่องทางหรือถอยหลัง

● การลดจุดบอดหรือจุดอับสายตา

ทักษะการลดจุดบอดสามารถฝึกฝนได้ง่าย แต่มักถูกละเลย หรือขาดการรับรู้โดยนักขับมือใหม่ในทางปฏิบัติเมื่อผ่านการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและฝึกภาคปฏิบัติจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ทักษะด้านนี้ฝึกฝนได้ง่ายและมีประโยชน์มากสำหรับนักขับหน้าใหม่ซึ่งสามารถทดลองฝึกฝนเองหรือผ่านผู้เชี่ยวชาญตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. มองไปในระยะไกล 200-300 เมตรข้างหน้า และไม่มุ่งไปยังจุด ๆ เดียวนานๆ
2. ดูกระจกต่างๆ และเพื่อตรวจสอบจุดบอดเป็นระยะ (ประมาณทุก 8-10 วินาที)
3. หลีกเลียงการแขวนเสื้อหรือสิ่งของต่างๆ ในบริเวณเบาะหลังด้านซ้ายของรถ
4. หลีกเลียงการขับรถตามหลังรถขนาดใหญ่เป็นเวลานานๆ
5. เว้นระยะห่างจากคันหน้าให้มากขึ้น
6. ในขณะขับแซงให้มองกระจกข้างไปตามจุดบอดของรถ โดยเหลือบมองผ่านหัวไหล่
7. ขณะถอยหลัง ควรดูให้แน่ใจว่าไม่มีคนหรือสิ่งของกีดขวางทางด้านหลัง ผู้ขับรถขนาดใหญ่ควรระมัดระวังเป็นพิเศษเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

นอกจากนั้นแล้ว ทำนั้งขับรถที่ถูกต้อง และการปรับกระจกมองข้างและมองหลัง จะช่วยลดจุดบอดได้อย่างมาก โดยกระจกมองหลังต้องปรับให้เห็นกระจกด้านหลังได้ทั้งบาน เพื่อให้เห็นรถที่ตามมาด้านหลัง (รูปช่องที่ 1) และปรับกระจกมองข้างให้เห็นรถที่อยู่ด้านหลังที่กำลังจะแซงและเห็นรถที่อยู่ช่องทางเยื้องไปทางด้านหลังโดยปรับให้ขนานกับตัวรถ (รูปช่องที่ 2-3)

หากต้องการเปลี่ยนช่องทาง เมื่อรถด้านข้างเข้ามาอยู่บริเวณจุดอับสายตา กระจกด้านข้างจะแสดงรถที่ยังคงอยู่ในจุดอับสายตา ถ้าไม่สามารถเปลี่ยนช่องทางได้

ข้อสังเกต มนุษย์เราสามารถพบสิ่งที่เคลื่อนที่ ได้ง่ายกว่าสิ่งที่หยุดนิ่ง เช่น รถยนต์ที่จอดอยู่ข้างทาง ดังนั้น ควรระวังในจุดนี้

3) กรณีศึกษาการประเมินความเสี่ยงของคน รถ ถนน

ถึงแม้ว่าการระวางอันตรายนั้นจะเป็นสิ่งสำคัญในการขับขี่ในชีวิตประจำวันแต่ในบางสถานการณ์จะมีความสำคัญอย่างยิ่งในความปลอดภัยของท่าน และผู้ใช้นบนท่านอื่นๆ เช่น รถจักรยาน คนเดินเท้า รถพยาบาล เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ยังสามารถใช้การเว้นระยะปลอดภัยให้เพียงพอ และการสังเกตสิ่งอันตราย และทำการหยุด ลดความเร็วหรือเลี้ยวหลบได้

● นักขี่จักรยาน

สามารถพบได้ทั้งบริเวณถนน ทางเท้า และช่องทางสำหรับจักรยาน ซึ่งกลุ่มนี้จะเคลื่อนผ่านไปมา ระหว่างทางเท้าและถนนซึ่งทำให้ยากแก่การสังเกต ถึงแม้ว่าส่วนใหญ่จะพบนักขี่จักรยานบนถนน นอกจากนี้แล้ว กลุ่มนี้จะเคลื่อนที่เร็วกว่าคนเดินเท้า แต่จะช้ากว่ารถยนต์ โดยเฉพาะการเลี้ยวบริเวณสี่แยก อย่างไรก็ตาม นักขี่กลุ่มนี้บางครั้งอาจไม่ได้ขี่ตามกฎหมายจราจร เช่น ขี่ย้อนศรหรือไม่สนใจไฟสัญญาณจราจร จึงต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้จากบนถนนทางเท้าและควรเว้นระยะห่างให้เพียงพอ ใช้การบีบแตรและมองสบตาเพื่อให้แน่ใจว่านักขี่จักรยานสังเกตเห็นรถของท่าน ในบางกรณีอาจต้องหยุดรถจนกว่าจะปลอดภัย

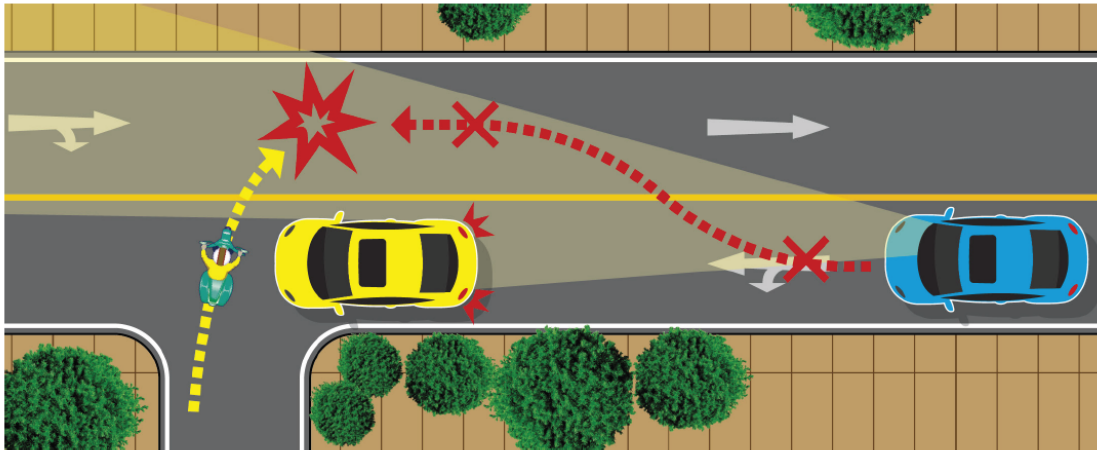
● จักรยานยนต์

เช่นเดียวกับกลุ่มอื่นๆ รถจักรยานยนต์นั้นมีขนาดเล็กกว่ารถยนต์จึงมองเห็นได้ยาก มักขับซอกแซก อย่างรวดเร็วเปลี่ยนช่องทางไปมา โดยเฉพาะในช่วงการจราจรติดขัดซึ่งทำให้ยากแก่การสังเกตและคาดเดา และหลายครั้งมักถูกบดบังโดยรถขนาดใหญ่ เช่น รถบรรทุก รถประจำทาง หรืออยู่ในจุดบอดของรถของท่าน ซึ่งทำให้มักปรากฏกะทันหันและกระชั้นชิดจนเกิดอุบัติเหตุซึ่งผู้ขับขี่รถยนต์จะแจ้งว่าตนไม่สังเกตเห็นรถจักรยานยนต์ อุบัติเหตุที่พบบ่อยขณะที่รถจักรยานยนต์หักเลี้ยว ดังนั้นผู้ขับขี่รถยนต์ควรระมัดระวัง ตรวจสอบจุดบอดของท่าน โดยเฉพาะขณะเลี้ยวแซงหรือขับผ่านสี่แยก

● คนเดินเท้า

เป็นสิ่งที่ผู้ขับขี่ทุกท่านเกรงกลัวมาก เนื่องจากเป็นเรื่องใหญ่ซึ่งส่งผลต่อการบาดเจ็บรุนแรงและอาจเสียชีวิต ดังนั้น ผู้ขับขี่ควรเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษเมื่อพบคนเดินเท้าข้ามถนนปกติบริเวณ ห้างสรรพสินค้า โรงเรียน ป้ายรถประจำทางและทางแยก ผู้ขับขี่จำเป็นต้องสังเกตทั้งบนถนนทางเท้า และระหว่างรถที่จอดอยู่ โดยเฉพาะเด็กเล็ก ถึงมองเห็นได้ยากเพราะถูกรถคันอื่น บังเอาไว้ นอกจากนั้นแล้วอาจ ปรากฏขึ้นอย่างกะทันหันในบริเวณที่คาดไม่ถึง เช่น ระหว่างรถที่จอดอยู่กลุ่มที่ควรระวังได้แก่ เด็กและผู้สูงอายุ เนื่องจากเด็กนั้นอาจจะพุ่งออกมาอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ผู้สูงอายุอาจไม่ทันสังเกต มองเห็น หรือรู้สึกรถยนต์ที่ เข้าใกล้และใช้เวลาในการเดินข้ามถนนช้ากว่าปกติดังนั้นจึงควรลดความเร็วลงเมื่อเข้าสู่บริเวณที่จะมีคนเดินเท้า เช่น โรงเรียน และห้างสรรพสินค้า และย่านชุมชน เว้นระยะห่างจากคนเดินเท้า และพยายามสบตาเพื่อให้แน่ใจว่าเห็นรถแล้ว โดยอาจใช้แตรเมื่อจำเป็น จนกว่าจะผ่านบริเวณนั้นไปได้ นอกจากนั้นแล้วควรหยุดรถให้ คนเดินข้ามเสมอ การหยุดรถจะเป็นการป้องกันการวิ่งข้ามตัดหน้ารถ เมื่อเข้าสู่ทางแยกควรชะลอรถ หากรถ ของท่านอยู่ในช่องทางซ้ายมือสุด หรือขวาสุด ควรมองว่ามีคนกำลังจะข้ามถนนหรือไม่ หากพบก็หยุดรอให้ ข้ามไปผู้ขับรถมักกังวลว่าจะถูกรถที่ขับตามมาด้านหลังชน ดังนั้น ควรให้สัญญาณต่างๆบอกรถที่ขับตามมา

ด้านหลังก่อนจะชะลอ ให้ขับไปเรื่อย ๆ อย่าเร่งความเร็วบ่อยเนื่องจากจะทำให้ต้องใช้เบรกมากขึ้นตามไปด้วย จะทำให้รถคันด้านหลังสับสนได้เมื่อท่านเห็นรถด้านหน้าหยุดขณะถนนโล่ง ห้ามแซงโดยเด็ดขาด เนื่องจากการที่รถคันด้านหน้าหยุดขณะถนนโล่งนั้นเป็นเรื่องไม่ปกติให้ท่านชะลอ หรือหยุด จนกว่าจะทราบว่าคันด้านหน้าหยุดด้วยสาเหตุอะไร มิฉะนั้นแล้วหากท่านแซงขึ้นไป อาจจะชนเข้ากับคนที่กำลังข้ามถนน หรือสิ่งกีดขวางอื่นๆ ก็เป็นไปได้หากท่านไม่หยุดรถให้คนที่ข้ามทางม้าลายจะมีโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท หากชนคนข้ามตรงทางม้าลายจนบาดเจ็บ จะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปีและ 10 ปี หากเสียชีวิต

- **การปรับปรุงพื้นผิวถนน**

พื้นที่การปรับปรุงพื้นผิวนั้นจะเต็มไปด้วยเครื่องจักร คนงาน วัสดุต่างๆ บริเวณดังกล่าวจะมีพื้นผิวถนนที่ไม่ดีและมักพบเห็นป้ายเตือนก่อนถึงบริเวณปรับปรุงพื้นที่ผิวถนนเสมอ ซึ่งจำเป็นต้องลดความเร็วลงเพื่อสามารถเห็นและหลบเลี่ยงสิ่งอันตรายเหล่านี้ได้อย่างไรก็ตามผู้ขับจำนวนมากละเลยที่จะชะลอความเร็วลงทำให้เกิดอุบัติเหตุตามมา

- **การเกิดอุบัติเหตุข้ามถนน**

เมื่อเราพบการชะลอตัวลงของการจราจร มักเกิดจากอุบัติเหตุซึ่งทำให้เกิดขบวนการจราจรทั้งหมดในบริเวณนั้น ผู้ขับขี่เข้ามาด้วยความเร็วสูงจนไม่สามารถชะลอได้ทันจนเกิดอุบัติเหตุซ้ำได้และอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นซ้ำนั้น มักเกิดความรุนแรง

- **รถในเหตุการณ์ฉุกเฉิน**

ในเหตุการณ์ฉุกเฉินบริเวณที่เกิดเหตุ จะมีรถหน่วยกู้ชีพ รถพยาบาล รถดับเพลิง รถที่มีอุปกรณ์ตัดถ่างรถที่ให้แสงสว่าง รถของตำรวจ และรถของพลเมืองดี รถเหล่านี้มักจะมีแสงและเสียงไซเรนดัง สังเกตได้ง่าย ประชาชนผู้ใช้ทางมักเห็นว่ารถที่ติดไฟวับวาบ มักขับมาด้วยความเร็วสูง ดังนั้นหากท่านได้ยินเสียงไซเรนดังขึ้นให้ท่านเปิดหน้าต่าง และปิดวิทยุเพื่อง่ายแก่การสังเกต และให้ทางรถฉุกเฉินต่อไป

● สัตว์บนถนน

หลายครั้งท่านอาจพบเห็นสัตว์เดินอยู่บนถนน หรือซากสัตว์บนถนน ซึ่งเมื่อสัตว์พบเห็นรถยนต์ บางชนิดอาจจะตื่นตกใจ บางชนิดอาจจะไม่เปลี่ยนแปลงอะไรทำให้ยากแก่การคาดเดาพฤติกรรม ดังนั้น สิ่งที่ดีที่สุดคือการลดความเร็วลง เมื่อขับเข้าใกล้บริเวณที่คาดว่าจะพบสัตว์หรือซากสัตว์ซึ่งจะทำให้มองเห็นชัดเจนมากขึ้นและขับหลบหลีกได้ อย่างไรก็ตามบางครั้งสัตว์ก็วิ่งตัดหน้ารถกะทันหันขึ้นมาในเขตเมือง เช่น สุนัข หรือ แมว ปรากฏขึ้นมากะทันหัน ซึ่งแม้แต่ผู้ขับที่มีประสบการณ์ก็ยากที่จะหลบหลีกได้ ดังนั้น เมื่อเกิดเหตุการณ์นี้ให้ท่านพิจารณาถึงความปลอดภัยของท่านเป็นสำคัญ โดยให้หยุด หรือหักเลี้ยวรถ หากสามารถทำได้อย่างปลอดภัย ซึ่งจะขัดกับปฏิกิริยาส่วนใหญ่คือ หักหลบโดยทันที แต่หากการหักหลบนั้นอาจทำให้ท่านเสี่ยงต่อการเฉี่ยวชนกับรถยนต์คันอื่นหรือต้นไม้ ท่านไม่ควรหักเลี้ยวหลบ กรณีหลีกเลี่ยงไม่ได้ท่านจำเป็นต้องชนสัตว์เหล่านั้น เพื่อความปลอดภัยของตัวท่านเอง

● สิ่งที่ไม่คาดฝัน

โดยปกติการขับขึ้นนั้นจะมีความสัมพันธ์ตามประสบการณ์ในอดีตของผู้ขับขึ้น เช่น ท่านคาดว่ารถยนต์คันอื่นจะหยุดเมื่อเห็นสัญญาณไฟสีแดง หรือคนเดินเท้ากำลังข้ามถนนเฉพาะบริเวณที่กำหนดเท่านั้น ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเป็นไปตามที่ท่านคาดเดา อย่างไรก็ตาม หลายครั้งสิ่งเหล่านี้ไม่ได้เป็นไปตามที่คาดไว้

ผู้ขับที่มีประสบการณ์มาก จะสามารถคาดเดาสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้แม่นยำ เช่น เมื่อท่านคาดว่าคนเดินเท้าจะสังเกตเห็นรถของท่าน และไม่ข้ามถนน แต่กลับไม่เป็นไปดังคาด ดังนั้นผู้ขับที่ดีจะต้องตระหนักถึงสถานการณ์นี้และหลีกเลี่ยงการเกิดอุบัติเหตุได้

การขับขึ้นบนถนน มีอันตรายเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา องค์ประกอบหลายอย่างทั้งเกิดขึ้นจากผู้ขับขึ้น ผู้ใช้ถนนอื่น ตัวถนน หรือรถ ข้อบกพร่องจากสิ่งเหล่านี้ อาจเกิดขึ้นพร้อมกันหรือเกิดเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนั้นผู้ขับขึ้น ควรถูกฝึกให้มีประสบการณ์ในการแก้ไขสถานการณ์ เช่น การเว้นระยะ การควบคุมความเร็ว การแซง การตรวจสอบ และตอบสนองสิ่งอันตรายต่างๆ จนเป็นนิสัย ก็จะสามารถป้องกันอุบัติเหตุบนท้องถนนได้

4) การรับมือเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดจากผู้ใช้อื่น

การสังเกตการณ์ การคาดการณ์ล่วงหน้าและการแก้ไขสถานการณ์ก่อนที่จะเกิดอุบัติเหตุ เป็นหัวใจสำคัญของการขับรถเชิงป้องกัน การจัดลำดับความเสี่ยงต่ออันตรายที่ได้มาจากการสังเกตการณ์ มีความสำคัญต่อการคาดการณ์ และนำไปสู่การเลือกวิธีการตอบสนองที่เหมาะสมในการแก้ไขสถานการณ์ ดังนี้

● กรณีการแข่งขันไม่พ้น

การแข่งขัน เป็นสาเหตุของอุบัติเหตุทางถนน ที่มักจะเกิดการชนแบบ “ประสานงา” การแข่งรถมี 2 ลักษณะ คือ การแข่งรถที่จอดหรือแข่งผ่านสิ่งกีดขวางที่อยู่กับที่ หรือการแข่งขันรถที่วิ่งอยู่ข้างหน้าซึ่งไปในทิศทางให้คาดการณ์ว่าอาจมีรถวิ่งออกมา เราอาจจะต้องใช้แตร หรือชะลอความเร็วลง

การสังเกตการณ์ มีรถจอด หรือมีสิ่งกีดขวางในอีกฝั่งของถนนหรือไม่

การคาดการณ์ รถที่ขับผ่านอาจจะแข่งรถจอด หรือมีสิ่งกีดขวางในอีกฝั่งของถนนสวนขึ้นมาได้

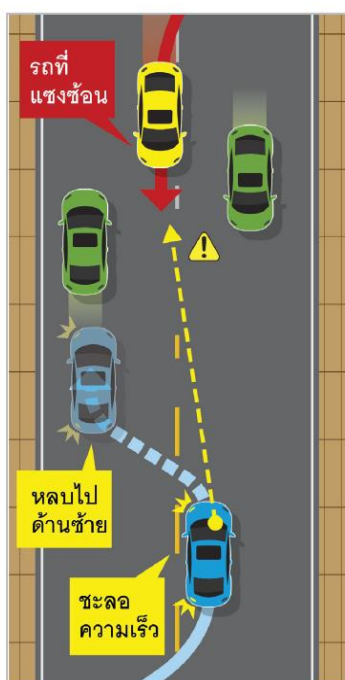
การแก้ไข ระวังตัว เตรียมพร้อมไว้ปฏิบัติดังนี้

ไม่ต้องยึดถือในเรื่องสิทธิไปก่อนไปหลัง แม้ว่าสิ่งกีดขวางนั้นจะอยู่ในด้านของรถที่สวนมา ก็ไม่ผลิผลมาใช้สิทธิแห่งความถูกต้องขอไปก่อน

1. ควรชะลอรถ เพื่อให้รถฝั่งตรงข้ามแข่งให้พ้น
2. ถ้าอยู่ในระยะกระชั้นชิดมาก มองกระจกหลัง
3. ให้สัญญาณไฟ

4. หักหลบรถไปบริเวณข้างทางด้านซ้าย เพื่อให้การแข่งขันของรถที่วิ่งสวนมาผ่านไป

● กรณีการแข่งขันซ้อน

เกิดเมื่อผู้ขับขี่กำลังจะแข่งอยู่ ๆ ก็มีรถอีกคันซึ่งแซงขึ้นมาเสียก่อน

การสังเกตการณ์ สังเกตอาการรถคันข้างหน้า (คันที่ผู้ขับขี่จะแข่งว่าเป็นอย่างไรจะทำจะแข่งหรือจะขับต่อไปด้วยความเร็วเดิม หรือคันอื่นกำลังจะแซงซ้อน

การคาดการณ์ อาจจะแซงขึ้นมาจะทันหัน (แซงซ้อน)

การแก้ไข ระวัง ตัว เตรียมพร้อมไว้ ท่านมี 2 ทางเลือก ดังนี้

1. เร่งความเร็วเข้าหาารถที่จะแข่งในระยะพอเหมาะ ไม่ขับชิดเกินไปอย่าเข้าไปอยู่ในจุดบอดของรถที่จะแซงนานๆ เปิดไฟเลี้ยวขวาอาจให้สัญญาณไฟกะพริบหลายๆ ครั้ง หรือกดแตรให้ดังพอที่รถคันที่เราแข่งได้ยิน
2. กรณีที่คิดว่าแข่งไม่พ้น ต้องเปิดไฟเลี้ยวซ้าย สังเกตว่าไม่มีรถคันอื่นขับตามหลังกมาในช่องทางซ้าย ตัดสินใจขับเข้ามาอยู่ในช่องทางซ้ายหลังรถคันหน้า

- กรณีรถจักรยานยนต์แซงขณะที่รถกำลังสวน (แซงผ่าหมาก)

เกิดเมื่อผู้ขับขี่กำลังจะแซงอยู่ ๆ ก็มีรถอีกคันซึ่งแซงขึ้นมาเสียก่อน
การสังเกตการณ์ สังเกตอาการรถคันข้างหน้า (คันที่ผู้ขับขี่จะแซงว่าเป็น
 อย่างไรจะทำจะแซงหรือไม่

การคาดการณ์ มองเห็นรถจักรยานยนต์ อาจจะแซงขึ้นมากะทันหัน

การแก้ไข ระวัง ตื่นตัว เตรียมพร้อมไว้ ท่านไม่มีทางเลือกอื่น

1. ต้องลดความเร็ว
2. เปิดไฟเลี้ยวซ้าย
3. สังเกตว่าไม่มีรถคันอื่นขับตามหลังมาในช่องทางซ้าย
4. ตัดสินใจขับเข้ามาอยู่ในช่องทางซ้าย หลังรถคันหน้า

- กรณีเมาขับซัดรถสายไปมา

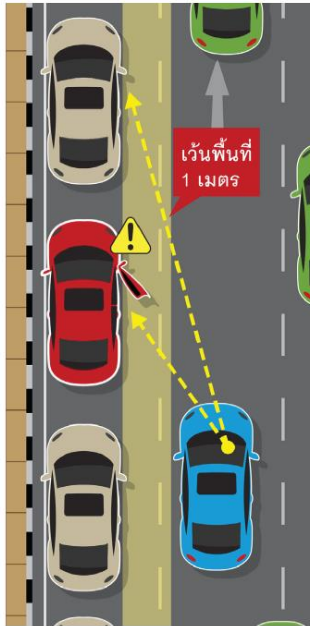
การสังเกตการณ์ สังเกตอาการรถคันข้างหน้า ลักษณะการขับซัด
 วิธีการวิ่งของรถ

การคาดการณ์ ผู้ขับขี่เมาแล้วขับรถ

การแก้ไข ระวัง ตื่นตัว เตรียมพร้อมไว้ ท่านมี 2 ทางเลือก

1. ไม่แซงถ้าไม่แน่ใจว่าปลอดภัย
2. ถ้าจำเป็นต้องแซง
 - กดแตรเตือนจนเห็นว่ามีการตอบสนองจากคนขับ
 - ทั้งช่วงด้านข้างให้ห่างเอาไว้ ขณะแซง
 - ลดความเร็ว
 - เตรียมพร้อมที่จะหยุดรถได้ทันที เมื่อมีสถานการณ์ฉุกเฉิน

- กรณีเปิดประตูรถออกมากะทันหัน

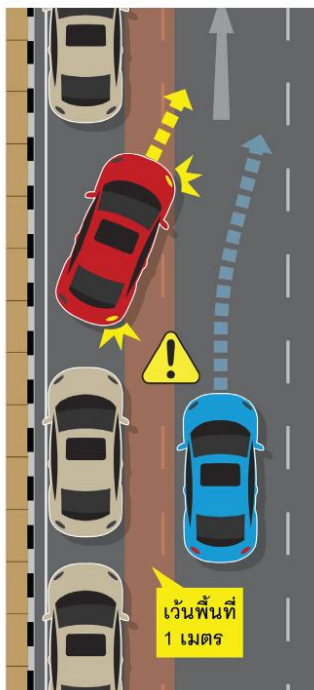
การสังเกตการณ์ สังเกตอาการรถคันข้างหน้าที่กำลังจอด มีคนในรถหรือไม่

การคาดการณ์ อาจเปิดประตูรถออกมาโดยไม่ระวัง

การแก้ไข ระวัง ตื่นตัว เตรียมพร้อมไว้

- ใช้ความเร็วที่เหมาะสม
- ทิ้งช่วงให้ห่างจากรถที่จอดเรียงแถวอยู่ไม่น้อยกว่า 1 เมตร
- ใช้แตรเตือนหากสงสัยหรือไม่แน่ใจจะลิกไว้เสมอว่า เมื่อขับเข้าไปในย่านชุมชน เหตุการณ์แบบนี้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา การระวัง เตรียมพร้อม และตื่นตัว เป็นสิ่งจำเป็น

- กรณีขับรถออกจากที่จอดกะทันหัน

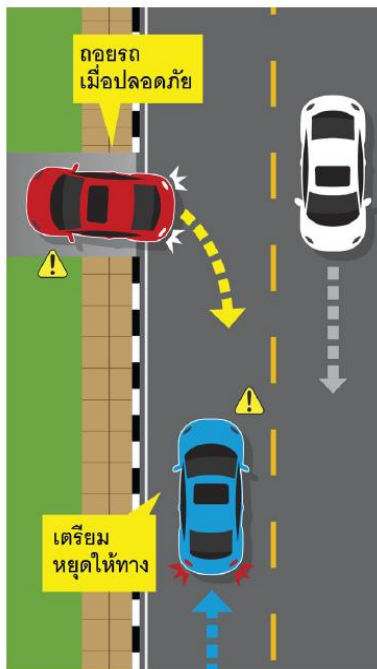
การสังเกตการณ์ สังเกตอาการรถคันข้างหน้าที่กำลังจอด มีคนในรถหรือไม่

การคาดการณ์ อาจหันหัวรถออกมาโดยไม่ให้สัญญาณ และไม่ดูข้างหลัง

การแก้ไข ระวัง ตื่นตัว เตรียมพร้อมไว้

- ใช้ความเร็วที่เหมาะสม
- ทิ้งช่วงให้ห่างจากรถที่จอดเรียงแถวอยู่ ไม่น้อยกว่า 1 เมตร
- ใช้แตรเตือนหากสงสัยหรือไม่แน่ใจการขับรถเข้าไปในย่านชุมชน หรือการขับรถเข้าใกล้ห้างสรรพสินค้า สวนสาธารณะ ตลาดสด มักเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ขึ้นได้ตลอดเวลา ระลึกลไว้เสมอว่า ท่านต้องใช้ความเร็วต่ำเท่านั้นในย่านชุมชน

- กรณีรถถอยหลังออกจากบ้านสู่ถนนหรือออกจากซอยสู่ถนน

การสังเกตการณ์ สังเกตปากซอย ทางเข้าบ้านมีรถหรือไม่

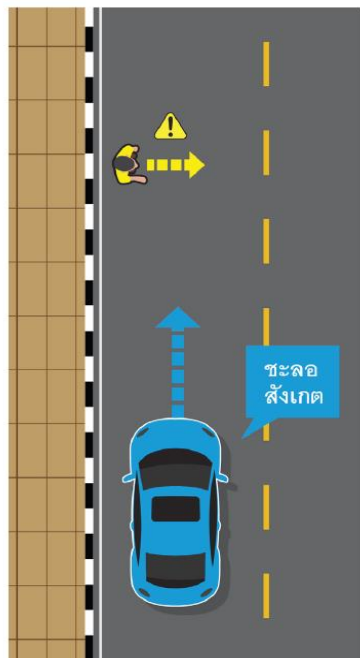
การคาดการณ์ อาจมีรถขับออกมาโดยไม่ให้สัญญาณ และไม่ชะลอความเร็ว และไม่ดูซ้ายดูขวา

การแก้ไข ระวัง ตื่นตัว เตรียมพร้อมไว้ ไม่ต้องยึดถือในเรื่องสิทธิไปก่อนไปหลัง ไม่ผลิผลามใช้สิทธิแห่งความถูกต้องขอไปก่อน

ข้อปฏิบัติ

- ชะลอรถ
- ใช้แตรเตือน
- หากสงสัยหรือไม่แน่ใจ ให้จอดรอจนกว่าจะมั่นใจ

- กรณีขับขึ้นรถตัดหน้า

คนและสัตว์ข้ามถนนในระยะกระชั้นชิดหรือรถประจำทางจอดข้างทาง

การสังเกตการณ์

- สังเกตอาการรถคันข้างหน้า
- สังเกตคนที่ยืนข้างทาง

การคาดการณ์

- อาจมีรถตัดหน้า
- คนอาจจะลงจากรถ และเดินตัดหน้ารถ

การแก้ไข

- ลดความเร็ว
- เตือนด้วยแตรในระยะที่เหมาะสม
- หากยังไม่มีปฏิกิริยาโต้ตอบต้องเตือนซ้ำ
- ถ้ายังไม่มีปฏิกิริยา ต้องลดความเร็ว และเตรียมหยุดรถ

● กรณีขับรถยนต์ย้อนศร

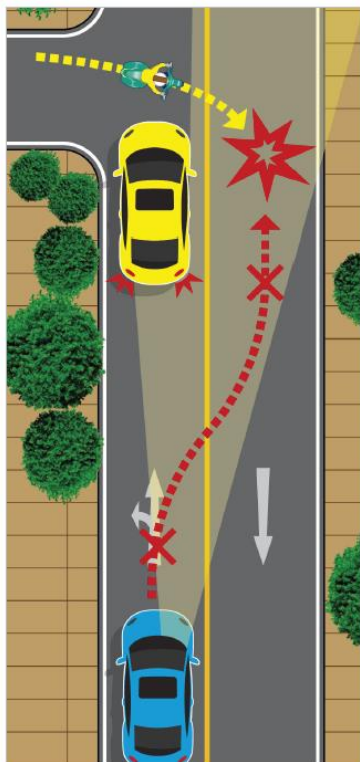
การสังเกตการณ์ ตื่นตัวตลอดเวลา สังเกตรถคันที่ย้อนศรกำลังจอดหรือกำลังวิ่ง

การคาดการณ์ มีรถวิ่งสวนมา

การแก้ไข

- ใช้ความระมัดระวัง
- ชะลอรถ
- มองกระจกหลังว่ามีรถตามหลังมาหรือไม่
- เปลี่ยนช่องทางสถานการณ์นี้ เจอได้บนถนนทุกสาย ผู้ขับซีจึงไม่ควรขับเร็ว ควรใช้ความเร็วพอที่จะหยุดรถได้

● กรณีรถคันหน้าจอดกะทันหัน

การสังเกตการณ์ สังเกตอาการรถคันข้างหน้า ประเภทของรถ บริเวณข้างทาง ความเร็วของรถ

การคาดการณ์ รถอาจจอดกะทันหัน

การแก้ไข

เมื่อขับขึ้นบนถนนควรเว้นระยะห่างให้เหมาะสม ไม่จี้ชิดเกินไป ควรใช้ความเร็วพอที่จะหยุดรถได้ วิธีแก้ไข ในกรณีที่คิดว่าน่าจะชนท้าย เพราะเบรกไม่ทัน

- ลดความเร็ว
- ตรวจสอบรถด้านหน้า ด้านขวา และด้านหลัง
- เมื่อแน่ใจว่าไม่มีรถในช่องทางดังกล่าว จึงตัดสินใจเบี่ยงออกขวา

และหยุดรถ

กรณีนี้ เป็นข้อปฏิบัติที่ทำได้ยากและมีความเสี่ยงสูง ท่านต้องระมัดระวังและแน่ใจทุกครั้งว่าไม่มีรถอยู่ในด้านหน้าด้านขวาและด้านหลังที่จะชนกับท่านได้ สิ่งที่ยากที่สุด คือ ขับด้วยความเร็วที่สามารถหยุดรถได้ทัน

บทที่ 3

จิตสำนึกและมารยาทในการขับรถ

ในการขับรถบนท้องถนนนั้นผู้ขับขี่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทราบถึงคำเตือนและมารยาทในการขับรถ อีกทั้งในปัจจุบันสภาพสังคมที่มีความเร่งรีบทำให้ผู้คนขาดสติและไม่ได้คำนึงถึงความปลอดภัย สิ่งเหล่านี้ อาจนำไปสู่การเกิดอุบัติเหตุโดยที่ไม่ได้ตั้งใจ นอกจากนี้ผู้ขับขี่ควรมีความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยผู้ขับขี่มีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบสภาพรถของตนเอง ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย และพร้อมใช้งานอยู่เสมอ ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุทางถนนเพื่อความปลอดภัยควรตรวจสอบสภาพรถยนต์ก่อนเดินทาง ความรับผิดชอบต่อผู้ใช้ทางอื่น ในการขับขึ้นบนท้องถนนมีทั้งรถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน และคนเดินทางสัญจรร่วมทางกัน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ขับขี่จำเป็นต้องคำนึงถึงผู้ใช้ทางอื่น และความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่าสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุขึ้นเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น การดื่มสุราแล้วขับรถ การใช้โทรศัพท์ขณะขับรถ การขับรถด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เป็นต้น ซึ่งสาเหตุเหล่านี้นำมาซึ่งความสูญเสียแก่ผู้ใช้รถใช้ถนน ดังนั้น ผู้ใช้รถใช้ถนนควรตระหนักถึงความสูญเสียที่จะเกิดขึ้นกับคนรอบข้างด้วยจิตสำนึกที่รับผิดชอบต่อสังคม

จิตสำนึก

จิตสำนึก คือ จิตที่รับรู้จากประสบการณ์จริงขณะตื่นผ่านระบบประสาทสัมผัสทั้ง 5 จิตสำนึกจะรู้จักผิดชอบชั่วดี รู้จักใช้เหตุผล รู้ว่าอะไรควรทำไม่ควรทำ อะไรดีอะไรไม่ดี

มารยาท

มารยาท คือ กิริยาอาการที่ถือว่าสุภาพเรียบร้อยถูกกาลเทศะ มารยาท หมายถึง กิริยาอาการที่ควรประพฤติปฏิบัติอย่างมีขอบเขต หรือมีระเบียบแบบแผนอันเหมาะสมแก่กาลเทศะและสังคม ดังนั้น การที่จะได้ชื่อว่าเป็นผู้ขับรถดีและมีมารยาทต้องเป็นผู้ที่เรียนรู้กฎ กติกา และมารยาทในการขับรถและต้องประพฤติปฏิบัติอยู่ในกฎกติกาและมารยาทในการขับรถอย่างเคร่งครัด ผู้ที่ขับรถดีมีมารยาท ขับรถไปในที่ใดก็มีผู้นิยมชมชอบเป็นที่รักและชื่นชอบของผู้โดยสารที่นั่งไปในรถ และความเป็นผู้ขับรถดีมีมารยาทเป็นส่วนหนึ่งของการไม่กระทำความผิดกฎหมายจราจรและการทะเลาะวิวาททำให้การเดินทางถึงที่หมายอย่างปลอดภัย ไม่เกิดอุบัติเหตุ การจราจรไม่ติดขัด

มารยาทในการขับรถ

● การสตาร์ทรถ

ไม่ควรย่ำคันเร่งหรือเหยียบคันเร่งเครื่องยนต์ค้างไว้จนเกิดเสียงน่ำร่าคาญ เพิ่มมลพิษ ไอเสียให้สิ่งแวดล้อม สิ้นเปลืองน้ำมันเชื้อเพลิง

● การขับรถตามปกติ

- ควรขับขี่ทางเดินรถหรือช่องเดินรถด้านซ้ายเสมอ โดยเฉพาะการขับรถช้า เพราะเป็นการกีดขวางรถคันอื่นและไม่ขับคร่อมช่องเดินรถ

- ไม่ใช่สัญญาณไฟสูง จะแยงตาบกรบกวนคนที่ขับรถด้านข้างหน้า
- ตะเบรกเท้าที่จำเป็น เพื่อไม่ให้รถคันหลังต้องชะงักตาม
- การเปลี่ยนช่องเดินรถ (เปลี่ยนเลน) ต้องให้สัญญาณก่อน
- ไม่ขับจี้ท้าย ควรทิ้งระยะห่างจากคันหน้าให้เหมาะสม

● การให้แซง

เมื่อมีรถจะแซงควรขับชิดทางซ้ายเพื่อให้มีช่องเพียงพอแก่รถที่ขอแซง เมื่อเห็นสัญญาณขอแซงจากรถคันหลังควรให้สัญญาณเลี้ยวซ้าย ไม่ควรเร่งคันเร่งความเร็วติดุกับรถที่ขอแซง เพราะอาจเกิดอุบัติเหตุได้

เมื่อมีรถแซงขึ้นมาตีคู่รถเรา แล้วมีรถวิ่งสวนทางมา เราควรลดความเร็วเพื่อเว้นช่องว่างให้รถที่ตีคู่เรามามีช่องว่างหลบเข้ามาเป็นน้ำใจที่ช่วยลดอุบัติเหตุ

● การขับผ่านรถที่จอดริมถนน

ควรสังเกตว่ามีรถที่วิ่งสวนมาหรือเปล่า ถ้ามีรถสวนมาให้รถคันที่สวนมาวิ่งผ่านไปก่อนแล้วเรค่อยขับแซงขึ้นไป ถนนยิ่งแคบยิ่งต้องขับช้าๆ และแซงด้วยความระมัดระวัง ควรเว้นระยะให้ห่างจากรถคันที่ถูกแซงอย่างเหมาะสม ไม่เบียดจนเกินไป

● การขับรถผ่านทางข้าม เขตชุมชน หรือโรงเรียน

- ให้ลดความเร็ว และใช้ความระมัดระวังมากกว่าปกติ
- มีน้ำใจให้คนเดินเท้าในการข้ามถนน ไม่กดแตรหรือกระพริบไฟในลักษณะไล่ หรือทำให้ผู้อื่นตกใจ

● การขับรถลุยฝน/น้ำ

- ควรใช้ความเร็วต่ำ เพื่อไม่ให้น้ำกระเซ็นไปโดนคนเดินเท้าหรือรถคันอื่น
- หลีกเลียงผิวถนนที่มีน้ำขัง เพราะอาจทำให้เกิดการแฉลบและน้ำกระเซ็น
- ไม่เปิดไฟกระพริบฉุกเฉินขณะฝนตก เพราะจะทำให้คนขับรถคันที่ขับตามหลังเกิดความรำคาญ เสียสมาธิ และเป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกกฎจราจรด้วย
- เว้นระยะห่างจากรถคันหน้าพอสมควร มากกว่าการขับถนนแห้งเป็นระยะ ๒ เท่า เพราะเบรกอาจลื่นกว่าสภาพการณปกติ เพื่อมิให้รถข้างหน้าหวาดเสียวต้องเร่งความเร็วหนีเราไปอีก

● การหยุดรถ

- ดูกระจกมองหลังว่ามีรถตามมาหรือไม่
- ควรให้สัญญาณล่วงหน้าในระยะที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นสัญญาณแตะไฟเบรกให้รู้ หรือให้สัญญาณไฟเลี้ยวซ้าย
- ลดความเร็วลง โดยค่อยๆแตะเบรกในระยะที่รถคันหลังมีเวลาเบรกได้ทัน
- ต้องไม่หยุดรถขวางทางเข้า-ออก ขวางช่องทาง “เลี้ยวซ้ายผ่านตลอด” ขวาง”เส้นทแยงห้ามหยุด” หรือกีดขวางการจราจร ถ้าจอดรถขวางรถคันอื่น ต้องหาทางขยับรถเพื่อเปิดทางให้คนอื่น

● การใช้เบรก

- ไม่แตะเบรกโดยไม่จำเป็น หรืออย่าแตะบ่อยจนเกินไป จะทำให้รถคันหลังที่ตามมาชะงัก รำคาญ เพราะต้องแตะเบรกตามโดยไม่จำเป็นเช่นกัน
- ควรตรวจสอบไฟเบรกอย่างสม่ำเสมอ

● การจอดรถ

- ไม่จอดรถในที่ห้ามจอด
- ควรจอดรถให้ชิดขอบทางมากที่สุด
- ไม่จอดขวางทางเข้า-ออก อาคารบ้านเรือนผู้อื่น หากจำเป็นตั้งล้อให้ตรง ไม่ดึงเบรกมือ ปลดเกียร์ว่าง
- หากจอดรถเป็นเวลานานควรดับเครื่องยนต์

● การจอดรถที่มีช่องจอดรถ

- ควรถอยหลังเข้าจอด หันหน้ารถออกและจอดให้ขนานและตรงช่องจอด อย่าจอดคร่อมช่องจอดหรือขีดเส้นจนคันอื่นเข้าจอดไม่ได้
- ควรดูระยะห่างระหว่างคัน เพื่อให้รถคันอื่นเข้าจอดได้สะดวก เปิดประตูรถได้สะดวก
- ไม่ควรจอดรถซ้อนคัน แต่ถ้าหากจำเป็นต้องจอดรถซ้อนกัน จะต้องตั้งล้อให้ตรง ไม่ดึงเบรกมือหรือล็อกเกียร์ เพื่อให้คนอื่นสามารถเลื่อนรถเราออกและให้รถคันที่จอดด้านในขับออกได้

● การโทรศัพท์ขณะขับรถ

พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์ขณะขับรถ ถือว่าเป็นพฤติกรรมใหม่ของคนยุคนี้ ที่ต้องอาศัยการปลูกฝังจิตสำนึกให้ตระหนักว่า ผู้ขับขี่ไม่เพียงแต่ต้องมีความรับผิดชอบต่อชีวิตตนเองและคนในรถแต่ยังต้องมีความรับผิดชอบต่อชีวิตคนอื่นบนท้องถนนด้วย

ขอแนะนำวิธีปฏิบัติเพื่อให้การขับรถมีความปลอดภัย

1. หากขับรถในระยะทางใกล้ๆ ใช้เวลาจนถึงที่หมายไม่นานนัก ไม่ควรใช้โทรศัพท์เปิดข้อความโต้ตอบจนกว่าจะถึงที่หมายหากขับรถระยะทางไกลและใช้เวลานานควรกำหนดจุดหยุดพัก เช่น หยุดพักทุกหนึ่งชั่วโมง แล้วค่อยโทรศัพท์เมื่อถึงจุดหยุดพัก

2. ควรจอดรถข้างทางในที่ที่ปลอดภัยแล้วจึงใช้โทรศัพท์ หากอยู่ในที่ที่รถติดหรือจำเป็นต้องขับรถต่อไปควรขับชิดซ้ายและชะลอความเร็วลงเตรียมอุปกรณ์เสริมให้พร้อมใช้งานเมื่อเริ่มสนทนา

3. ควรแจ้งให้คู่สนทนาทราบว่าเรากำลังขับรถอยู่ และใช้เวลาในการพูดคุยให้สั้นที่สุด

4. หลีกเลี่ยงเรื่องสนทนาที่ทำให้เครียด โกรธ หงุดหงิด หรืออารมณ์เสีย

5. ไม่รับ หรือส่งข้อความสั้น (SMS) หรืออีเมลในทุกกรณี

6. ก่อนขับควรวางแผนปิดการสื่อสารที่จะรบกวนการขับขี่ทุกช่องทาง

- **การขับรถผ่านทางข้ามเขตชุมชน หรือโรงเรียน**

ให้ลดความเร็ว และใช้ความระมัดระวังกว่าปกติมีน้ำใจให้คนเดินเท้าในการข้ามถนน ไม่กดแตร หรือกะพริบไฟในลักษณะไล่ หรือทำให้ตกใจ

- **การเว้นระยะห่างจากรถคันหน้า**

สิ่งสำคัญที่ไม่ควรขับจี้ท้ายรถคันหน้า เนื่องจากจะทำให้เกิดอุบัติเหตุ โดยอุบัติเหตุการชนท้ายในประเทศไทยมักจะเกิดครั้งละหลายๆ คัน บางจุดบางแห่งชนท้ายกันนับสิบคัน เมื่อใช้ความเร็วที่มากขึ้น ระยะห่างจากรถคันหน้าต้องมีมากขึ้นตามไปด้วยรวมถึงปัญหาที่ตามมาด้านกฎหมาย รถที่ขับตามมาต้องเว้นระยะห่างจากคันหน้าเพียงพอที่จะหยุดได้อย่างปลอดภัยเมื่อคันหน้าเกิดอุบัติเหตุ หรือหยุดอย่างกะทันหัน ถ้าขับตามกันมาแล้วชนท้ายหมายถึงรถของเราผิดอย่างชัดเจน

- **การเร่งความเร็ว**

การเร่งความเร็วให้สูงขึ้น โดยทำให้ผู้โดยสารในรถรู้สึกกลัว หรือผู้ใช้รถใช้ถนนอื่นๆ เกิดความรู้สึกตกใจ และคาดการณ์ว่าอาจจะเกิดอุบัติเหตุ เป็นสิ่งที่ผู้ขับขี่ต้องงดเว้น หรือหลีกเลี่ยง การใช้ความเร็วของรถให้เหมาะสมกับรถอื่นที่ใช้ถนนร่วมกันนั้น พึงระวังอยู่เสมอ เช่น การเบี่ยงแซงออกไปจากช่องทางอย่างกะทันหัน อาจทำให้เกิดการชนกับรถในฝั่งตรงข้าม ที่มาในช่องทางปกติได้การขับรถจี้ท้ายรถคันหน้า กะพริบไฟไล่เพื่อให้รถคันหน้าหลีกเลี่ยง หรือบีบแตรไล่ อาจเป็นการยั่วยุอารมณ์ของผู้ขับขี่ หลายครั้งมีข่าวว่าผู้ขับรถบนถนนขับรถไล่ยิงกันที่สำคัญอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุกับผู้ขับรถบนถนนคันอื่น

- **การขับรถลุยฝนหรือน้ำ**

เมื่อมีฝนตก หรือหลังฝนตกใหม่ๆ ถนนอาจมีน้ำขัง ควรใช้ความเร็วต่ำเพื่อไม่ให้น้ำกระเซ็นไปโดนคนเดินเท้า หรือรถคันอื่น หลีกเลี่ยงผิวถนนที่มีน้ำขังเพราะอาจทำให้เกิดการแฉลบน้ำกระเซ็น หรือเมื่อขับรถด้วยความเร็ว ผ่านบริเวณที่มีน้ำขังผู้ขับขี่มักตกใจ และเหยียบเบรกกะทันหัน ทำให้เกิดอันตรายรถอาจจะพลิกคว่ำได้ ผู้ขับขี่ควรตระหนักอยู่เสมอ ขณะที่ฝนตก หรือหลังฝนตกใหม่ๆ การขับรถในสถานการณ์นี้มีความเสี่ยงอย่างยิ่ง ต้องลดความเร็วในการขับขี่ลงครึ่งหนึ่งของช่วงปกติ

- **การหยุดรถ**

ควรจะหยุดมองหลังผ่านกระจกว่ามีรถตามมาหรือไม่ ควรให้สัญญาณล่วงหน้าในระยะที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นสัญญาณไฟเบรก หรือสัญญาณไฟเลี้ยวซ้ายลดความเร็วลงโดยค่อยๆแตะเบรกในระยะที่รถคันหลังมีเวลาเบรกได้ทัน และไม่หยุดรถขวางทางเข้าออกทางช่องทางเลี้ยวซ้ายผ่านตลอด

- **การใช้เบรก**

ไม่แตะเบรกโดยไม่จำเป็น เพราะจะทำให้รถคันหลังที่ตามมาต้องเบรกตามกะทันหัน และเกิดการชนท้ายครั้งละหลายคัน ผู้ขับขี่ควรระลึกไว้เสมอเมื่อขับขี่ไม่ควรแตะเบรกโดยไม่จำเป็น และต้องตรวจสอบอยู่เสมอว่าไฟเบรกทั้งสองข้างสามารถใช้งานได้ตามปกติ

- **ชะลอความเร็ว**

การชะลอความเร็ว และรถคันใดถึงทางร่วมทางแยกก่อน ก็ไปก่อน หากมีรถมาถึงทางร่วมทางแยกพร้อมกัน ให้รถที่อยู่ทางซ้ายไปก่อน ในกรณีที่เป็นทางเอกทางโท รถทางโทจะต้องหยุดให้รถทางเอกไปก่อนเสมอ ซึ่งจะรู้ได้อย่างไรว่าทางใดเป็นทางเอกทางใดเป็นทางโท ให้สังเกตจากป้ายจราจร รถคันหน้าขับทิ้งระยะมากๆ ในขณะที่ถนนด้านหน้าโล่งทำให้เสียพื้นที่ผิวจราจร และหากหลายๆคนปฏิบัติเช่นนี้ จะก่อให้เกิดการใช้รถใช้ถนน การขับทิ้งระยะมากๆมีผลเสียมากกว่าที่คิดเพราะรถคันหลังจะพยายามแซงขึ้นไป โอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุจากการเฉี่ยวชนจึงมากขึ้น

- **การให้ทาง**

ต้องให้รถทางขวาไปก่อนเมื่อขับรถมาถึงทางร่วมทางแยก และวงเวียนคนส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าต้องให้รถทางขวาไปก่อนเมื่อขับมาถึงทางแยกใหญ่ไม่ว่าจะสามแยก หรือสี่แยกที่ไม่มีสัญญาณไฟจราจร รวมถึงเมื่อขับเข้าวงเวียนต้องให้รถทางขวาไปก่อนเสมอ เนื่องจากประเทศไทยขับเลนซ้าย เมื่อถึงแยกหรือวงเวียนที่รถมาทางขวาจะถือว่ามาก่อน ดังนั้น ต้องลดความเร็วและดูให้ปลอดภัยก่อนเสมอ เมื่อจะเข้าทางหลัก เช่นวิ่งอยู่ถนนคู่ขนานแล้วจะเบี่ยงขวาเข้าช่องหลัก ก็ต้องชะลอให้ให้รถที่มาทางตรงไปก่อน

- **ไม่ขับแซงขวา**

บนถนนที่มีมากกว่าสองเลนขึ้นไปนั้นเราไม่ควรขับแซงขวา แม้ว่าเราจะขับตามความเร็วที่กฎหมายกำหนดบนถนนที่โล่งแม้ว่าจะขับมาเร็วเท่าไรก็ไม่ควรวิ่งแซงเลนขวา หลายครั้งบนถนนมีสภาพการจราจรหนาแน่นเคลื่อนตัวไปอย่างช้าๆ เมื่อไม่สามารถไล่เลาะหาช่องว่างเพื่อแทรกไปข้างหน้าสุดได้ กลับพบว่ามีรถวิ่งแซงขวาด้วยความเร็วคงที่ อาจจะใช้ความเร็วตามกฎหมาย แต่สร้างผลกระทบกับรถที่มาข้างหลังติดยาว ดังนั้นไม่ว่าถนนจะโล่งหรือไม่ ขับช้าหรือเร็ว ควรวิ่งเลนกลาง หรือเลนที่สองถัดจากเลนขวาสุด และควรคำนึงเสมอถ้าวิ่งเลนขวาแล้วมีรถมาจ่อท้ายเมื่อไหร่ แสดงว่าเราขับช้าไป โดยมารยาทควรจะต้องเปิดไฟเลี้ยวซ้ายและหลบให้ทางรถที่มาข้างหลัง หลายครั้งผู้ที่ไม่ทราบมารยาทมีอารมณ์ฉุนเฉียว กล่าวหาว่ารถคันหลังยกไฟสูงไล่ต้องคำนึงไว้เสมอว่า เลนขวาคือเลนสำหรับการแซงหรือเปลี่ยนช่องทางสำหรับรถที่ขับเร็วกว่า

- **การให้สัญญาณ**

การใช้สัญญาณแตร แตรรถมีไว้เพื่อใช้เตือน หรือระมัดระวังว่าจะเกิดอุบัติเหตุซึ่งจะใช้เสียงสั้น ๆ ไม่ใช่แตรเสียงยาว เพราะคล้ายกับเป็นการตำหนิ หรือด่าผู้ขับขี่อื่น ไม่ใช่แตรในเขตชุมชน โรงพยาบาล หรือเขตห้ามใช้เสียง ไม่ใช่แตรขณะรถจอดอยู่เว้นแต่รถคันอื่นจะถอยมาชน ควรให้สัญญาณแตรเมื่อขับรถอยู่ในทางโค้งที่มองไม่เห็นรถสวนมา มุมอับในซอยที่มีกำแพงทึบบังอยู่ หรือบริเวณที่ไม่แน่ใจเพื่อเตือนรถที่สวนมา เมื่อมีเหตุฉุกเฉิน เช่น รถของเราเบรกแตก ยางระเบิดเพื่อให้รถคันอื่นรู้ตัวและหลบหลีก ใช้แตรเมื่อต้องการขอความช่วยเหลือ

การแสดงสัญญาณมือ เพื่อแสดงถึงการขอบคุณหรือขอโทษ การยกมือแสดงความขอบคุณที่ให้ทางหรือยกมือแสดงความขอโทษ โดยยกมือให้อยู่ในระดับไหล่ พร้อมโค้งศีรษะเล็กน้อย เช่นการเปิดทางให้แซงขอเข้าเลน เป็นต้น

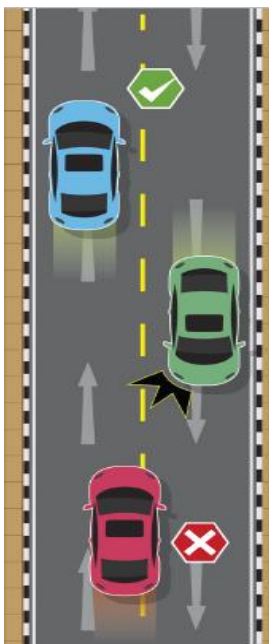
- **การใช้ไฟสูง**

การใช้ไฟสูงมีความหมายเช่นเดียวกับแตร คือ ใช้ไฟสูงเพื่อเตือนให้ระวังแต่นิยมใช้ในเวลากลางคืนโดยกรณีที่มีผู้ใช้ไฟสูง

- เวลาขับข้ามเนิน ทางโค้ง เพื่อให้รถที่สวนมารู้ว่ามีรถเรากำลังวิ่งสวนไป
- ใช้เตือนขอทางก่อนแซง
- ใช้ตรวจทางข้างหน้าให้แน่ใจว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร มีสิ่งกีดขวางหรือไม่
- ไม่ควรใช้ไฟสูงในลักษณะไล่รถคันหน้า หรือแกล้งให้รถคันที่สวนมามองไม่เห็นแสบตา

- **มารยาทที่เป็นหลักสากล**

ควรขับรถชิดด้านซ้าย ไม่ขับรถคร่อมช่องทางเดินรถเพราะจะทำให้คนอื่นสับสนในการแซง หรือ การขับตามหลังไม่ใช่สัญญาณไฟสูงจะเข้าตาบกวอนคนที่ขับรถคันข้างหน้า แต่เบรกเท่าที่จำเป็นเพื่อไม่ให้รถคันหลังต้องชะงักตาม การเปลี่ยนช่องเดินรถต้องให้สัญญาณก่อนและเปลี่ยนในจังหวะที่ปลอดภัย

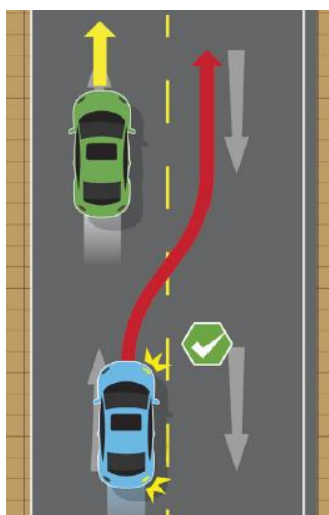
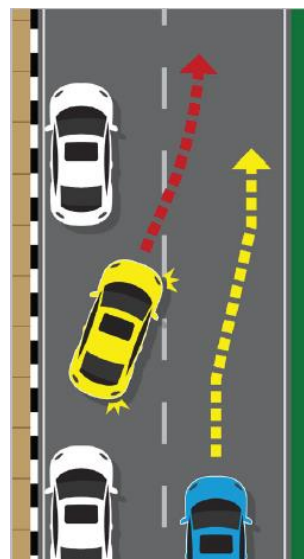

● การขับรสวนทางกัน

ในทางเดินรถที่วิ่งสวนทางกันได้ หากมีรถวิ่งสวนทางมาต้องลดความเร็วใช้ความเร็วให้เหมาะสมขับชิดทางซ้ายให้มากที่สุด เพื่อไม่ให้เกิดอุบัติเหตุหรือการหวาดเสียว ห้ามใช้ไฟสูง เพราะจะแยงตาผู้ขับรถคันที่สวนมา ขับชิดขอบทางด้านซ้ายให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ไม่ขับคร่อมเลนเข้าไปในช่องเดินรถอื่น

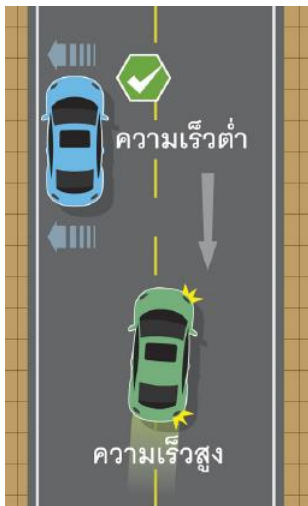
● การเคลื่อนรถออกจากที่จอด

ผู้ขับซึ่งจะต้องให้สัญญาณก่อนเคลื่อนรถออกจากที่จอดทุกครั้ง มองดูกระจกหลังหรือกระจกข้าง เมื่อเห็นว่าปลอดภัยจึงเคลื่อนรถออกจากที่จอดรถ ควรเหยียบคันเร่งด้วยความนุ่มนวล ไม่ออกรถแบบกระชาก หรือออกรถไปบนท้องถนนเป็นเหตุให้ผู้ขับซึ่งอื่นต้องหักหลบหรือเบรกรถอย่างกะทันหัน

● การขับรแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น

- ก่อนแซงขึ้นหน้ารถคันอื่นต้องให้สัญญาณก่อนแซงเสมอ
- กะพริบไฟหน้ารถสั้น 2 ครั้ง เพื่อให้คนขับรถคันหน้ามองเห็นและทราบว่ามีผู้จะขอแซง
- ไม่แซงในเขตห้ามแซง หากถนนแคบต้องขับช้า และแซงด้วยความระมัดระวัง
- เว้นระยะให้ห่างจากรถคันที่ถูกแซงอย่างเหมาะสมแซงแล้วไม่หักรถเข้าช่องทางซ้ายเร็วจนอาจเป็นเหตุให้เบียดกับรถคันที่ถูกแซง
- เมื่อแซงพ้นแล้วให้ขับชิดช่องเดินรถด้านซ้ายทันที

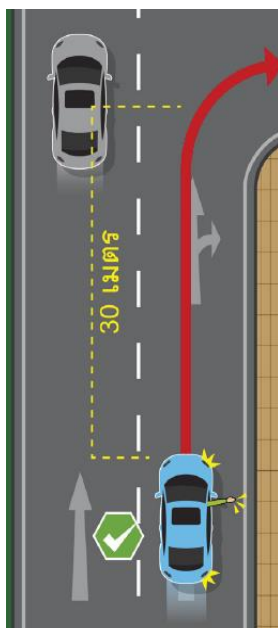
● การขับรถกรณีมีผู้ขับรถขอแซงผ่านขึ้นหน้า

- เมื่อมีรถคันอื่นจะขอแซงผ่านขึ้นหน้ารถคันที่เราขับอยู่เราควรขับรถชิดทางด้านซ้าย
- เมื่อเห็นสัญญาณของแซงเราควรตอบรับด้วยการให้สัญญาณไฟเลี้ยวซ้าย และลดความเร็วให้รถคันหลังแซงขึ้นไป
- ไม่ควรเร่งความเร็วตีคู่กับรถที่ขอแซงเพราะอาจเกิดอุบัติเหตุได้
- ควรลดความเร็วเพื่อเว้นช่องว่างให้รถที่ตีคู่กับเรามีช่องว่างหลบเข้ามา เป็นการแบ่งปันน้ำใจแก่เพื่อนร่วมทางและป้องกันอุบัติเหตุอีกด้วย

● การเปลี่ยนช่องเดินรถ

- ผู้ขับรถที่ต้องการจะเปลี่ยนช่องเดินรถต้องให้สัญญาณไฟเลี้ยวซ้าย หรือขวาตามแต่กรณีล่วงหน้าในระยะที่เหมาะสม หรือก่อนเปลี่ยนช่องเดินรถ 30 เมตร
- ไม่เปลี่ยนช่องเดินรถในระยะคับขันหรือกระชั้นชิด
- เมื่อเห็นปลอดภัยแล้วให้เปลี่ยนช่องเดินรถอย่างระมัดระวัง
- เปลี่ยนสัญญาณไฟกลับเป็นปกติ
- ใช้ความเร็วให้สอดคล้องกับรถที่อยู่ในช่องการเดินรถ
- ระวังไม่ให้รถที่ตามมาแซงกั หรือเบรกจนเสียจังหวะ

● การเลี้ยวรถ

- ผู้ขับรถคันที่ต้องการจะเลี้ยวรถ ต้องขับรถเข้าไปในช่องทางเดินรถในทิศทางที่ประสงค์จะเลี้ยวเป็นระยะทางที่เหมาะสม
- ให้สัญญาณให้ทราบว่าจะเลี้ยวไปทางใดล่วงหน้าในระยะที่เหมาะสม
- ชะลอความเร็วของรถลงเพื่อให้รถคันอื่นรู้ตัว
- การเลี้ยวซ้ายในทางร่วมทางแยก แม้ว่าจะมีป้าย “เลี้ยวซ้ายผ่านตลอด” หมายความว่า เลี้ยวได้ต่อเมื่อเห็นว่าปลอดภัย มารยาทที่ต้องคำนึงกรณีนี้คือการให้รถอื่นไปก่อน
- เมื่อเลี้ยวรถเรียบร้อยแล้วต้องเปลี่ยนสัญญาณไฟให้กลับสู่ปกติ ไม่ลืมเปิดค้ำไว้ และใช้ความเร็วของรถให้เหมาะสมกับรถที่ใช้ทางอยู่ในทาง หรือช่องเดินรถนั้น

● การเปลี่ยนช่องเดินรถ

- ผู้ขับรถที่ต้องการจะเปลี่ยนช่องเดินรถต้องให้สัญญาณไฟเลี้ยวซ้าย หรือขวาตามแต่กรณีล่วงหน้าในระยะที่เหมาะสม หรือก่อนเปลี่ยนช่องเดินรถ 30 เมตร
- ไม่เปลี่ยนช่องเดินรถในระยะคับขันหรือกระชั้นชิด
- เมื่อเห็นปลอดภัยแล้วให้เปลี่ยนช่องเดินรถอย่างระมัดระวัง
- เปลี่ยนสัญญาณไฟกลับเป็นปกติ
- ใช้ความเร็วให้สอดคล้องกับรถที่อยู่ในช่องการเดินรถ
- ระวังไม่ให้รถที่ตามมาแซงก หรือเบรกจนเสียจังหวะ

● การเปิดไฟเลี้ยว

การไม่ให้สัญญาณไฟจอด ชะลอ เลี้ยวทำให้เกิดอุบัติเหตุมากกว่า 700 รายต่อปี เพียงแค่เปิดไฟเลี้ยวอุบัติเหตุก็จะไม่เกิดขึ้น

ประโยชน์ของการเปิดไฟเลี้ยว มีดังนี้

- บอกให้เพื่อนร่วมทางรู้ว่าเราจะไปทางไหน หรือขอแซงไปก่อน
- การใช้สัญญาณไฟเลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวา เพื่อจะบอกว่าจะเลี้ยวไปในทิศทางที่ต้องการ
- การกลับรถ การเปลี่ยนช่องทางเดินรถ ขอแซงคันอื่น หรือการขับรถออกจากที่จอดรถ
- การใช้ไฟเลี้ยวอย่างถูกต้อง เมื่อจะเลี้ยวรถหรือต้องการจะแซง ผู้ขับขี่ต้องยกไฟเลี้ยวที่อยู่ด้านหน้าหรือข้างรถให้สัญญาณไฟกะพริบสีเหลืองที่ติดอยู่ท้ายรถในทิศทางเดียวกับทางที่จะเลี้ยว หรือเปลี่ยนช่องทางเดินรถ
- ควรเปิดไฟเลี้ยวให้คันหลังเห็นชัดก่อนที่เราจะเลี้ยว ถ้าเทียบเป็นความเร็วรถที่วิ่งอยู่ที่ 30 กม./ชม. ก็ให้เปิดไฟเลี้ยวล่วงหน้าก่อน 30 เมตร รถที่วิ่งอยู่ที่ 60 กม./ชม. ก็ให้เปิดไฟเลี้ยวล่วงหน้าก่อน 60 เมตร
- เราควรเปิดไฟเลี้ยวให้เป็นนิสัย แม้ว่าจะไม่มีรถวิ่งตามมาก็ตาม
- การเลี้ยวรถในที่ให้กลับรถ เมื่อเราขับถึงเส้นทางที่จะเลี้ยวรถ ให้เปิดไฟเลี้ยวชะลอความเร็วแล้วค่อยเปลี่ยนเลน
- การเลี้ยวเข้าซอย หรือเลี้ยวออกจากซอยควรจะดูรถทางขวาด้วย และใช้ความระมัดระวัง แล้วจึงเลี้ยว กรณีของรถจักรยานยนต์ก่อนถึงทางร่วมทางแยกที่ต้องการจะเลี้ยว ควรจะเปิดไฟเลี้ยวล่วงหน้า อย่างน้อย 30 เมตร ก่อนถึงทางแยก เพื่อให้ผู้ที่ขับตามมาจะได้เห็นว่าเรากำลังจะเลี้ยวจะได้เตรียมตัวได้ทัน

● การใช้ถนนร่วมกับรถจักรยานยนต์

- ไม่ควรขับจี้ท้ายรถคันหน้า
- เหยียบคันเร่งด้วยความนุ่มนวล โดยไม่ให้ผู้โดยสารในรถ รู้สึกหวาดกลัว หรือผู้ใช้รถใช้ถนนอื่นๆ เกิดความรู้สึกหวาดกลัวที่จะเกิดอุบัติเหตุ
- ขณะมีน้ำท่วมขังควรใช้ความเร็วต่ำ เพื่อไม่ให้น้ำกระเซ็นไปโดนคนเดินเท้าหรือรถคันอื่น

- หยุดมองหลังผ่านกระจกว่ามีรถตามมาหรือไม่ ควรให้สัญญาณล่วงหน้าในระยะที่เหมาะสม ไม่ว่าจะ เป็นสัญญาณไฟเบรก หรือสัญญาณไฟเลี้ยวซ้าย ลดความเร็วลงอย่างช้าๆ
- การชะลอความเร็ว และรถคันใดถึงทางร่วมทางแยกก่อนก็ไปก่อน หากมีรถมาถึงทางร่วมทางแยก พร้อมกัน ก็ควรให้รถที่อยู่ทางซ้ายไปก่อน
- บนถนนที่มีมากกว่าสองเลนขึ้นไปนั้น เราไม่ควรขับแซงขวา เนื่องจากจะกีดขวางรถคันอื่นที่ต้องการแซง

● การใช้ถนนร่วมกับรถจักรยาน

- ตรวจสอบจุดอับสายตาทุกครั้ง อาจจะมีรถจักรยานขี่ข้างทาง หรือขี่สวนทางมา
- เมื่อเวลาเข้าออกช่องทาง บริเวณแหล่งชุมชน สวนสาธารณะ ให้ระวัง อาจมีผู้ใช้จักรยานผ่านเข้าออก

● การใช้ทางพิเศษ (ทางด่วน) และทางหลวงพิเศษ

ทางพิเศษ (ทางด่วน) และทางหลวงพิเศษ จะแตกต่างจากถนนโดยทั่ว ๆ ไป เพราะได้รับการออกแบบ ให้รถบางประเภทใช้และสามารถใช้อัตราเร็วสูงกว่าและปลอดภัยมากกว่า การขับขึ้นบนทางพิเศษ (ทางด่วน) และทางหลวงพิเศษ จะต้องทราบสิ่งต่างๆ เหล่านี้

1. ต้องมีใบอนุญาตขับรถที่ตรงกับประเภทของรถยนต์ผู้ขับขี่ห้ามขับขึ้นบนทางด่วนหรือบนทางหลวง
2. ต้องทราบเครื่องหมายจราจรต่างๆ สัญญาณเตือน ฯลฯ
3. ต้องพร้อมและตื่นตัวในการขับขี่ในทุกแห่ง ตลอดระยะทาง
4. ไม่ควรใช้ทางด่วนถ้าผู้ใช้รู้สึกอ่อนเพลีย ง่วงงัว และไม่ค่อยสบาย
5. เมื่ออ่อนเพลียหรือเหนื่อยอ่อนควรพักผ่อนก่อนเดินทาง
6. ห้ามหยุดหรือจอดรถ ยกเว้นมีเหตุฉุกเฉิน และต้องจอดชิดขอบทาง
7. รถบางประเภท ห้ามใช้ทางพิเศษ (ทางด่วน) และทางหลวงพิเศษ
8. ต้องแน่ใจว่ารถยนต์ของผู้ขับขี่มีสภาพดี และปลอดภัยต่อการขับขี่

● การใช้ความเร็วบนทางพิเศษ (ทางด่วน) และทางหลวงพิเศษ

ความเร็วที่ใช้วิ่งบนทางด่วนหรือทางพิเศษ ตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 กำหนดทางหลวงพิเศษหมายเลข 7 (มอเตอร์เวย์) และทางหลวงพิเศษหมายเลข 9 (ถนนวงแหวนกาญจนาภิเษก) กำหนดให้ใช้ความเร็วไม่เกิน 120 กิโลเมตร/ ชั่วโมง ดังนั้นทางด่วนและทางพิเศษที่ไม่ใช่มอเตอร์เวย์ และถนนวงแหวนกาญจนาภิเษกจะต้องใช้ความเร็วตามกฎหมายอ้างอิงความเร็วในเขต/ นอกเขตเทศบาล คือได้ไม่เกิน 80 และ 90 กิโลเมตร/ ชั่วโมง

● ป้ายแนะนำเส้นทางและป้ายประชาสัมพันธ์ทางพิเศษ

ป้ายแนะนำจราจรแขวนสูง (Overhead Sign) เป็นป้ายสีเขียวติดตั้งไว้ในระดับเหนือศีรษะสำหรับ แนะนำเส้นทางบนทางพิเศษเป็นระยะๆ ก่อนถึงทางออกทางพิเศษแต่ละทางออกที่ระยะ 1,000 เมตร 500 เมตร และบริเวณทางออกเพื่อให้ผู้ใช้บริการได้เตรียมตัวและสามารถเข้าช่องทางไปสู่จุดหมายปลายทางได้ถูกต้อง

- **ป้ายกำหนดความเร็วและปิดช่องจราจรฉุกเฉิน (Matrix Sign)**

เป็นป้ายสัญญาณที่ติดตั้งบริเวณเกาะกลางของ ทางพิเศษเป็นระยะๆ ข้อมูลส่วนใหญ่ที่ปรากฏบนป้ายสัญญาณดังกล่าวจะเป็นตัวเลขแสดงความเร็วที่ควรใช้บนทางพิเศษในขณะนั้น เช่น กรณีฝนตก หรือมีหมอกหนาแน่น เป็นต้น นอกจากนี้ ยังแสดงสัญลักษณ์บอกสภาพของช่องทางวิ่งว่าเปิดหรือปิด ทั้งนี้เพื่อเป็นการแจ้งหรือเตือนให้ผู้ใช้บริการทราบล่วงหน้าเมื่อมีอุบัติเหตุหรือช่องทาง

- **ป้ายปรับเปลี่ยนข้อความ (Variable Message Sign : VMS)**

เป็นป้ายอิเล็กทรอนิกส์ที่แจ้งข้อมูลต่างๆ ให้ผู้ใช้บริการทราบซึ่งส่วนใหญ่จะแจ้งสภาพการจราจรบนทางพิเศษหรือคำแนะนำต่างๆ แก่ผู้ใช้บริการโดยจะติดตั้งไว้บริเวณก่อนทางเข้าด่านฯ และบนทางพิเศษ

- **การให้ความร่วมมือรถฉุกเฉิน**

การให้ความร่วมมือ หรือให้ทางกับรถฉุกเฉิน เป็นสิ่งที่ประชาชนทั่วไปควรตระหนัก และให้ความร่วมมือเปิดทาง ในกรณีรถพยาบาลฉุกเฉินจำเป็นต้องขอทางด้วยสัญญาณไฟ และไซเรน เพื่อนำส่งผู้ป่วยให้ได้รับการรักษาอย่างทันท่วงที ควรรับหลักทางให้กับรถพยาบาลคันดังกล่าว เสมือนหนึ่งมีพี่น้องพ่อแม่เราป่วยฉุกเฉินต้องการความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน และเป็นการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุกับรถพยาบาลเหล่านั้นด้วย ซึ่งนอกจากจะช่วยให้รถฉุกเฉินสามารถเดินทางไปได้หรือนำส่งผู้ป่วยฉุกเฉินไปยังโรงพยาบาลได้ด้วยความปลอดภัยโดยสวัสดิภาพแล้วยังเป็นการปฏิบัติตามพ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 76 ที่ได้กำหนดไว้ว่า เมื่อผู้ขับขี่เห็นรถดับเพลิงหรือรถพยาบาลในขณะปฏิบัติหน้าที่ใช้ไฟสัญญาณแสงวับวาบ ให้ผู้ขับขี่หยุดรถ หรือจอดรถชิดขอบทางด้านซ้ายโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ และต้องใช้ความระมัดระวังตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ หากผู้ใดฝ่าฝืนถือเป็นความผิดต้องระวางโทษตามกฎหมาย

- **การแสดงความขอบคุณ**

การแสดงความขอบคุณ เป็นมารยาทที่จำเป็นต้องใช้ให้เคยชินจนติดเป็นนิสัย ในกรณีที่เราได้รับการปฏิบัติหรือได้รับน้ำใจที่ดีจากผู้ร่วมใช้ทาง เช่น เปิดทางให้แทรกเข้าไปในช่องเดินรถ การเปิดทางให้แซง การเตือนรถสวนมาว่าข้างหน้ามีด่านตำรวจ เราควรแสดงความขอบคุณด้วยการโค้งศีรษะขอบคุณ ส่งยิ้มขอบคุณ หรือยกมือขวาพร้อมโค้งศีรษะ เป็นต้น

- **การแสดงการขอโทษ**

ในกรณีที่เราขับรถผิดมารยาท ผิดกฎจราจร หรือกระทำการใดๆ ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น เราต้องไม่เพิกเฉยที่จะแสดงการขอโทษด้วยการยกมือขวาขึ้นระดับคิ้ว พร้อมโค้งศีรษะ หรืออาการอื่นๆ ที่สื่อว่าเรารู้ตัวว่าเราผิดและขอโทษด้วย เพราะกรณีดังกล่าวนี้อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุ การกลั่นแกล้งจากผู้ที่ได้รับผลกระทบ หรือการทะเลาะวิวาทกันบนท้องถนนได้

- **การให้อภัย**

การให้อภัยผู้อื่นในการขับรถเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้ผู้ขับขี่ใจเย็น ไม่เกิดอารมณ์หงุดหงิด หรือหัวร้อน เมื่อผู้อื่นกระทำความผิดมารยาทจนมีผลกระทบต่อการความสะดวกราบรื่นในการขับรถของเรา เช่น มีผู้มาเบียดแทรกเข้ามาในช่องจราจรจนทำให้เราต้องเบรกกะทันหัน เราควรให้อภัยด้วยการไม่กะพริบไฟ หรือบีบแตรไล่

● การแบ่งปันน้ำใจ

การแบ่งปันน้ำใจเป็นสิ่งจำเป็นต้องกระทำเป็นอย่างยิ่งในขณะขับรถบนท้องถนน เพราะนอกจากทำให้การเดินทางเป็นไปอย่างราบรื่นแล้ว ยังทำให้ผู้ที่ขับรถอย่างมีน้ำใจรู้สึกสบายใจ ไม่รู้สึกเครียดกับการเดินทาง การแบ่งปันน้ำใจด้วยการมีเมตตาธรรมต่อผู้เดินเท้า ได้แก่ การระวังไม่ให้น้ำกระเซ็นไปโดนคนเดินเท้า การหยุดให้คนเดินเท้าข้ามถนน ไม่กีดขวางให้ตกใจ และการมีน้ำใจกับผู้ขับขี่อื่น ได้แก่ การเปิดทางให้แทรกเข้ามาในช่องเดินรถ การเปิดทางให้แซง การเตือนรถสวนมาว่าข้างหน้ามีด่านตำรวจ และประการสำคัญ ไม่อาฆาตพยาบาทผู้อื่น การรู้จักให้อภัยต่อผู้อื่น เช่น มีผู้มาเบียดแทรกเข้ามาในช่องจราจรที่เราใช้อยู่ เป็นเหตุให้เราต้องเบรกกะทันหัน เราควรให้อภัยด้วยการไม่กะพริบไฟหรือบีบแตรไล่ เป็นต้น

ปัจจุบันการขับขี่รถยนต์บนทางสาธารณะนอกเหนือจากผู้ขับขี่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัดแล้วเท่านั้นยังไม่เพียงพอ เพราะอุบัติเหตุส่วนหนึ่งมาจากการทะเลาะวิวาทอันเนื่องมาจากการขาดจิตสำนึกมารยาทในการขับรถ ดังนั้นผู้ขับขี่จึงควรร่วมกันใช้จิตสำนึกและมารยาทที่ดีและมีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมทางด้วยกัน โดยยึดหลักง่าย ๆ คือ “4 ห้าม 2 ต้อง”

4 ห้าม คือ

1.ห้ามขับรถเร็ว

กรณีการขับรถบนถนนในเมืองหรือเส้นทางหลวง มีข้อกำหนดให้ใช้ความเร็วรถได้ไม่เกิน 80 กิโลเมตรต่อชั่วโมง และสำหรับกรณีการขับรถบนทางหลวงชนบท (ทางหลวงระหว่างจังหวัด) รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ให้ใช้ความเร็วไม่เกิน 90 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

2.ห้ามดื่มแล้วขับ

ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนทาง พ.ศ. 2555 ข้อ 1 ห้ามผู้ใดบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนทางในขณะขับขี่หรือในขณะโดยสารอยู่ในรถหรือบนรถ

คำว่า “ทาง” และ “รถ” ตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า “ทาง” และ “รถ” ตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

3.ห้ามโทรแล้วขับ

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43(9) ระบุว่า ห้ามผู้ขับขี่ใช้โทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารอื่นใดในขณะที่รถเคลื่อนที่ เว้นแต่การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่โดยใช้อุปกรณ์เสริมสำหรับการสนทนา โดยผู้ขับขี่ไม่ต้องถือหรือจับโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น เช่น สมอลล์ทอล์ค หรือบลูทูธ ทั้งนี้กำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษ ปรับตั้งแต่ 400-1,000 บาท

การใช้โทรศัพท์ในกรณีรถติดหรือติดไฟแดงนั้น ก็ถือว่ามีคามผิดในทุกกรณี ไม่ว่าจะเป็นการกดหมายเลขโทรออก รับสาย เล่นเกม ดูหรือพิมพ์ข้อความ ดูภาพ และกิจกรรมอื่น ๆ ที่โทรศัพท์สามารถทำได้ เพราะถือว่ายังอยู่ระหว่างการขับขี่ เครื่องยนต์ยังติดอยู่ ผู้ขับยังต้องควบคุมรถอยู่ หากผู้ใดมีความจำเป็นต้องใช้โทรศัพท์ให้จอดข้างทางในบริเวณที่จอดได้หรือจอดในที่ปลอดภัย แล้วจัดการธุระทางโทรศัพท์ให้เรียบร้อยก่อนออกสู่ถนนอีกครั้ง หรือให้ใช้อุปกรณ์เสริมช่วยคุยโทรศัพท์ เช่น หูฟังบลูทูธ หรือใช้วิธีวางโทรศัพท์แล้วเปิดลำโพงคุยได้ แต่ห้ามคุยโทรศัพท์แบบหนีบไว้กับคอหรือให้ผู้อื่นถือให้

ส่วนเรื่องพฤติกรรมอื่นๆ ที่กระทำกับโทรศัพท์มือถือ นอกจากการคุ้ยโทรศัพท์และการแชทแล้ว การดูข้อมูลใด ๆ จากอินเทอร์เน็ตผ่านโทรศัพท์มือถือก็มีความผิดเช่นกัน รวมถึงการใช้แอสตันดีอีโทรศัพท์กับพวงมาลัยเพื่อใช้โทรศัพท์ก็เข้าข่ายกระทำผิด เพราะเป็นการรบกวนสมาธิขณะขับรถเป็นอย่างมาก เนื่องจากต้องละสายตาจากท้องถนนและยังต้องละมือจากควบคุมพวงมาลัยรถไปจิ้มหน้าจอ

4. ง่วงห้ามขับ

สาเหตุแรกๆ ของอาการหลับในที่ทุกคนนึกถึง ก็คือ อดนอน พักผ่อนไม่เพียงพอทำให้ผู้ขับขี่บางส่วนมองข้ามและไม่ระวังเป็นหนึ่งในต้นเหตุ อุบัติเหตุบนท้องถนนทั่วโลก ภาวะง่วงนอนขณะขับรถมีโอกาสเกิดขึ้นได้กับผู้ขับขี่ ทั้งคนที่อดนอน พักผ่อนไม่เพียงพอสะสมเป็นระยะเวลานานๆ ทำให้นาฬิกาชีวิตภายในร่างกาย ตารางการทำงานและการดำเนินชีวิตไม่สัมพันธ์กัน การรับประทานยาที่ทำให้ง่วง เช่น ยาแก้หวัด ยาแก้ภูมิแพ้ ตั้ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งโรคประจำตัวและการนอนหลับที่ผิดปกติแต่ไม่ได้รับการแก้ไขอย่าง โรคลมหลับ นอนกรน และหยุดหายใจขณะหลับเป็นอีกปัจจัยที่ทำให้ผู้ขับขี่หลายคน รู้สึกง่วง สลึมสลือตลอดเวลาแม้จะพักผ่อนอย่างเพียงพอแล้วก็ตาม

แม้ว่าอาการหลับในจะเป็นการหลับสั้นๆ แวบเดียวไม่เกิน 10 วินาที หลับๆ ตื่น สะดุ้งตื่น หรือหลับในขณะที่ยังเปิดอยู่ แต่อาการเหล่านี้กลับสร้างความเสียหายรุนแรงมากบนท้องถนนเพราะหากผู้ขับขี่หลับเพียง 4 วินาที ขณะขับรถด้วยความเร็ว 90 กิโลเมตรต่อชั่วโมง รถจะวิ่งต่อไปอีก 100 เมตร โดยไม่มีคนควบคุมรถ และหารถไปชนกับสิ่งใดก็ตาม แรงกระแทกจะเท่ากับตกตึกสูง 10 ชั้น นับว่าเป็นการชนที่รุนแรงมาก ทำให้บาดเจ็บสาหัส หรือเสียชีวิตได้ ทั้งนี้ ผู้ขับขี่สามารถยับยั้งความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินจากภาวะง่วงนอน และหลับในบนท้องถนนได้ เริ่มจากการเตรียมความพร้อมก่อนขับขี่ ทั้งพักผ่อนให้เพียงพออย่างน้อย 8 ชั่วโมง งดยาที่ทำให้เกิดอาการง่วง ที่สำคัญคือไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และหากในระหว่างขับรถเกิดง่วงขึ้นมา ควรหาจุดจอดรถที่ปลอดภัยพักผ่อนสายตา 10-15 นาที

2 ต้อง คือ

1. ต้องสวมหมวกกันน็อก

การสวมหมวกกันน็อกและการคาดเข็มขัดนิรภัยถือเป็นจิตสำนึกด้านความปลอดภัยที่ผู้ขับขี่และผู้โดยสารทุกคนต้องปฏิบัติ เพื่อป้องกันการบาดเจ็บและสูญเสียชีวิตจากอุบัติเหตุ

หมวกกันน็อก ถือเป็นอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยที่สำคัญมาก ในการขับขี่รถจักรยานยนต์ เพราะจะช่วยลดความรุนแรงเมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้น โดยในพระราชบัญญัติจราจรทางบก ได้กำหนดอัตราค่าปรับจราจรกรณีคนขี่ไม่สวมหมวกกันน็อกไว้ 400 บาท และคนซ้อนไม่สวมหมวกกันน็อก 800 บาท หมายความว่าถ้าทั้งคนขี่และคนซ้อนไม่สวมหมวกกันน็อกจะถูกปรับในอัตรา 1,200 บาท หมวกกันน็อกที่รับรองได้ว่าสวมแล้วช่วยเพิ่มความปลอดภัย ได้มาตรฐาน ถูกกฎหมายต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1) ต้องเป็นหมวกกันน็อกแบบหมวกแบบเต็มใบปิดหน้า หมวกแบบเต็มใบและเปิดคางหรือหมวกแบบครึ่งใบ

2) ต้องเป็นหมวกกันน็อกที่ได้รับรองมาตรฐานอุตสาหกรรม (มอก.) โดยมาตรฐานปัจจุบันที่บังคับใช้ก็คือ มอก. 369/2557 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญยอมรับว่าเป็นมาตรฐานที่มีความใกล้เคียงกับสากลอย่าง DOT ของอเมริกา และ ECE มาตรฐานยุโรป

3) หากมีตรงส่วนที่กั้นลมปิดหน้า ต้องโปร่งใส สามารถมองเห็นได้

4) ขณะขับขี่ (หรือซ้อนท้าย) ต้องสวมที่รัดคางอยู่เสมอ

2. ต้องคาดเข็มขัดนิรภัยทุกที่นั่ง

เข็มขัดนิรภัย มี 2 ประเภท คือ

1) แบบรัดหน้าตักและรัดพาดไหล่ (แบบ 3 จุด) สำหรับผู้ขับรถและผู้ที่นั่งตอนหน้าแถวเดียวกับผู้ขับรถที่อยู่ด้านริมสุด

2) แบบรัดหน้าตัก (แบบ 2 จุด) สำหรับผู้ที่นั่งตอนกลางระหว่างผู้ขับรถและผู้ที่นั่งตอนหน้าแถวเดียวกับผู้ขับรถที่อยู่ด้านริมสุด

โดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2565 “มาตรา 123 ภายใต้บังคับมาตรา 123/1 ในขณะขับรถ ผู้ที่อยู่ในรถยนต์ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(1) ผู้ขับขี่ ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งตลอดเวลาในขณะขับรถ

(2) คนโดยสาร

(ก) คนโดยสารที่นั่งแถวตอนหน้าและที่นั่งแถวตอนอื่น ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งตลอดเวลาในขณะโดยสารรถยนต์

(ข) คนโดยสารที่เป็นเด็กอายุไม่เกินหกปี ต้องจัดให้นั่งในที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กหรือนั่งในที่นั่งพิเศษสำหรับเด็กเพื่อป้องกันอันตราย หรือมีวิธีการป้องกันอันตรายในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ

(ค) คนโดยสารที่มีความสูงไม่เกินหนึ่งร้อยสามสิบห้าเซนติเมตร ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่ง หรือมีวิธีการป้องกันอันตรายในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ ไม่ว่าจะนั่งแถวตอนใด

ในกรณีที่ผู้ขับขี่หรือคนโดยสารมีเหตุผลทางสุขภาพอันไม่สามารถรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งได้ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง แต่บุคคลนั้นต้องมีวิธีการป้องกันอันตรายในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ

บทที่ 4

ข้อปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินและการให้ความช่วยเหลือและปฐมพยาบาล

ทุกวันที่ขับขึ้นถนน อาจจะมีเหตุการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้นได้เสมอ การเตรียมความพร้อมจะทำให้ท่านผ่านสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างไม่ยากลำบาก นอกจากนั้น ไม่เพียงเฉพาะการเตรียมการ และปฏิบัติตัวเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินกับรถของท่านเท่านั้น ท่านอาจพบผู้ใช้ทางอื่นเกิดเหตุฉุกเฉิน และต้องการความช่วยเหลือด้วยเช่นกัน

4.1 ข้อควรปฏิบัติปฏิบัติเมื่อมีเหตุการณ์ฉุกเฉิน

● เครื่องยนต์ดับ

หากเครื่องยนต์ดับในขณะที่ขับรถ สิ่งที่ต้องทำ มีดังต่อไปนี้

1. เปิดสวิตช์สัญญาณไฟฉุกเฉิน
2. ปลดเกียร์มาอยู่ในตำแหน่งเกียร์ว่าง
3. ลดความเร็วลง รักษาแนวตรงแล้วหลบเข้าข้างทางอย่างระมัดระวังในที่ที่ปลอดภัย
4. ลองสตาร์ทเครื่องยนต์ใหม่อีกครั้ง
5. การที่เครื่องยนต์ดับกะทันหัน อาจมีสาเหตุมาจากหัวข้อ ดังนี้
 - น้ำมันหมด หรือระบบจ่ายน้ำมันเกิดขัดข้อง
 - ระบบการจุดระเบิดน้ำมันเชื้อเพลิงขัดข้องในกรณีเครื่องยนต์เบนซิน
 - ระบบระบายความร้อนของเครื่องยนต์เกิดขัดข้อง ทำให้เครื่องยนต์ร้อนจัดเกินกว่าที่จะทำงานต่อไปได้
 - สายพานที่ขับเคลื่อนระหว่างเพลาข้อเหวี่ยง และเพลาโรลลิน (TIMING BELT) ขาด
 - หากท่านที่ไม่สามารถตรวจสอบสาเหตุ และแก้ไขได้ด้วยตนเอง ให้ติดต่อศูนย์บริการที่ใกล้ที่สุด

● ยางแตก

ในกรณีที่ยางแตก สาเหตุของยางแตกมีด้วยกันหลายปัจจัยโดยมากจะเริ่มด้วยลมยางของรถในล้อนั้นๆ อ่อน เมื่อยางอ่อนจะมีรูปร่างที่ผิดเพี้ยนไป ไม่กลมอย่างที่มันควรจะเป็น โดยเฉพาะเมื่อเจอความร้อนจากแรงเสียดทาน หรือหลุมบนถนน

ข้อสังเกต ถ้ายางด้านหน้าขวาแตก รถก็จะดึงไปทางขวา ยางด้านหน้าซ้ายแตก รถก็จะดึงไปทางซ้าย ถ้ายางล้อหลังแตก รถก็จะมีอาการพวงมาลัยส่ายไปมา

วิธีปฏิบัติเมื่อยางแตก

1. มือทั้งสองต้องจับอยู่ที่พวงมาลัยอย่างมั่นคง
2. ถอนคันเร่งออก
3. ควบคุมสติให้ดียิ่งๆ มองกระจกหลังเพื่อให้ทราบว่ามิรถใดตามมาบ้าง
4. ตะเบรกเบาและถี่ อย่ากดเบรกรุนแรงเป็นอันขาด เพราะจะทำให้รถหมุน

5. ห้ามเหยียบคลัตช์โดยเด็ดขาด เพราะรถจะไม่เกาะถนนและลอยตัวจะทำให้บังคับรถได้ยากยิ่งขึ้น อาจเสียหลักเพราะการเหยียบคลัตช์เป็นการตัดแรงบิดของเครื่องยนต์ ให้ขาดจากเพล

6. ห้ามดึงเบรกมืออย่างเด็ดขาดจะทำให้รถหมุน

7. เมื่อความเร็วรถลดลงพอประมาณแล้ว ให้เปิดไฟเลี้ยวทางซ้าย เข้าข้างทาง

8. เมื่อความเร็วรถลดลงในระดับที่ควบคุมได้ ให้เปลี่ยนเกียร์ต่ำ และหยุดรถ

9. เปิดไฟฉุกเฉิน และทำการเปลี่ยนยางที่แตก

● กระจกหน้ารถแตก

หากกระจกแตกในขณะที่คุณขับรถอยู่ ข้อควรปฏิบัติคือ

- ตั้งสติควบคุมรถให้ตรงช่องทาง

- ลดความเร็วในการขับ

- เปิดสัญญาณไฟเลี้ยวซ้าย

- ดูกระจกมองข้างให้แน่ใจว่าทางซ้ายว่าง

- ขับเข้าข้างทาง

- เปิดสัญญาณไฟฉุกเฉิน ให้ผู้ใช้ถนนคันอื่นมองเห็น

เมื่อจอดรถแล้ว ให้สังเกตว่ากระจกแตกเฉพาะจุดหรือแตกละเอียดทั้งบาน ถ้าแตกละเอียดทั้งบาน จนมองไม่เห็นทางแสดงว่ากระจกเป็นกระจกชนิด “เท็มเปอร์”

ลักษณะการแตกของกระจกแบบเท็มเปอร์

กระจก “เท็มเปอร์” (Temper) เมื่อเกิดแตกร้าวเนื้อกระจก จะแตกเป็นลักษณะเม็ดข้าวโพดลามทั่วบานและมองไม่เห็นทาง ควรเลาะเอากระจกที่แตกละเอียดออก โดยใช้ผ้า หรือหนังสือพิมพ์รองไว้ที่หน้าคอนโซล แล้วใช้ไม้ดันให้กระจก หลุดลงมาที่ผ้าซึ่งรองไว้ แล้วค่อยๆ ขับไปหาศูนย์บริการ หรือ ร้านเปลี่ยน

ส่วนแบบ “ลามิเนท” (Laminated) ที่แตกเฉพาะจุด และสามารถมองเห็นได้ แม้จะมีรอยแตกตรงจุดๆ นั้น เป็นกระจก ป้องกันภัยที่พัฒนาขึ้นมาจากแบบเดิม และรถยนต์ในปัจจุบัน ก็ใช้กระจกแบบนี้ โดยมีความพิเศษตรงที่เป็นกระจกสองชั้น วางซ้อนกัน ตรงกลางมีแผ่นฟิล์มบางทำหน้าที่ยึดเกาะกระจก ดังนั้น หากเกิดการแตกร้าว เนื้อกระจกจะแตกเฉพาะจุด

ลักษณะการแตกของกระจกแบบลามิเนท

● ความร้อนเกิน (หม้อน้ำ)

โดยปกติอุณหภูมิของเครื่องยนต์หรืออุณหภูมิของน้ำหล่อเย็นจะอยู่ที่ประมาณ 85-90 องศาเซลเซียส และเข็มวัดอุณหภูมิที่แสดงบนแผงหน้าปัดจะอยู่ที่ระดับไม่เกินครึ่งหนึ่งของมาตราวัด ถ้าเมื่อใดก็ตามเข็มวัดอุณหภูมิสูงจนถึงตัว H นั้นย่อมแสดงว่าเกิดความผิดปกติในระบบระบายความร้อน

การที่เครื่องยนต์อุณหภูมิสูงผิดปกติ อาจเกิดขึ้นได้หลายสาเหตุดังนี้

1. น้ำหล่อเย็นภายในระบบไม่เพียงพอสำหรับการระบายความร้อน เช่น เกิดการรั่วในระบบหล่อเย็น
2. ปั๊มน้ำชำรุดหรือสายพานขับปั๊มน้ำขาด
3. วาล์วน้ำไม่เปิดตามอุณหภูมิที่กำหนด
4. พัดลมระบายความร้อนไม่ทำงานหรือทำงานผิดปกติ
5. รางฝักหม้อน้ำมีเศษผงฝุ่นอุดตันตามครีบบระบายความร้อน

เมื่อพบว่าเครื่องยนต์ร้อนจัด ให้ปฏิบัติดังนี้

1. นำรถเข้าจอดข้างทางแล้วดับเครื่องยนต์
2. อย่าเปิดฝักหม้อน้ำทันทีเพราะภายในหม้อน้ำยังร้อนจัดและมีแรงดันสูง น้ำอาจจะพุ่งขึ้นมา และเป็นอันตรายต่อร่างกายได้ ควรสวมถุงมือหรือใช้ผ้าหนาๆ ในระหว่างเปิดฝักหม้อน้ำ
3. ให้รอจนอุณหภูมิเครื่องยนต์ลดลงแล้วจึงเปิดฝักหม้อน้ำ
4. ให้ค่อยๆ เติมน้ำอย่างช้าๆ แล้วติดเครื่องด้วยรอบเดินเบา
5. เมื่อเติมน้ำเต็มระบบแล้วทั้งสัปดาห์หนึ่งแล้วดูสิ่งผิดปกติ
6. ถ้าไม่มีสิ่งผิดปกติก็นำรถไปเข้าศูนย์บริการเพื่อตรวจเช็คอย่างละเอียด

● ไฟไหม้เครื่องยนต์

เมื่อผู้ขับขี่ต้องเผชิญกับเหตุการณ์ไฟไหม้รถ สิ่งที่ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้ เมื่อคุณสงสัยว่ารถของคุณอาจจะมีเหตุเพลิงไหม้ ในกรณีที่ต้นเพลิงมาจากเครื่องยนต์ ซึ่งเป็นสาเหตุส่วนใหญ่ และมักจะเกิดพร้อมกับอาการเครื่องยนต์ดับทำให้รถยนต์อยู่ในสภาพที่ไม่สามารถควบคุมได้

วิธีปฏิบัติ

1. ปลดเกียร์ว่าง หรือเข้าตำแหน่ง N และเปิดไฟฉุกเฉินเพื่อเข้าข้างทาง
2. ดับเครื่องยนต์
3. หยิบถังดับเพลิงและฉีดดับไฟ โดยให้ฉีดผ่านช่วงแฉกของฝากระโปรงให้ทั่ว ๆ (ห้ามเปิดฝากระโปรงในที่ที่โดยเด็ดขาด เพราะการเปิดฝากระโปรงเป็นการเติมออกซิเจนให้เชื้อไฟ)
4. เมื่อไฟเริ่มเบาหรือใกล้สงบค่อยเปิดฝากระโปรงขึ้น
5. ถอดข้อแบตเตอรี่หากเราสามารถถอดข้อแบตเตอรี่ออกได้ก็จะเป็นการช่วยให้ไม่เกิดเปลวไฟขึ้นอีก เพราะโดยมากไฟที่ไหม้รถยนต์สาเหตุหนึ่งก็มักเกิดจากระบบไฟฟ้า

สิ่งที่ควรมิตดรถกันไว้ คือ ถังดับเพลิงขนาดเล็ก หาซื้อได้ทั่วไปสำหรับรถติดแก๊สสมควรมิตดไว้ เพราะมีโอกาสเกิดไฟไหม้ได้มากกว่ารถใช้น้ำมัน

- **การให้ความร่วมมือรถฉุกเฉิน**

การให้ความร่วมมือหรือให้ทางกับรถฉุกเฉิน เป็นสิ่งที่ประชาชนทั่วไปควรตระหนักและให้ความร่วมมือเปิดทางในกรณีรถพยาบาลฉุกเฉินจำเป็นต้องขอทางด้วยสัญญาณไฟและไซเรนเพื่อนำส่งผู้ป่วยให้ได้รับการรักษาอย่างทันท่วงที ควรรีบหลีกเลี่ยงให้รถพยาบาลคันดังกล่าว ซึ่งนอกจากจะช่วยให้รถฉุกเฉินสามารถเดินทางไปรับหรือนำส่งผู้ป่วยฉุกเฉินไปยังโรงพยาบาลได้ด้วยความรวดเร็วโดยสวัสดิภาพแล้ว ยังเป็นการปฏิบัติตามพ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 76 ที่ได้กำหนดไว้ว่า เมื่อผู้ขับขี่เห็นรถดับเพลิงหรือรถพยาบาลในขณะปฏิบัติหน้าที่ใช้ไฟสัญญาณแสงวับวาบ ให้ผู้ขับขี่หยุดรถ หรือจอดรถชิดขอบทางด้านซ้ายโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ และต้องใช้ความระมัดระวังตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ หากผู้ใดฝ่าฝืนถือเป็นความผิดต้องระวางโทษตามกฎหมาย

4.2 ข้อควรปฏิบัติเมื่อเกิดอุบัติเหตุ

หน้าที่ของประชาชนผู้ใช้นนตามกฎหมายระบุว่าไว้ว่า

มาตรา 78 ผู้ใดขับรถหรือขี่ หรือควบคุมสัตว์ในทางซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นความผิดของผู้ขี่หรือผู้ขี่หรือควบคุมสัตว์หรือไม่ก็ตามต้องหยุดรถ หรือสัตว์ และให้ความช่วยเหลือตามสมควร และพร้อมทั้งแสดงตัวและแจ้งเหตุต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ใกล้เคียงทันทีกับต้องแจ้งชื่อตัว ชื่อสกุล ที่อยู่ของตน และหมายเลขทะเบียนรถแก่ผู้ได้รับความเสียหายด้วย

ในกรณีที่ผู้ขี่ หรือผู้ขี่ หรือควบคุมสัตว์หลบหนีไป หรือไม่แสดงตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่เกิดเหตุให้สันนิษฐานว่าเป็นผู้กระทำความผิดและให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดรถคันที่ผู้ขี่หลบหนี หรือไม่แสดงตนว่าเป็นผู้ขี่จนกว่าคดีถึงที่สุดหรือได้ตัวผู้ขี่ ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่แสดงตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในหกเดือนนับแต่วันเกิดเหตุให้ถือว่ารถนั้นเป็นทรัพย์สินซึ่งได้ใช้ในการกระทำความผิดหรือเกี่ยวกับการกระทำความผิดและให้ตกเป็นของรัฐ

มาตรา 160 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 78 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าการไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 78 เป็นเหตุให้บุคคลอื่นได้รับอันตรายสาหัสหรือตาย ผู้ไม่ปฏิบัติตามต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

● เมื่อรถเกิดอุบัติเหตุ (รถตกน้ำ)

ในกรณีที่รถเกิดอุบัติเหตุแล้วตกลงไปในแม่น้ำลำคลองใดๆ ก็ตาม รถจะไม่จมทันทีเหมือนหินตกน้ำ แต่จะค่อยๆ จมลงจนกว่าจะถึงพื้นในนาที่วิกฤตนี้ควรตั้งสติและปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

- 1.คนในรถทุกคนควรปลดเข็มขัดนิรภัยออก
- 2.อย่าออกแรงใดๆ เพื่อสงวนการใช้อากาศหายใจซึ่งมีอยู่จำกัด
- 3.ยกส่วนศีรษะให้สูงเหนือระดับน้ำที่ค่อยๆ เพิ่มขึ้นในรถ
- 4.ปลดล็อกประตูรถทุกบาน และหมุนกระจกให้น้ำไหลเข้าในรถเพื่อปรับความดันในรถและนอกรถให้เท่ากันเพราะท่านจะเปิดประตูรถไม่ออก เนื่องจากแรงดันน้ำจากภายนอกตัวรถจะดันประตูไว้
- 5.เมื่อความดันใกล้เคียงกันแล้วให้ผลักบานประตูรถออกให้กว้างสุด
- 6.ท่านอาจจะปล่อยตัวให้ลอยขึ้นเหนือน้ำตามธรรมชาติหรือจะว่ายน้ำขึ้นมาก็ได้
- 7.ในกรณีน้ำลึกมากอาจจะมองไม่เห็นวาทิศใดเหนือหน้า ทิศใดได้น้ำ เพราะว่ามีดไปหมด ไม่ควรใช้วิธีว่ายน้ำเพราะอาจจะว่ายไปในทิศทางที่ไม่ขึ้นเหนือน้ำ
- 8.ควรปล่อยตัวให้ลอยขึ้นตามธรรมชาติหรือลองเป่าปากดูว่าฟองอากาศลอยไปในทิศทางใดให้ว่ายน้ำไปในทิศทางที่ฟองอากาศลอยไปก็จะมีอาการหลงน้ำ
- 9.ก่อนออกจากรถหากท่านมีผู้โดยสารที่เป็นเด็กอาจจะพาผู้โดยสารที่เป็นเด็กออกมาอยู่กับท่านได้อีกหนึ่งคน

- **ข้อควรปฏิบัติเมื่อพบเห็นผู้อื่นบาดเจ็บ**

กรณีขับรถอยู่บนถนนแล้วพบอุบัติเหตุหรือเมื่อเราเกิดอุบัติเหตุขึ้นควรจะทำปฏิบัติ ดังนี้

- 1.ประเมินสถานการณ์และความรุนแรงของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นพิจารณาว่ามีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตกี่คน มีรถยนต์ในเหตุการณ์กี่คันรวมถึงระบุสถานที่ที่เกิดอุบัติเหตุ
- 2.ต้องแน่ใจว่าคุณปลอดภัย หากคุณต้องการเตือนรถคันอื่นๆ คุณควรส่งสัญญาณโดยยืนอยู่บริเวณทางเท้านั้นอาจใช้ไฟกะพริบหรือสัญญาณไฟฉุกเฉิน
- 3.หากคุณประสบอุบัติเหตุขณะที่อยู่ในรถ ควรจอดรถโดยดับเครื่องยนต์ทุกครั้งก่อนที่จะลงจากรถไป ช่วยผู้อื่นควรพิจารณาถึงความปลอดภัยรวมทั้งตรวจสอบดูว่ามีน้ำมันหรือสารเคมีรั่วซึมหรือมีเศษแก้วหรือไม่
- 4.ติดต่อขอความช่วยเหลือไปยังหมายเลขโทรศัพท์ของศูนย์กู้ชีพหรือหมายเลขฉุกเฉินต่างๆ 1669 191 หรือ 911
- 5.ระหว่างรอเจ้าหน้าที่ในการปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บให้กำลังใจผู้ป่วยไม่ให้ผู้ป่วยรับประทานอาหารหรือดื่มน้ำเพื่อไม่ให้ป็นอุปสรรคต่อการปฐมพยาบาล

4.3 การปฏิบัติเมื่อเกิดอุบัติเหตุกรณีพิเศษ

ในกรณีเกิดอุบัติเหตุกับรถบรรทุกสินค้าให้ระลึกเสมอว่าเราไม่รู้วารถคันนั้นบรรทุกอะไรมาบ้างรถซึ่งมีอันตรายหรือไม่ จะมีอันตรายอย่างไร สามารถเกิดความรุนแรงได้ขนาดไหน เช่น ไฟไหม้ เป็นสารพิษรั่วไหลปนเปื้อนหรือการระเบิด ต้องมีการประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ เครื่องหมายสากลที่ติดบนภาชนะบรรจุถังเหล็ก แท็งก์ หรือป้ายที่ติดบนรถยนต์หรือรถบรรทุก ดังนี้

วัตถุระเบิด

ระเบิดได้เมื่อถูกกระแทก มีการเสียดสี หรือโดนความร้อน เช่น ที่เอ็นที ดินปืน พลุไฟ ดอกไม้ไฟ

ก๊าซไม่ไวไฟ ไม่เป็นพิษ

อาจเกิดระเบิดได้เมื่อถูกกระแทกอย่างแรง หรือได้รับความร้อนสูงจากภายนอก เช่น ก๊าซออกซิเจน ก๊าซไนโตรเจนเหลว ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

ก๊าซไวไฟ

ติดไฟง่ายเมื่อถูกประกายไฟ เช่น ก๊าซหุงต้ม ก๊าซไฮโดรเจน ก๊าซมีเทน ก๊าซอะเซทิลีน

ก๊าซพิษ

อาจเสียชีวิตได้เมื่อได้สูดดม เช่น ก๊าซคลอรีน ก๊าซแอมโมเนีย ก๊าซไฮโดรเจนคลอไรด์

ของเหลวไวไฟ

ติดไฟง่ายเมื่อถูกประกายไฟ เช่น น้ำมันเชื้อเพลิงทินเนอร์ อะซิโตนไซลีน

ของแข็งไวไฟ

ลุกติดไฟง่ายเมื่อถูกเสียดสี หรือความร้อนสูงภายใน 45 วินาที เช่น ผงกำมะถัน ฟอสฟอรัสแดงไม่ขีดไฟ

วัตถุที่ถูกน้ำแล้วทำให้ก๊าซไวไฟ เช่น แคลเซียมคาร์ไบด์ โซเดียม

วัตถุที่เกิดการลุกไหม้ได้เอง ลุกติดไฟได้เมื่อสัมผัสกับ อากาศภายใน 5 นาที เช่น ฟอสฟอรัสขาว ฟอสฟอรัส เหลือง โซเดียมซัลไฟด์

0

วัตถุออกซิไดส์

ไม่ติดไฟแต่ช่วยให้สารอื่นเกิดการลุกไหม้ได้ดีขึ้น เช่น ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ โปแตสเซียมคลอเรตแอม โมเนียมไนเตรท

ออร์แกนิกเปอร์ออกไซด์

อาจเกิดระเบิดได้เมื่อถูกความร้อนไวต่อการกระทบและเสียดสีทำปฏิกิริยารุนแรงกับสารอื่นๆ เช่น อะซิโตนเปอร์ออกไซด์

วัตถุติดเชื้อ

วัตถุที่มีเชื้อโรคปนเปื้อนและทำให้เกิดโรคได้เช่น ของเสีย อันตรายจากโรงพยาบาล เข็มฉีดยาที่ใช้แล้วเชื้อโรคต่างๆ

วัตถุมีพิษ

อาจทำให้เสียชีวิต หรือบาดเจ็บอย่างรุนแรงจากการกินสูดดม หรือจากสัมผัสทางผิวหนัง เช่น อาร์ซีนิกไซยาไนด์ ปรอต สารฆ่าแมลง สารปราบศัตรูพืชโลหะหนักเป็นพิษ

วัตถุกัมมันตรังสี

วัตถุที่สามารถให้รังสีที่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิต เช่น โคบอลต์เรเดียม

วัตถุกัดกร่อน

สามารถกัดกร่อนผิวหนังและเป็นอันตรายต่อระบบทางเดินหายใจ เช่น กรดเกลือ กรดกำมะถัน โซเดียมไฮดรอกไซด์ แคลเซียมไฮโปคลอไรต์

วัตถุอื่นๆ ที่เป็นอันตราย

เช่น ของเสียอันตราย แอสเบส ทอซาว เบนซิลดีไฮด์ ของเสียปนเปื้อน ไดออกซิน

- **ไม่สัมผัสภาชนะบรรจุสารเคมีที่ชำรุดหรือสารที่รั่วไหล**

อย่าพยายามกระทำในสิ่งที่ไม่รู้จริง เพราะอาจก่อให้เกิดผลเสียอย่างรุนแรงโดยมิได้คาดคิด สารพิษเข้าสู่ร่างกายได้อย่างไร

1. ทางปาก โดยการรับประทานเข้าไปโดยตรงทั้งโดยตั้งใจ และโดยไม่ตั้งใจ
2. ทางจมูก โดยการสูดดมเอาไอ ผง หรือละอองสารพิษเข้าสู่ร่างกาย
3. ทางผิวหนัง โดยการสัมผัสหรือจับต้องสารพิษ ซึ่งสามารถซึมเข้าสู่ผิวหนังได้ จะมีผลต่อร่างกายอย่างไร เมื่อได้รับสารพิษเข้าสู่ร่างกาย

- เกิดผดผื่นคัน	- ระคายเคือง	- ผิวหนังไหม้ อักเสบ
- หน้ามืด วิงเวียน	- ขาดอากาศ	- อัมพาต
- ผลต่อทารกในครรภ์	- มะเร็ง	- เสียชีวิต

- **ขั้นตอนสำคัญในการดับไฟที่เกิดจากรถบรรทุกแก๊ส**

อย่าพยายามทำการดับไฟ หากไม่สามารถดับไฟได้โดยวิธีการปิดวาล์ว

- ให้ทำการฉีดน้ำลดความร้อนให้กับถังที่อยู่ในเปลวไฟ
- ให้คนขับรถดับเครื่อง และปิดที่มาจากเชื้อเพลิง
- หากวาล์วปิดอยู่ในเปลวไฟ ให้ใช้หัวฉีดน้ำฉีดแบบเป็นฝอยเป็นม่านกันความร้อนให้กับพนักงานดับเพลิงที่จะเข้าไปทำการปิดวาล์ว

- หากไม่สามารถปิดวาล์วได้ ให้ฉีดน้ำ เพื่อลดความร้อนให้กับถังต่อไป
- ใช้เครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้งฉีดไปยังแหล่งอันเป็นที่มาของแก๊สรั่วเพื่อให้ไฟดับ (ใช้สำหรับในกรณีที่เป็นไฟเล็ก)

- ต้องสังเกตเสียงที่เกิดจากแก๊สรั่ว ถ้าหากว่ามีเสียงดังเพิ่มขึ้นแสดงว่า มีแก๊สรั่วมากขึ้น
- ให้พยายามสังเกตรูปลักษณะของถังว่ามี การบิด หรือบวมหรือไม่
- ในกรณีที่ถังเกิดระเบิดแล้วถังจะมีรอยฉีกเป็นรูกว้าง ห้ามไม่ให้ฉีดน้ำเข้าไปในรอยรั่ว
- ห้ามย้ายถังที่อยู่ในบริเวณไฟ เพราะอาจทำให้แกนวาล์วแตก

4.4 การให้ความช่วยเหลือและปฐมพยาบาล

1) การปฐมพยาบาลเบื้องต้นสำหรับผู้บาดเจ็บในอุบัติเหตุจราจร

กรณีมีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุ หรือพบผู้บาดเจ็บ มีขั้นตอนดังนี้

1. ตั้งสติ ตรวจสอบสภาพสิ่งแวดล้อมในที่เกิดเหตุว่าปลอดภัยหรือไม่

- ห้ามเข้าไปช่วยเหลือใดๆ เช่น รถสารเคมีพลิกคว่ำ รถแก๊สที่เพลิงกำลังลุกไหม้เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุซ้ำซ้อน

- หากผู้บาดเจ็บอยู่ในบริเวณที่มีอันตราย ต้องเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บออกมาก่อนและนำสิ่งของไปขวางกั้นช่องทางจราจรที่เกิดอุบัติเหตุ เพื่อให้ผู้อื่นรู้ว่าเกิดอุบัติเหตุเกิดขึ้น และยังป้องกันการบาดเจ็บซ้ำซ้อน

2. โทรแจ้งหน่วยปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉิน สายด่วนหมายเลข 1699 เพื่อขอความช่วยเหลือทางการแพทย์ โดยให้ข้อมูลโดยย่อดังนี้

- เป็นเหตุการณ์อะไร สถานที่เกิดอุบัติเหตุ เส้นทางที่สะดวกในการเดินทางมาจุดเกิดอุบัติเหตุ จำนวนผู้บาดเจ็บกี่คน เพศ อายุ โดยประมาณ

- รายงานความรู้สึกตัวของผู้ป่วย ดังนี้

- ก. รู้สึกตัวดี คือ พูดจาโต้ตอบกับเราได้ดี

- ข. รู้สึกตัวบ้าง คือ พูดจาโต้ตอบกับเราไม่ค่อยรู้เรื่อง สับสน ตอบสนองเวลาเขย่าตัว

- ค. ไม่รู้สึกตัวเลย คือ ไม่พูดจาโต้ตอบ แม้จะเขย่าตัว

- รายงานสภาพผู้บาดเจ็บคร่าวๆ เกี่ยวกับลักษณะการบาดเจ็บบริเวณที่เกิดบาดเจ็บเพื่อหน่วยปฏิบัติการแพทย์ฉุกเฉินจะได้นำข้อมูลไปใช้ในการสั่งการหน่วยปฏิบัติการช่วยเหลือในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม

- ชื่อผู้แจ้ง เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้สะดวก เพื่อการสอบถามข้อมูลผู้บาดเจ็บ ณ จุดเกิดเหตุ

- ช่วยเหลือตามคำแนะนำก่อนชุดกู้ชีพจะมาถึง โดยเน้นหลักปลอดภัยไว้ก่อน โดยก่อนเข้าไปช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ เช่น ควรสวมถุงมือยาง สैंลือคลุม แว่นตา เพื่อป้องกันการสัมผัสสารคัดหลั่ง

- คัดแยกผู้ป่วยเพื่อดำเนินการต่อไป

- ปฐมพยาบาลและช่วยเหลือขั้นต้นและนำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาลโดยเร็วที่สุด โดยหน่วยกู้ชีพการช่วยเหลือที่ถูกต้องและรวดเร็วจะช่วย ลดอัตราการเสียชีวิต ความพิการของผู้บาดเจ็บได้

2) การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ ณ จุดเกิดอุบัติเหตุ

เมื่อเกิดอุบัติเหตุ และมีผู้บาดเจ็บไม่ควรเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บทันที ควรจะพิจารณาก่อนว่าจะเคลื่อนย้ายอย่างไร และไม่เพิ่มความรุนแรงของการบาดเจ็บให้มากขึ้น แต่ในบางสถานการณ์ เช่น อยู่กลางถนนเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุซ้ำซ้อนจึงต้องรีบเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บให้อยู่ในที่ปลอดภัยระหว่างรอทีมกู้ชีพ

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บไม่ถูกวิธีจะทำให้เกิดการบาดเจ็บรุนแรงเพิ่มขึ้นได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบาดเจ็บบริเวณหลังและคอ ดังนั้น การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บที่ถูกวิธี จึงจะช่วยให้ผู้บาดเจ็บรอดปลอดภัย ลดความพิการ หรืออันตรายที่จะเกิดขึ้นภายหลังได้

หลักการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ

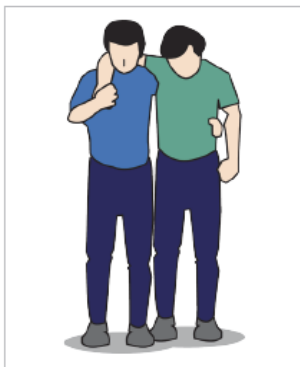
1. ต้องทราบว่าผู้บาดเจ็บได้รับบาดเจ็บบริเวณไหน
2. ต้องให้การปฐมพยาบาลก่อนการเคลื่อนย้าย
3. ต้องพิจารณาการเคลื่อนย้ายที่เหมาะสม
4. ต้องเคลื่อนย้ายอย่างถูกวิธี
5. ต้องเคลื่อนย้ายไปที่ที่ปลอดภัยใกล้ๆ เพื่อรอทีมกู้ชีพ

ข้อควรระวังในการเคลื่อนย้าย

1. อย่าเคลื่อนย้ายในกรณีที่ผู้บาดเจ็บหายใจไม่ปกติ
2. อย่าเคลื่อนย้ายในขณะมีเลือดออก
3. ขณะเคลื่อนย้ายต้องสังเกตอาการผิดปกติอย่างใกล้ชิด

3) วิธีการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ

• การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยผู้ช่วยเหลือคนเดียว

วิธีที่ 1 วิธีพยุงเดิน เหมาะสำหรับผู้ป่วยที่รู้สึกตัวดี แต่แขนหรือขาข้างใดข้างหนึ่งเจ็บ (เฉพาะส่วนล่าง)

วิธีเคลื่อนย้าย

ผู้ช่วยเหลือยืนเคียงข้าง หันหน้าไปทางเดียวกันกับผู้บาดเจ็บ แขนข้างหนึ่งของผู้บาดเจ็บพาดคอ ผู้ช่วยเหลือจับมือผู้บาดเจ็บไว้ ส่วนแขนอีกข้างหนึ่งของผู้ช่วยเหลือโอบเอวผู้บาดเจ็บ และพยุงเดิน

วิธีที่ 2 วิธีการอุ้ม ใช้กับผู้บาดเจ็บที่มีน้ำหนักตัวน้อย หรือในเด็กซึ่งไม่มีบาดแผลรุนแรง หรือกระดูกหัก โดยการซ้อนใต้เข้าและประคองด้านหลัง หรืออุ้มทาบหลังก็ได้

วิธีที่ 3 วิธีการลาก เหมาะที่จะใช้ในกรณีฉุกเฉิน เช่นเกิดไฟไหม้ ถึงแก่สละชีพจำเป็นต้องเคลื่อนย้ายออกจากที่เกิดเหตุให้เร็วที่สุด ผู้ช่วยเหลืออาจจะลากโดยใช้มือสอดใต้รักแร้ผู้บาดเจ็บลากถอยหลัง หรือจับข้อเท้าลากถอยหลัง หรือการจับคอเสื้อลากตึงก็ได้ไม่ควรลากไปด้านข้างของผู้บาดเจ็บ ต้องระวังไม่ให้ส่วนของร่างกายไถ้จ่อ โดยเฉพาะส่วนของคอ และลำตัวการลากจะลดอันตรายลงถ้าใช้ผ้าห่ม หรือเสื้อ หรือแผ่นกระดานรองลำตัวผู้บาดเจ็บ

- การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยผู้ช่วยเหลือสองคน

วิธีที่ 1 การอุ้มและยก เหมาะสำหรับผู้บาดเจ็บที่ไม่รู้สึกตัว แต่ไม่ควรใช้ในรายที่มีการบาดเจ็บของลำตัว หรือกระดูกหัก

วิธีที่ 2 นั่งบนมือทั้งสองที่จับประสานกันเป็นแคร่หรือยกโดยใช้เก้าอี้ เหมาะสำหรับผู้บาดเจ็บในรายที่ขาเจ็บแต่รู้สึกตัวดี และสามารถใช้นั่งทั้งสองข้างได้

วิธีเคลื่อนย้าย

ผู้ช่วยเหลือทั้งสองคนใช้มือขวากำข้อมือซ้ายของตนเอง ขณะเดียวกันก็ใช้มือซ้ายกำมือขวาซึ่งกันและกัน ให้ผู้บาดเจ็บใช้แขนทั้งสองยันตัวขึ้นนั่งบนมือทั้งสองที่จับประสานกันเป็นแคร่ แขนทั้งสองของผู้บาดเจ็บโอบคอผู้ช่วยเหลือ จากนั้นวางผู้บาดเจ็บบนเข่าเป็นจังหวะที่หนึ่ง และอุ้มขึ้นเป็นจังหวะที่สอง แล้วจึงเดินไปพร้อมกัน

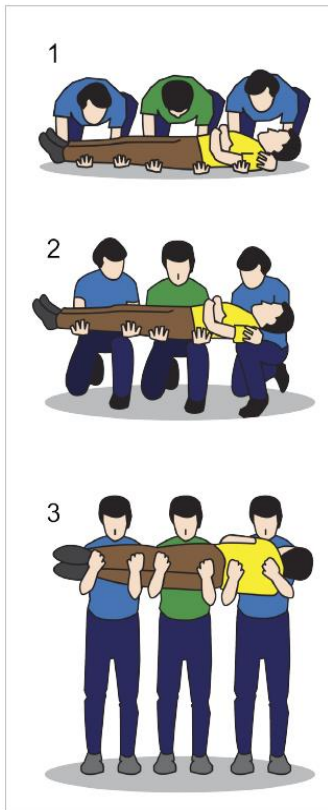
วิธีที่ 3 การพยุงเดิน ใช้ในผู้บาดเจ็บที่ไม่มีบาดแผลรุนแรง หรือกระดูกหักและผู้บาดเจ็บยังรู้สึกตัวดี

- การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยผู้ช่วยเหลือสามคน

วิธีที่ 1 วิธีอุ้มสามคนเรียง เหมาะสำหรับผู้บาดเจ็บที่ไม่รู้สึกตัว หรือผู้บาดเจ็บที่มีอาการปวดหลัง การเคลื่อนย้ายต้องระมัดระวัง เพราะอาจทำให้กระดูกที่หัก เคลื่อนไปกดเส้นประสาทหรือไขสันหลังทำให้เกิดอัมพาต

วิธีเคลื่อนย้าย

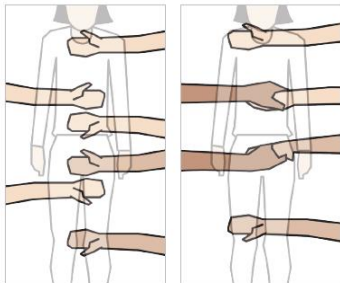
ผู้ช่วยเหลือทั้งสามคนคุกเข่าเรียงกันในท่าคุกเข่าข้างเดียว ทุกคนสอดมือเข้าใต้ตัวผู้บาดเจ็บและอุ้มพยุงไว้ตามส่วนต่างๆ ของร่างกาย ดังนี้

คนที่ 1 สอดมือทั้งสองเข้าใต้ตัวผู้บาดเจ็บบริเวณคอและหลังส่วนบน

คนที่ 2 สอดมือทั้งสองเข้าใต้ตัวผู้บาดเจ็บบริเวณหลังส่วนล่างและก้น

คนที่ 3 สอดมือทั้งสองเข้าใต้ขาผู้ช่วยเหลือคนที่อ่อนแอที่สุดควรเป็นคนที่ 3 เพราะรับน้ำหนักน้อยที่สุด เมื่อจะยกผู้บาดเจ็บ ผู้ช่วยเหลือทั้งสามคนจะต้องทำงานพร้อมๆ กัน โดยให้คนใดคนหนึ่งเป็นผู้ออกคำสั่ง ขึ้นแรก ยกผู้บาดเจ็บพร้อมกันและวางบนเข้า จากทำนี้เหมาะสำหรับจะยกผู้บาดเจ็บขึ้นวางบนเปลฉุกเฉินหรือบนเตียง แต่ถ้าจะอุ้มเคลื่อนที่ผู้ช่วยเหลือทั้งสามคน จะต้องประคองตัวผู้บาดเจ็บในท่านอนตะแคงและอุ้มยื่น เมื่อจะเดินจะก้าวเดินไปทางด้านข้างพร้อมๆ กัน และหากจะวางผู้บาดเจ็บให้ทำเหมือนเดิมทุกประการ คือ คุกเข่าลงก่อนและค่อยๆ วางผู้บาดเจ็บลง

วิธีที่ 2 การใช้คน 3 คน วิธีนี้ใช้ในรายที่ผู้บาดเจ็บนอนหงายหรือนอนคว่ำก็ได้ ให้คางของผู้บาดเจ็บยกสูงเพื่อเปิดทางเดินหายใจ

1. ผู้ช่วยเหลือ 2 คน คุกเข่าข้างลำตัวผู้บาดเจ็บข้างหนึ่งอีกข้างหนึ่งผู้ช่วยเหลืออีก 1 คน คุกเข่าข้างลำตัวผู้บาดเจ็บ
2. ผู้ช่วยเหลือคนที่ 1 ประคองที่ศีรษะและไหล่ผู้บาดเจ็บมืออีกข้างหนึ่งรองส่วนหลังผู้บาดเจ็บ
3. ผู้ช่วยเหลือคนที่ 2 อยู่ตรงข้ามคนที่ 1 ใช้แขนข้างหนึ่งรองหลังผู้บาดเจ็บ เอามือไปจับมือคนที่ 1 อีกมือหนึ่งรองใต้สะโพกผู้บาดเจ็บ
4. ผู้ช่วยเหลือคนที่ 3 มือหนึ่งอยู่ใต้ต้นขาเหนือมือคนที่ 2 ที่รองใต้สะโพก แล้วเอามือไปจับกับมือคนที่ 2 ที่รองใต้สะโพกนั้นส่วนมืออีกข้างหนึ่งรองที่ขาใต้เข้า
5. มือผู้ช่วยเหลือคนที่ 1 และผู้ช่วยเหลือคนที่ 2 ควรจับกันอยู่ระหว่างกึ่งกลางลำตัวส่วนบนของผู้บาดเจ็บ ผู้ช่วยเหลือจะต้องให้สัญญาณลูกขึ้นยืนพร้อมๆ กัน

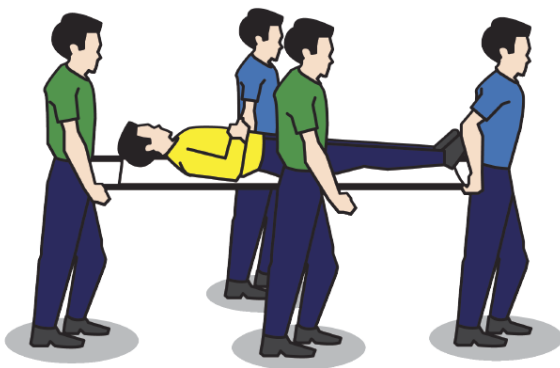
- **การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยใช้ผ้าห่ม.**

ในกรณีที่ไม่มีเปลหาม แต่ไม่เหมาะกับผู้บาดเจ็บที่ได้รับบาดเจ็บบริเวณหลัง

วิธีเคลื่อนย้าย พับผ้าห่มตามยาวทบกันเป็นชั้นๆ 2-3 ทบ โดยวิธีการพับผ้าห่มพับเช่นเดียวกับการพับกระดาษทำพัด วางผ้าห่มขนานชิดตัวผู้บาดเจ็บทางด้านข้าง ผู้ช่วยเหลือคูกเข่าลงข้างตัวผู้บาดเจ็บอีกข้าง หนึ่งจับผู้บาดเจ็บตะแคงตัวเพื่อให้นอนบนผ้าห่ม แล้วดึงชายผ้าห่มทั้งสองข้างออก เสร็จแล้วจึงม้วนเข้าหากัน จากนั้นช่วยกันยกตัวผู้บาดเจ็บขึ้น ผู้ช่วยเหลือคนหนึ่งต้องประคองศีรษะผู้บาดเจ็บ โดยเฉพาะผู้บาดเจ็บที่สงสัยว่าได้รับบาดเจ็บที่คอหรือหลัง

- **การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยใช้เปล**

อาจทำได้ง่ายโดยการดัดแปลงวัสดุ การใช้เปลหามจะสะดวกมาก แต่ยุ่งยากบ้าง ในขณะที่จะอุ้มผู้บาดเจ็บวางบนเปล หรืออุ้มออกจากเปล

วิธีการเคลื่อนย้าย

เริ่มต้นด้วยการอุ้มผู้บาดเจ็บนอนราบบนเปล จากนั้นควรให้ผู้ช่วยเหลือคนหนึ่งเป็นคนออกคำสั่งให้ยกและหามเดิน เพื่อความพร้อมเพรียงและนุ่มนวล ถ้ามีผู้ช่วยเหลือสองคน คนหนึ่งหามทางด้านศีรษะ อีกคนหามทางด้านปลายเท้า และหันหน้าไปทางเดียวกัน ซึ่งหมายความว่าผู้ช่วยเหลือที่หามทางด้านปลายเท้าจะเดินนำหน้า หากมีผู้ช่วยเหลือ 4 คน ช่วยหาม อีก 2 คนจะช่วยหามทางด้านข้างของเปล และหันหน้าเดินไปทางเดียวกัน

วัสดุที่สามารถนำมาดัดแปลงทำเปลหาม

1. บานประตูไม้
2. ผ้าห่มและไม้ยาวสองอัน วิธีทำเปลผ้าห่ม ปูผ้าห่มลงบนพื้น ใช้ไม้ยาวสองอันยาวประมาณ 2.20 เมตร
 - อันที่ 1 สอดในผ้าห่มที่ได้พับไว้แล้ว
 - อันที่ 2 วางบนผ้าห่ม โดยให้ห่างจากอันที่ 1 ประมาณ 60 เซนติเมตร จากนั้นพับชายผ้าห่มทับไม้ อันที่ 2 และอันที่ 1 ตามลำดับ
3. เสื่อและไม้ยาว 2 อัน นำเสื่อที่มีขนาดใหญ่พอๆ กันมาสามตัว ตัดกระดุมให้เรียบร้อย ถ้าไม่แน่ใจว่ากระดุมจะแน่นพอให้ใช้เข็มกลัดซ่อนปลายช่วยด้วยแล้วสอดไม้สองอันเข้าไปในแขนเสื่อ

ภาคผนวก

1. SAFE ECO Driving

เมื่อทราบถึงหัวใจหลักของ Eco driving แล้ว แต่จะอย่างไรให้ขับขี่อย่างปลอดภัยและประหยัดน้ำมัน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เรามีเทคนิค 10 วิธี ขับขี่แบบ Safe Eco Driving มาแนะนำ และท่านจะพบว่าสามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายลงไปได้ประมาณ 20 - 30%

10 วิธีขับขี่แบบ ECO Driving

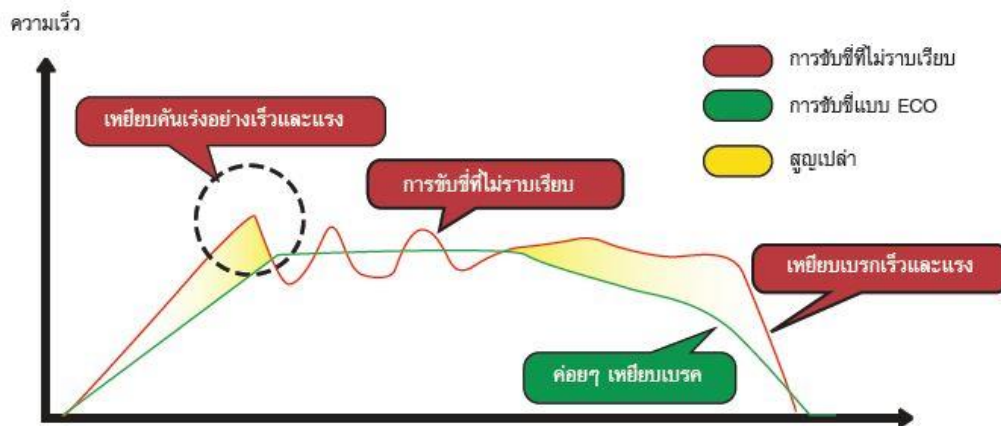
1) เหยียบคันเร่งและขับอย่างนุ่มนวล

- ค่อยๆ เหยียบคันเร่งอย่างนุ่มนวล

- ไม่เหยียบคันเร่งอย่างรวดเร็วและรุนแรง

ภาพการเปรียบเทียบการขับขี่แบบไม่ราบเรียบ และการขับขี่แบบนุ่มนวล

การเหยียบคันเร่งแบบนุ่มนวล เป็นการรักษาความเร็วของรอบเครื่องยนต์ให้คงที่ในระดับรอบต่ำจะสามารถประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงได้มากกว่า เมื่อเทียบกับการใช้อัตราความเร็วที่เท่ากันแต่มีการเหยียบคันเร่งและเบรกบ่อยครั้ง

ควรหลีกเลี่ยงการเหยียบเบรกหรือการทำให้รถยนต์ช้าลงอย่างกะทันหัน เพราะเมื่อเร่งความเร็วใหม่อีกครั้ง จะทำให้เครื่องยนต์ต้องทำความเร็วเพิ่มขึ้น นอกจากจะทำให้สูญเสียเชื้อเพลิงแล้ว ยังเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ขับขี่รู้สึกตึงเครียด และประมาทจนก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ ดังนั้นการขับขี่แบบ Safe Eco Driving จึงเน้นที่การขับอย่างประหยัดและนุ่มนวล การปรับตัวเข้ากับสภาพการจราจร การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า รวมถึงการใช้ความเร็วและการเข้าเกียร์อย่างเหมาะสม

2) “กฎ 3 วินาที” รักษาระยะห่างระหว่างรถ

การควบคุมความเร็วให้คงที่และรักษาระยะห่างระหว่างรถคันหน้า

การรักษาระยะห่างระหว่างรถคันหน้า นอกจากจะช่วยให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุการชนท้าย เมื่อมีการเบรคอย่างฉุกเฉินของรถคันด้านหน้าแล้ว ยังทำให้เราไม่กลายเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การจราจรติดขัดได้อีกด้วย วิธีการที่ทำให้ทราบระยะห่างระหว่างคันรถพอดีหรือไม่ เราจะใช้ “กฎ 3 วินาที”

วิธีการ คือ ให้สังเกตรถคันด้านหน้า และวัดดูนาฬิกาที่มองเห็นได้ชัดเจน

เช่น เสาไฟฟ้า ป้ายหลักกิโลเมตร เป็นต้น เมื่อรถคันหน้าขับผ่านวัดดูนาฬิกาแล้ว ระยะที่เราจะขับไปถึงจุดนั้น ให้นับ 3 วินาที (1001 1002 1003) แล้วสังเกตว่ารถของเราเคลื่อนที่มาถึงวัดดูนั้นพอดีหรือไม่ หากเรามาถึงก่อนนับ 1003 นั้นหมายความว่า เราอาจจะใช้ความเร็วที่สูงเกินไป ทำให้ระยะห่างระหว่างคันรถไม่เพียงพอ

หรือหากรถเคลื่อนที่ไม่ถึงวัดดูสังเกต แสดงว่าระยะห่างระหว่างคันรถมากเกินไปก็อาจส่งผลให้เกิดอันตราย จากการถูกแทรกเข้ามาจากรถที่ใช้ในช่องทางอื่น หรืออาจจะถูกรถที่เคลื่อนที่ตามมาด้วยความเร็วที่สูงกว่าชนท้ายได้ หากพบว่าระยะห่างระหว่างเราและรถคันด้านหน้ามากเกินไป ก็สามารถทำได้โดย เร่งความเร็วตามรถด้านหน้าไป หรือเปลี่ยนช่องทางการจราจรไปยังช่องที่ใช้ความเร็วต่ำกว่า เพื่อไม่ให้กีดขวางการจราจรซึ่งทำให้การจราจรติดขัดนั่นเอง

แต่ทั้งนี้ ระยะห่างที่เหมาะสม แปรผันตามความเร็วของรถและสภาพแวดล้อมทางการจราจร ผู้ขับขี่จึงต้องใช้ทักษะและความสามารถในการคาดคะเน เพื่อการวางแผนการขับและตัดสินใจอย่างถูกต้องต่อสถานการณ์นั้นๆ

3) ถอนคันเร่งให้เร็วเมื่อต้องการลดความเร็ว

การถอนคันเร่ง เป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยประหยัดเชื้อเพลิงได้เป็นอย่างดี เพราะหลักการทำงานของเครื่องยนต์ทั่วไป เมื่อมีการเหยียบคันเร่ง ระบบควบคุมจะสั่งการให้หัวฉีดจ่ายน้ำมันเพื่อสันดาปภายในเครื่องยนต์ และเมื่อผู้ขับขี่ถอนคันเร่ง ระบบจะตัดการจ่ายน้ำมัน โดยที่เครื่องยนต์ยังคงมีการทำงานอย่างต่อเนื่องและสามารถเคลื่อนที่ต่อไปได้ระยะหนึ่งด้วยพลังงานจลน์

การขับซื้ออย่างมีระยะห่างที่เหมาะสม จะช่วยให้ถอนคันเร่งได้นานขึ้นเมื่อต้องการลดความเร็ว เช่น ในสภาวะการจราจรที่มีการชะลอตัวสลับกับการหยุดนิ่ง หากเราเว้นระยะห่างจากคันหน้าที่มาพอและไม่ได้ขับซื้อด้วยความเร็วสูง เราสามารถถอนคันเร่งเพื่อให้รถเคลื่อนที่ไปต่ออย่างช้าๆ แทนที่การเหยียบเบรกได้แต่ทั้งนี้ การแตะเบรกเบาๆ เพื่อส่งสัญญาณไฟให้แกรถด้านหลังก็เป็นสิ่งจำเป็น เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น (เมื่อรถหยุดนิ่ง ติดสัญญาณไฟแดง ควรเข้าเกียร์ว่างแทนการเข้าเกียร์ D และเหยียบเบรกค้างไว้จะช่วยประหยัดได้ประมาณ 2%)

หลักการนี้ เหมาะสมอย่างยิ่งเมื่อขับซื้อในระยะทางไกลที่การจราจรไม่หนาแน่น จะเป็นการช่วยประหยัดเชื้อเพลิงได้เป็นอย่างดี เมื่อเทียบกับการขับซื้อในระยะทางที่เท่ากันแต่ขับซื้อแบบความเร็วไม่คงที่ (เร่งสลับเบรก)

ข้อควรทราบ

การถอนคันเร่งสามารถใช้ร่วมกับระบบ Engine Braking ของรถยนต์ได้ Engine Braking คือ แรงหน่วงของเครื่องยนต์ โดยใช้เมื่อต้องการชะลอความเร็วของรถยนต์ ในกรณีที่ขับซื้อทางลงเขา หรือทางลาดชัน เพราะการขับซื้อลงเขาหรือทางลาดชันที่ยาวหลายกิโลเมตรอย่างปลอดภัยนั้น ต้องใช้เบรกให้น้อยที่สุด และใช้ความเร็วต่ำ เพราะหากเราขับซื้อมาด้วยความเร็วสูง นอกจากจะทำให้เสียการควบคุมได้ง่ายแล้วยังต้องเหยียบเบรกบ่อยซึ่งก่อให้เกิดความร้อนสะสมที่ผ้าเบรกและจานเบรก จนทำให้เบรกไหม้และเสียสภาพการยึดเกาะ หรือที่เรียกว่า “เบรกแตก” นั่นเอง

การใช้ Engine Braking ที่ถูกต้องทำอย่างไร?

1. เปลี่ยนเกียร์ต่ำเพื่อปล่อยให้ Engine Braking ทำงาน
2. สามารถเร่งความเร็วได้เป็นระยะ
3. สำหรับเกียร์ธรรมดา ให้เหยียบคลัทช์ เปลี่ยนเป็นเกียร์ต่ำและปล่อยให้เครื่องยนต์ทำงานโดยไม่ต้องเหยียบคันเร่ง
4. แตะเบรกเพื่อให้สัญญาณแกรถคันที่ขับซื้อตามหลัง ในสถานการณ์ที่จำเป็น

ระมัดระวัง รอบเครื่องยนต์ที่สูงเกินไปหลังจากที่เปลี่ยนเป็นเกียร์ต่ำ หากรอบเครื่องยนต์สูงกว่าที่กำหนดไว้ อาจส่งผลให้เครื่องยนต์เสียหายได้

4) ปรับอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศในรถให้เหมาะสม

เครื่องปรับอากาศในรถยนต์ทำหน้าที่ลดความชื้นและอุณหภูมิภายในห้องโดยสาร ควรปรับอุณหภูมิภายในรถที่ 25 องศาเซลเซียสซึ่งจะช่วยประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงได้คอมเพรสเซอร์ของเครื่องปรับอากาศจะถูกติดตั้งอยู่กับเครื่องยนต์รถ หลักการทำงานคือ เมื่อเราเปิดเครื่องปรับอากาศภายในรถคอมเพรสเซอร์จะดึงกำลังจากเครื่องยนต์ผ่านสายพานหน้าเครื่องมาช่วยในการอัดน้ำยาแอร์เข้าสู่ระบบเพื่อสร้างความเย็น ดังนั้น หากเราเปิดอุณหภูมิที่ต่ำกว่า 25 องศาเซลเซียส จะทำให้ต้องใช้น้ำมันมากขึ้นจากการที่เครื่องยนต์ต้องทำงานหนักขึ้นนั่นเอง

5) หยุดสตาร์ทเครื่องเดินเบาอย่างเปล่าประโยชน์

การสตาร์ทเครื่องยนต์เดินเบาในระหว่างที่จอดรอไว้เฉยๆ เช่น ระหว่างรอผู้โดยสาร ระหว่างรอกของขึ้นหรือลงจากรถ หรือแม้แต่การแต่งหน้าบนรถนั้น นอกจากจะสูญเสียเชื้อเพลิงอย่างเปล่าประโยชน์แล้วยังก่อให้เกิดเหตุการณ์ไม่คาดคิด ตัวอย่างเช่น

- พบผู้เสียชีวิตจากการจอดรถติดเครื่องยนต์แล้วนอนพักในรถ เนื่องจากการเผาไหม้ของเครื่องยนต์จะเกิดก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ปล่อยออกมาทางท่อไอเสียปกคลุมบริเวณตัวรถ เนื่องจากรถไม่ได้เคลื่อนที่ทำให้ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์เข้ามาในตัวรถผ่านช่องระบายอากาศหรือช่องตามตัวถังรถ ทำให้ผู้ที่อยู่ในรถเกิดภาวะสมองขาดออกซิเจนจึงหมดสติและเสียชีวิตในที่สุด

- ผู้ปกครองติดเครื่องยนต์แล้วลงไปทำธุระ ปล่อยให้บุตรหลานอยู่บนรถเพียงลำพังกลับมาพบว่ารถล็อคอัตโนมัตินี้ไม่สามารถเปิดประตูได้

- สตาร์ทเครื่องเดินเบาไปแล้วเผลอเผลอเข้าเกียร์ผิดทำให้รถพุ่งตกคลองหรือตกจากที่สูง เป็นต้น

หากมีเหตุให้ต้องจอดรถชั่วคราว ควรดับเครื่องยนต์ทุกครั้งเพื่อหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงและการสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงโดยไม่จำเป็น อีกทั้ง รถยนต์ในปัจจุบันไม่จำเป็นต้องมีการอุ่นเครื่องให้ร้อนก่อนการขับขี่ ดังนั้น จึงสามารถสตาร์ทเครื่องยนต์และออกรถได้ทันที หมั่นทำเป็นกิจวัตรเพียงเท่านี้ก็จะสามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายในการเติมน้ำมันลงได้ และยังช่วยรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมด้วยการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์อีกทางหนึ่งด้วย

****การเดินเบาเครื่องยนต์ทิ้งไว้ 10 นาที แม้จะปิดแอร์ก็ทำให้สูญเสียพลังงานเชื้อเพลิงประมาณ 130 ซีซี**

6) เตรียมตัวรับมือกับการจราจรก่อนการเดินทาง

ก่อนการเดินทางทุกครั้ง ควรเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับสภาพการจราจร โดยเฉพาะเส้นทางที่ไม่คุ้นเคย ควรศึกษาเส้นทางล่วงหน้าเพื่อป้องกันการออกนอกเส้นทาง รวมถึงศึกษาสภาพการจราจรและกฎระเบียบของเส้นทางที่ต้องการจะไป เช่น เป็นการเดินทางทางเดียวหรือไม่ และควรเลือกช่วงเวลาในการเดินทางที่เหมาะสม เพื่อหลีกเลี่ยงการจราจรที่หนาแน่น เพราะสิ่งเหล่านี้นอกจากจะช่วยในการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงแล้ว ยังสามารถช่วยประหยัดเวลาในการเดินทางได้อีกด้วย

การศึกษาเส้นทางล่วงหน้าปัจจุบันสามารถทำได้หลายวิธี ทั้งจากแอปพลิเคชันแผนที่นำทางในโทรศัพท์เคลื่อนที่ ระบบนำทางที่ติดตั้งในรถยนต์ รวมถึงสถานีวิทยุที่รายงานสภาพการจราจร เป็นต้น

7) ตรวจสอบลมยางอย่างน้อยเดือนหนึ่งครั้ง

ควรหมั่นตรวจสอบลมยางให้อยู่ใน *ค่าที่เหมาะสมกับรถยนต์รุ่นนั้นๆ เพราะหากปล่อยให้ลมยางอ่อนจนเกินไป นอกจากจะทำให้สิ้นเปลืองเชื้อเพลิงแล้ว ยังอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนในระหว่างการขับขี่ได้ เพราะการที่ลมยางอ่อนทำให้แก้มยางมีการยุบและยืดตัวมากกว่าปกติ ในระหว่างขับขี่นอกจากจะเกิดแรงเสียดทานมากขึ้นแล้ว จะทำให้เกิดความร้อนทำให้เกิดการขยายตัวและทำให้แก้มยางแตกในที่สุด ซึ่งทำให้สูญเสียการควบคุมระหว่างขับขี่และก่อให้เกิดอันตรายได้ ในขณะเดียวกันการเติมลมยางที่มากเกินไปก็จะส่งผลให้การขับขี่ไม่นุ่มนวล

ในกรณีที่ต้องการขับขี่ระยะไกล หรือบรรทุกของหนัก ควรเติมลมยางมากกว่าค่ากำหนดประมาณ 3 – 5 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว เพื่อช่วยลดการยุบและยืดตัวของแก้มยางที่จะส่งผลให้เกิดความร้อน

8) นำสิ่งของที่ไม่จำเป็นลงจากรถ

การบรรทุกสิ่งของที่มีน้ำหนักมาก จะทำให้รถต้องใช้เชื้อเพลิงมากขึ้นในการเคลื่อนตัวรถ อีกทั้งการบรรทุกสิ่งของไว้บนหลังการรถทำให้เกิดแรงต้านในระหว่างการขับขี่ ผู้ขับขี่จึงต้องเร่งเครื่องยนต์เพื่อทำความเร็วให้ได้ตามที่ต้องการ ทำให้สิ้นเปลืองเชื้อเพลิงมากขึ้น ดังนั้น จึงควรหมั่นตรวจสอบอยู่เสมอว่ามีสัมภาระหรือสิ่งใดที่ไม่จำเป็นอยู่ภายในรถหรือไม่ เพราะอัตราการสิ้นเปลืองน้ำมันแปรผันตามน้ำหนักที่บรรทุกนั่นเอง ยกตัวอย่างเช่น หากมีน้ำหนักเพิ่มขึ้น 100 กิโลกรัม จะทำให้สิ้นเปลืองน้ำมันเชื้อเพลิงเพิ่มประมาณ 3%

9) อย่าจอดรถกีดขวางการจราจร

การหยุดรถหรือจอดรถในลักษณะกีดขวางการจราจร นอกจากจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติจราจร พ.ศ.2522 โทษปรับ 200 บาท แล้วยังส่งผลกระทบต่อผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมอีกด้วย เพราะการหยุดรถหรือจอดรถกีดขวางการจราจรนั้น จะทำให้สูญเสียช่องทางการจราจรทำให้การจราจรติดขัด ยังเป็นสาเหตุของการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เพิ่มขึ้น เป็นเหตุให้ผู้อื่นต้องสิ้นเปลืองน้ำมันเชื้อเพลิงอย่างเปล่าประโยชน์ เพราะรถคันที่ขับตามมาต้องชะลอความเร็วลงแล้วเร่งเครื่องยนต์อีกครั้งเพื่อเปลี่ยนช่องการจราจร นอกจากจะสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงแล้วอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุเฉี่ยวชนได้

10) ตั้งเป้าหมาย “ชนะใจตัวเอง”

เรามาดูการขับขี่ให้ประหยัดกับรถของตัวเองให้เป็นนิสัยกันเถิด หากมีการตั้งเป้าหมายในการขับขี่ให้ประหยัดกับตัวเองทุกๆ วันแล้ว ก็จะช่วยให้เราสามารถขับขี่แบบประหยัดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

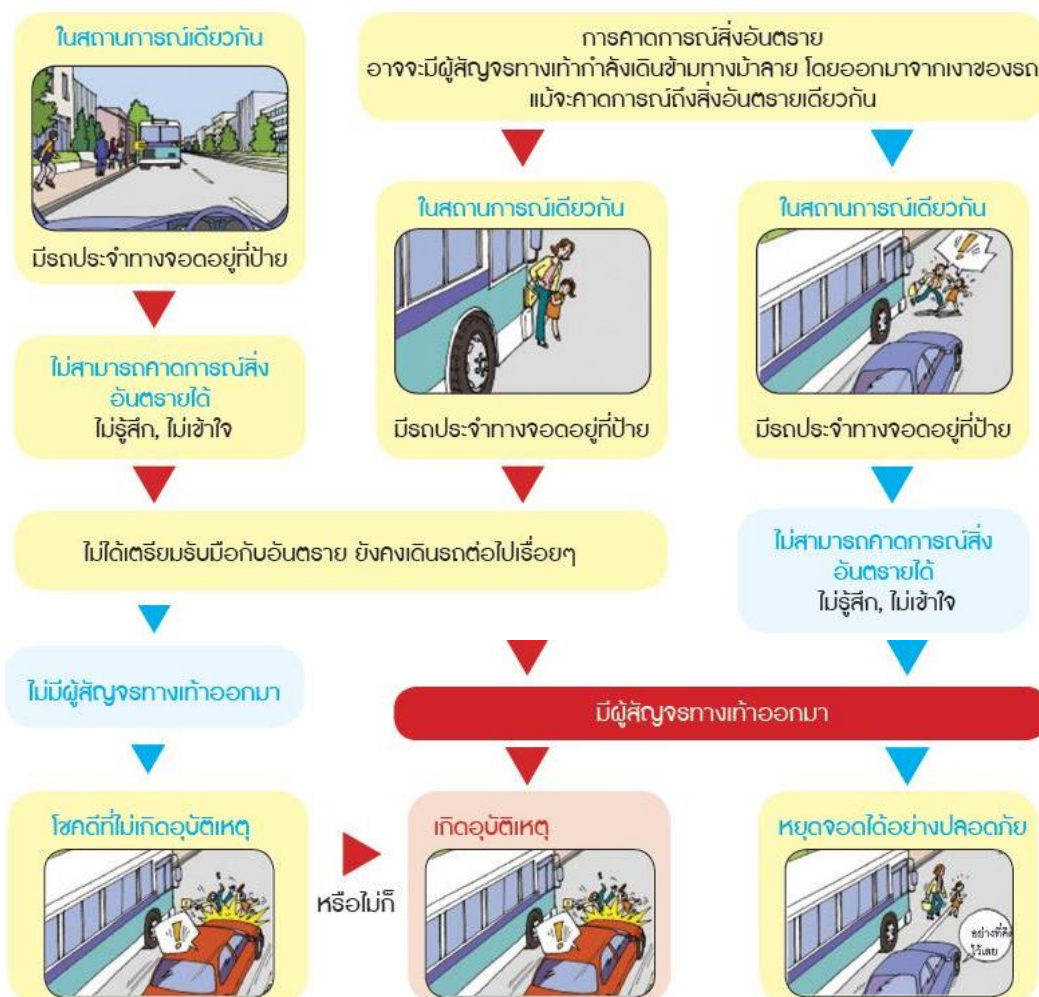
ปัจจุบันเทคโนโลยียานยนต์มีการพัฒนามากขึ้นตามลำดับ รถบางรุ่นติดตั้งอุปกรณ์ เช่น มาตรการสิ้นเปลืองน้ำมัน (Eco Mode) ซึ่งสามารถใช้เป็นตัวฝึกการขับขี่แบบประหยัดได้เช่นกัน เพื่อช่วยลดค่าใช้จ่ายในการเติมน้ำมันเชื้อเพลิง ทำให้สามารถเหลือเงินออมได้มากขึ้น หรือนำเงินส่วนต่างทำประโยชน์อื่นๆ ได้ไม่มากนักน้อย

2. การคาดการณ์ล่วงหน้า

อุบัติเหตุสร้างความเสียหายทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมากในแต่ละปี ซึ่งอุบัติเหตุที่เกิดโดยส่วนใหญ่แล้วนั้นล้วนแต่สามารถป้องกันได้ ทั้งในแง่ของจำนวนครั้งและระดับความรุนแรง จากสถิติของรูปแบบการเกิดอุบัติเหตุพบว่า กว่า 80% จะเป็นการชนใน 3 ลักษณะ ที่ประกอบด้วย การชนด้านหลัง 33% การชนที่สี่แยก 32% การชนสิ่งของข้างทาง 17% (ทางโค้ง 8% และทางตรง 9%) และผู้ขับขี่มักจะคิดว่าการเกิดอุบัติเหตุเหล่านี้ มักเป็นเพราะทัศนวิสัยไม่ดี แต่ความจริงกลับพบว่าการชนมักจะเกิดขึ้นในเวลากลางวันเป็นส่วนใหญ่

ทั้งนี้การลดอุบัติเหตุบนท้องถนนนั้นสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อผู้ขับขี่ได้ตระหนักถึงความปลอดภัย เข้าใจสถานการณ์ที่ทำให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ แล้วทำการป้องกันหรือหลีกเลี่ยงที่จะเข้าไปสู่สถานการณ์เสี่ยงเหล่านั้น ดังนั้นผู้ขับขี่จึงจำเป็นต้องมีความใส่ใจต่อผู้ร่วมทางบนท้องถนน ไม่ว่าจะเป็นยานพาหนะชนิดต่างๆ และผู้คน รวมไปถึงปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดต่างๆ ทั้งจากสภาพแวดล้อมและตัวยานพาหนะในระหว่างการขับขี่ ดังนี้

1) การคาดการณ์ล่วงหน้าถึงสิ่งอันตราย

2) การหลบเลี่ยงอันตรายทั้งในส่วนของอันตรายที่มองเห็นและมองไม่เห็น

อันตรายที่มองเห็น

- อันตรายที่มองเห็นได้อย่างชัดเจน

คนแก่ที่อยู่ด้านหน้ากำลังข้ามถนน

- อันตรายที่ไม่สามารถคาดเดาได้

เด็กๆ กำลังเล่นกันอยู่บนทางเท้า

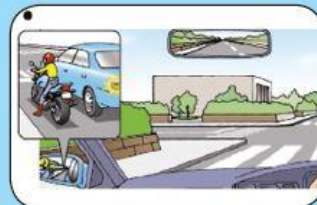
- หากไม่ค้นหาก็คือเป็นอันตรายที่มองไม่เห็น

เห็นศีรษะของผู้สัญจรทางเท้ากำลังเดินข้าม
ถนนขณะรถที่ติดไฟแดงอยู่

อันตรายที่มองไม่เห็น

- อันตรายที่มองไม่เห็นจากรถของตนเอง

รถจักรยานยนต์ที่จอดอยู่ข้างซ้ายของรถ

- อันตรายที่มองไม่เห็นรถอื่น

มีรถวิ่งตรงมาจากฝั่งตรงข้าม

- อันตรายที่มองไม่เห็นจากสภาพแวดล้อมของถนน

รถหรือผู้สัญจรทางเท้าที่จะข้ามทางในทางแยก